

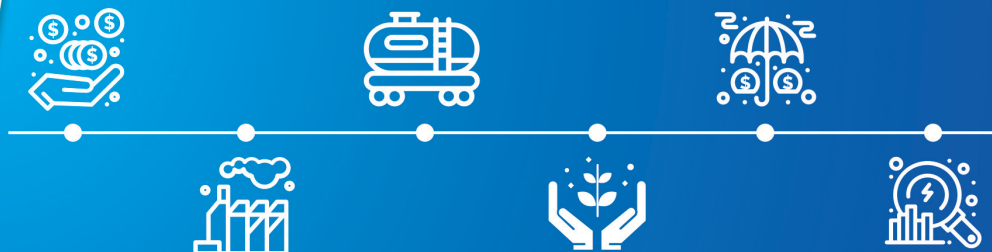

وزارت امور اقتصادی و دارایی
اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان جنوبی

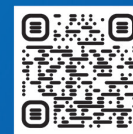

وزارت کشور
استانداری خراسان جنوبی

سند راهبردی توسعه سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی

مرکز خدمات سرمایه گذاری استان
www.investin-sk.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان	سند راهبردی توسعه سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی
نام پدیدآور	اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان جنوبی
مشخصات نشر	معاونت اقتصادی، گروه سرمایه گذاری
مشخصات ظاهری	انتشارات فکر بکر
شابک	۳۴۲ ص. مصور رنگی، عکس و جدول
یادداشت	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۳-۸۳-۱
	فیپا

ناظر: مرتضی ذاکریان نماینده وزیر و مدیرکل امور اقتصادی و دارایی و نائب رئیس مرکز خدمات سرمایه گذاری استان
تهیه و تدوین: مرتضی ذاکریان، محسن مودی، محسن اسحاقی نسب، احمد وندکی، جعفر خراشادیزاده،
ناهید محمودی، یعقوب فاطمی زردان، فاطمه آماده
با تشکر از همکاری مدیران و کارشناسان کلیه دستگاه های اجرایی و بخش خصوصی که ما را در تهیه و تدوین
این مجموعه یاری نمودند.

طراحی و صفحه آرایی: صادق نوری مقدم

ناشر: انتشارات فکر بکر

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۴۰۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۳-۸۳-۱

✉ investin.sk@gmail.com

🌐 www.investin-sk.ir

خراسان جنوبی - بیرجند - بلوار صنعت و معدن - سایت اداری - اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان

معاونت اقتصادی - مرکز خدمات سرمایه گذاری استان

تلفن: ۰۵۶ - ۳۲۴۰۰۱۴۰ - ۹ نمابر: ۰۵۶ - ۳۲۴۰۰۱۴۸

سیرانه‌گذاری برای تولید

سرمایه‌گذاری در تولید یکی از مسائل لازم برای اقتصاد کشور و برطرف کردن مشکل معیشت مردم است. بایستی حتماً هم دولت و هم مردم با عزم و انگیزه‌ی فراوان، سرمایه‌گذاری برای تولید را جدی بگیرند و دنبال کنند. کار دولت، فراهم کردن زمینه‌ها است، برداشتن موانع تولید است؛ کار مردم هم این است که سرمایه‌های خرد و سرمایه‌های بزرگ خود را بتوانند در راه تولید به کار ببرند.

افزایش تولید به مقدماتی نیاز دارد که مهم‌ترین آنها افزایش سرمایه‌گذاری است. اگر سرمایه‌گذاری افزایش پیدا کند، تولید افزایش پیدا میکند. یکی از لوازم سرمایه‌گذاری معرفی فرصت‌ها است. نقدینگی اگر صرف سرمایه‌گذاری بشود برای تولید، کشور پیشرفت خواهد کرد.

کار دولت، زمینه‌سازی و برداشتن موانع تولید و کار مردم، وارد کردن سرمایه‌های خرد و کلان خود در راه تولید است. وظیفه‌ی دولت این است که برنامه‌ریزی کند تا بتواند زمینه‌ها را آماده کند و وظیفه مسئولین این است که فرایند سرمایه‌گذاری را کوتاه کنند. افزایش تولید به مقدماتی نیاز دارد که مهم‌ترین آنها افزایش سرمایه‌گذاری است. اگر سرمایه‌گذاری افزایش پیدا کند، تولید افزایش پیدا می‌کند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی
فروردین ماه ۱۴۰۴

با داشتن برنامه‌ای دقیق و اجرایی، می‌توان با جدیت و انسجام، تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» را دنبال کرد. همه مسئولان وظیفه دارند که بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری و رشد تولید فراهم آورند. سرمایه‌گذاران هم مطمئن باشند که در امنیت و احترام و با حفظ سرمایه‌هایشان می‌توانند در عرصه تولید کشور حاضر شوند. باید کاری کنیم که «سرمایه‌گذاری برای تولید» صرفاً در شعار و سخنرانی نماند؛ ما در دولت همه تلاش خود را به کار می‌گیریم و پیگیر هستیم که این شعار عملیاتی شود.

ما برای رسیدن به اهداف بلند کشورمان و چشم‌انداز ارائه شده از سوی رهبر عزیزمان، نیاز به تغییر نگاه، وحدت و انسجام داخلی داریم. ما نیازمند آن هستیم که عرصه را برای فعالیت مردم در اقتصاد و سرمایه‌گذاری فراهم کنیم. در پرتو توسعه سرمایه‌گذاری است که تولید جان می‌گیرد، اشتغال افزایش می‌یابد، معیشت مردم بهبود پیدا و کشور پیشرفت می‌کند.

باید بستر را برای شکوفایی سرمایه‌گذار و تولید کننده فراهم کنیم و به آنها اطمینان دهیم که ما حامی آنها هستیم و موانع تولید را برمی‌داریم.

دکتر مسعود پزشکیان
رئیس محترم جمهور

مهندس سید محمد رضا ماشمی
استادار و رئیس مرکز خدمات
سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی

سرمایه‌گذاری به عنوان یکی از اساسی‌ترین عوامل توسعه اقتصادی و اجتماعی در جوامع امروزی، نقشی حیاتی و انکارناپذیر در رشد پایدار و کاهش نابرابری‌ها ایفا می‌کند. در واقع، سرمایه‌گذاری با ایجاد فرصت‌های شغلی، تقویت زیرساخت‌های اقتصادی، افزایش تولید و ارتقای کیفیت زندگی مردم، به‌عنوان موتور محرکه‌ای برای تحول اقتصادی و اجتماعی شناخته می‌شود. تجربه کشورهای پیشرفته نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری هدفمند و اصولی، مهم‌ترین ابزار برای دستیابی به توسعه پایدار و رقابت‌پذیری در عرصه جهانی است.

استان خراسان جنوبی به عنوان یکی از مناطق استراتژیک کشور، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و جامع در زمینه جذب و مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها است تا بتواند از ظرفیت‌های بالقوه خود به بهترین شکل بهره‌برداری کند. استان خراسان جنوبی به دلیل جمعیت جوان و نیروی کار مستعد، پتانسیل بالایی برای جذب سرمایه‌گذاری‌های مولد در بخش‌های کشاورزی، صنعتی و خدماتی دارد. توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی و بهره‌برداری از معادن غنی استان، می‌تواند ارزش افزوده بالایی ایجاد کند و سهم قابل توجهی در تولید ناخالص داخلی استان داشته باشد. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری، با توجه به جاذبه‌های طبیعی و فرهنگی منحصر به فرد استان، می‌تواند به تنوع بخشی اقتصاد و افزایش درآمدهای ارزی کمک کند.

تدوین سند راهبردی سرمایه‌گذاری برای استان خراسان جنوبی به دلیل ویژگی‌های منحصر به فرد و چالش‌های متعدد آن، یک ضرورت انکارناپذیر است. این سند می‌تواند با شناسایی دقیق ظرفیت‌ها و مزیت‌های رقابتی استان، چارچوبی مشخص برای هدایت سرمایه‌ها و اولویت‌بندی پروژه‌های سرمایه‌گذاری ارائه دهد. همچنین، وجود چنین سندی به تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران کمک می‌کند تا با استفاده از رویکردهای علمی و مبتنی بر داده، برنامه‌ریزی‌های لازم برای توسعه استان را انجام دهند. از سوی دیگر، این سند می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را جلب کرده و به ایجاد شفافیت و کاهش ریسک‌های سرمایه‌گذاری منجر شود و بستری برای هماهنگی و همکاری میان بخش‌های دولتی و خصوصی فراهم آورد.

مرتضی ذاکریان

نماینده وزیر و مدیرکل امور اقتصادی و دارایی
و نائب رئیس مرکز خدمات سرمایه گذاری استان

سرمایه گذاری یکی از حساس ترین و مهم ترین متغیرهای اقتصادی محسوب می شود؛ به طوری که بلافاصله نسبت به هرگونه تغییر و تحول و تصمیم در بخش های مختلف اعم از اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی در جامعه عکس العمل نشان می دهد. لذا با توجه به اهمیت موضوع و به منظور تصمیم گیری درست و بهینه مدیران بخش های دولتی و خصوصی در اجرای طرح های تحولی و اولویت دار بر اساس اسناد بالا دستی و سیاست های کلی برنامه هفتم پیشرفت؛ با هدف تثبیت فضای اطمینان بخش برای فعالان اقتصادی و سرمایه و ایجاد اعتماد و حمایت از سرمایه گذاران و هدایت منابع به سمت سرمایه گذاری های مولد در سطح استان، سند راهبردی توسعه سرمایه گذاری خراسان جنوبی تهیه و تدوین گردیده است.

این سند طی جلسات کارشناسی با حضور نمایندگان تام الاختیار دستگاه های اجرایی و بخش خصوصی و با بهره گیری از سند آمایش استان در یازده بخش تهیه و تدوین شده که شامل معرفی سیمای اقتصادی استان، اسناد توسعه، طرح های سرمایه گذاری استراتژیک، طرح های سرمایه گذاری اولویت دار به تفکیک رسته فعالیت، طرح های سرمایه گذاری اولویت دار دانش بنیان و مؤثر در ارتقای بهره وری، طرح های سرمایه گذاری در راستای تکمیل زنجیره ارزش، پتانسیل ها و طرح های سرمایه گذاری اولویت دار در شهرستان ها، شهرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی و مجوزهای بی نام می باشد و با شناسایی دقیق ظرفیت ها و مزیت های رقابتی استان، چارچوبی مشخص برای هدایت سرمایه ها و اولویت بندی پروژه های سرمایه گذاری ارائه می نماید.

در اینجا لازم است از استاندار محترم جناب آقای مهندس هاشمی به خاطر حمایت همه جانبه از سرمایه گذاری در استان و همه مدیران و کارشناسان بخش دولتی و خصوصی که نقش مهمی در تهیه و تدوین این مهم داشته اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم. بدون شک این سند خالی از اشکال نبوده و پذیرای هرگونه انتقاد و پیشنهاد سازنده مدیران، صاحب نظران، فعالان اقتصادی و سرمایه گذاران محترم در راستای ارتقای این مجموعه می باشیم. امید است با ارائه این سند گامی در راستای کمک به تصمیم گیری مدیران و هدایت سرمایه های مردمی و فعالان اقتصادی و سرمایه گذاران خرد و کلان در مسیر تکمیل و ایجاد پروژه های اولویت دار و پیشران اقتصادی خراسان جنوبی و افزایش تولید داخلی با نگاه صادرات محور و توسعه اقتصادی استان برداشته باشیم.

فهرست

بخش اول: بررسی مفاهیم سند توسعه راهبری سرمایه گذاری	۱۶
تعریف واژگان	۱۶
اهداف	۱۷
ماموریت‌ها	۱۸
الزامات و راهبردهای توسعه سرمایه گذاری استان	۱۹
بخش دوم: سیمای بخش های اقتصادی استان	۲۲
مقدمه	۲۳
ویژگی‌های سرزمینی و جمعیتی استان	۲۴
وضعیت شاخص های کلان استان	۲۷
میزان نقش اقتصادی استان در اقتصاد کشور	۲۹
معرفی پتانسیل ها و ظرفیت های بخش های اقتصادی استان	۳۰
مزایای جغرافیایی و اقلیمی استان	۳۰
مزایای زیرساختی استان	۳۰
بخش صنعت و معدن	۳۱
مشوقهای سرمایه گذاری در حوزه صنعت و معدن	۳۳
ظرفیت های سرمایه گذاری در حوزه صنعت و معدن :	۳۴
بخش کشاورزی	۳۶

۳۸.....	بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۴۱.....	محیط زیست استان
۴۱.....	بخش انرژی
۴۲.....	ارتباطات و فناوری اطلاعات
۴۲.....	مزیتها و توانمندیهای استان خراسان جنوبی در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
۴۳.....	فرصتهای سرمایهگذاری در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات:
۴۴.....	بخش تجارت خارجی:
۴۴.....	گمرکات استان
۴۶.....	بازارچه های مرزی استان
۴۷.....	وضعیت زیرساخت های استان
۴۷.....	وضعیت حمل و نقل استان
۴۸.....	وضعیت منابع آبی استان
۴۹.....	اولویت ها و پتانسیل های سرمایه گذاری و گردشگری آبی
۵۰.....	فرصت های سرمایه گذاری در حوزه آب و فاضلاب
۵۱.....	انرژی برق
۵۳.....	انرژی گاز
۵۵.....	بخش سوم: بررسی اجمالی اسناد آمایش توسعه استان
۵۶.....	اهداف بنیادین توسعه استان بر اساس الزامات آمایش سرزمین
۵۷.....	چشم انداز توسعه استان
۵۸.....	ماموریت های توسعه استان

۵۹ راهبردهای پا برجای استان
۶۱ بررسی بخش کشاورزی استان در قالب اسناد آمایش سرزمین
۶۱ <i>قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش کشاورزی</i>
۶۴ بررسی بخش صنعت و معدن استان در قالب اسناد آمایش سرزمین
۶۴ <i>قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش صنعت استان</i>
۶۵ <i>قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش معدن</i>
۶۸ بررسی بخش خدمات در قالب سند آمایش سرزمین
۶۸ <i>قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش خدمات</i>
۶۹ <i>مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های گردشگری</i>
۷۱ فرصت‌های سرمایه‌گذاری اولویت‌دار استان
۷۳ فهرست رشته‌های اولویت‌دار سرمایه‌گذاری بر مبنای سند آمایش استان خراسان جنوبی

بخش چهارم: فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری استراتژیک ۸۴

۸۵ تولید اسانس، عطر و خوشبوکننده گل نرگس
۸۶ تولید شیر خشک از شیر شتر
۸۷ فرآوری زعفران، عناب و زرشک
۸۸ فرآوری سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی
۸۹ تولید رزین اپوکسی مایع
۹۰ تولید ماستیک بر پایه رزین
۹۱ تولید بتن سبز با استفاده از ضایعات گرانیت
۹۲ تولید چرم شتر مرغ

۹۳ طرح تولید زغال فعال از زغال سنگ
۹۴ تولید فرو کروم و فرو منگنز
۹۵ طرح کربنات و بی کربنات از آهک و دولومیت
۹۶ کارخانه تولید مواد موثره دارویی

بخش پنجم: فهرست طرح های سرمایه گذاری اولویت دار به تفکیک رسته فعالیت..... ۹۷

۹۸ طرح های اولویت دار در بخش صنعت و معدن
۱۰۳ طرح های اولویت دار در بخش کشاورزی
۱۰۷ طرح های اولویت دار در بخش گردشگری و صنایع دستی
۱۰۸ طرح های اولویت دار در بخش نیرو
۱۰۹ طرح های اولویت دار در بخش دانش بنیان

بخش ششم: طرح های سرمایه گذاری اولویت دار دانش بنیان و مؤثر در ارتقای بهره وری به تفکیک رسته فعالیت..... ۱۱۰

۱۱۰ طرح های سرمایه گذاری به تفکیک شهرستان
۱۱۵ فهرست طرح های سرمایه گذاری به تفکیک رسته فعالیت
۱۱۵ فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم افزارهای رایانه ای
۱۱۶ سخت افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک
۱۱۷ کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی
۱۱۹ دارو و فرآورده های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان
۱۲۰ ماشین آلات و تجهیزات پیشرفته
۱۲۱ صنایع فرهنگی، صنایع خلاق و علوم انسانی و اجتماعی

مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی ۱۲۱

بخش هفتم: فهرست طرح های سرمایه گذاری در راستای تکمیل زنجیره ارزش استان ۱۲۲

معرفی زنجیره ارزش بنتونیت سدیک و کلسیک ۱۲۳

معرفی زنجیره ارزش گوهر سنگ ۱۲۶

معرفی زنجیره ارزش زرشک ۱۳۱

طرح های سرمایه گذاری در راستای تکمیل زنجیره های ارزش استان ۱۳۵

گروه های فعالیت های صنعتی و معدنی تکمیل زنجیره های ارزش استان ۱۳۷

طرح های نیمه تمام در راستای تکمیل زنجیره های ارزش استان ۱۳۸

بخش هشتم: مجوزهای بی نام در شهرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی و حوزه انرژی های تجدید پذیر ۱۳۹

فرصت های سرمایه گذاری پیشران و اولویت دار استان ۱۴۵

بخش نهم: پتانسیل ها و طرح های سرمایه گذاری اولویت دار در منطقه ویژه اقتصادی ۱۵۷

برخی از مزیت ها و مشوق های سرمایه گذاری در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند ۱۵۹

عمده مزایای گمرکی منطقه ویژه اقتصادی ۱۶۰

مشوق های سایت مرزی منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی در حوزه تجارت ، حمل و نقل، ترانزیت و خدمات ۱۶۱

بخش دهم: پتانسیل ها و مشوق های سرمایه گذاری در شهرک ها و نواحی صنعتی استان ۱۶۴

مقدمه ۱۶۵

مزایا و مشوق های سرمایه گذاری در شهرک ها و ناحیه های صنعتی استان ۱۶۶

برنامه های در دست اقدام به منظور ایجاد شهرک های صنعتی جدید ۱۶۶

بخش یازدهم: پتانسیل ها و فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار به تفکیک شهرستانهای استان.....	۱۶۹
شهرستان بیرجند	۱۷۰
شهرستان بشرویه	۱۹۰
شهرستان خوسف	۲۰۰
شهرستان درمیان	۲۱۲
شهرستان زیرکوه	۲۲۵
شهرستان سرایان	۲۳۸
شهرستان سربیشه	۲۵۱
شهرستان طبس	۲۶۳
شهرستان فردوس	۲۸۰
شهرستان عشق آباد.....	۲۹۴
شهرستان قاین	۳۰۴
شهرستان نهبندان	۳۱۷

فهرست جداول و نمودارها

۲۵.....	گزیده اطلاعات جغرافیایی، جمعیتی استان خراسان جنوبی
۲۷.....	شاخص‌های کلان اقتصادی
۴۸.....	وضعیت منابع آبی استان (بلندمدت ۲۵ ساله)
۵۱.....	سهم بخش‌های مختلف از مصرف نیروی برق
۵۲.....	وضعیت صنعت برق استان خراسان جنوبی
۵۴.....	وضعیت گازرسانی در استان
۶۶.....	حوزه‌های دارای اولویت توسعه صنعت و معدن استان براساس مطالعات آمایش سرزمین
۸۰.....	مزیت‌های منطقه‌ای استان به تفکیک شهرستان‌ها
۸۲.....	مزیت‌های ملی استان به تفکیک شهرستان‌ها
۹۸.....	عنوان ۵۸ طرح اولویت دار در بخش صنعت و معدن
۱۰۳.....	عنوان ۳۴ طرح اولویت دار در بخش کشاورزی
۱۰۷.....	عنوان ۷ طرح اولویت دار در بخش گردشگری و صنایع دستی
۱۰۸.....	عنوان ۳ طرح اولویت دار در بخش نیرو
۱۰۹.....	عنوان ۶ طرح اولویت دار در بخش دانش بنیان
۱۱۱.....	فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در پارک‌های علم و فناوری به تفکیک شهرستان
۱۱۵.....	فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای
۱۱۶.....	فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه سخت‌افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک
۱۱۷.....	فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی

فهرست طرح های سرمایه گذاری در حوزه دارو و فرآورده های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان.....	۱۱۹
فهرست طرح های سرمایه گذاری در حوزه ماشین آلات و تجهیزات پیشرفته	۱۲۰
فهرست طرح های سرمایه گذاری در حوزه صنایع فرهنگی، صنایع خلاق و علوم انسانی و اجتماعی	۱۲۱
فهرست طرح های سرمایه گذاری در حوزه مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری های شیمیایی	۱۲۱
عنوان ۲۳ طرح اولویت دار در راستای تکمیل زنجیره ارزش استان	۱۳۵
طرح های اولویت دار بخش صنعت و معدن در شهرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی	۱۴۰
طرح های اولویت دار بخش کشاورزی در شهرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی	۱۴۳
طرح های پیشنهادی سرمایه گذاری در منطقه ویژه اقتصادی	۱۶۲
اطلاعات شهرک ها و نواحی صنعتی استان خراسان جنوبی.....	۱۶۵
وضعیت اراضی، امکانات زیربنایی و زیرساخت ها در شهرک ها و ناحیه های صنعتی استان.....	۱۶۷
جمعیت شهرستان بیرجند براساس سرشماری سال ۱۳۹۵.....	۱۷۱
وضعیت معادن شهرستان بیرجند	۱۷۱
فهرست سایر آثار و ابنیه های تاریخی و گردشگری شهرستان بیرجند	۱۷۲
فرصت های پیشنهادی سرمایه گذاری بخش کشاورزی شهرستان بیرجند	۱۷۵
فرصت های پیشنهادی سرمایه گذاری بخش صنعت و معدن شهرستان بیرجند	۱۷۶
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان بیرجند	۱۷۷
مزیت های منطقه ای شهرستان بیرجند	۱۸۱
مزیت های ملی شهرستان بیرجند	۱۸۲
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش کشاورزی شهرستان بیرجند	۱۸۳
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان بیرجند.....	۱۸۵

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش گردشگری و صنایع دستی شهرستان بیرجند	۱۸۸
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش نیرو شهرستان بیرجند	۱۸۹
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان بشرویه	۱۹۴
مزیت منطقه ای شهرستان بشرویه	۱۹۶
مزیت های ملی شهرستان بشرویه	۱۹۷
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش کشاورزی شهرستان بشرویه	۱۹۸
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان بشرویه	۱۹۹
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش گردشگری و صنایع دستی شهرستان بشرویه	۱۹۹
بخشهای اقتصادی اولویت دار شهرستان خوسف	۲۰۶
مزیت منطقه ای شهرستان خوسف	۲۰۹
مزیت های ملی شهرستان خوسف	۲۱۰
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش کشاورزی شهرستان خوسف	۲۱۱
وضعیت صنایع شهرستان درمیان تا مهرماه ۱۴۰۳	۲۱۴
وضعیت معادن شهرستان تا مهرماه ۱۴۰۳	۲۱۴
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان درمیان	۲۱۹
فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان درمیان	۲۲۱
مزیت منطقه ای شهرستان درمیان	۲۲۲
مزیت های ملی شهرستان درمیان	۲۲۲
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش کشاورزی شهرستان درمیان	۲۲۳
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان درمیان	۲۲۴

۲۳۱	بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان زیرکوه
۲۳۴	فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان زیرکوه
۲۳۵	مزیت های منطقه ای شهرستان زیرکوه
۲۳۵	مزیت های ملی شهرستان زیرکوه
۲۳۶	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان زیرکوه
۲۳۷	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان زیرکوه
۲۳۹	وضعیت معادن شهرستان
۲۴۵	بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان سرایان
۲۴۷	فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان سرایان
۲۴۸	مزیت منطقه ای شهرستان سرایان
۲۴۸	مزیت های ملی شهرستان سرایان
۲۴۹	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان سرایان
۲۵۰	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان سرایان
۲۵۰	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری و صنایع دستی شهرستان سرایان
۲۵۴	بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان سریشه
۲۵۷	فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان سریشه
۲۵۸	مزیت منطقه ای شهرستان سریشه
۲۵۹	مزیت های ملی شهرستان سریشه
۲۶۰	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان سریشه
۲۶۱	لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان سریشه

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش نیرو شهرستان سریشه.....	۲۶۲
وضعیت معادن شهرستان طبس	۲۶۸
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان طبس.....	۲۷۰
فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان طبس	۲۷۳
مزیت منطقه ای شهرستان طبس	۲۷۵
مزیت های ملی شهرستان طبس	۲۷۶
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش کشاورزی شهرستان طبس	۲۷۷
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان طبس	۲۷۸
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش گردشگری شهرستان طبس	۲۷۹
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش نیرو شهرستان طبس	۲۷۹
وضعیت معادن شهرستان فردوس	۲۸۱
فرصتهای سرمایهگذاری میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری شهرستان فردوس	۲۸۳
فرصت های سرمایه گذاری صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی شهرستان فردوس.....	۲۸۴
فرصتهای سرمایهگذاری در بخش صنعت و معدن شهرستان فردوس	۲۸۴
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان فردوس	۲۸۶
فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان فردوس	۲۸۸
مزیت منطقه ای شهرستان فردوس	۲۹۰
مزیت های ملی شهرستان فردوس	۲۹۱
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش کشاورزی شهرستان فردوس.....	۲۹۲
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی(PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان فردوس	۲۹۳

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان فردوس.....	۲۹۳
مواد معدنی در شهرستان عشق آباد.....	۲۹۷
لیست معادن شهرستان عشق آباد.....	۲۹۸
پتانسیل های سرمایه گذاری در شهرستان عشق آباد	۳۰۳
و وضعیت معادن شهرستان قاین.....	۳۰۵
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان قاین	۳۰۸
فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان قاین	۳۱۱
مزیت منطقه ای شهرستان قائنات	۳۱۲
مزیت های ملی شهرستان قائنات	۳۱۳
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان قائنات	۳۱۴
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان قائنات	۳۱۵
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری شهرستان قائنات	۳۱۵
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان قائنات	۳۱۶
صنایع و واحدهای تولیدی فعال بزرگ شهرستان نهبندان	۳۱۸
وضعیت معادن شهرستان نهبندان	۳۱۹
بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان نهبندان	۳۲۶
مزیت های منطقه ای شهرستان نهبندان	۳۲۹
مزیت های ملی شهرستان نهبندان	۳۳۰
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان نهبندان	۳۳۱
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان نهبندان	۳۳۲

بخش اول:

بررسی معایم سندها بر روی توسعه سرمایه گذاری

تعریف واژگان

- تعاریف و مفاهیم واژگان مربوط به سند راهبردی سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی به صورت زیر می باشد:
- سرمایه گذاری: فرآیند تخصیص منابع مالی به پروژه ها و فعالیت های اقتصادی به منظور تولید سود و توسعه اقتصادی.
 - سرمایه گذار: فرد یا نهاد اقتصادی که منابع مالی خود را برای راه اندازی یا توسعه پروژه های اقتصادی به کار می برد.
 - آمایش سرزمین: فرآیند برنامه ریزی و استفاده بهینه از منابع طبیعی، انسانی و اقتصادی یک منطقه.
 - زیرساخت ها: مجموعه ای از امکانات پایه ای نظیر راه ها، تأسیسات، سیستم های انرژی و ارتباطات که برای فعالیت های اقتصادی ضروری هستند.
 - بروکراسی: مجموعه فرآیندهای اداری و تصمیم گیری که گاهی به موانع غیرضروری در جذب سرمایه گذاری تبدیل می شود.
 - سیاست های تشویقی: اقداماتی برای ترغیب سرمایه گذاران، نظیر معافیت های مالیاتی و تسهیلات بانکی.
 - صندوق های سرمایه گذاری: نهادهایی که منابع مالی را برای پروژه های مختلف تخصیص می دهند.
 - پتانسیل های اقتصادی: ویژگی ها و ظرفیت های یک منطقه برای انجام فعالیت های اقتصادی.
 - اقتصاد مقاومتی: الگویی اقتصادی بر اساس خودکفایی و تقویت تولید داخلی.
 - کسب و کارهای نوآور: کسب و کارهایی که با استفاده از فناوری های جدید، محصولات یا خدمات نوآورانه ایجاد می کنند.
 - بازاریابی فرصت های سرمایه گذاری: فرآیند معرفی فرصت های موجود به منظور جذب سرمایه گذاران.
 - شراکت عمومی- خصوصی (PPP): همکاری میان دولت و بخش خصوصی برای تأمین مالی و مدیریت پروژه های توسعه ای.

اهداف

- توسعه زیرساخت‌های انرژی، به‌ویژه انرژی‌های تجدیدپذیر، برای حمایت از پروژه‌های صنعتی و کشاورزی.
- شناسایی دقیق ظرفیت‌ها و مزیت‌های رقابتی استان در زمینه سرمایه‌گذاری با استفاده از داده‌های آمایش استانی و ملی.
- تسهیل فرآیند جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی از طریق کاهش موانع اداری و بروکراسی.
- ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای حمایت از پروژه‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های کلیدی مانند کشاورزی، صنعتی، معدن، و گردشگری.
- افزایش سهم استان در تولید ناخالص داخلی ملی از طریق توسعه بخش‌های مولد اقتصادی و ایجاد ارزش افزوده با جذب سرمایه‌گذاری خارجی.
- کاهش نرخ بیکاری از طریق ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار در حوزه‌های مختلف اقتصادی.
- تقویت صنایع تبدیلی کشاورزی و افزایش بهره‌وری در زنجیره تأمین محصولات کشاورزی.
- توسعه معادن و صنایع وابسته به منابع معدنی استان بر اساس تحلیل‌های آمایش سرزمینی.
- گسترش زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک برای دسترسی بهتر به بازارهای داخلی و بین‌المللی.
- جذب سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری با تأکید بر پتانسیل‌های طبیعی، تاریخی، و فرهنگی استان.
- افزایش آگاهی عمومی و تبلیغات مؤثر برای معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری با استفاده از ابزارهای نوین.
- ایجاد هماهنگی میان نهادهای دولتی، خصوصی و سرمایه‌گذاران برای بهبود کارایی فرآیندهای سرمایه‌گذاری.
- حمایت از نوآوری و فناوری‌های جدید در پروژه‌های سرمایه‌گذاری برای افزایش رقابت‌پذیری.
- تضمین پایداری زیست‌محیطی در کلیه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری با رعایت استانداردهای جهانی.
- تدوین سیاست‌های تشویقی مؤثر برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی، با تأکید بر مناطق کمتر توسعه‌یافته.
- ارائه آموزش‌های تخصصی به نیروی کار محلی برای افزایش بهره‌وری و توانمندی.
- استفاده از تحلیل‌های آمایش ملی برای اولویت‌بندی پروژه‌های کلان و منطقه‌ای در استان.
- ایجاد یک پایگاه داده جامع برای مدیریت و ارزیابی سرمایه‌گذاری‌ها در استان و ارائه اطلاعات شفاف به سرمایه‌گذاران.

ماموریت‌ها

- جلب مشارکت بخش خصوصی در توسعه زیرساخت‌ها و پروژه‌های کلیدی.
- تدوین برنامه‌های حمایتی برای سرمایه‌گذاران در حوزه‌های اولویت‌دار.
- تقویت هماهنگی میان سازمان‌ها و ارگان‌های اجرایی مرتبط با سرمایه‌گذاری.
- تسریع در صدور مجوزهای لازم برای شروع پروژه‌های سرمایه‌گذاری.
- ایجاد نهادهای تسهیل‌گر برای ارائه خدمات مشاوره‌ای به سرمایه‌گذاران.
- برگزاری همایش‌ها و رویدادهای ملی و بین‌المللی برای معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان.
- ایجاد شفافیت در فرآیندهای تخصیص منابع و زمین به سرمایه‌گذاران.
- حمایت از استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوآور در حوزه‌های اقتصادی استان.
- توسعه ابزارهای مالی نوین برای تامین مالی پروژه‌های زیرساختی.
- پایش و ارزیابی مستمر عملکرد پروژه‌های سرمایه‌گذاری برای اطمینان از تحقق اهداف.
- بهینه‌سازی استفاده از منابع آبی و کشاورزی با هدف افزایش بهره‌وری در سرمایه‌گذاری.
- حمایت از پروژه‌های کوچک و متوسط با ظرفیت اشتغال‌زایی بالا.
- تقویت شبکه حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای برای اتصال استان به بازارهای ملی و بین‌المللی.
- ترویج استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در پروژه‌های سرمایه‌گذاری.
- بازاریابی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان در سطح ملی و بین‌المللی.
- ایجاد مکانیزم‌های تضمین بازگشت سرمایه برای جذب اعتماد سرمایه‌گذاران.
- ایجاد بسترهای قانونی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تسهیل در انتقال فناوری.
- تدوین راهبردهای منطقه‌ای برای توزیع متوازن سرمایه‌گذاری‌ها در مناطق مختلف استان.

الزامات و راهبردهای توسعه سرمایه گذاری استان

۱. تقویت امکانات زیربنایی (جاده ، فرودگاه، راه آهن و ...) در استان.
۲. انجام مطالعات زیربنایی و کاربردی در بخش صنعت و معدن استان شامل:
 - اکتشاف تکمیلی محدوده های عمرانی امیدبخش و مطالعه و اکتشاف معادن متروکه امیدبخش فلزی
 - پی جویی و اکتشاف سنگ آهن خام
 - طرح توسعه معادن مس
 - اکتشاف نیکل در لاتریت های مناطق افیولیتی
 - اکتشاف عناصر نادر خاکی در پلایاهای استان
 - پیگیری اکتشاف طلا و مواد معدنی فلزی قیمتی
 - اکتشاف مواد اولیه تولید آلومینیوم در درجه اول بوکسیت
 - اکتشاف تکمیلی فلدسپات و عناصر فلزی در محدوده قله معدن
 - پروژه اکتشافی بالا زرد نهبندان، مطالعه پتانسیل های معدنی برکه های گودکان، بصیران، پروژه اکتشافی منطقه حسن ابراهیم جنوب قلعه زری، مطالعه پتانسیل های معدنی برکه های سرچاه شور، مختاران، سه جنگی و جنوب سه جنگی
 - اکتشاف تکمیلی جهت شناسایی سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی
 - تعیین مشخصات و خصوصیات کاربردی خاک های صنعتی
 - انجام مطالعات زمین شناسی پزشکی
۳. تأمین زیرساخت های مورد نیاز پروژه های بخش صنعت، معدن و تجارت استان از جمله:
 - تأمین زیرساخت های شهرک ها و نواحی صنعتی
 - تأمین زیرساخت ها و احداث محل دائمی نمایشگاه های بین المللی استان

- تأمین زیرساخت‌ها و احداث پایانه صادراتی مواد معدنی استان
 - تأمین زیرساخت‌ها و احداث نمایشگاه دائمی فرش دستباف و حرف وابسته
 - تأمین زیرساخت‌ها و احداث احداث شهرک‌های صنوف آلاینده
 - بهسازی راه دسترسی، آبرسانی و برق رسانی به معادن زغال سنگ پروده طبس
 - پیگیری زیرساخت‌های مجتمع معدنی شاهکوه شامل آبرسانی و برق رسانی به معادن
 - پیگیری تأمین اعتبار بهسازی و تعریض جاده سربیشه به پایانه مرزی ماهیرود
 - پیگیری تکمیل راه مواصلاتی ماهیرود به مرکز استان فراه
 - پیگیری مطالعات و ایجاد بندر خشک در شهرستان طبس.
۴. انجام مطالعات امکان سنجی در خصوص تعیین پروژه های اولویت دار برای ارائه به سرمایه گذاران داخلی و خارجی.
 ۵. مشارکت و حضور در نمایشگاه بین المللی برای معرفی فرصت‌های سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی.
 ۶. الگو سازی از پروژه ترسیب کربن در سایر طرح‌های استان و اجرای فازهای بعدی این پروژه و جذب کمک های بین المللی برای توسعه اینگونه فعالیت ها.
 ۷. حمایت از سرمایه های داخلی و حمایت از آنها برای سرمایه گذاری در داخل به جای خروج سرمایه از کشور.
 ۸. تشکیل کمیسیون مشترک تدوین نقشه راه تأمین مالی بین‌المللی استان مرکب از کارگروه امور اقتصادی و کارگروه امور زیربنایی و شهرسازی.
 ۹. شناسایی و جمع‌بندی نیازمندی‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در دو حوزه زیرساختی، مطالعات زیربنایی و پروژه‌های سرمایه‌گذاری و برآورد منابع مالی موردنیاز و نوع منابع مالی اعم از داخلی و خارجی یا دولتی و خصوصی.
 ۱۰. تدوین پیشنهادات در خصوص ساختار و نحوه تأمین مالی طرح‌های فوق‌الذکر اعم از فاینانس، FDI، BOT، BOO و نظایر آن.
 ۱۱. ایجاد بانک اطلاعاتی از وضعیت موجود (جمع آوری آمار و اطلاعات محصولات تولیدی، واحدهای فعال و غیرفعال در بخش های اقتصادی و تولیدی، پتانسیل های سرمایه گذاری و ظرفیت های موجود مطالعه شده و بازارهای داخلی و خارجی موجود).
 ۱۲. ارائه اطلاعات تهیه شده به شرکت ها و مؤسسات داخلی و خارجی مرتبط با تأمین مالی و فاینانس طرح ها و پروژه ها.
 ۱۳. حمایت از تولید محصولات استراتژیک (زرشک، زعفران، عنب و گیاهان دارویی).

۱۴. ایجاد زمینه فرآوری محصولات خاص در داخل استان (فرآوری زرشک، زعفران و...).
۱۵. ایجاد شرکت تعاونی چند منظوره در صنایع دامی و فرآورده های خام دامی.
۱۶. ایجاد ناوگان حمل و نقل بهداشتی دام، نهاده و فرآورده های خام دامی.
۱۷. تأسیس شرکت های تأمین مالی سرمایه جهت تأمین هزینه های ایجاد تأسیسات گردشگری در استان.
۱۸. واگذاری طرح های نیمه تمام بخش های دولتی و غیردولتی به نهادهای و اشخاص حقیقی خصوصی جهت اتمام و یا بهره برداری.
۱۹. هدایت شرکت ها و مؤسسات بین المللی سرمایه گذار در بخش های گردشگری که در سایر نقاط کشور فعالیت دارند به استان جهت مشارکت در طراحی، ساخت و بهره برداری از پروژه های گردشگری بزرگ (از جمله: شرکت های هلدینگ و زنجیره ای ساخت هتل و مجتمع های گردشگری تأمین اجتماعی).
۲۰. تأمین سرمایه و سرمایه گذاری در بخش های خطوط ارتباطی از جمله افزایش پروازها و احداث خط راه آهن استان
۲۱. ایجاد مشوق های لازم از جمله معافیت های مالیاتی صد درصد، واگذاری زمین و تسهیلات ارزی و ریالی با نرخ های پایین
۲۲. تأمین وجوه اداره شده از سوی دولت جهت هدایت آن ها به طرح ها و پروژه های نیمه تمام بخش گردشگری و بخش های تابعه.
۲۳. تهیه سند و طرح جامع گردشگری استان با نگاه چشم انداز توسعه استان و همچنین تدوین راه تأمین مالی سرمایه گذاری در این بخش.
۲۴. در خصوص کشورهای هدف به منظور توسعه تعاملات و همکاری های اقتصادی و پذیرش و اعزام هیأت های تجاری، تأمین مالی پروژه های سرمایه گذاری و بازاریابی، اولویت استان متناسب با ظرفیت های اقتصادی، فنی و تکنولوژیکی آنها بویژه در زمینه فعالیت های مزیت دار استان نظیر صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی، معدن و صنایع معدنی و صنایع بسته بندی و توسعه و نوسازی صنایع و معادن اعم از ماشین آلات، دانش فنی، تأمین مواد اولیه یا خرید محصولات و فرآورده های تولیدی صنعتی، معدنی و کشاورزی و مشارکت در سرمایه گذاری و تولید مشترک کالا می باشد و از این نظر محدودیت خاصی در خصوص انتخاب کشورهای هدف وجود ندارد.
۲۵. شناسایی فرصت های سرمایه گذاری با تأکید بر محصولات مزیت دار و رقابتی متناسب با نیاز بازارهای هدف مبتنی بر استفاده از ظرفیت های جغرافیایی و طبیعی.

بخش دوم:

سیمای بخش های اقتصادی استان

استان خراسان جنوبی یکی از شرقی ترین استان های ایران و سومین استان پهناور کشور، با فرهنگ غنی ایرانی و اسلامی و دارای مفاخر بزرگ است که پتانسیل های بسیاری برای توسعه در بخش های گوناگون اقتصادی، دارا می باشد و یکی از دروازه های اقتصادی کشور افغانستان به شمار می رود.

ویژگی های سرزمینی و جمعیتی استان

در متون تاریخی از خراسان جنوبی با نام «قهستان» یاد شده که در گذشته شامل نواحی خوف، گناباد، بجستان، کاشمر، طبس، تون فردوس، قاین، طبس مسینا، بیرجند، خوسف، رقه و نهبندان بوده است. بر اساس کتیبه های هخامنشی و نوشته های برخی از مورخان یونانی، قهستان خاستگاه و زیستگاه یکی از اقوام ایرانی به نام «ساگارت» بوده است و بخشی از چهاردهمین قلمرو هخامنشی به شمار می آمد. کتیبه «کال جنگال» به عنوان یک سند بسیار معتبر نشان می دهد که در دوران اشکانیان، قهستان بخشی از شاهنشاهی اشکانی بوده است.

استان خراسان جنوبی تا سال ۱۳۸۳ به همراه استان خراسان شمالی و خراسان رضوی، استان خراسان را تشکیل می دادند که با مصوبه مجلس شورای اسلامی در این سال به سه استان تبدیل شدند. این استان از شمال با خراسان رضوی، از غرب با یزد، اصفهان و سمنان، از جنوب با استان سیستان و بلوچستان و کرمان و از شرق با کشور افغانستان (به اندازه ۳۳۱ کیلومتر) هم مرز است.

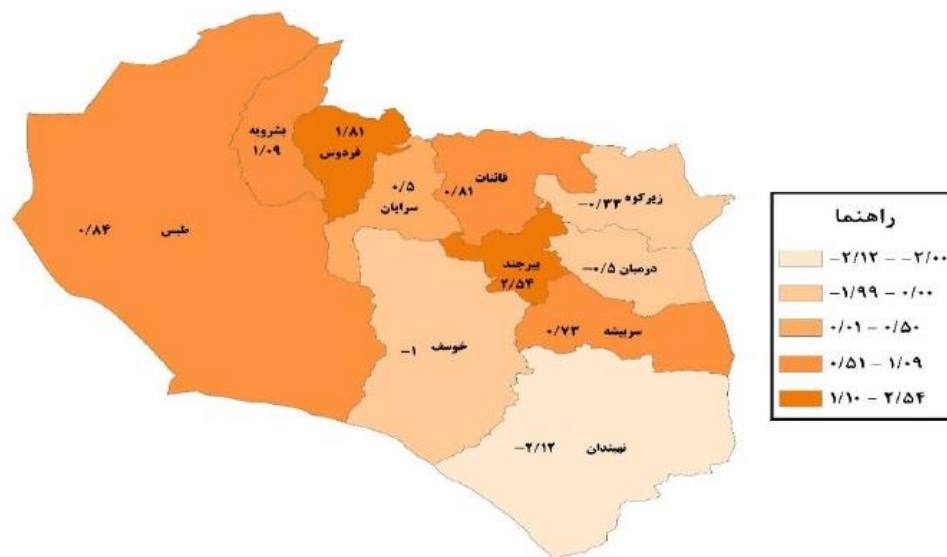
استان خراسان جنوبی با مساحت ۱۵۱۰۱۸.۳۰ کیلومترمربع حدود ۹.۳ درصد از مساحت کل کشور را دارا می باشد و در رتبه ۳ از نظر مساحت قرار دارد که نشانگر وسعت زیاد این استان نسبت به سایر استان های کشور است.

گزیده اطلاعات جغرافیایی، جمعیتی استان خراسان جنوبی

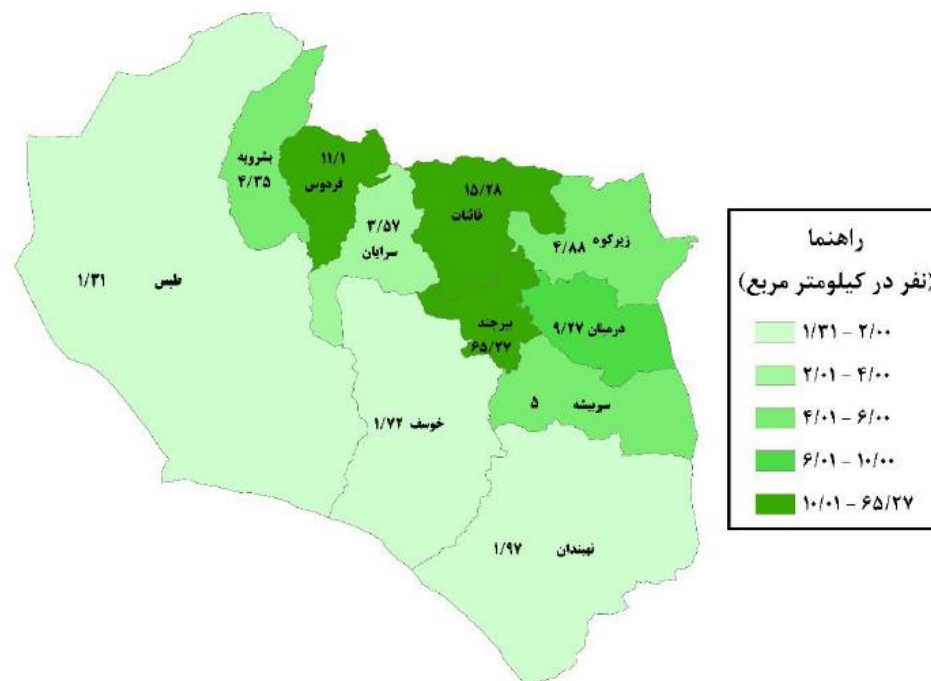
شهرستان	مساحت شهرستان (کیلومتر مربع)	درصد نسبت به کل مساحت استان / کشور	جمعیت شهرستان (نفر)	درصد نسبت به کل جمعیت استان
بیرجند	۴۰۲۷	۲/۷	۲۸۲۲۰۰	۳۴.۵
درمیان	۵۸۱۶	۳/۹	۵۵۷۰۰	۶.۸
سرایان	۹۳۰۵	۶/۲	۳۴۷۰۰	۴.۲
سربیشه	۷۹۲۸	۵/۲	۴۲۷۰۰	۵.۲
قائنات	۸۰۲۷	۵/۳	۱۲۳۶۰۰	۱۵.۱
نهبندان	۲۶۴۷۴	۱۷/۵	۵۴۰۰۰	۶.۶
فردوس	۴۱۲۱	۲/۷	۴۹۴۰۰	۶.۰
بشرویه	۶۰۴۷	۴	۲۸۱۰۰	۳.۴
طبس + عشق آباد	۵۵۳۵۹	۳۶/۷	۷۷۵۰۰	۹.۵
خوسف	۱۵۹۷۰	۱۰/۶	۲۹۸۰۰	۳.۶
زیرکوه	۷۹۴۴	۵/۳	۴۰۸۰۰	۵.۰
کل استان	۱۵۱۰۱۸	۹/۳	۸۱۸۵۰۰	۰.۹۷

مأخذ: سالنامه آماری استان

رشد جمعیت استان به تفکیک شهرستان-برآورد ۱۴۰۰

تراکم جمعیت استان به تفکیک شهرستان

مأخذ: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

وضعیت شاخص‌های کلان استان

وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی استان به شرح زیر است:

شاخص‌های کلان اقتصادی

شرح	مقدار	تغییر نسبت به مدت مشابه قبل (درصد)	درصد از کل کشور
تولید ناخالص داخلی (میلیارد ریال)	سال ۱۳۹۹	۲۷۷۰۸۰	۴۷.۹
سرانه تولید ناخالص داخلی (میلیون ریال)	سال ۱۳۹۹	۳۱۸	۴۷.۹
نرخ بیکاری (درصد)	تابستان ۱۴۰۳	۶.۱	-۰.۰۵
نرخ مشارکت اقتصادی (درصد)	تابستان ۱۴۰۳	۴۱.۵	۰.۹
نرخ تورم (درصد)	۱۲ ماهه منتهی به شهریور ماه ۱۴۰۳	۳۷	-۱۱.۸
	نقطه ای شهریور ماه ۱۴۰۳	۳۱.۲	-۱۱
سهم اشتغال استان سال ۱۴۰۲ (درصد)	بخش کشاورزی	۱۸	-۱/۶
	بخش صنعت	۳۵	۱/۷
	بخش خدمات	۴۷	۰
	بخش کشاورزی	۲۱.۳۵	-۰.۴۱
سهم ارزش افزوده بخش‌های عمده اقتصادی سال ۱۳۹۹ (درصد)	بخش صنعت و معدن	۲۷.۳۳	۱.۶۴
	بخش خدمات	۵۱.۳۲	-۱.۲۳
	شهری - ۱۴۰۲	۱۹۹۱	۷۱.۹
متوسط درآمد سالانه یک خانوار (میلیون ریال)	روستایی - ۱۴۰۲	۱۰۵۴	۵۷.۲
	شهری	۰.۳۳۲۸	-۰.۰۲۱۱
ضریب جینی (درصد)	روستایی	۰.۳۷۶۰	۰.۰۲۲۴

مأخذ: مرکز آمار ایران

تولید ناخالص داخلی استان خراسان جنوبی طبق آخرین آمار منتشر شده به ۲۷۷,۰۸۰ میلیارد ریال رسید که نسبت به مدت مشابه قبل ۴۷.۹ درصد افزایش داشته و سهم آن از کل کشور ۰.۵ درصد بوده است. سرانه تولید ناخالص داخلی استان نیز در همین سال ۳۱۸ میلیون ریال بوده و نسبت به مدت مشابه قبل ۴۷.۹ درصد رشد داشته است.

همچنین، مقدار درآمد عمومی و مالیات پرداختی استان در سال ۱۴۰۲ به ترتیب برابر ۱۸۴۰۷ میلیارد ریال و ۱۷۶۲۳ میلیارد ریال بوده است که به ترتیب سهم ۰.۲۹ و ۰.۲۹ درصد از کل درآمدهای عمومی و مالیات پرداختی کشور را به خود اختصاص داده است.

در تابستان ۱۴۰۳، نرخ بیکاری استان ۶.۱ درصد گزارش شد که کاهش ۰.۰۵ درصدی نسبت به مدت مشابه قبل داشته است. همچنین، نرخ مشارکت اقتصادی استان در تابستان ۱۴۰۳ به ۴۱.۵ درصد رسید که رشدی معادل ۰.۹ درصد را نشان می‌دهد.

نرخ تورم دوازده‌ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۳ در استان ۳۷ درصد بوده که ۱۱.۸ درصد کاهش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای نیز در شهریور ۱۴۰۳ به ۳۱.۲ درصد رسیده که نسبت به مدت مشابه قبل ۱۱ درصد کاهش داشته است.

در سال ۱۴۰۲، سهم اشتغال استان در بخش‌های مختلف اقتصادی به این صورت بوده است: بخش کشاورزی با ۱۸ درصد، که ۱.۶ درصد کاهش نسبت به قبل داشته است، بخش صنعت با ۳۵ درصد، که رشدی معادل ۱.۷ درصد نشان می‌دهد، و بخش خدمات با ۴۷ درصد که بدون تغییر باقی مانده است.

همچنین، سهم ارزش افزوده بخش‌های عمده اقتصادی در سال ۱۳۹۹ به این ترتیب بوده است: بخش کشاورزی ۲۱.۳۵ درصد (کاهش ۰.۴۱ درصد)، بخش صنعت و معدن ۲۷.۳۳ درصد (افزایش ۱.۶۴ درصد)، و بخش خدمات ۵۱.۳۲ درصد (کاهش ۱.۲۳ درصد).

متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری در سال ۱۴۰۲ به ۱,۹۹۱ میلیون ریال رسید که ۷۱.۹ درصد افزایش داشته است. در همین سال، متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی ۱,۰۵۴ میلیون ریال بوده که رشدی معادل ۵۷.۲ درصد داشته است.

ضریب جینی در مناطق شهری استان ۰.۳۳۲۸ گزارش شد که ۰.۰۲۱۱ درصد کاهش یافته، در حالی که این شاخص در مناطق روستایی ۰.۳۷۶۰ بوده و ۰.۰۲۲۴ درصد افزایش داشته است. این اطلاعات نشان‌دهنده تغییرات مهم در شاخص‌های کلان اقتصادی استان طی سال‌های اخیر است.

میزان نقش اقتصادی استان در اقتصاد کشور

استان خراسان جنوبی در مرکز ثقل محور ترانزیتی شرق ایران و در مسیر بزرگراه‌های آسیایی قرار گرفته است و با توجه به موقعیت جغرافیایی استراتژیک استان و ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان، وجود ۲ گمرک رسمی و منطقه ویژه اقتصادی با قطعه منفصله در مرز ماهی‌رود نقش بسزایی در توسعه صادرات و رشد ترانزیت خارجی به کشور افغانستان و امکان استفاده از سرمایه‌گذاری بین‌المللی در توسعه شبکه حمل و نقل منطقه وجود دارد.

در بخش صنایع استراتژیک، استان خراسان جنوبی دارای رتبه دوم کشور در تولید کاشی و سرامیک با تولید سالانه ۲۶ میلیون متر مربع و رتبه چهارم تولید تایلر کشور با تولید بالغ بر ۴۰ هزار تن انواع تایلر خودرو، می باشد. شرکت کویر تایلر با تولید ۲۰ درصد تایلر خودروهای سواری کشور و ۵۱ درصد تایلر خودروهای شاسی بلند بزرگترین تولیدکننده این نوع تایلر ها در کشور می باشد. این شرکت به عنوان اولین و تنها شرکت تایلر ساز دانش بنیان کشور از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری معرفی شده و موفق به اخذ گواهی سطح ۱ فناوری دانش بنیان گردیده است. همچنین تولید سیمان، لوله‌های پلی اتیلن و پی وی سی، صنایع شوینده و پاک کننده، چینی بهداشتی، اکسید منیزیم، نساجی، عایق‌های رطوبتی و خوراک دام و طیور، از جمله تولیدات شاخص واحدهای تولیدی استان است.

وجود بیش از ۷۶ درصد ذخایر زغال سنگ کشور در شهرستان طبس و رتبه اول کشور با استخراج سالیانه بیش از ۲.۵ میلیون تن زغال سنگ، وجود ذخایر طلا بالغ بر ۶۲ میلیون تن کانسنگ طلا در قالب ۷ معدن و ۳ واحد فرآوری طلا، دارا بودن ۸۵ درصد ذخایر بنتونیت کشور و رتبه نخست استخراج بنتونیت کشور از جمله ظرفیت‌های بی نظیر استان به شمار می رود که فرآوری و ایجاد صنایع معدنی در این حوزه، ارزش افزوده بالایی ایجاد می نماید.

در بخش کشاورزی استان خراسان جنوبی دارای مزیت‌های نسبی در تولید برخی از محصولات کشاورزی است. دارا بودن رتبه اول در ایران و جهان در تولید زرشک با بیش از ۹۹٪ تولید کشور، رتبه اول در تولید عناب دارای بیش از ۹۸٪ تولید کشور، رتبه دوم در تولید و رتبه اول در کیفیت زعفران، رتبه سوم کشوری با تنوع ۸۰۰ نوع گیاهان دارویی، رتبه پنجم در تولید گل نرگس، رتبه ششم در تولید پسته و تولید پنبه، رتبه هشتم در تولید انار و تولید بادام کشور، رتبه اول کشوری در تعداد قنوات با تعداد ۶۹۸۳ رشته قنات، رتبه دوم جمعیت شتر کشور با سهم ۱۶ درصدی و دارا بودن مزیت در پرورش بز کرکی، مرغ بومی، گوسفند بلوچی و شتر مرغ و شتر، از جمله ظرفیت‌های استان در این بخش است. همچنین در حال حاضر در کشور تعداد ۳۰ شرکت سهامی زراعی فعال بوده که استان خراسان جنوبی با ۷ شرکت سهامی زراعی و ۲،۶۷۴ نفر سهامدار رتبه اول کشور را دارا می باشد. این شرکت‌ها جزء شرکت‌های مهم و موفق در زمینه تولید بذر، مواد لبنی، خوراک دام و طیور و ... می باشند.

معرفی تانسیل ها و ظرفیت های بخش های اقتصادی استان

خراسان جنوبی دارای مزیت ها و پتانسیل های بسیار در حوزه های مختلف از جمله جغرافیا و اقلیم، زیرساخت، کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، گردشگری، محیط زیست و... می باشد که بطور مختصر به آن اشاره می گردد:

مزایای جغرافیایی و اقلیمی استان

- ✓ قرار گرفتن استان در مرکز ثقل محور ترانزیتی شرق ایران.
- ✓ استقرار استان در مسیر بزرگراه های آسیایی و امکان استفاده از سرمایه گذاری بین المللی در توسعه شبکه حمل و نقل منطقه.
- ✓ قرار گرفتن در مسیر ترابری هوایی منطقه (بین المللی) و توسعه ظرفیت های ترابری هوایی.
- ✓ فرصت طلایی همسایگی با کشور افغانستان با ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با توجه به بازار مصرفی گسترده این کشور.
- ✓ امکان بهره گیری غنی از انرژی های تجدیدشونده خورشیدی، بادی و... .
- ✓ قرار گرفتن استان در مسیر ترانزیتی بندرعباس - افغانستان و قرار گرفتن شهرهای مهم استان در این مسیر و امکان خروج کالاهای وارده از طریق بندر چابهار از خروجی های مرزی استان و امکان ایجاد بندر تجاری خشک (Dry Port).
- ✓ واقع شدن در مسیر خط راه آهن سراسری جنوب به شمال.

مزایای زیرساختی استان

- ✓ وجود گمرک رسمی و پایانه مرزی در مرز ایران و افغانستان (منطقه میل ۷۸ شهرستان سربیشه) نقش مهمی در تبادل کالا و صادرات محصولات کارخانجات و واحدهای تولیدی مستقر در نقاط مختلف به کشور افغانستان و از آنجا به شرق خاورمیانه ایفا خواهد کرد.
- ✓ وجود منطقه ویژه اقتصادی در شهرستان بیرجند با ۷۳۰ هکتار در مرکز استان و ۱۰۰ هکتار دیگر در مرز ایران و افغانستان (قطعه منفصله ماهیرود).
- ✓ وجود ۲ فرودگاه در مرکز استان و فرودگاه در شهرستان طبس و امکان توسعه ظرفیت و تعداد پروازهای فرودگاه بین المللی بیرجند.

- ✓ وجود ۲۳ شهرک و ناحیه صنعتی با دارا بودن ۲۲۴۸ هکتار اراضی در اختیار.
- ✓ وجود ۱۴ دانشگاه معتبر و مختلف دولتی و غیردولتی و ۵ مرکز آموزش عالی با سابقه طولانی و برخورداری از اساتید و هیأت علمی مجرب در رشته‌های مختلف فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، پزشکی و هنر از مزایای مهم استان در بخش آموزش عالی می‌باشد.

بخش صنعت و معدن

استان خراسان جنوبی امکانات بالقوه و استعداد مطلوبی در زمینه‌های مختلف اقتصادی بالاخص صنعت و معدن دارد که با توجه به شرایط اقلیمی، کمبود بارندگی، کاهش منابع آب و ... بایستی سیاست‌های مناسبی به منظور استفاده بهینه از این استعدادهای اتخاذ گردد. سیاست‌گذاری منطقه‌ای به عنوان شناخت توانمندی‌ها و اتخاذ استراتژی توسعه هماهنگ با آن، جهت بکارگیری سیاست‌های مناسب برای تخصیص بهینه منابع و امکانات موجود در جامعه به بخش‌های مختلف اقتصادی متناسب با ساختار اقتصادی استان امری ضروری است. بخش صنعت یکی از بخش‌های بسیار مهم و کلیدی اقتصاد محسوب می‌شود و حجم عمده‌ای از سرمایه‌گذاری در فعالیتهای صنعتی کشور صورت می‌گیرد. عمده واحدهای صنعتی در مرکز استان مستقر و اکثر این واحدها نیز در شهرک صنعتی بیرجند متمرکز می‌باشند. پتانسیل‌های معدنی و کشاورزی منطقه سبب گردیده است تا غالب ترکیب صنایع استان را صنایع معدنی، غذایی و نساجی مبتنی بر تولیدات و مواد اولیه موجود در استان تشکیل دهند. از جمله مهم‌ترین تولیدات صنعتی استان می‌توان به انواع لاستیک، سیمان خاکستری، کاشی دیواری، کاشی سرامیک کف، لوله و اتصالات پلی اتیلن، بسته بندی خشکبار، حبوبات و زعفران، کنسانتره زغالسنگ، ماسه سیلیسی، شمش منیزیم، اکسید منیزیم، چینی بهداشتی، سنگ‌های تزئینی، کنسانتره میوه، خدمات چاپ و بسته بندی، پودرهای میکرونیزه معدنی، اشاره کرد.

ساختار زمین شناسی منحصر به فرد و وجود پتانسیل‌های کانی‌های مهمی چون طلا، قلع، تنگستن، منیزیت، مس، سرب، روی، آهن و ذخایر غنی سنگ‌های تزئینی (نظیر گرانیت) موقعیت ممتازی را در تولید، عرضه و صادرات مواد معدنی برای استان به ارمغان آورده است. استان خراسان جنوبی از نظر تمرکز صنایع یکی از کم تراکم‌ترین استانهای کشور است، توجه به ذخایر معدنی هر منطقه به عنوان یکی از مهمترین منابع طبیعی، برای هرگونه برنامه ریزی اقتصادی - اجتماعی امری اجتناب ناپذیری است. استان از نظر پتانسیل‌های معدنی در کشور از جایگاه نسبتاً خوبی برخوردار است. استان خراسان جنوبی با وسعت ۱۵۰۸۰۰ کیلو متر مربع آمیزه‌ای از انواع سنگ‌های آذرین، رسوبی و دگرگونی مربوط به سنین مختلف زمین شناسی است که همین سنین مختلف، بروز فازهای مختلف کوه زایی و به تبع آن کانی زایی را سبب گردیده است.

این تنوع، شکل گیری تعداد قابل توجهی از کانی های اقتصادی (فلزی، غیرفلزی و سنگ های ساختمانی) را در اقصی نقاط استان باعث شده که آثار آن بصورت ۸۲۰ پروانه بهره برداری با اشتغال حدود ۱۴۱۸۱ نفر و ذخیره قطعی ۷.۵ میلیارد تن با ۵۳ ماده معدنی، تعداد ۷۹۷ پروانه اکتشاف با مساحت ۲۰۱۵۴ کیلومتر مربع و تعداد ۶۸ فقره گواهی نامه کشف با ذخیره قطعی بالغ بر ۲۴۵ میلیون تن در استان صادر شده است که در تعداد معادن، رتبه ششم کشور را داراست. علاوه بر این طرح های عمرانی و عملیات اکتشاف مواد معدنی طی سال های گذشته، منجر به شناسایی و معرفی چندین مورد ذخایر معدنی فلزی نظیر آهن، مس شده است که نوید بخش فرصت های جدید سرمایه گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی استان می باشد. آنچه مسلم است ساختار زمین شناسی استان در مقایسه با الگوهای اکتشاف، مبین پتانسیل قابل توجه خراسان جنوبی بویژه در ذخایر آذرین و رسوبی می باشد.

مهمترین ماده های معدنی استان در رتبه اول ذغال سنگ، منیزیت و خاک های نسوز و در مرحله بعدی بنتونیت و گرانیت را می توان برشمرد. البته معادن گرانیت سبز، کرومیت و سنگ آهن، مرمیت و بازالت منشوری با توجه به اهمیتی که دارند به کشور های مانند چین، عراق، ترکیه، ارمنستان، اروپا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس صادر می شوند. در ادامه به مهم ترین مزیت های سرمایه گذاری در بخش صنعت، معدن و تجارت اشاره شده است:

- وجود ذخایر مواد معدنی فلزی و غیرفلزی (۵۳ ماده معدنی با ذخیره قطعی بالغ بر ۷.۵ میلیارد تن نظیر زغالسنگ، طلا، مس، آهن، تنگستن، آنتیموان، سنگ های تزئینی (گرانیت، مرمر، مرمیت و تراورتن)، بازالت، گارنت، منیزیت، دولومیت، کرومیت، پرلیت، خاک های صنعتی، بنتونیت، کائولن، سیلیس، فلدسپات، فلورین، سولفات سدیم، باریت، زئولیت، پتاس، توف، گچ، آهک و مارن
- وجود ۲۳ شهرک و ناحیه صنعتی
- زیرساخت ها و تأسیسات مورد نیاز تجارت خارجی نظیر ۲ گمرک رسمی، ۴ بازارچه مرزی و مرز رسمی ماهیرود به عنوان گمرک رسمی در مرز با افغانستان
- امکان استفاده از ظرفیت های تجاری کشورهای آسیای میانه
- موقعیت مناسب استان در مسیر بزرگراه آسیایی و محور شرق به غرب و محور شرق کشور؛
- ساختار زمین شناسی منحصر به فرد و وجود پتانسیل های کانی های مهمی چون طلا، قلع، تنگستن، مس، سرب، روی، آهن، زغال سنگ و ذخایر غنی سنگ های تزئینی؛
- صادرات محصولات ارزشمند معدنی استان به کشور های چین، عراق، ترکیه، ارمنستان، اروپا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس؛
- دارای رتبه اول در ذخایر زغال سنگ، منیزیت و خاک های صنعتی نسوز کشور.

بررسی ساختار مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت استان به لحاظ آمایش سرزمین حاکی از آن است که رشته فعالیت صنایع غذایی و آشامیدنی و صنایع کانی‌های غیرفلزی بیشترین فراوانی را در سطح شهرستان‌های استان به لحاظ استعداد استقرار واحد صنعتی دارند این دو رشته فعالیت نزدیک ۶۵ درصد از صنایع فعال استان را به خود اختصاص داده اند. در ادامه قلمروها و حوزه‌های دارای اولویت توسعه صنعت و معدن استان براساس مطالعات آمایش سرزمین ارائه گردیده است.

صنایع تولیدی شاخص استان

- ❖ ۱ واحد تولید آهن اسفنجی شرکت فولاد قائنات با ظرفیت تولید اسمی ۸۰۰ هزار تن
- ❖ ۲ واحد تولید سیمان (سیمان قاین و سیمان باقران) با ظرفیت تولید اسمی ۱۸۰۰ هزار تن
- ❖ ۳ واحد تولید کاشی و سرامیک (فرزاد، نیلوفر، آیدا سرام) با ظرفیت تولید اسمی ۲۶ میلیون مترمربع
- ❖ ۱ واحد تولید انواع تایلر شرکت کویر تایلر با ظرفیت تولید اسمی ۴۰ هزار تن
- ❖ ۳ واحد تولید شمش طلا (آباد راهان پارس، زمین کاوان زمان، کارند صدر جهان) با ظرفیت تولید اسمی ۶۰۰ کیلوگرم
- ❖ ۸ واحد تولید کنسانتره زغالسنگ با ظرفیت تولید اسمی ۱۰۰۰ هزار تن
- ❖ ۱ واحد تولید اکسید منیزیم و فرآورده‌های نسوز (منیزیت و دولومیت) شرکت تهیه و تولید مواد نسوز کشور با ظرفیت تولید اسمی ۴۰۰ هزار تن
- ❖ ۲ واحد تولید کنسانتره مس و ۴ واحد تولید مس کاتدی با ظرفیت تولید ۷۰۰۰ تن

مشوق‌های سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت و معدن

- ❖ امکان تأمین زمین و زیرساخت‌های موردنیاز اجرای طرح‌های صنعتی بویژه در شهرک‌ها و نواحی صنعتی.
- ❖ تأمین زیرساخت‌های (راه، آب، برق، گاز و ...) شهرک‌ها و نواحی صنعتی توسط دولت.
- ❖ پرداخت نقد و اقساط هزینه‌های حق بهره‌برداری از تأسیسات در شهرک‌های صنعتی.
- ❖ معافیت مالیاتی اشخاص حقوقی غیردولتی از درآمد ابرازی به میزان ۱۰۰٪ به مدت ۱۳ سال در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و مناطق کمتر توسعه‌یافته.
- ❖ امکان استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی در مناطق کمتر توسعه‌یافته با نرخ بهره کمتر.

ظرفیت های سرمایه گذاری در حوزه صنعت و معدن :

پتانسیل های صنعتی و معدنی، ظرفیت ها، نیازمندی ها و موقعیت تجاری استان فرصت های مناسبی را برای سرمایه گذاری سودآور فراهم نموده است که از آن جمله می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- سرمایه گذاری در زمینه اکتشاف مواد معدنی در مناطق بلامعارض با توجه به ساختار زمین شناسی مستعد استان.
- سرمایه گذاری در زمینه استخراج و بهره برداری از معادن استان.
- تولید پودرهای میکرونیزه صنعتی و معدنی (سولفات سدیم، باریت و کلسیت، بنتونیت، تالک، توف، خاک های صنعتی و دیاتومیت، فلدسپات، فلورین، گچ)،
- فرآوری بنتونیت،
- فرآوری کائولن،
- فرآوری پرلیت،
- واحد تولید کربنات سدیم از سولفات سدیم،
- فرآوری ذغال سنگ (کنسانتره ذغال سنگ، کک، قطران ذغال سنگ و آمیخته سوختی ذغال سنگ و آب)،
- فرآوری انواع سنگ های تزئینی (گرانیت، مرمر، مرمریت و تراورتن، سنگ های تزئینی آنتیک، فرآوری ضایعات معادن و واحدهای فرآوری سنگ تزئینی)،
- فرآوری کرومیت (فرآوری و پریارسازی ذخایر کرومیت، تولید فروکروم، تولید آجرهای نسوز کرومیتی-منیزیتی، تولید جرم ها و پروفیل های نسوز)،
- فرآوری سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی،
- کنسانتره و گندله سنگ آهن،
- آهک هیدراته،
- صنایع پایین دستی فولاد (نورد، میلگرد، مقاطع آهنی و فولادی، صنایع آلیاژسازی و قطعه سازی)،
- کنسانتره مس، مس کاند (واحد لیچینگ مس) و واحدهای پایین دستی مس شامل شمش، مفتول و لوله های مسی و ...،
- فرآوری بازالت (الیاف بازالت، کامپوزیت ها، میلگرد و...)،

- فراوری سیلیس (تولید فروسیلیسیم، سیلیکون متال، پلی سیلیکون متال، شیشه جام و شیشه خودرو، الیاف شیشه، ظروف شیشه ای دارویی (ویال)، تولید آجرهای شیشه-ای و تزئینی)،
- فراوری شورابه ها جهت تولید پتاس، منیزیم و سایر عناصر همراه،
- کاشی و سرامیک،
- مصنوعات چینی بهداشتی،
- ظروف چینی با برند و تکنولوژی روز دنیا،
- فراوری و تولید مواد اولیه معدنی صنایع کاشی و سرامیک.
- ایجاد صنایع تولیدی و بازرگانی، سرمایه‌گذاری مشترک و صادرات محصولات فراوری‌شده با ارزش افزوده بالا با استفاده از پتانسیل‌ها و امکانات موجود در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند.
- سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف خدمات نظیر خدمات آموزشی، فنی و مهندسی، برق و انرژی، نیروی کار ماهر و ... با توجه به مشترکات فرهنگی و قومی فراوان با کشور افغانستان و بازار مطلوب این کشور جهت صادرات کالاها و خدمات.
- سرمایه‌گذاری در احداث و بهره‌برداری از مکان دائمی نمایشگاه‌های استان.
- سرمایه‌گذاری در پایانه صادراتی و نمایشگاهی سنگ و مواد معدنی استان.

بخش کشاورزی

با وجود اینکه استان خراسان جنوبی در منطقه کویری واقع شده است ولی در بخش کشاورزی از پتانسیل‌های مناسبی برخوردار است که در صورت توجه و حمایت می‌تواند موجب نگهداشت جمعیت در منطقه، تامین بخشی از نیاز غذایی منطقه و کشور و همچنین اشتغال پایدار گردد. مساحت کل اراضی زراعی و باغی استان ۱۵۴۷۱۰ هکتار می‌باشد که از این میزان ۱۴۱۰۸۹ هکتار بصورت آبی و ۱۳۶۲۱ هکتار بصورت دیم کشت می‌شوند. از نظر کشاورزی استان دارای ۷۷۳۰۷ هکتار اراضی زیر کشت محصولات زراعی می‌باشد که از مهم‌ترین محصولات زراعی می‌توان به گندم، جو، پنبه، چغندر قند، محصولات جالیزی و نباتات علوفه ای اشاره کرد. همچنین، سطح زیر کشت محصولات باغی استان ۷۷۴۰۳ هکتار می‌باشد که از مهم‌ترین محصولات آن می‌توان به زرشک، زعفران، عناب، پنبه، پسته، انار، بادام و گل نرگس اشاره نمود.

این استان دارای بیش از ۲ میلیون واحد دامی و انواع محصولات دامی از قبیل شیر، گوشت سفید و گوشت قرمز، تخم مرغ و عسل می‌باشد که علاوه بر تأمین پروتئین استان میزان قابل توجهی از این تولیدات به ویژه گوشت سفید به استان‌های همجوار و کشور افغانستان صادر می‌گردد. همچنین ۹۱ درصد از مساحت کل استان را عرصه های منابع طبیعی در برمی‌گیرد. نزدیک به ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی استان به بخش کشاورزی اختصاص یافته است. عمده ترین تولیدات دام و طیور استان پرورش شتر، پرورش مرغ، پرورش شتر مرغ و پرورش گوسفند است.

کشاورزی در استان خراسان جنوبی بر پایه بهره‌برداری از قنوات، چشمه‌ها و چاه‌ها می‌باشد. در حال حاضر ۱۱ هزار و ۸۰۰ منبع آبی در استان وجود دارد که از این تعداد ۶ هزار و ۹۴۷ رشته قنات، ۲ هزار و ۸۶۴ چشمه و ۲ هزار و ۵۸ حلقه چاه هستند. در استان بیش از ۷۰ هزار هکتار اراضی زیر کشت محصولات زراعی با تولید ۷۰۴ هزار تن و بیش از ۹۶ هزار هکتار سطح زیر کشت محصولات باغی با تولید ۱۹۶ هزار تن می‌باشد. عمده‌ترین محصولات زراعی استان گندم، جو، پنبه، چغندر قند، محصولات جالیزی و نباتات علوفه‌ای و عمده‌ترین محصولات باغی زرشک، زعفران، عناب، پسته، میوه‌های هسته‌دار، بادام، انار، خرما، انگور، سنجید، گل نرگس و ... می‌باشد. علاوه بر این، استان خراسان جنوبی ۱۰ درصد از گیاهان دارویی کشور را داراست و با داشتن تنوع گونه‌های گیاهان دارویی (حدود ۸۰۰ گونه) و قدمت طولانی در تولید و استفاده از فراورده های گیاهان دارویی، از جایگاه ویژه‌ای در کشور برخوردار است. در حال حاضر حدود ۱۵ گونه گیاهان دارویی اولویت‌دار در سطح ۳۸۵۰ هکتار کشت می‌شود. همچنین این استان دارای بیش از ۲.۵ میلیون واحد دامی با تولید سالیانه بیش از ۲۰۸ هزار تن انواع محصولات دامی از قبیل شیر، گوشت سفید و گوشت قرمز، تخم مرغ و عسل می‌باشد که علاوه بر تأمین پروتئین استان، میزان قابل توجهی از این تولیدات بویژه گوشت سفید به استان‌های همجوار صادر می‌گردد.

مهم‌ترین محصولات کشاورزی و دامی استان:

عمده‌ترین محصولات زراعی استان عبارتند از: گندم، جو، پنبه، چغندر قند، حبوبات، محصولات جالیزی و نباتات علوفه‌ای.

عمده‌ترین تولیدات باغی استان به ترتیب عبارتند از: زرشک، زعفران، عنب، پسته، انار، خرما، گل‌نرگس، بادام.

عمده‌ترین تولیدات دام و طیور: پرورش شتر، پرورش مرغ، پرورش شتر مرغ، پرورش گوسفند.

جایگاه محصولات کشاورزی استان در کشور:

- رتبه اول در ایران و جهان در تولید زرشک با ۹۸٪ تولید کشور و میزان تولید سالانه ۸۲۴۴۰ تن زرشک تر
- رتبه اول ایران در تولید عنب با میزان ۷۳۸۰ تن دارای ۹۷٪ تولید کشور
- رتبه دوم کشوری در تولید زعفران با تولید سالانه ۳۰ تن و فعالیت ۴ کارخانه فرآوری زعفران در استان و کسب رتبه نخست کیفی.
- رتبه سوم کشوری در تولید گیاهان دارویی با ۸۰۰ نوع گیاهان دارویی با کیفیت با تولید سالانه بیش از ۲۹۰ تن.
- رتبه چهارم کشوری تولید پنبه با تولید سالانه ۱۸۳۶۰ تن.
- رتبه پنجم کشوری تولید پسته با تولید سالانه ۱۲۶۵۰ تن.
- رتبه پنجم کشوری در تولید گل‌نرگس با تولید سالانه ۹۸ میلیون شاخه.
- رتبه هشتم کشوری در تولید انار کشور با تولید سالانه ۳۹۹۰۰ تن.
- رتبه هشتم کشوری تولید بادام با تولید سالیانه ۴۶۴۰ تن
- رتبه اول کشوری در تعداد قنوات شامل ۶۹۴۷ رشته قنات، ۲۰۵۸ حلقه چاه عمیق و ۲۸۶۴ رشته چشمه با برداشت سالانه ۷۸۳۳ میلیون متر مکعب آب
- رتبه اول شرکت‌های سهامی زراعی در کشور از لحاظ کمی و کیفی با وجود ۹ شرکت سهامی زراعی
- رتبه دوم جمعیت شتر کشور با سهم ۱۶ درصدی به تعداد ۳۷ هزار نفر شتر و ۵۴۷ بهره‌بردار
- وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ
- امکان استفاده از دشت‌ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر، شترمرغ، بز کرکی و

- تولیدات مهم واحدهای کشاورزی استان: خوراک دام و طیور و آبیان، مرغ مادر، جوجه یک روزه، مرغ تخم گذار و گوشتی، فراوری زرشک و انار، فراوری زعفران
- برخورداری از دانش بومی و سنتی در استفاده بهینه از منابع آب و خاک و اختصاص مقام اول کشوری در تعداد قنوت.
- امکان تشکیل و راه اندازی شرکت های سهامی زراعی و مراکز آموزش کشاورزی و مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی به منظور پرورش نیروی انسانی متخصص و اجرای طرح های تحقیقاتی مناطق خشک و بیابانی.

بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

توانمندی های بخش میراث فرهنگی استان:

- ✓ بیش از ۲۲۰۰ اثر تاریخی شناسایی شده در سطح استان و ثبت بیش از ۱۰۱۰ اثر تاریخی در فهرست آثار ملی کشور .
- ✓ ثبت ۱۹ باغ استان در فهرست آثار ملی کشور
- ✓ ثبت ۴ اثر تاریخی و طبیعی باغ و عمارت اکبریه بیرجند، بیابان لوت، قنات بلده فردوس، ژئوپارک طبس و ثبت صنایع دستی روستای خراشاد (تو بافی) در فهرست میراث جهانی یونسکو .
- ✓ وجود کتیبه ها و سنگ نگاره های با ارزش بالای تاریخی از دوران های بسیار گذشته بخصوص در کال جنگال، کوچ، ماخونیک و ...
- ✓ وجود محوطه ها و تپه های تاریخی با بیش از ۵ هزار سال قدمت در سطح استان و پتاسیل بالای آنها جهت پژوهش های باستان شناسی و جذب گردشگر.
- ✓ وجود ۱۰ منطقه نمونه گردشگری و تعداد ۱۳ روستای هدف، ۵ مجتمع های آب درمانی و...
- ✓ وجود تعداد ۱۷ موزه طبیعی، تاریخی و فرهنگی در سطح استان
- ✓ وجود ۴۰ رشته فعالیت صنایع دستی در استان و داشتن برند جهانی در عرضه فرش دستباف ایران و مزیت نسبی در تولید و صادرات
- ✓ وجود بلندترین تپه های ماسه ای جهان در استان به ارتفاع ۵۰۰ متر
- ✓ وجود زیباترین سازه های طبیعی (توسط جریان باد) در استان مناسب برای ورزش اسکی روی شن (مستعد برای رالی و سافاری)
- ✓ وجود تاریک ترین نقطه زمین در شب مستعد برای نجوم آماتوری
- ✓ وجود گرمترین نقطه کره زمین در کویر لوت

فرصت های سرمایه گذاری بخش گردشگری استان

۱. سرمایه گذاری در مناطق نمونه گردشگری: منطقه نمونه گردشگری بند دره بیرجند، منطقه نمونه گردشگری تون فردوس، منطقه نمونه گردشگری بشرویه، منطقه نمونه گردشگری باغستان، آبگرم فردوس، منطقه نمونه مصعبی و کریمو سرايان، منطقه نمونه گردشگری درخش و آسیابان درمیان، منطقه نمونه گردشگری بوذر جمهر قائن، منطقه نمونه گردشگری چشمه مرتضی علی طبس، منطقه نمونه گردشگری ازمیغان، منطقه نمونه گردشگری کوهستانی طبس.
 ۲. سرمایه گذاری در روستاهای هدف گردشگری: روستای هدف گردشگری ماخونیک سربیشه- روستای هدف گردشگری چنشت سربیشه - روستای هدف گردشگری خور- روستای هدف گردشگری فورگ درمیان- روستای هدف گردشگری مصعبی و کریمو- روستای هدف گردشگری افین زیرکوه - روستای هدف گردشگری ازمیغان - روستای هدف گردشگری خرو - روستای هدف گردشگری پیرحاجات - روستای هدف گردشگری ملوند طبس- روستای هدف گردشگری اصفهک - روستای هدف گردشگری نای بند- روستای هدف گردشگری باغستان.
 ۳. سرمایه گذاری در مجتمع آب درمانی: مجتمع آب درمانی آبگرم فردوس، چشمه آبگرم معدنی مرتضی علی طبس، مجتمع آب درمانی آبگرم لوت، مجتمع آب درمانی آبترش سربیشه و مجتمع آبدرمانی دیگ رستم.
 ۴. سرمایه گذاری در مناطق گردشگری کویری: مناطق گردشگری کویر نوردی دهسلم نهبندان و حیدر آباد نهبندان، همت آباد زیرکوه، بشرویه و نجوم سه قلعه سرايان، مظفری فردوس، حلوان طبس و ...
 ۵. تفرجگاه های نزدیک به مناطق شهرستانهای استان.
 ۶. مجتمع های بین راهی.
 ۷. احداث هتل در مراکز شهرستان ها .
 ۸. مجتمع های فرهنگی - توریستی .
 ۹. سرمایه گذاری در اماکن تاریخی و تغییر کاربری و تبدیل آنها به اماکن فرهنگی و توریستی (از جمله خانه های تاریخی ، کاروانسراها و حمام ها) .
 ۱۰. سرمایه گذاری در سایت ها و محوطه های تاریخی بعنوان سایت موزه یا پارک موزه های تاریخی از جمله شهر قدیم قاین و شهر تون فردوس.
- جاذبه های طبیعی استان نیز از جمله توانمندی های این بخش می باشد مناظر کویر ایران که به دلیل مجاورت استان با کویر مرکزی ایران در این استان قابل مشاهده است . چشمه های آب معدنی شامل آب گرم و آب سرد (آب ترش) تنها بخشی از این جاذبه هاست.

مزیت ها و توانمندی های استان خراسان جنوبی در بخش صنایع دستی:

در حال حاضر از میان بیش از ۲۵۰ رشته شناسایی شده و کددار صنایع دستی و هنرهای سنتی بیش از ۴۰ رشته در استان خراسان جنوبی زمینه فعالیت داشته یا دارد که مهمترین آن می توان به وجود رشته های اصیل صنایع دستی: رشته های اصیل صنایع دستی در منطقه چون قالی و قالیچه بافی، رنگرزی سنتی، گلیم بافی، جاجیم بافی، پارچه بافی سنتی، رودوزی های سنتی، البسه محلی، پای پوش های سنتی، نمدمالی، حصیربافی، ترکه بافی، سفالگری، سنگتراشی، مزیت نسبی در تولید فرش دستباف و صادرات آن اشاره نمود. بر این اساس، مهم ترین مزیت ها و توانمندی های استان خراسان جنوبی در حوزه صنایع دستی عبارتند از:

- ✓ امکان گسترش کارگاه های تراش سنگ های قیمتی با توجه به ذخایر معدنی مناسب در استان و کشور افغانستان و دسترسی به بازار فروش مناسب از طریق مرز کشور همسایه (افغانستان).
- ✓ وجود تعاونی های تولیدی توانمند در استان از قبیل شرکت تعاونی جاجیم بافت هزار گل قهستان، شرکت تعاونی روستایی زنان خراشاد، شرکت تعاونی بانوان و مرزداران نهبندان.
- ✓ تنوع تولیدات در صنایع دستی استان از جمله انواع پارچه های سنتی، گلیم و سفره آردی، جاجیم و محصولات تکمیلی، رودوزی های سنتی، سبدهای، قالی و قالیچه، معرق چوب و
- ✓ افزایش فروش صادرات محصولات صنایع دستی از طریق ایجاد بسته بندی های مناسب، بازاریابی اینترنتی، شرکت در نمایشگاه های خارجی و ...
- ✓ شناسایی و تجمیع کارگاه های خانگی در برخی رشته های خاص و بالا بردن کیفیت محصولات از طریق استاندارد سازی کارگاه ها.
- ✓ تکمیل زنجیره تولید محصولات صنایع دستی از طریق تقویت خوشه های صنایع دستی در استان.
- ✓ امکان برپایی بازارچه های دائمی صنایع دستی در شهرستان های استان با اولویت مرکز.
- ✓ با توجه به شهرت جهانی فرش ایران یکی از قطب های بافت قالی در ایران استان خراسان جنوبی است.

محیط زیست استان

استان خراسان جنوبی دارای ۶ منطقه حفاظت شده و ۳ پناهگاه حیات وحش است و دارای گونه های گیاهی و جانوری خاص و طبیعت منحصر به فرد با گونه های پلنگ، عقاب طلایی، زاغ بور و هوبره قوچ و میش کل و بز، گرگ و آهو می باشد. از زمینه های سرمایه گذاری در حوزه محیط زیست می توان به مواد ذیل اشاره نمود:

۱- مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی در اجرای طرح های مدیریت مناطق چهارگانه دارای طرح مدیریت مصوب (به استناد دستورالعمل ابلاغی ۱۴۰۲)

۲- ایجاد آژیشگاه های معتمد محیط زیست

۳- احداث مراکز تکثیر و پرورش حیات وحش (پستانداران، پرندگان، خزندگان، دوزیستان و بی مهرگان)

۴- ایجاد قرق های اختصاصی

۵- احداث باغ وحش، پارک وحش، موزه تاریخ طبیعی و کارگاه های تاکسیدرمی

بخش انرژی

استان خراسان جنوبی از جهت استفاده از انرژی خورشیدی و انرژی بادی دارای جایگاه ویژه ای است. این استان با وجود زمینه مناسب اقلیمی و تابش آفتاب و باد در بیشتر مناطق و در اکثر فصول سال، قابلیت تولید انرژی های نو و پاک را دارد. در استان خراسان جنوبی به طور متوسط ساعات آفتابی به ۳۲۰۰ ساعت و حتی بیشتر نیز می رسد؛ به طوریکه در برخی از شهرستان های خراسان جنوبی از جمله طبس مقدار تابش ۴۸۱ (کالری بر سانتیمتر مربع در هر روز) است. این نرم مقدار تابش تقریباً در شهرستان های سرایان، بیرجند، قاین، بشرویه، ارسک، نهبندان نیز بین ۳۵۰ تا ۴۸۱ است. با توجه به نقشه اطلس خورشیدی ایران منطقه خراسان جنوبی دارای تابشی معادل ۴.۵ تا ۵.۲ کیلو وات ساعت تابش در روز می باشد که موقعیت بسیار عالی برای استفاده از انرژی خورشیدی را دارا می باشد

همچنین شرایط مستعد برای اجرای طرح های بادی در استان وجود دارد بطوریکه بر اساس تحقیقات بعمل آمده میانگین سرعت باد در استان به ۲۳ کیلومتر در ساعت و حتی در برخی نقاط به حدود ۳۳ کیلومتر در ساعت می رسد که شرایط بسیار مساعدی برای تولید انرژی برق می باشد. وجود چند دالان بادی در مناطق نهبندان، قاین، آفریز، کجه و چهنوی فردوس، طبس مسینا درمیان، بهترین پتانسیل برای اجرای طرح نیروگاه های بادی و خورشیدی در این استان است.

ارتباطات و فناوری اطلاعات

سند چشم انداز ۱۴۰۴، سیاست‌های کلان و برنامه‌های توسعه‌ای کشور، همگی بر توسعه همه جانبه کشور خصوصاً توسعه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) کشور تأکید دارند. توسعه فاوا در استان، نقش موثر و فراگیر فناوری اطلاعات در کلیه حوزه‌ها (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، علمی، آموزشی و ...)، ظرفیت‌های مناسب استان از جمله تعداد قابل توجه فارغ التحصیلان دانشگاهی در رشته‌های مرتبط با فناوری اطلاعات، فعالیت بخش خصوصی توانمند در قالب شرکت‌های موجود در پارک علم و فناوری و سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان و همچنین داشتن مرز مشترک با کشور در حال توسعه افغانستان، فرصت‌های مهمی برای بازار تولید و فروش محصولات، تجهیزات و خدمات فاوا به وجود آورده است که می‌تواند موجب رشد و شکوفایی صنایع و خدمات مرتبط با فناوری اطلاعات شده و صادرات به کشورهای همسایه را نیز در پی داشته باشد.

مزیت‌ها و توانمندی‌های استان خراسان جنوبی در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱. توسعه زیرساخت‌های ارتباطی در مناطق شهری و روستایی و دسترسی کلیه شهرها و بیش از ۶۰ درصد روستاهای استان به شبکه ملی اطلاعات و خدمات اینترنت پرسرعت
۲. وجود ظرفیت‌های مناسب در دانشگاه‌های استان، پتانسیل بالای نیروی انسانی متخصص و فارغ التحصیلان قابل توجه در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات
۳. وجود پارک علم و فناوری و چهار مرکز رشد واحدهای فناور در استان و فعالیت حدود ۸۰ واحد فناور، شرکت دانش بنیان و استارت‌آپ معادل ۴۷٪ استارت‌آپ‌های فعال استان در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات
۴. فعالیت ۲۵۰ واحد صنفی عضو سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان
۵. وجود ظرفیت‌های قابل توجه در حوزه تولید محصولات نرم افزاری با فعالیت شرکت‌های بزرگ بومی با برد ملی در استان
۶. وجود ظرفیت‌های قابل توجه در حوزه تولید محتوای فاخر علمی، آموزشی، مذهبی و با هدف‌گذاری کشورهای فارسی زبان منطقه
۷. تولید تجهیزات سخت افزاری از جمله انواع رک، لدر و سینی کابل، تابلوهای برق صنعتی و کنترل، تجهیزات مدیریت و نظارت مراکز داده و تجهیزات کنترل خطوط تولید با هدف‌گذاری بازار کل کشور و بازار منطقه‌ای با توجه محدودیت تولیدکنندگان تجهیزات مذکور و ظرفیت بالای استان در این حوزه

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات:

- ✓ سرمایه‌گذاری جهت ایجاد پارک اقتصاد دیجیتال در استان با توجه به وجود نیروی انسانی متخصص و تعداد قابل توجه فارغ التحصیلان دانشگاهی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ✓ سرمایه‌گذاری در جهت شکل‌گیری و استقرار شتاب دهنده‌های حوزه فناوری اطلاعات در استان
- سرمایه‌گذاری در جهت تقویت شرکت‌های تولید کننده تجهیزات و ارائه دهنده خدمات فنی و مهندسی حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات با هدف‌گذاری بازار پروژه‌های مخابراتی، زیرساختی، فیبر نوری و توسعه شبکه‌های کامپیوتری در استان‌های همجوار و کشورهای در حال توسعه منطقه

بخش تجارت خارجی:

مهمترین بازار هدف صادراتی استان خراسان جنوبی، کشور افغانستان با سهم ۸۶ درصدی از صادرات می‌باشد. صادرات قطعی استان در سال ۱۴۰۲ به ارزش ۱۸۷ میلیون دلار و به میزان ۱۲۶۷ هزارتن بوده است که نسبت به سال از نظر ارزش ۶۹ درصد و از نظر وزن ۴۴ درصد افزایش یافته است. صادرات محصولات تولیدی واحدهای صنعتی از جمله؛ سیمان و حوزه کشاورزی استان مانند صیفی جات، گوشت مرغ، تخم مرغ و جوجه یک روزه از مهمترین توانمندی‌های صادراتی استان به کشور افغانستان می‌باشد. در حوزه ترانزیت خارجی حجم ترانزیت خارجی سال ۱۴۰۲ استان به تعداد ۱۵۵۶۱ دستگاه کامیون و به وزن ۵۴۰ هزارتن کالا رسیده که نسبت به سال قبل از نظر تعداد کامیون ۲۴۷ درصد و از نظر وزن ۳۳۸ درصد رشد داشته که بهره‌گیری از قابلیت ترانزیت منطقه ویژه و گمرک ماهیرود بعنوان دالان صادراتی شرق کشور مهمترین فرصت در حوزه توسعه ترانزیت خارجی می‌باشد. همچنین، مهمترین بازارهای هدف صادراتی استان در سال ۱۴۰۲ به ترتیب کشورهای افغانستان (۸۶ درصد)، پاکستان (۹ درصد)، عراق (۳ درصد)، ترکمنستان (۱ درصد) و ترکیه (۰.۲ درصد) بوده‌اند.

مزیت های حوزه تجارت خارجی استان:

- نزدیکی به بازار های بین المللی و فرصت طلایی دسترسی سریع استان به بازار کشور همسایه افغانستان
- وجود ۲ گمرک رسمی زمینی (گمرک بیرجند و ماهیرود) و ۱ گمرک در مرز مجاز هوایی فرودگاه بین‌المللی بیرجند
- وجود ۴ بازارچه مرزی در استان (ماهیرود، گلورده، یزدان و دو کوهانه)
- وجود منطقه ویژه اقتصادی بیرجند و قطعه منفصله منطقه ویژه اقتصادی در جوار گمرک و بازارچه مرزی ماهیرود

گمرکات استان

استان خراسان جنوبی با حدود ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان از دیر باز به لحاظ قرار داشتن در مسیر جاده ابریشم در مبادله کالا و تجارت از اهمیت خاص و ویژه‌ای برخوردار بوده و تجار ایرانی همواره کالاهای اساسی همسایگان خود را در نوار مرزی بخصوص افغانستان را تأمین می‌نموده‌اند. یکی از مهمترین مزیت‌های تجاری استان نسبت به

سایر استان‌های همجوار ویژگی خاص ژئوپلیتیکی و بیشترین مرز مشترک با کشور افغانستان و نیز وجود چهار بازارچه مرزی فعال و همچنین قرار گرفتن این استان در کریدر شمال- جنوب - شرق به غرب کشور می باشد.

بازارچه‌های مرزی به عنوان یکی از اهرم‌های مهم در ایجاد اشتغال و توسعه روابط تجاری با کشورهای همجوار در سال‌های گذشته پیوسته تاثیر قابل توجهی در فعالیتهای اقتصادی کشور داشته‌اند.

اگر چه کارکرد آنها توأم با برخی نارسایی‌ها است، اما این بازارچه‌ها به نوعی مصداق و تبلور حضور مستقیم مردم در امور اقتصادی منطقه هستند و تاکنون توانسته‌اند در تحقق اهداف اقتصادی کشور همچون توسعه تجارت غیرنفتی گام‌های مؤثری را بردارند و هم در ایجاد فرصت‌های شغلی در شرایطی که مشکل بیکاری ازجمله دغدغه‌های بزرگ دولت است، نقش مهمی را ایفا کنند.

گمرک بیرجند

رویه‌های فعال گمرک بیرجند شامل بخش تجاری، صادرات و واردات قطعی برنج و فعالیت تعاونی‌های مرزنشین، صادرات زعفران و سایر کالاهای مجاز و واحدهای قضایی و قاچاق کالا، مسافری و امانات پستی می باشد. مجتمع ۱۷ هکتاری گمرکات خراسان جنوبی واقع در منطقه ویژه اقتصادی در ۱۵ کیلومتری جاده بیرجند اسدیه واقع شده است.

گمرک ماهیرود

این مرزرسمی گمرکی در اولین سفر استانی ریاست محترم جمهوری به خراسان جنوبی در آبان ماه ۱۳۸۴ به تصویب رسید و در اردیبهشت ۸۶ با حضور مقامات ایران و افغانستان عملیاتی گردید. این گمرک در تیرماه سال ۱۳۸۸ با انجام صادرات قطعی به بهره‌برداری رسید. این مرز در سه بخش گمرک، بازارچه و منطقه ویژه اقتصادی مشغول فعالیت می- باشد.

بازارچه های مرزی استان

بازارچه مرزی ماهیرود (میل ۷۸)

این بازارچه در فاصله ۲۱۰ کیلومتری شهرستان بیرجند و در فاصله ۱۴۵ کیلومتری شهرستان سربیشه واقع گردیده است و فعالیت خود را رسماً از تیرماه ۸۲ شروع نموده است و از نظر موقعیت جغرافیایی در فاصله ۱۲۰ کیلومتری استان فراه افغانستان قرار دارد رویه های فعال در گمرک ماهیرود شامل صادرات قطعی، صادرات مشتقات نفتی، ورود موقت و مسافری است.

بازارچه مرزی یزدان

بازارچه مرزی یزدان در فاصله ۹۰ کیلومتری شهرستان زیرکوه و در ۱۶۴ کیلومتری شهرستان قاین و در ۲۷۰ کیلومتری مرکز استان قرار دارد و فعالیت خود را از سال ۷۲ شروع نموده است. و نزدیکترین شهرهای کشور افغانستان به مرز عبارتند از روستای کلاته نظر در ۲ کیلومتری با جمعیتی بالغ بر ۵۰۰۰ نفر و شهرستان های هرات، شیندند، اناردره و ادرسکن.

این بازارچه تا سال ۱۳۸۴ زیر مجموعه گمرک دوغارون بود، اما با توجه به تقسیم استان خراسان و الحاق قاین به خراسان جنوبی این بازارچه از آن گمرک منفک و زیر نظر اداره کل گمرکات خراسان جنوبی قرار گرفت

این بازارچه جزء فعالترین بازارچه مرزی استان بوده است ولی در حال حاضر به دلیل عدم به رسمیت شناختن بازارچه ها از طرف دولت افغانستان با بسته شدن های طولانی مدت از طرف کشور افغانستان مواجه می گردد.

بازارچه مرزی دوکوهانه

این بازارچه در سال ۱۳۷۳ تأسیس گردید و از لحاظ موقعیت جغرافیایی در فاصله ۱۱۳ کیلومتری شهرستان نهبندان و فاصله آن تا مرکز استان ۳۰۵ کیلومتر می باشد. بازارچه با سه ولایت نیمروز، فراه و هرات افغانستان مرتبط است که فاصله آن با ولایت فراه ۱۵۰ کیلومتر و هرات ۴۰۰ کیلومتر می باشد.

بازارچه مرزی گلورده (میل ۷۳)

بازارچه مرزی میل ۷۳ در فاصله ۱۷۰ کیلومتری شهرستان بیرجند و ۷۵ کیلومتری شهرستان اسدیه و در مجاورت پاسگاه مرزی میل ۷۳ در زمینی به مساحت ۶ هکتار از سال ۷۲ فعالیت خود را آغاز نموده که از همان ابتدا یکی از بازارچه های موفق خراسان و شرق کشور بوده است. بازارچه مرزی میل ۷۳ در فاصله ۱۲۰ کیلومتری شهر اناردره و فاصله ۱۷۰ کیلومتری شمال غرب شهر فراه و ۱۷۰ کیلومتری جنوب غرب شهر شیندند افغانستان واقع می باشد.

وضعیت زیرساخت‌های استان

وضعیت حمل‌ونقل استان

پیشرفت و توسعه یافتگی هر منطقه بستگی به اقتصادی‌ترین محورهای ارتباطی به ویژه حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی دارد که بدینوسیله در کوتاه‌ترین زمان ممکن و با کمترین هزینه عرضه تولیدات آن حوزه به بازارهای پیرامون خود و رفع نیازمندی‌های جامعه درون آن انجام پذیرد.

❖ حمل و نقل هوایی

در استان خراسان جنوبی یک فرودگاه بین‌المللی در مرکز استان (شهرستان بیرجند) و یک فرودگاه داخلی در شهرستان طبس وجود دارد. پروازهای داخلی فرودگاه بین‌المللی بیرجند به مقصد تهران و مشهد (۲۴ پرواز رفت و برگشت)، فرودگاه طبس به مقصد تهران (۴ پرواز رفت و برگشت) و پروازهای خارجی از فرودگاه بین‌المللی بیرجند به مقصد جدّه و نجف (۴ پرواز رفت و برگشت) می‌باشد. برقراری پرواز از فرودگاه‌های استان به مقاصد دیگر مانند زاهدان، یزد، اصفهان، کیش و امارات نیز در دست بررسی می‌باشد. به منظور افزایش تعداد پروازها نیاز مبرم به سرمایه‌گذاری بخش‌های خصوصی در این صنعت می‌باشد.

❖ حمل و نقل ریلی

در بخش ریلی و راه آهن، علیرغم موقعیت ژئوپولیتیکی استان خراسان جنوبی برای حمل و نقل ترانزیتی به افغانستان و کشورهای آسیای میانه، حدود ۳۱۵ کیلومتر از راه آهن بافق-مشهد در شهرستان‌های طبس، بشرویه و فردوس وجود دارد که از آنجائیکه مهمترین عامل توسعه در استان خراسان جنوبی پتانسیل‌های معدنی و یا احداث صنایع می‌باشد، تاکنون مطالعات توجیهی، فنی و اقتصادی پروژه راه آهن شرق کشور (زاهدان-بیرجند- و اتصال به راه آهن سراسری) انجام شده و مجوز کمیسیون ماده ۳۲ اخذ گردیده و اجرای این پروژه مهم مستلزم تأمین منابع مالی فاینانس یا سرمایه‌گذاری خارجی می‌باشد.

❖ حمل و نقل جاده‌ای

استان خراسان جنوبی در مرکز ثقل محور ترانزیتی چابهار-زاهدان-بیرجند-مشهد-سرخس (خط ارتباطی بندر چابهار در جنوب شرقی ایران و سرخس در همسایگی تعدادی از کشورهای CIS) و همچنین قرارگرفتن در مسیر ترانزیتی بندر عباس-افغانستان و وجود تسهیلات در برقراری ارتباطات تجاری، صنعتی و خدماتی با کشورهای آسیای میانه و افغانستان از پتانسیل فراوانی در بحث ترانزیت کالا برخوردار است. کریدورهای مهم استان شامل کریدور شمال جنوب (بزرگراه زاهدان-بیرجند، مشهد و بزرگراه کرمان-دیهوک-فردوس-بجستان) و کریدور شرقی-غربی (یزد و اصفهان، طبس، دیهوک، بیرجند، سربیشه و مرز ماهیرود) می‌باشد.

وضعیت منابع آبی استان

وضعیت منابع آبی استان (بلندمدت ۲۵ ساله)

شرح	واحد	مقدار
تعداد حوضه‌های آبریز اصلی	حوضه	۴
میانگین نزولات جوی	میلیمتر	۱۰۶
متوسط حجم نزولات جوی سالانه	میلیارد متر مکعب	۱۵/۸
میزان تبخیر و تعرق سالانه	میلیارد متر مکعب	۱۴/۵
میزان پتانسیل منابع آب تجدیدشونده	میلیارد متر مکعب	۰/۹۵
سهم آب‌های زیرزمینی از منابع تجدیدشونده	میلیون متر مکعب	۷۷۲
سهم آب‌های سطحی از منابع تجدیدشونده	میلیون متر مکعب	۱۷۵
تعداد رودخانه‌های مهم	رودخانه	۱۰
تعداد رودخانه‌های مرزی	رودخانه	۲
تعداد دشت‌های متولی استان	دشت	۳۵
تعداد دشت‌های ممنوعه بحرانی	دشت	۸
تعداد دشت‌های ممنوعه	دشت	۱۸
تعداد دشت‌های آزاد	دشت	۹
میزان برداشت از منابع آب زیرزمینی	میلیون متر مکعب	۹۱۱/۱۱
کسری مخزن دشت‌ها	میلیون متر مکعب	۱۳۴

اولویت‌ها و پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری و گردشگری آبی

مخازن سدها و منابع آبی زیردارای پتانسیل سرمایه‌گذاری در زمینه گردشگری، آبی‌پروری، کشاورزی، انرژی خورشیدی، تفریحی و سرگرمی می‌باشند.

ردیف	شهرستان	پتانسیل سرمایه‌گذاری	وضعیت کنونی
۱	سرایان	سد شهید پارسا	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۲	درمیان	سد رزه	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۳	نهبندان	تغذیه ای شوسف	به سرمایه‌گذار واگذار شده
۴	قاین	فرخی	به سرمایه‌گذار واگذار شده
۵	طبس	دره بید	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۶	طبس	نهرین	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۷	طبس	کریت	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۸	سربیشه	سیاهو	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۹	خوسف	گواب	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری
۱۰	فردوس	چشمه آب گرم حسن آباد	به سرمایه‌گذار واگذار شده
۱۱	فردوس	سد تغذیه ای برون	آماده فراخوان جذب سرمایه‌گذاری

فرصت های سرمایه گذاری در حوزه آب و فاضلاب

ردیف	عنوان طرح	نوع قرارداد پیشنهادی	ملاحظات و توضیحات
۱	اجرای خط انتقال پساب تصفیه خانه فاضلاب بیرجند	فروش پساب	خرید و انتقال پساب خروجی تصفیه خانه فاضلاب بیرجند به منظور تامین آب مورد نیاز صنایع و معادن دشت بیرجند و خوسف با حجم حدود ۷ میلیون مترمکعب در سال
۲	احداث تصفیه خانه فاضلاب شهرهای فردوس و اسلامیه و تکمیل شبکه جمع آوری فاضلاب	بیع متقابل	تکمیل شبکه جمع آوری فاضلاب (با پیشرفت فیزیکی فعلی حدود ۳۸ درصد) و احداث تصفیه خانه فاضلاب با ظرفیت حدود ۸۵۰۰ مترمکعب در شبانه روز در ازای واگذاری بلندمدت پساب برای مصارف صنعت، کشاورزی صنعتی و خدمات
۳	طرح فاضلاب خوسف	بیع متقابل	احداث شبکه جمع آوری و انتقال و تصفیه خانه فاضلاب با ظرفیت ۱۵۰۰ مترمکعب در شبانه روز در ازای واگذاری بلندمدت پساب برای مصارف صنعت، کشاورزی صنعتی و خدمات
۴	طرح فاضلاب طبس	بیع متقابل	احداث شبکه جمع آوری و انتقال و تصفیه خانه فاضلاب با ظرفیت ۱۰۵۰۰ مترمکعب در شبانه روز در ازای واگذاری بلندمدت پساب برای مصارف صنعت، کشاورزی صنعتی و خدمات
۵	طرح های احداث نیروگاه های برق آبی	B.O.O	احداث نیروگاه های برق آبی بر روی خطوط انتقال آب سطح استان و فروش بلندمدت برق به وزارت نیرو در ازای پرداخت حق السهم گذرآب خطوط انتقال
۶	طرح های احداث نیروگاه های خورشیدی	B.O.O	احداث نیروگاه های خورشیدی در اراضی و تاسیسات حصارکشی شده و دارای دیماند برق شرکت آب و فاضلاب و فروش بلندمدت برق به وزارت نیرو
۷	طرح های اصلاح شبکه توزیع و خطوط انتقال آب	بیع متقابل	اصلاح شبکه های توزیع آب شهرهای استان به منظور کاهش هدررفت آب در ازای تخصیص منابع آبی به سرمایه گذار معادل کاهش هدررفت

انرژی برق

طرح‌های توسعه‌ای صنعت برق در این استان به گونه‌ای است که امروزه به عنوان قطب انرژی شرق کشور مطرح است و از جایگاه ویژه‌ای در تأمین انرژی مورد نیاز کشور برای مصارف داخلی و حتی صادرات انرژی به سایر کشورهای همجوار برخوردار می‌باشد.

سهم بخش‌های مختلف از مصرف نیروی برق

نوع مصرف	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
خانگی	۲۸/۴٪	۲۷/۹٪	۳۰/۰٪	۳۰/۴٪	۲۹/۷٪
عمومی	۱۰/۳٪	۱۰/۵٪	۹/۲٪	۹/۲٪	۹/۵٪
کشاورزی	۲۹/۹٪	۲۹/۳٪	۲۹/۹٪	۲۹/۲٪	۲۸/۷٪
صنعتی	۲۰/۳٪	۲۰/۵٪	۲۰/۶٪	۲۰/۹٪	۲۰/۹٪
تجاری	۵/۹٪	۵/۹٪	۶/۰٪	۶/۵٪	۷/۰٪
روشنایی معابر	۵/۲٪	۶/۰٪	۴/۴٪	۳/۸٪	۴/۱٪

مأخذ: شرکت توزیع نیروی برق استان

وضعیت صنعت برق استان خراسان جنوبی

ردیف	بخش	عنوان	واحد	مقدار
۱	تولید	قدرت اسمی نصب شده نیروگاه	مگاوات	۷۱۱
۲	انتقال و فوق توزیع	طول خطوط ۱۳۲ کیلو وات	کیلومتر مدار	۱۵۸۳
۳		طول خطوط ۴۰۰ کیلو وات	کیلومتر مدار	۹۷۸
۴		تعداد پست‌های انتقال	دستگاه	۴
۵		ظرفیت پست‌های انتقال	مگاوات آمپر	۱۴۰۰
۶		تعداد پست‌های فوق توزیع	دستگاه	۱۷
۷		ظرفیت پست‌های فوق توزیع	مگاوات آمپر	۶۴۵
۸	توزیع	تعداد فیدر فشار متوسط	فیدر	۱۴۴
۹		طول خطوط فشار متوسط	کیلومتر	۱۳۱۱۶
۱۰		طول خطوط فشار ضعیف	کیلومتر	۵۹۰۳
۱۱		تعداد پست‌های توزیع	دستگاه	۱۰۲۸۶
۱۲		ظرفیت پست‌های توزیع	مگاوات آمپر	۱۱۰۰
۱۳		پیک بار	مگا وات	۳۳۶
۱۴		تعداد کل مشترکین	هزار مشترک	۳۹۶
۱۵		تعداد روستاهای برق‌دار	روستا	۱۶۴۰
۱۶		خانوار روستاهای برق‌دار	مشترک	۱۲۵۱۱۶

مأخذ: امور انتقال نیروی جنوب شرکت برق منطقه ای خراسان و شرکت توزیع نیروی برق استان

انرژی گاز

شرکت گاز استان خراسان جنوبی تا کنون به ۳۲ شهر و ۲۰۲۶ روستا و همینطور ۲۲۶۷ واحد صنعتی و تولیدی در سطح استان انجام گرفته که ماحصل آن بهره مندی ۱۰۰ درصد خانوارهای شهری ، ۹۹/۹ درصد خانوارهای روستایی و اکثریت قریب به اتفاق واحدهای صنعتی موجود از گاز طبیعی بوده است.

لازم به توضیح است در حال حاضر تمامی نواحی و شهرک های صنعتی فعال استان (۱۵ شهرک صنعتی و یک منطقه ویژه اقتصادی) و تعداد ۸ شهرک گلخانه از نعمت گاز طبیعی برخوردار می باشند و در راستای تاکیدات مقام معظم رهبری در راستای جهش و رونق تولید گازرسانی به معدود صنایع باقیمانده و جدید الاتاسیس نیز در سطح استان در دست اقدام می باشد.

تا پایان مهر ماه سال ۱۴۰۳ حدود ۱۵ هزار کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع، ۱۲۲۵ کیلومتر شبکه انتقال، بیش از ۱۹۹ هزار انشعاب، ۳۰۱ ایستگاه تقلیل فشار ، ۴۶۹ ایستگاه اندازه گیری و ۹۴ ایستگاه حفاظت از زنگ در استان اجرا شده و حدود ۳۴۸ هزار مشترک از نعمت گاز طبیعی برخوردار می باشند.

همچنین شرکت گاز استان خراسان جنوبی با گازرسانی به نقطه صفر مرزی، تعداد ۵۴ پاسگاه و ۵۹ برجک و همینطور ۴ بازارچه مرزی را در سطح استان گام بلندی در خدمت رسانی به تمامی هم استانی های معزز و کمک به توسعه و عمران مرز و حفظ و حراست از مرزهای استان و رشد و رونق اقتصادی این استان محروم برداشته است.

در راستای مدیریت مصرف، شرکت گاز استان خراسان جنوبی طرح بهینه سازی مصرف گاز موتورخانه ها را انجام داده و در این طرح، مصرف گاز ۲۲۵۲ موتورخانه بهینه سازی گردیده است که تاثیر بسزایی در صرفه جویی مصرف گاز دارد.

در راستای رفع چالش بحران افت فشار در فصل سرد در شرق و شمال شرق کشور یکی از بزرگترین پروژه های تأثیرگذار در پایداری انرژی در سطح استان انجام گرفت که برای این منظور خط انتقال ۳۶ اینچ دو راهی دشتک- زابل به سرپیشه می باشد که فاز اول آن حدفاصل دشتک تا نهبندان به طول ۱۷۶ کیلومتر و با هزینه ای بالغ بر ۷۲۰۰۰ میلیارد ریال در هفته دولت سال جاری به بهره برداری رسید. در اهمیت نقش این پروژه عظیم همین بس که این خط انتقال مهم ضمن ایجاد یک رینگ ارتباطی مناسب بین خطوط انتقال جنوب شرق با شمال شرق کشور، می تواند به پایداری جریان و استمرار گازرسانی در فصل سرد از دو سمت در مواقع بحرانی و رعایت اصول پدافند غیرعامل کمک نموده ، ضمن اینکه انتظار می رود با بهره برداری از این خط انتقال استراتژیک مهم، علاوه بر پایداری جریان گاز در شرق و شمال شرق کشور، نقشه آمایش سرزمینی استان خراسان جنوبی تغییر و امکان استقرار صنایع استراتژیک و بزرگ در استان فراهم گردد که این موضوع می تواند در آینده موجب توسعه پایدار و رونق اقتصادی استان گردد.

آخرین وضعیت گازرسانی به استان

سال	تعداد شهرهای گازدار	تعداد روستاهای گازدار	خطوط انتقال (کیلومتر)	خطوط تغذیه و توزیع (کیلومتر)	انشعاب (عدد)	تعداد مشترکین شهری	تعداد مشترکین روستایی	تعداد ایستگاه تقلیل فشار	تعداد ایستگاه حفاظت از زنگ	تعداد جایگاه CNG فعال
۱۴۰۰	۳۲	۱۶۰۶	۱۰۴۹	۱۲۹۳۳	۱۸۳۷۶۲	۲۰۱۳۷۴	۱۱۰۷۶۸	۲۸۰	۸۴	۲۵
۱۴۰۱	۳۲	۱۸۴۴	۱۰۴۹	۱۴۲۹۴	۱۹۳۱۵۴	۲۰۶۷۹۰	۱۲۳۸۵۱	۲۸۷	۸۸	۲۵
۱۴۰۲	۳۲	۲۰۲۶	۱۰۴۹	۱۵۳۷۴	۱۹۷۶۶۱	۲۱۲۰۷۳	۱۳۲۲۵۷	۳۰۱	۹۴	۲۵
۱۴۰۳	۳۲	۲۰۲۶	۱۲۲۵	۱۵۴۳۹	۱۹۹۴۵۸	۲۱۳۰۴۹	۱۳۵۴۴۸	۳۰۱	۹۴	۲۵

مأخذ: شرکت گاز استان

بخش سوم:

بررسی اجمالی اسناد آمایش توسعه استان

اهداف بنیادین توسعه استان بر اساس الزامات آمایش سرزمین^۱

- توسعه دانش بنیان
- تقویت درونزایی و توسعه اقتصاد مقاومتی کشاورزی پایدار و کم نهاده توسعه صنایع مبتنی بر پتانسیل های کشاورزی و معدنی منطقه،
- توسعه گردشگری ارتقای جایگاه استان در توسعه بازرگانی و خدمات؛
- تحقق عدالت اجتماعی و فضایی در ارائه خدمات و توسعه شبکه های زیربنایی؛
- توسعه اجتماع محور مبتنی بر تقویت سرمایه اجتماعی و توانمندسازی جوامع محلی استان؛ تأمین انرژی پایدار، پاک، مطمئن و اقتصادی؛
- استقرار نظام سکونتی فعالیتی متعادل، متوازن و مبتنی بر ظرفیت های محیطی؛
- حفاظت و مدیریت بهره برداری منابع طبیعی و منابع آب؛
- تبدیل استان به مرکز هم پیوند بین المللی
- افزایش تاب آوری خراسان جنوبی در برابر حوادث و بلایای طبیعی
- ارتقاء سطح امنیت استان از طریق بکارگیری الزامات دفاعی امنیتی پدافند غیر عامل و مدیریت بحران در برنامه های توسعه ای استان

^۱. بر اساس گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی

چشم انداز توسعه استان^۲

استان خراسان جنوبی در افق چشم انداز ۱۴۱۵ استانی است توسعه یافته با جایگاه برتر در حوزه های تربیت نیروی انسانی متعهد و متخصص، فرآوری مواد معدنی، کشاورزی پایدار، بهره‌وری بالا در منابع آب، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، استفاده از روحیه مشارکت مردم، اقتصاد دانش بنیان، توسعه گردشگری، حفظ منابع طبیعی و محیط زیست، استفاده بهینه از فناوری اطلاعات و ارتباطات، در تعامل سازنده با کشور افغانستان، ناحیه اوراسیا و استان‌های همجوار که مبتنی بر اصول حکمروایی شایسته و با رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی پدافند غیرعامل و زیست محیطی اداره می‌شود. بر این اساس استان در افق چشم‌انداز دارای ویژگی‌های زیر است:

- با بهره‌گیری از ظرفیت جوامع محلی و توسعه سرمایه‌های انسانی متخصص و کارآمد ضمن خلق رفاه و توزیع منصفانه آن در جامعه، گامی موثر در مسیر فقرزدایی و ارتقا امنیت پایدار و تقویت پیوندهای قومی و مذهبی در چارچوب هویت ملی برداشته است.
- برخوردار از شهرهای پررونق روستاهای آباد و مولد با تاکید بر بازاریابی تعاملات و تمهید ترتیبات توسعه پایدار و متوازن که ضمن توزیع خدمات و زیرساختهای هوشمند سبز و پایدار در تامین منابع آب و انرژی خودکفا بوده و با صادرات خدمات برتر و دانش بنیان، دارای زیر ساخت های همبسته با کشور افغانستان به منظور افزایش عمق استراتژیک و امنیت پایدار مبتنی بر تعاملات فی مابین در مرزهای شرقی کشور است.
- دارای جایگاه ممتاز در محیط زیست و منابع طبیعی است زیست بومی، پایدار که با ملاحظات طبیعی و تاب آوری زیست محیطی، مدیریت صحیح منابع آبی و هدایت فرآیند توسعه شرایط خشکسالی را تعدیل بخشیده و از طریق انتقال آب، بهره‌برداری از آب های سطحی و مدیریت مصرف منابع آب پایدار در استان را ایجاد می‌نماید.
- دارای بخش کشاورزی پایدار متناسب با مقتضیات، طبیعی برخوردار از فناوریهای نوین و الگوی کشت سازگار با محیط در راستای حفاظت و توسعه گونه های بومی و توانمند در تولید ثروت و تضمین منافع پایدار بهره برداران بخشهای زراعت، باغداری و دامپروری از طریق تکمیل زنجیره تولید است.
- یکی از بازیگران اصلی اقتصاد جنوب غرب آسیا و منطقه اوراسیا و بهره مند از زیرساختهای مجهز حمل و نقل و ارتباطات و حلقه اتصال به کشورهای شرقی است استان با دارا بودن منطقه ویژه اقتصادی و بازارچههای مرزی و قرار گیری در کریدور شرق به غرب، ایفاگر نقش فراملی و رقابت پذیر و دارای جایگاه ممتاز در زنجیره حمل و نقل بین الملل و دروازه تجارت جهانی کشورهای آسیای میانه، افغانستان است.

^۲. بر اساس گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی

ماموریت های توسعه استان^۳

- حفاظت از منابع زیست محیطی و ارتقاء کیفیت منابع زیست محیطی، آب، خاک هوا و مدیریت زیست محیطی منابع آلاینده آنها به منظور پایداری توان های اکولوژیک
- مدیریت عرضه و مصرف آب شرب و کشاورزی مورد نیاز جمعیت و پهنه های مناسب کشاورزی
- احیای جایگاه و نقش تاریخی و راهبردی منطقه در مسیر راه ابریشم و سایر شاهراهها و کریدورهای شمالی-جنوبی و شرقی غربی
- توسعه و نوین سازی فعالیتهای بازرگانی خارجی و ترانزیت کالا با تاکید بر فعالیت ها و تمهیدات لجستیکی
- تحدید فعالیت های اقتصاد غیررسمی با اصلاح ساختارها و تقویت بخش رسمی اقتصاد استان

^۳. بر اساس گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی

راہبردهای پابرجای استان^۴

- متنوع سازی فعالیت‌های اقتصادی و ایجاد درآمد‌های پایدار در شهرها و روستاهای استان
- بارگذاری و استقرار جمعیت با توجه به ملاحظات و ظرفیت‌های زیست محیطی
- مقاوم سازی سکونتگاه‌های شهری و روستایی
- افزایش تاب آوری و کاهش آسیب پذیری در برابر تهدیدات انسان ساخت و تبعات امنیتی تهدیدات طبیعی
- نهادسازی توانمندسازی جوامع محلی و تقویت تشکلهای مردم نهاد در راستای پذیرش نقش‌های تصمیم گیری
- حفظ و ارتقاء هویت فرهنگی ارزشهای ایرانی- اسلامی به منظور تقویت ارزشهای فرهنگی بومی و تقویت وحدت ملی و همگرایی فرهنگی در پیوند با فرهنگ ملی
- کاهش آسیب‌های اجتماعی و تأمین امنیت پایدار با گسترش مشارکت عمومی و افزایش نشاط و شادابی در استان
- حفاظت از منابع و زیستگاههای طبیعی میراث طبیعی و تعادل زیست محیطی استان به ویژه ذخیره گاههای زیستی و اکوسیستم‌های نادر بمنظور پایداری توان اکولوژیک و توسعه پایدار بخش کشاورزی
- کنترل فرسایش بادی و بیابانزایی از طریق بهره برداری متناسب با توجه به توان و قابلیت‌های سرزمین
- ساماندهی مدیریت سرزمین به منظور بهره برداری متناسب با توانهای محیطی و قابلیت‌های طبیعی استان به ویژه منابع آب، خاک و معادن
- حفاظت از منابع آب از طریق مدیریت عرضه و مصرف آب استفاده از آبهای غیرمعارف و تغییر الگوی کشت متناسب با سند سازگاری با کم آبی استان
- حفاظت از منابع خاک کشاورزی از طریق انجام فعالیتهای کشاورزی حفاظتی و کشت مستقیم محصولات زراعی
- توسعه سیستم‌های تولیدی کم‌نهاد بخش کشاورزی از طریق تغییر الگوی کشت و افزایش بهره‌وری عوامل تولید به ویژه آب و خاک
- افزایش بهره‌وری و مدیریت تولید و مصرف خاک مدیریت پایدار تأمین و عرضه خاک و تصمیم‌گیری مشارکتی مدیریت خاک

^۴. بر اساس گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان جنوبی

- توسعه محصولات استراتژیک و صادراتی و کم نهاده، زرشک، عناب، زعفران، انگوزه خاکشیر و ...)
- توسعه و تکمیل زنجیره ارزش از طریق ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و ایجاد صنایع فرآوری مواد معدنی
- توسعه صنایع مبتنی بر پتانسیلها و ظرفیت های استان
- تجاری سازی و تبدیل استان به بارانداز شرق از طریق گسترش روابط خارجی
- توسعه گردشگری پایدار مبتنی بر گونه های گردشگری دارای مزیت در استان توسعه خدمات پشتیبان تولید
- افزایش سهم ICT در اقتصاد استان و ارتقای زیست بوم کارآفرینی
- توسعه کیفی دانشگاه های استان در راستای ارتقای زیست بوم - کارآفرینی
- ایجاد فرصت های آموزش برابر و توانمند سازی نیروی انسانی
- ارتقاء سطح دسترسی به خدمات سلامت و توسعه خدمات الکترونیکی آموزش و سلامت
- ارتقای کیفیت خدمات حمل و نقل جاده ای ریلی و هوایی و توسعه صنعت حمل و نقل در دالان های موجود و صنایع وابسته به آن

بررسی بخش کشاورزی استان در قالب اسناد آمایش سرزمین

قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت های بخش کشاورزی

الف) زراعت

۱. توسعه فعالیت های زراعی در نواحی شمالی استان دشت خضری و بیاض در غرب (جلگه ماژان) و در مرکز (دشت بجد و مختاران).
۲. توسعه فعالیت های زراعی در دشتهای خوشاب گیسور، یونسی، مختاران.
۳. توسعه فعالیت های زراعی در منطقه مرکزی (درح، حسین آباد، گزیک).
۴. توسعه فعالیت های زراعی در منطقه جنوبی (دستگردان، زوزن و بندان).

ب) باغداری

۱. توسعه گلخانه ها در تمامی شهرستان های استان.
۲. باغداری در منطق شمالی استان در دشت اسفده موسویه، سربیشه و فردو،
۳. باغداری در مناطق شرقی در درمیان و شاهرخت.
۴. باغداری در منطقه غربی و شمال غربی در بشرویه و سرایان

ج) دامداری و دامپروری

۱. پرورش شتر و صنایع تبدیلی-تکمیلی مرتبط در ناحیه نه نهبدان و خوسف و ناحیه گلشن (طبس، بشرویه) و ناحیه قهستان (زیرکوه)
۲. پرورش دام سبک در ناحیه باقران (سربیشه) ناحیه قهستان سرایان و ناحیه نه نهبدان).
۳. پرورش دام سنگین و صنایع تبدیلی-تکمیلی مرتبط در ناحیه قهستان (قاین)، ناحیه باقران (خوسف، درمیان و بیرجند)، گلشن (بشرویه).
۴. پرورش شتر مرغ در تمامی شهرستان های استان. پرورش طیور در ناحیه باقران (بیرجند و درمیان).

د) آبخیزداری

۱. ارتفاعات جنوب شهر بیرجند ارتفاعات باقران شامل حوضه‌های باقران فاز ۱ و فاز ۲.
۲. دشت طبس و ارتفاعات بالادست شهر طبس شامل حوضه‌های، نهرین، کریت دره، بید، خراوان و اصفهک
۳. دشت بشرویه شامل حوضه‌های غنی، آباد اصفاک سیاهریگ، نیگنان و ارسک.
۴. دشت قاینات حوضه بالادست شهر قاین (فاز ۱ و ۲ شهری - فاز ۳ شهری قاین) حوضه‌های مردان شاه و دهشک (بالادست طرح فولاد قاینات).
۵. دشت سرایان شامل حوضه‌های زابری شهید پارسا شمس آباد خوشتر و کریمو.
۶. دشت درمیان شامل حوضه‌های فیزیک نوزاد، فخرود و قهستان.
۷. دشت دهنو و میغان در شهرستان نهبندان شامل حوضه شاهکوه.

قلمروهای دارای محدودیت توسعه فعالیت‌های کشاورزی

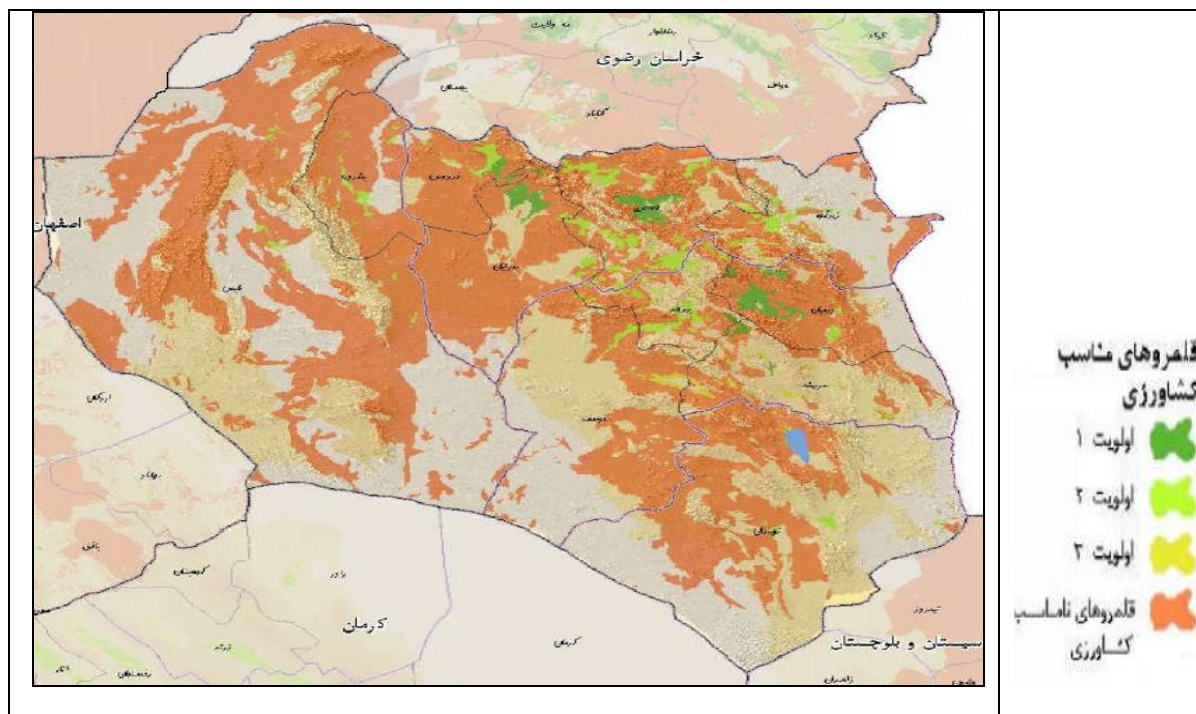
۱. منطقه غربی شهرستان‌های سربیشه، طبس و بیرجند.
۲. جنوب دشت سرایان
۳. منطقه جنوبی ناحیه نه (نهبندان) مشتمل بر محدوده‌های شمالی دشت نهبندان تا چشمه بید و سهل آباد و غرب و جنوب غرب این شهرستان.

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های کشاورزی

۱. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (زارعت) در شهرستان‌های نهبندان (ارزن، جوجوبا، کلزا)، بیرجند (زعفران)، بشرویه (ارزن، پنبه، خاکشیر)، زیرکوه پنبه، زعفران خوسف سرایان گلرنگ، زیره، زعفران، طبس (جوجوبا، کلزا، سبزیجات)، فردوس (ارزن، زعفران)، قائنات (کنجد، زعفران سرایان گلرنگ، زیره زعفران) و خوسف (ارزن).
۲. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (باغداری) در شهرستان‌های زیرکوه (بادام زرشک) درمیان (خشکبار، زرشک، گل محمدی)، سربیشه، عناب، زرشک، نهبندان (خرما، زیتون) خوسف (عناب، انگور، پسته، گل نرگس و گل محمدی)، بیرجند (زرشک، خشکبار، عناب)، قائنات (زرشک، پسته گل محمدی، سرایان، خشکبار، انار)، فردوس (پسته، انار)، بشرویه (پسته)، طبس (خرما و زیتون).
۳. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (گلخانه ای) در همه شهرستان‌های استان.
۴. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (گیاهان دارویی) در همه شهرستان‌های استان.

۵. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (دامداری اعم از دام سنگین و سبک) در شهرستان‌های درمیان خوسف، بیرجند، قائنات، فردوس، سربیشه سرایان طبس بشرویه، نهبندان، زیرکوه
۶. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (دامداری به ویژه شتر) در شهرستان‌های نهبندان، خوسف سربیشه، زیرکوه و بشرویه.
۷. توسعه فعالیت‌های کشاورزی (طیور) در شهرستان‌های بیرجند، خوسف قائنات، درمیان، سربیشه سرایان، نهبندان و فردوس ارائه خدمات آزمایشگاهی آب و خاک در مقیاس ملی و بین‌المللی در بیرجند.
۸. پرورش ماهیان گرمابی در آبهای شور و زه آبها در شهرستان‌های نهبندان طبس بشرویه فردوس، سرایان، خوسف.

قلمروهای مناسب و نامناسب بخش کشاورزی استان خراسان جنوبی

منبع: سازمان برنامه و بودجه کشور

بررسی بخش صنعت و معدن استان در قالب اسناد آمایش سرزمین

قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت های بخش صنعت استان^۵

۱. اولویت اول در منطقه مرکزی و شرقی استان شهرستان های بیرجند، قائنات، خوسف و درمیان.
۲. اولویت دوم منطقه غربی استان شهرستان طبس.
۳. اولویت سوم مناطق شمال و شمال غرب استان شهرستان های زیرکوه، سرایان، فردوس، بشرویه.
۴. اولویت چهارم منطقه جنوبی استان شهرستان نهبندان.
۵. توسعه کارخانه های فراوری مس و طلا در معادن مس و طلای استان (در خوسف، قائن و نهبندان) و تولید شمش طلا.
۶. تولید بریکت از باطله های زغال سنگ پروده طبس.
۷. توسعه صنعت فراوری سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی در شهرستان های سرایان، فردوس، خوسف و بیرجند.
۸. توسعه کارخانه های فراوری سنگهای ساختمانی در شهرستانهای نهبندان و سربیشه.
۹. تولید آجرهای منیزیتی در استان در راستای ایجاد صنایع تولیدی مرتبط با مواد نسوز.
۱۰. ایجاد و توسعه واحد کنسانتره سرب و روی در شهرستان سربیشه.

^۵. بر اساس مطالعات آمایش سرزمین

قلمروهای اولویت‌دار توسعه فعالیت‌های بخش معدن

حوزه اکتشاف

۱. تکمیل مطالعات اکتشافی معدنی در پهنه‌های معدنی بیرجند، خوسف نه‌بندان و سربیشه
۲. پهنه‌های معدنی بشرویه فردوس و سرایان
۳. پهنه‌های معدنی طبس
۴. پهنه‌های معدنی قائنات، زیرکوه و درمیان

حوزه استخراج

۱. استخراج فلزات گرانبها (طلا، مس نقره و آهن) در مرکز و جنوب شرق استان شهرستان‌های بیرجند، خوسف و نه‌بندان.
۲. استخراج فلزات نیمه گرانبها سرب و روی در شهرستان‌های سرایان، فردوس و بشرویه.
۳. استخراج زغال سنگ در طبس
۴. استخراج معادن غیرفلزی (کائولن، رس، سنگ‌های ساختمانی، بنتونیت و ...) در پهنه‌های فردوس، سرایان، زیرکوه، سربیشه، نه‌بندان و بیرجند.

حوزه فرآوری

۱. توسعه کارخانه‌های فراوری مس و طلا در معادن مس و طلای استان در خوسف قائن و (نه‌بندان و تولید کنسانتره و شمش طلا
۲. تولید بریکت از باطله‌های زغال سنگ پروده طبس
۳. توسعه صنعت فراوری سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی در شهرستان‌های سرایان، فردوس، خوسف و بیرجند.
۴. توسعه کارخانه‌های فرآوری سنگ‌های ساختمانی در شهرستان‌های نه‌بندان و سربیشه.
۵. تولید آجرهای منیزیتی در استان در راستای ایجاد صنایع تولیدی مرتبط با مواد نسوز.
۶. ایجاد و توسعه واحد کنسانتره سرب و روی در شهرستان سربیشه.
۷. استحصال عناصر کمیاب و نادر خاکی از معادن زغال سنگ استان در طبس.
۸. استحصال منیزیم در سربیشه و مگنز در فردوس و بشرویه.

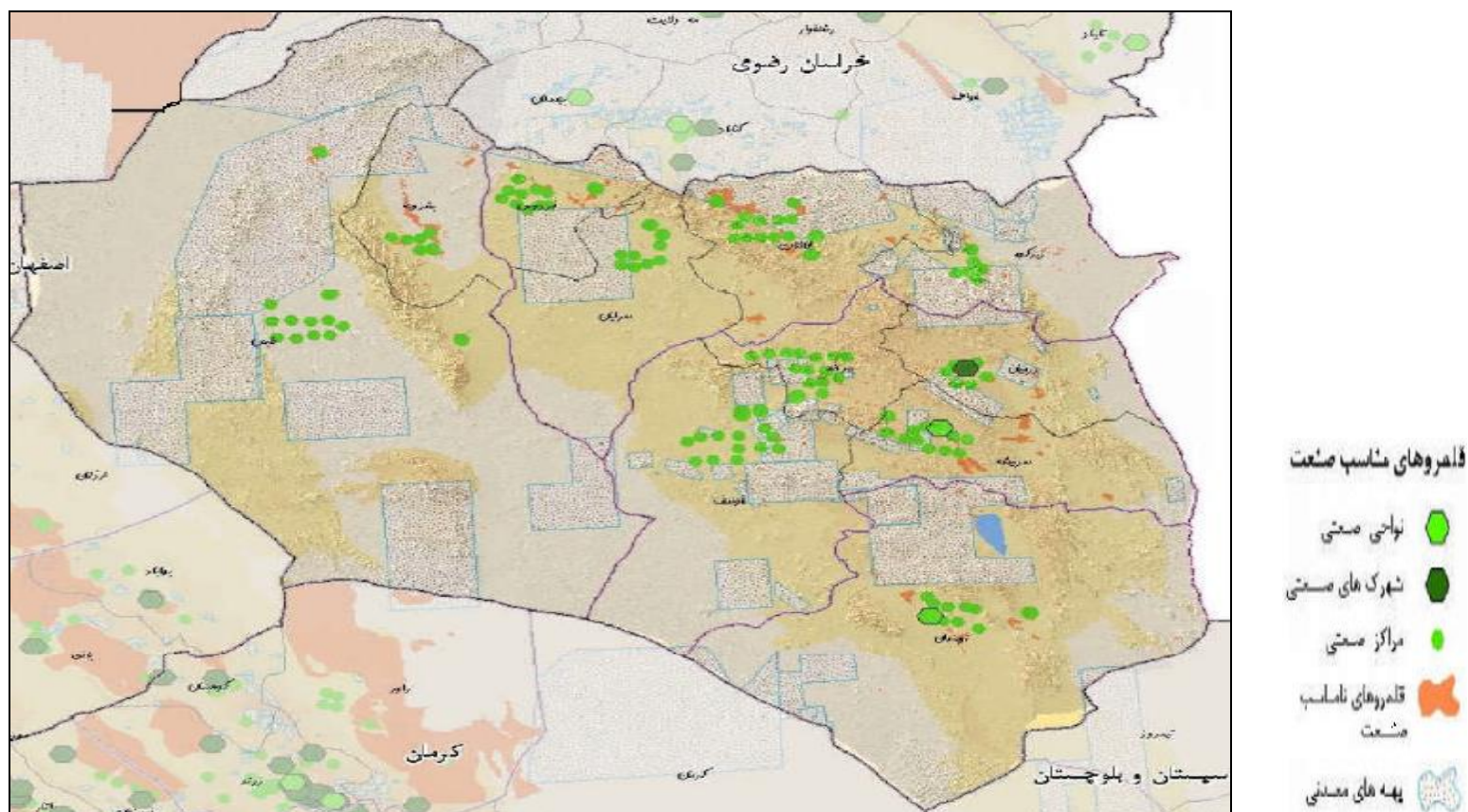
حوزه های دارای اولویت توسعه صنعت و معدن استان براساس مطالعات آمایش سرزمین

حوزه	عنوان فعالیت	شهرستان یا نقاط مستعد توسعه
صنعت	صنایع غذایی	بشرویه بیرجند خوسف درمیان سرایان سربیشه، طبس، فردوس قائنات، نهبندان
	منسوجات	بشرویه بیرجند، فردوس قائنات
	پوشاک	بیرجند، طبس، فردوس
	تولید چوب و محصولات چوبی	بیرجند، سرایان سربیشه، طبس، فردوس
	تولید کاغذ و محصولات کاغذی	بیرجند، سرایان، طبس، فردوس
	صنایع تولید زغال کک پالایشگاه های نفت و سوخت های هسته ای	بیرجند، خوسف، سربیشه، طبس، فردوس
	صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی و پتروشیمی و دارویی	بشرویه، بیرجند سرایان سربیشه فردوس قائنات نهبندان
	صنایع لاستیک و پلاستیک	بیرجند، درمیان سرایان سربیشه، طبس، فردوس قائنات
	تولید سایر محصولات کانی غیرفلزی	بشرویه، بیرجند، خوسف درمیان زیرکوه سربیشه طبس فردوس قائنات نهبندان
	تولید فلزات اساسی	بیرجند، خوسف، فردوس قائنات نهبندان
	تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین آلات و تجهیزات	بشرویه بیرجند، طبس، قائنات
	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	بیرجند، سربیشه، طبس، فردوس
	تولید ماشین آلات اداری و حسابگر و محاسباتی	بیرجند، فردوس
	تولید ماشین آلات و دستگاه های برقی طبقه بندی نشده در جای دیگر	بیرجند
	تولید تجهیزات پزشکی و اپتیکی	بیرجند، سربیشه، طبس، قائنات
	تولید وسایل نقلیه موتوری و تریلر و نیم تریلر	بیرجند، سربیشه طبس قائنات
	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	بیرجند
	تولید مبلمان و مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر	بیرجند، سرایان سربیشه، طبس، فردوس
	صنایع بازیافت	بشرویه

استخراج سنگ‌های فلزی (مس، کرومیت)	بیرجند، خوسف درمیان، طبس، قائنات، نهبندان
استخراج سایر سنگ‌های معدنی (دولومیت گرانیت سنگ لاشه سنگ آهک، منیزیت، بنتونیت دیاتومیت، عقیق، گارنت)	بشرویه، بیرجند خوسف درمیان سربیشه طبس فردوس قائنات نهبندان

معدن

قلمروهای مناسب و نامناسب بخش صنعت و معدن استان خراسان جنوبی

منبع: سازمان برنامه و بودجه کشور

بررسی بخش خدمات در قالب سند آمایش سرزمین

قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت های بخش خدمات

الف) بازرگانی و لجستیک

۱. توسعه فعالیت های بازرگانی بازارچه های مرزی و مناطق ویژه در نوار مرزی و شهرستان بیرجند.
۲. توسعه فعالیت های لجستیک حمل و نقل در شهرستان های مرزی (منطقه شرقی) و شهرستان های بیرجند (مرکزی)،
۳. قائنات (منطقه شمالی) فردوس و طبس (منطقه غربی).
۴. توسعه فعالیت های باراندازی در شهرستان طبس (منطقه غربی).

ب) بهداشت و سلامت

۱. توسعه خدمات تخصصی درمانی در کانون های شهری پرجمعیت شامل بیرجند و قائنات.
۲. توسعه خدمات عمومی درمانی و تجهیز مراکز در کانون های شهری و مراکز منظومه های روستایی.
۳. توسعه مراکز بهداشت و سلامت در مراکز مجموعه های روستایی

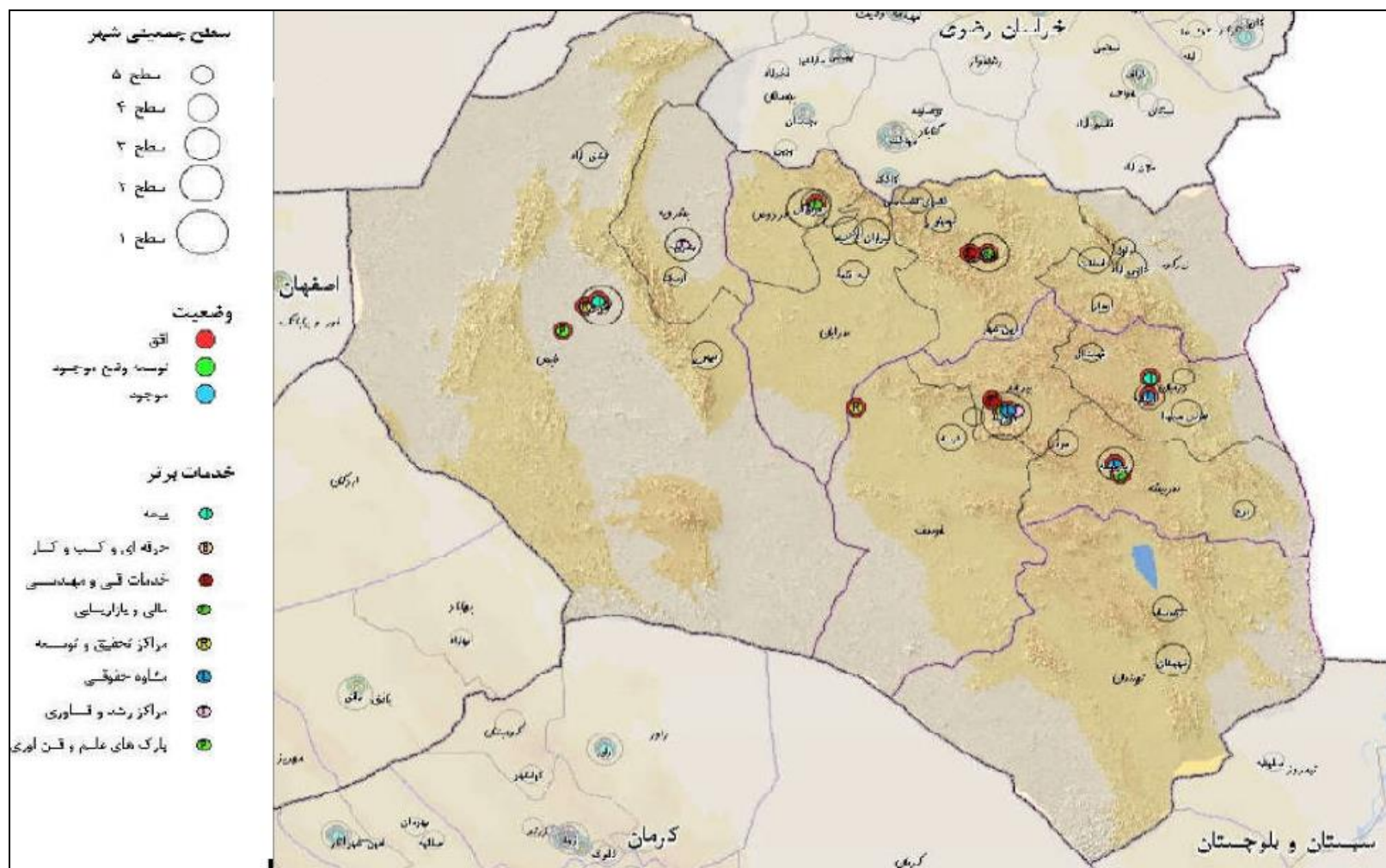
ج) گردشگری

۱. گردشگری کویری (کویرنوردی) در شهرستان های بشرویه طبس، سرایان، خوسف و نهبندان.
۲. گردشگری طبیعی در شهرستان های زیرکوه، فردوس و طبس.
۳. گردشگری کشاورزی و روستایی در قائنات، سریشه درمیان، خوسف، سرایان.
۴. گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی) در شهرستان های بیرجند و قائنات و آب درمانی در فردوس، سریشه و خوسف.

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های گردشگری

۱. گردشگری کویری (کویر نوردی) در شهرستان‌های بشرویه طبس، سرایان، خوسف و نهبندان.
۲. گردشگری ورزشی با تأکید بر مسابقات رالی و آفرود در شهرستان نهبندان ریگ یلان) و شهرستان سربیشه.
۳. گردشگری تاریخی در شهرستان‌های فردوس بشرویه، بیرجند و قائنات.
۴. گردشگری فرهنگی در شهرستان طبس.
۵. گردشگری نجوم در شهرستان‌های سرایان، نهبندان و طبس.
۶. گردشگری روستایی و عشایری در شهرستان‌های خوسف، زیرکوه و سربیشه.
۷. گردشگری کشاورزی در قائنات درمیان، زیرکوه و سرایان.
۸. گردشگری طبیعی در شهرستان‌های زیرکوه فردوس و طبس، سرایان بشرویه، نهبندان و سربیشه.
۹. ژئوتوریسم در شهرستان‌های نهبندان و طبس.
۱۰. گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی) در شهرستان‌های بیرجند و قائنات و آب درمانی در فردوس، خوسف و سربیشه.

سطح بندی خدمات برتر در افق طرح استان خراسان جنوبی

منبع: سازمان برنامه و بودجه کشور

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار استان

- ۱) ایجاد واحدهای فرآوری فرآورده های نفتی در مرز ماهیرود با توجه به اولویت اجرای پروژه در مرز و استقبال تجار کشور افغانستان به انواه مشتقات نفتی
- ۲) ایجاد مخازن ذخیره انواع مواد سوختی جهت صدور به افغانستان
- ۳) ایجاد واحدهای فرآوری مواد معدنی با اولویت طرح های صادرات محور و قابلیت صادرات به کشورهای هدف از طریق مرز ماهیرود
- ۴) ایجاد شهرکهای صنعتی مشترک و بازارچه مشترک مرزی با کشور افغانستان
- ۵) احداث نیروگاه های تجدید پذیر خورشیدی و بادی
- ۶) سرمایه گذار جهت توسعه فعالیت های معدنی شامل اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی
- ۷) سرمایه گذار جهت توسعه شهرک تخصصی سنگ سربیشه
- ۸) سرمایه گذاری جهت ایجاد کارخانه فراوری سنگ، آجرنسوز و الیاف بازالت
- ۹) سرمایه گذاری جهت ایجاد زیرساخت های صادراتی پایانه مرزی ماهیرود
- ۱۰) ایجاد مراکز آزمایشگاهی در بخش صنعت و معدن
- ۱۱) تأسیس مرکز فرآوری و صادرات محصولات کشاورزی در محل پایانه های مرزی
- ۱۲) صنایع تولید انواع مصالح ساختمانی از قبیل بتن آماده، مصالح سبک و...
- ۱۳) احداث انبار و سوله ذخیره سازی کالا و خدمات
- ۱۴) مراکز نگهداری کالاهای صادراتی صادرکنندگان
- ۱۵) راه اندازی فروشگاه های بزرگ خرده فروشی با حضور برندهای ایرانی در بازارچه های مرزی و گمرکات
- ۱۶) سرمایه گذاری جهت فرآوری محصولات کشاورزی در زیربخش های زراعت، باغداری و دام
- ۱۷) ایجاد مجتمع های شرکتهای سهامی زراعی و کشت و صنعت در دشتهای متعدد استان
- ۱۸) توسعه کشت گلخانه ای و تغییر الگوی کشت منطقه از محصولات آب بر (خریزه و هندوانه) به محصولات کم آب بر؛

- (۱۹) ایجاد پایانه ضبط محصولات کشاورزی در مناطق مرزی
- (۲۰) توسعه فعالیت های نوین کشاورزی (آبزی پروری، کشت های متراکم و گلخانه ها)
- (۲۱) صنایع تولید و مونتاژ ادوات کشاورزی و باغداری
- (۲۲) ایجاد مجتمع های دامپروری نظیر گاو شیری، گوساله و گوسفند
- (۲۳) ایجاد سردخانه و صنایع سورت و بسته بندی و خشک کنی انواع میوه ها
- (۲۴) ایجاد واحدهای فرآوری محصولات استراتژیک استان از جمله زرشک، زعفران، عنب و ... و محصولات کشور افغانستان از جمله کنجد، ذرت، چغندر قند و...
- (۲۵) ایجاد کشتارگاه صنعتی دام های بزرگ و کوچک
- (۲۶) احداث انواع سردخانه های بزرگ و کوچک و انبار مدرن جهت نگهداری مواد غذایی
- (۲۷) ایجاد صنایع تبدیلی و غذایی متناسب با ظرفیت کشت (کارخانجات روغن کشی، تهیه کنسانتره مواد غذایی و...) و واحدهای بسته بندی محصولات کشاورزی
- (۲۸) ساماندهی بخش کشاورزی در مناطق مرزی و تبدیل آن به کشاورزی تجاری و پیشرفته (ترویج کشت محصولات کم آب بر، ساماندهی اراضی خرده مالکی، ارتقای ضریب مکانیزاسیون)
- (۲۹) راه اندازی صنایع وابسته به دام خصوصا کشتارگاه دام و طیور، کارخانه شیر، کارخانه تولید خوراک دام و طیور
- (۳۰) توسعه خوشه های صادراتی فرش دستباف (فرش دستباف مود) و سنگ به عنوان قابلیت های صادراتی شهرستان
- (۳۱) توسعه سرمایه گذاری در چشمه های آب معدنی استان
- (۳۲) سرمایه گذاری در روستاهای نمونه گردشگری استان
- (۳۳) ایجاد مجتمع ها و اقامتگاه های بین راهی در طول جاده ترانزیتی بارچه های مرزی استان در راستای ایجاد اشتغال با استفاده از ظرفیت های موجود؛
- (۳۴) سرمایه گذاری در راستای توسعه زیرساخت های گردشگری، خدماتی، اقامتی و ارتباطی و معرفی جاذبه های گردشگری منطقه؛

فهرست رسته‌های اولویت دار سرمایه‌گذاری بر مبنای سند آمایش استان خراسان جنوبی

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
صنایع غذایی	بیرجند، قاین، فردوس، طبس، خوسف	بازار مصرف عمده محلی و ملی و قابلیت صادرات به کشورهای همسایه
صنایع فولاد	قائن	صنایع جانبی فولاد موجود
صنایع ذوب و ریخته‌گری	نهبندان و طبس	پتانسیل های زیاد در بخش معادن
صنایع آلومینیوم	فردوس	وجود معادن بالقوه و بالفعل
صنایع متالورژی	نهبندان و طبس	پتانسیل های زیاد در بخش معادن
صنایع شیمیایی و پتروشیمی	طبس، سربیشه، بشرویه، نهبندان	صنایع بازیافت لاستیک و ایجاد کمپوست صنایع فراوری زئولیت (زئولیت یکی از فیلترهای بسیار مناسب تصفیه آب و آب شیرین کن های خانگی و صنعتی است که تأثیر بسیار مناسبی بر کاهش سختی آب دارد. ماده معدنی زئولیت در معادن گستره استان به وفور یافت می شود)
صنایع لاستیک	بیرجند	گسترش ظرفیت تولید لاستیک با توجه به وجود تجربه موفق کویرتایر در استان
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	قاین، فردوس، بیرجند، درمیان، طبس، خوسف، نهبندان و سربیشه زیرکوه، بشرویه، سرایان	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور (زعفران، زرشک و عناب) و بازار عمده مصرف هم به خاطر میان راهی بودن و قابلیت صادرات بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) توسعه صنایع فراوری روغن زیتون در نهبندان و طبس فراوری خرما در طبس توسعه کشت و صنعت و فراوری سبزیجات در طبس و صادرات به کشورهای خلیج فارس و بازار داخلی

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
		<p>فراوری زعفران در شهرستانهای سرایان، فردوس، قاین و بیرجند</p> <p>فراوری زرشک در شهرستانهای قاین، بیرجند، سربیشه، زیرکوه، درمیان</p> <p>توسعه کشت و بازارهای صادراتی گل نرگس در خوسف به علت پنجمین تولید کننده کشور</p> <p>توسعه و فراوری گیاهان دارویی</p> <p>صنایع تولید خوراک دام و طیور</p> <p>صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست</p>
صنایع الکترونیک و برقی	خوسف، سربیشه، سرایان، قاین	<p>تولید قطعات و تجهیزات الکترونیکی، تولید خودرو برقی</p> <p>وجود نیروی کار و فارغ التحصیل فراوان</p>
صنایع نساجی و پوشاک	فردوس، بیرجند، سربیشه و زیرکوه، نهبندان	<p>وجود بز کرکی به عنوان یکی از پتانسیل های دامی منحصر به فرد استان</p> <p>وجود صنایع نساجی فعال در استان</p> <p>توسعه صنایع نساجی و پوشاک سنتی</p>
صنایع دارویی		صنایع دارویی بر پایه گیاهان دارویی
صنایع چرم	بیرجند، سربیشه، نهبندان، قاین	<p>پتانسیل بالا در پرورش دام و امکان واردات از افغانستان</p> <p>پتانسیل مناسب دانش بومی و سنتی پرورش دام</p> <p>وجود بازار در ایران و کشورهای هم جوار</p> <p>استقرار صنایع تبدیلی چرم در منطقه ویژه اقتصادی</p>
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	بیرجند، نهبندان، سربیشه و طبس، بشرویه، فردوس، درمیان و قائن	<p>صنایع کاشی و سرامیک، اکسید منیزیوم، سیمان، کک و زغال سنگ طبس، فراوری خاکهای صنعتی، ایجاد واحد فروکروم در شهرستان سربیشه و نهبندان، ایجاد واحد فراوری و دانه بندی سیلیس در نهبندان و طبس، فراوری سولفات در بشرویه و طبس، فراوری خاکهای صنعتی در شهرستان های فردوس، سرایان، طبس و قائن</p> <p>دلایل: - وجود ۳۸۲۸۲۹۵ تن منیزیت، ۴۴۶۸۶۳۷ تن خاک نسوز، ۳۹۶۷۰۰۰ تن خاک صنعتی،</p>

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
		- میزان ۳۵۲۱۰۹۷۴۹ تن ذخیره زغال سنگ طبس (۷۵ درصد منابع کشف شده کشور).
اکتشاف ذخائر معدنی	طبس، خوسف، نهبندان	- رتبه پنجم ذخایر معدنی کشور - شرایط مناسب زمین شناختی استان در تشکیل کانسارهای فلزی و غیر فلزی مطالعات سازمان زمین شناسی در خصوص وجود منابع جدید ذخیره روی، سرب و مس
صنایع مس و طلا	طبس، قائن، خوسف، نهبندان	بیش از ۵۰۰۰۰۰۰ (پنج میلیون) تن کانسنگ طلا ۵۰۰ هزار تن ذخیره مس
صنایع High Tec	بیرجند، نهبندان، خوسف	کلیه صنایع مرتبط با تبدیل و استفاده از انرژی های خورشیدی، بادی و زمین گرمایی نظیر تولید سلول های خورشیدی با توجه به معادن مرتبط، ساخت قطعات الکترونیکی پایه و تجهیزات مورد نیاز صنایع الکترونیک، اینورتر های خورشیدی، صنایع مرتبط با فراوری کانی های پرتو زا دلایل: وجود مراکز دانشگاهی و آزمایشگاهی فعال در زمینه صنعت و معدن وجود ذخایر سیلیس (بیش از هفت و نیم میلیون تن)، وجود ذخایر زغال سنگ، وجود ذخایر کانی های پرتوزا وجود شرایط امنیتی و انتظامی خاص استان که کاملاً توسعه صنایع پشتیبان نظامی را توجیه پذیر نموده است.
کشاورزی (زراعت)	شهرستان های قاین، بیرجند و سرایان، درمیان، خوسف و سربیشه	- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی - اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان
کشاورزی (محصولات باغی)	شهرستان های بیرجند، قاینات، زیرکوه، طبس، خوسف و فردوس	- برندسازی محصولات استراتژیک استان (زعفران، عنب و زرشک) - ایجاد بانک زعفران در استان - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته بندی و فرآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی زرشک، زعفران، عنب

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
		<p>- ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جاتی نظیر آلو، انجیر، بادام، کشمش، عناب</p> <p>دلایل: رتبه اول تولید زرشک و عناب و دوم زعفران</p>
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	تمام شهرستان های استان	<p>- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای</p> <p>-تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان</p> <p>دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی</p> <p>خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی</p>
دامداری و طیور	شهرستان های نهبندان، سربشته، طبس، بشرویه و خوسف	<p>-ایجاد صنایع تبدیلی محصولات دامی نظیر پوست و گوشت</p> <p>- تقویت، اصلاح و گسترش ذخایر ژنتیکی بومی</p> <p>- امکان استفاده از دشت ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر</p> <p>دلایل: -رتبه دوم پرورش شتر و دارا بودن تعداد ۳۷۵۹۸۶۴ واحد دامی</p> <p>- وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ در منطقه شرق کشور</p> <p>- ذخایر ژنتیکی بومی دام نظیر گوسفند بلوچی و بز کرکی با قابلیت تولید کرک با ارزش اقتصادی بالا</p>
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	تمامی شهرهای استان	<p>-توسعه تجارت الکترونیک</p> <p>-توسعه خدمات بازاریابی</p> <p>-توسعه خدمات مالی و بانکی</p> <p>-تبدیل بیرجند به هاب منطقه ای بورس و مالی</p> <p>دلایل: وجود سرمایه های سرگردان فراوان در شرق کشور</p> <p>- توسعه کارکردهای آزمایشگاهی و تحقیقاتی در بحث پزشکی و پیراپزشکی در شهر بیرجند با عملکرد ملی و بین المللی.</p> <p>-توسعه خدمات آزمایشگاهی آب و خاک در مقیاس ملی و بین المللی با توجه به نیاز روز افزون کشور افغانستان</p> <p>- باز صادرات محصولات عمده تولیدی کشور افغانستان به سایر نقاط دنیا در مرکز ثقل بیرجند، فردوس و قائن.</p>

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
		<ul style="list-style-type: none"> -دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاب می کند -وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان
آموزش عالی	بیرجند، قاین و فردوس	<ul style="list-style-type: none"> -توسعه شهر دانش بنیان بیرجند -نقش افرینی به عنوان مرکز ارایه خدمات فنی و مهندسی به شرق کشور و کشور افغانستان -ایجاد رویکرد بین المللی در دانشگاههای استان برای پذیرش دانشجویان خارجی دلایل: -وجود زیرساختها اولیه شامل امکانات سخت افزاری و نرم افزاری -وجود دانشگاههای بیرجند، صنعتی بیرجند، علوم پزشکی، پیام نور و آزاد، علمی کاربردی -وجود شرکتهای دانش بنیان دانشگاهی (۳۳ شرکت دانش بنیان)
گردشگری طبیعی	نهبندان، طبس، بشرویه، فردوس، سراپان، خوسف و زیرکوه	<ul style="list-style-type: none"> - وجود کوههای مریخی رنگی در نهبندان - وجود آبگرم های معدنی در فردوس، سربیشه، خوسف - آسمان صاف و تاریک سه قلعه به عنوان یکی از ۱۵ آسمان تاریک دنیا و مناسب برای نجوم گردی ایران و بهترین نقطه رصد ستارگان در ایران - چشمه های آب گرم و سرد مجاور هم در طبس - وجود کلوته ها و ماسه های روان در نهبندان - پتانسیل برگزاری مسابقات رالی اتومبیل رانی، موتور سواری و شترسواری در مسیر کویر لوت در سطح جهان - وجود اقامت های بوم گردی مناسب در استان - توسعه ژئوپارک ها
گردشگری تاریخی و مذهبی	بیرجند، فردوس، قاین، طبس، بشرویه	<ul style="list-style-type: none"> بارگاه مطهر برادر امام رضا (ع) در طبس، وجود جاذبه های تاریخی همانند قلعه تاریخی بیرجند، شهر تون فردوس و مسجد جامع قاین و روستاهای تاریخی طبس،
گردشگری سلامت	بیرجند	<ul style="list-style-type: none"> - وجود دانشگاه علوم پزشکی بیرجند و متخصصان این علوم

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
		<p>- وجود بیمارستان های رازی، ولی عصر، امام رضا (ع)، میلاد، ایران مهر (مجهز در درمان سرطان)، مرکز پزشکی هسته ای</p> <p>- توسعه و برندسازی ورزش باستانی با عنایت به توان استان در این زمینه</p>
گردشگری روستایی و عشایری	سرایان، سربیشه، زیرکوه، درمیان، نهبندان	<p>- پراکنش عشایر، ایل های عشایری با سابقه طولانی</p> <p>- برندسازی آواهای محلی استان</p>
خدمات بازرگانی	کل سطح استان	<p>- واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان</p> <p>- ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ...</p> <p>- توسعه خدمات پشتیبان تولید در شهر بیرجند به ویژه تأکید بر امور مالی، حسابرسی، حقوقی، آموزشی، گمرکی، خدمات فنی و مهندسی</p> <p>- توسعه خدمات حمل و نقل و بین راهی در شهرستان های فردوس، نهبندان، سربیشه و طبس</p> <p>- توسعه رشته های مرتبط با تجارت و بازرگانی در دانشگاه های استان،</p> <p>- بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان،</p> <p>- توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان</p> <p>- تجارت آب مجازی در قالب واردات محصول چغندر قند و سایر محصولات آب بر در جهت رفع نیازهای کارخانه قند اسدیه و ایجاد کارخانه های مشابه در شهرستان درمیان و زیرکوه.</p> <p>- توسعه بنک داری و شرکت های بازرگانی به منظور فعالیت های تجاری مرزی با تأکید بر تعاونی های مرزنشین در شهرستان های درمیان، زیرکوه، سربیشه، نهبندان.</p> <p>- توسعه بازاریابی گردشگری به ویژه در حوزه کویرنوردی در مقیاس های ملی و بین المللی به ویژه در شهرستان های طبس، فردوس و بشرویه.</p>

رسته اولویت دار	شهرستان	زیربخش های اولویت دار
		<p>- تقویت مرکز هم پیوند چند استانی در فردوس و طبس و توسعه تجارت محصولات بومی از جمله زعفران، انار، محصولات لبنی، گیاهان دارویی.</p> <p>- صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد استان (نظیر سبزیجات در طبس، زعفران در قائن و فردوس و سرایان، زرشک در درمیان، زیرکوه، بیرجند عنب در بیرجند و نهبدان، گیاهان دارویی در بشرویه)</p> <p>- بازاریابی و صادرات برق (تولیدی برق قائن و انرژی های تجدید پذیر و زغال سنگ طبس) به افغانستان</p> <p>- توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه.</p> <p>- توسعه منطقه ویژه اقتصادی بیرجند به عنوان بزرگترین مرکز در حال توسعه شرق ایران و قرار گرفتن در حلقه طلایی کریدور بین المللی ترانزیت شمال شرق - جنوب شرق.</p> <p>- توسعه و راه اندازی بازارچه های مرزی استان</p> <p>- توسعه صادرات سنگ و گشایش بازارهای جدید به ویژه در کشورهای آسیای میانه.</p> <p>- تبدیل استان به بندر خشک (dry port) بدلیل وجود ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان، وجود ۲ گمرک رسمی و ۴ بازارچه مرزی و دارا بودن منطقه ویژه اقتصادی</p>
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس نیروگاهی)	سربیشه، خوسف، نهبدان، درمیان	با استفاده از سامانه GIS و تلفیق لایه های توپوگرافی، شیب، گسل و ... مناطق مورد نظر انتخاب شده اند.
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل سطح استان	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	کل سطح استان	<p>- فارغ التحصیلان دانشگاهی</p> <p>- وجود جمعیت در پنجره جمعیتی</p> <p>- دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل</p>

مزیت های منطقه ای استان به تفکیک شهرستان ها

بخش	محصول / خدمت	بشرویه	پیرجند	خوسف	درمیان	زیرکوه	سرایان	سربیشه	طبس	فردوس	قائنات	نهبندان
کشاورزی	تولید محصولات باغی انار						*			*		
	تولید محصولات باغی خرما و زیتون								*			*
	تولید محصولات باغی انگور، انجیر و سنجد			*								
	تولید گل نرگس			*					*			
	تولید گل محمدی			*	*			*			*	
	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه	*	*	*		*	*	*			*	*
	تولید محصولات زراعی ارزن و گاورس	*		*				*	*		*	
	تولید محصولات زراعی کنجد	*		*			*		*		*	
	تولید محصولات زراعی تولید سبزیجات								*			
	تولید محصولات زراعی تولید محصولات جالیزی	*										
	تولید محصولات زراعی خاکشیر	*					*			*		
	پرورش دام سبک و سنگین	*		*		*	*		*	*		
	پرورش زنبور عسل		*		*			*	*		*	
	پرورش طیور		*		*			*				
صنعت و معدن	صنایع الکترونیکی و برقی			*			*	*			*	
	صنایع نساجی و پوشاک		*			*		*		*		*
	صنایع High-tech		*	*					*	*	*	*

بخش	محصول / خدمت	بشریه	پیرچند	خوسف	درمیان	زبرکوه	سرایان	سرپیشه	طبس	فردوس	قائنات	نهبندان
	صنایع تولید، عمل آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام		*	*	*	*					*	*
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری		*		*	*		*	*	*	*	*
گردشگری	گردشگری ورزشی با تأکید بر مسابقات رالی			*								*
	گردشگری ورزش های بومی و محلی									*		
	گردشگری تاریخی در شهرستانهای استان											
	گردشگری روستایی و عشایری			*		*		*				
گردشگری	گردشگری کشاورزی			*	*		*			*	*	
	گردشگری طبیعی					*	*		*	*	*	*
	گردشگری طبیعی (ژئوتوریسم)								*			*
	گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی - آبدرمانی)		*	*				*		*		
	گردشگری فرهنگی و مذهبی			*					*	*		
خدمات	مرکز خدمات حرفه ای مالی و بازار سرمایه و خدمات پشتیبان تولید نظیر بیمه، حسابرسی و حقوقی		*						*	*	*	
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری		*		*			*	*	*	*	*
	نقش لجستیکی و بازرگانی		*		*			*	*	*	*	*
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهبندی)		*		*			*	*	*	*	*
انرژی	تولید انرژی زمین گرمایی								*	*		
	صادرات فراورده های نفتی در نوار مرزی استان											

مزیت های ملی استان به تفکیک شهرستان ها

بخش	محصول / خدمت	بشرویه	بیرجند	خوسف	درمیان	زیرکوه	سرایان	سربیشه	طبس	فردوس	قائنات	نهبندان
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
	تولید گل نرگس			*					*			
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	پرورش شتر			*		*			*			*
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیرآهنی)		*	*				*	*	*	*	*
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*
	صنایع لاستیک و پلاستیک (لاستیک رویی و تویی، روکش مجدد و بازسازی لاستیک)	*	*									
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فرآورده های لبنی، تولید فرآورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)	*	*	*	*		*	*	*		*	
	توسعه فرش و صنایع دستی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	پایگاه صادرات مجدد و مشوق صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا در مرکز ثقل - در شهرستانهای بیرجند، فردوس، طبس، قائن، نهبندان و سربیشه		*						*	*	*	
بازرگانی	ارائه خدمات خصوصی مالی- تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین المللی و خدمات بازرگانی تخصصی		*					*	*	*	*	*
	گردشگری کویری (کویرنوردی)	*		*		*	*		*	*		*
گردشگری	گردشگری نجوم						*			*		

بخش	محصول / خدمت	بشریه	پیرچند	خوسف	درمیان	زیرکوه	سرایان	سربیشه	طبرس	فردوس	قائنات	نهبندان
خدمات برتر	خدمات بیمه با عملکرد فراملی و مشاوره حقوقی		*		*			*	*			
	خدمات حسابرسی و بازاریابی		*						*	*	*	
	خدمات فنی و مهندسی در حوزه معدن، عمران، کشاورزی، دامپروری، صنایع غذایی		*									*
	مرکز خدمات حرفه‌ای مالی و بازار سرمایه با کشورهای اوراسیا و آسیای میانه		*					*				
حمل و نقل	خدمات تخصصی حمل و نقل و تقویت نهادهای حرفه‌ای فعال در زمینه ترانزیت کالا		*		*			*	*	*		*
	حلقه میانی کریدور محور شرق از طریق تجهیز و توسعه کریدور بین المللی محور شرق منطق بر بزرگراه آسیایی		*					*			*	*
	حلقه اتصالی میانه شرقی کشور با استان های مرکزی از طریق تجهیز و توسعه کریدورهای شرقی- غربی کشور منطبق بر بزرگراه های آسیایی		*	*					*	*	*	
	- تولید انرژی خورشیدی در همه شهرستان های استان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
انرژی	انرژی های بادی- خورشیدی، با امکان صادرات در شهرستان های نهبندان و سربیشه							*				*
	- ایجاد زیرساخت و توسعه صادرات گاز در شهرستان های درمیان، سربیشه، زیرکوه و نهبندان				*	*		*				*
امنیتی و پدافند غیرعامل	نقش کلیدی در تامین دفاع مرزی، امنیت ملی و پدافند غیرعامل											

بخش چهارم:

فهرست طرح های سرمایه گذاری استراتژیک

تولید اسانس، عطر و خوشبوکننده گل نرگس

در دهه اخیر، توسعه صنایع خرد و کوچک به عنوان یک راهکار کلیدی جهت افزایش رشد اقتصادی و بهبود فضای کسب و کار، مورد توجه مدیران بخش‌های مختلف کشاورزی، اقتصادی و صنعتی است. یکی از گروه‌های مواد موثره گیاهان؛ اسانس‌ها هستند. اسانس‌ها یا روغن‌های اسانسی ترکیبات روغنی فرار هستند که جنبه گیاهی دارند و شامل ترکیبات شیمیایی سنگین؛ فرار و چرب می‌باشند. در طرح مذکور زیر ساخت‌های زیر مورد نیاز می‌باشد:

مساحت زمین مورد نیاز ۲۰۰۰ متر مربع است. برق مورد نیاز ۳۷۶۷۳۹ کیلو وات ساعت سالیانه، آب مورد نیاز ۷۳۳ متر مکعب سالیانه و سوخت مورد نیاز پروژه ۴۹۵۰ متر مکعب گاز در سال، بنزین و گازوئیل به ترتیب ۴۸۰۰ و ۱۲۶۰۰ لیتر در سال می‌باشد. میزان اشتغال این پروژه ۲۲ نفر پیش بینی شده است.

تولید شیر خشک از شیر شتر

شیر و فرآورده های آن یکی از مهم ترین بخش های رژیم غذایی انسان ها در نقاط مختلف جهان است. اهمیت گروه شیر و لبنیات (به ویژه شیر شتر و فرآورده های آن) در یک برنامه غذایی سالم غیر قابل اغماض است. رژیم غذایی غنی از شیر و فرآورده های لبنی به ساخته شدن و حفظ توده استخوانی در سراسر دوره زندگی کمک می کند. شیر مادر، بهترین منبع تغذیه برای تقریباً همه نوزدان می باشد. این شیر به عنوان یک مایع بیولوژیک، علاوه بر بهبود رشد جسمی، دارای طیف وسیعی از مزایای دیگر از جمله تنظیم کارکرد روده پس از تولد، رشد ایمنی می باشد. اگرچه شیر دهی به شدت توصیه می شود، با این حال شیر دادن همیشه امکان پذیر نبوده و نیز ممکن است نامناسب و یا صرفاً ناکافی باشد. شیر خشک یک جایگزین تولید شده صنعتی برای مصرف نوزاد است. شیر خشک دارای ترکیب غذایی مشابه با شیر مادر تا حد امکان بوده و بر مبنای شیر سویا یا شیر گاو، شتر و گوسفند است. تعدادی از جایگزین های شیر مادر و شیر خشک نیز وجود دارند. اخیراً با توجه به فواید و مغذی بودن شیر شتر توجه زیادی به این شیر و فرآورده های آن به ویژه شیر خشک معطوف شده است.

شیر خشک شتر، محصولی ارزشمند با مشتریان جهانی است که توان تولید آن در ایران نیز وجود دارد. اخیراً کشورهایی دنیا همچون آمریکا، بلژیک، هلند، چین، هند و همچنین کشورهای حاشیه خلیج فارس همچون امارات، بازار گران دیگری به راه انداخته اند که محصولش شیر خشک شتر بوده و سود فراوانی نیز دارد. مساحت زمین مورد نیاز طرح مورد نظر ۳۲۰۰ متر مربع است. برق مورد نیاز ۲۵۰۰۰۰ کیلو وات ساعت سالیانه، آب مورد نیاز ۲۵۰۰۰ متر مکعب سالیانه و سوخت مورد نیاز پروژه ۴۸۰۰۰ متر مکعب گاز در سال، بنزین و گازوئیل به ترتیب ۸۰۰۰ و ۳۲۸۵۰ لیتر در سال می باشد.

فرآوری زعفران، عناب و زرشک

خراسان جنوبی دارای اقلیمی نیمه بیابانی، نزولات جوی کم، بادهای فصلی گرم و رطوبت نسبی پایین می باشد. مقاومت برخی از گونه های گیاهی حائز ارزش اقتصادی در این منطقه باعث شده است تا این گیاهان بعنوان گیاهان مقاوم منطقه مورد توجه زارعین و باغداران قرار گیرند. از جمله گیاهان و محصولات باغی استراتژیک این استان سه محصول زعفران (رتبه دوم کشوری در تولید زعفران با تولید سالانه ۴۶ تن)، عناب (رتبه اول کشوری در تولید عناب با تولید سالانه ۴۱۸۸ تن) و زرشک (رتبه اول کشوری و جهانی در تولید زرشک با تولید سالانه ۱۴۹۹۹ تن) می باشد که توجه به آن می تواند نقش مهمی در رسیدن به توسعه ی پایدار استان شوند. توجه به این بخش علاوه بر خودکفایی در تولید مواد غذایی و صادرات آن می تواند پاسخ گوی مسایل ناشی از افزایش جمعیت کشور بوده و به کاهش مهاجرت روستاییان به شهرها منجر شود. زعفران به عنوان یک محصول با ارزش اقتصادی در کشورهای محدودی از جمله ایران، اسپانیا و مراکش و ... تولید شود.

مساحت زمین موردنیاز ۲۵۰۰ متر مربع است. برق مورد نیاز ۲۰۴۰۰۰ کیلو وات ساعت سالیانه، آب مورد نیاز ۱۵۰۰ متر مکعب سالیانه و گاز مورد نیاز پروژه ۱۰۰۰۰ متر مکعب گاز در سال می باشد. میزان اشتغال این پروژه ۱۶ نفر پیش بینی شده است.

فرآوری سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی

با استخراج سنگ های قیمتی از معادن کشور و تبدیل آن ها به زیورآلات قیمتی بسیار به اقتصاد کشور کمک کرده ایم. در حال حاضر آمار درستی از صادرات این سنگ ها در دست نداریم و مقدار زیادی از این سنگ ها به صورت خام و عمدتاً به صورت قاچاق از کشور خارج می شود و بعضاً پس از کار روی این سنگ ها زیورآلات آن دوباره به کشور وارد می شود. با توجه به آمار وارداتی از سنگ ها و زیورآلات به دست آمده که در ادامه در مورد آن بیشتر بحث می شود نشان می دهد که مصرف این محصولات در کشور وجود دارد؛ با توجه به ۵ سال گذشته ۲۳,۵۵۳ کیلوگرم واردات سنگ های قیمتی تراش خورده داشته ایم که معادل ۶۶۱,۲۹۲ دلار می شود. ارزش افزوده سنگ های قیمتی فرآوری شده تا هفت برابر قیمت سنگ خام و سنگ های نیمه قیمتی تا سه برابر قیمت سنگ خام آن ها است و همین آمار و ارقام کافی است تا به ضرورت توسعه تراش سنگ های تزئینی و فرآوری آن ها پی ببریم. در بازار رقابتی کنونی با توجه به رشد دانش فنی بشر و ارتقای سطح تجهیزات مورداستفاده، تولید هر نوع کالا بدون توجیه فنی و اقتصادی با مشکلات متعددی مواجه می شود. این در حالی است که در صنعت سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی با تراش سنگ می توان ارزش افزوده و ارزش آوری بالایی را نصیب کشور کرد و از خام فروشی که معضل بزرگ این صنعت می باشد جلوگیری کرد. مساحت زمین مورد نیاز ۱۰۰۰۰ متر مربع است. برق مورد نیاز ۳۶۷۲۰۰ کیلو وات ساعت سالیانه، آب مورد نیاز ۲۵۵۰ متر مکعب سالیانه و گاز مورد نیاز پروژه ۶۲۵۰۰ متر مکعب گاز در سال می باشد. میزان اشتغال این پروژه ۲۰ نفر پیش بینی شده است.

تولید رزین اپوکسی مایع

رزین اپوکسی یک ماده شیمیایی متشکل از دو جزء رزین و سخت‌کننده (Hardner) است. این دو جزء دارای مشخصات و نقش‌های متفاوتی هستند. برای اینکه رزین بتواند در معرض هوا خشک شود قطعا به حضور سخت‌کننده نیاز دارد.

رزین اپوکسی کاربردهای گسترده‌ای دارد؛ در تقویت، ترمیم و مقاوم‌سازی انواع سازه‌ها به کار گرفته می‌شود. این نوع از رزین بیشترین میزان مصرف را در بین رزین‌های متداول دیگر دارد. به نحوی می‌توان گفت این محصولات ۸۰ تا ۹۰ درصد سهم بازار را به خود اختصاص داده‌اند.

رزین‌های اپوکسی که امروزه کارایی بسیار بالایی موادی در تقویت، ترمیم و مقاوم‌سازی انواع سازه‌ها به‌خصوص در تولید محصولات کامپوزیتی متشکل از دو جزء رزین اپوکسی و سخت‌شونده‌ی هاردنر می‌باشند. این مواد که در ساخت قالب‌های مستحکم نیز استفاده می‌شوند، با خاصیت چسبندگی بسیار خوب به بسترهای مختلف، مقاومت شیمیایی بالا (به‌ویژه در محیط‌های شدید اسیدی و قلیایی) و استحکام کششی، فشاری و خمشی مطلوب استفاده گسترده‌ای صنعت ساخت‌وساز دارند.

همچنین از رزین در تولید انواع قطعات الکتریکی به دلیل عایق بودن و در صنعت هوافضا و هواپیماسازی و خودروسازی برای اتصالات داخلی و خارجی نیز استفاده می‌شود. اما با این وجود بیشترین کاربرد رزین اپوکسی را می‌توان در ساخت کامپوزیت‌های FRP مشاهده نمود.

از دیگر زمینه‌های استفاده از رزین اپوکسی، می‌توان به کار بردن این محصول به عنوان روکش در کف سالن‌ها، کارخانه‌ها و سایر سطوح جهت افزایش مقاومت بتن در برابر عوامل خوردگی و مواد شیمیایی اشاره نمود.

اجرای پروژه تولید رزین اپوکسی مایع با توجه به تقاضای بالا، مزیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی، و پتانسیل صادراتی، یک ضرورت استراتژیک برای کشور محسوب می‌شود. این پروژه نه‌تنها به خودکفایی در تأمین این ماده مهم کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به توسعه صنایع پایین‌دستی، کاهش وابستگی به واردات، و افزایش درآمدهای ارزی از طریق صادرات کمک کند. در نتیجه، اجرای آن از نظر اقتصادی، اجتماعی و صنعتی بسیار توجیه‌پذیر است.

زیر ساخت‌های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۳۱۰.۴۴۰ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۳.۱۱۴ متر مکعب می‌باشد. گاز مورد نیاز پروژه ۱۶۳.۵۰۰ متر مکعب می‌باشد و اشتغال ۳۰ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش‌بینی شده است.

تولید ماستیک بر پایه رزین

ماستیک نوعی ماده پرکننده و درزگیر است که به دلیل ویژگی‌های چسبندگی و انعطاف‌پذیری بالا، برای آب‌بندی و عایق‌سازی در پروژه‌های صنعتی، ساختمانی و خودروسازی به کار می‌رود. ماستیک‌های بر پایه رزین به خصوص به دلیل خواص فیزیکی و شیمیایی خود، از جمله مقاومت در برابر آب، مواد شیمیایی و تغییرات دما، به عنوان یکی از محبوب‌ترین انواع ماستیک در صنایع مختلف شناخته شده‌اند.

ویژگی‌های ماستیک بر پایه رزین

ماستیک‌های بر پایه رزین ترکیبی از رزین‌های مصنوعی مانند رزین‌های اپوکسی، پلی‌اورتان یا سیلیکون هستند که هر کدام بسته به نوع استفاده و شرایط محیطی، ویژگی‌های متفاوتی دارند. برخی از ویژگی‌های مهم ماستیک‌های بر پایه رزین شامل موارد زیر می‌شود:

چسبندگی بالا، مقاومت در برابر رطوبت و مواد شیمیایی، دوام بالا و مقاومت حرارتی.

با توجه به رشد ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی در ایران، نیاز به محصولات مانند ماستیک برای درزگیری و آب‌بندی ساختمان‌ها به طور مداوم در حال افزایش است. تولید داخلی این محصول باعث کاهش وابستگی به واردات و تامین سریع نیاز پروژه‌های عمرانی می‌شود. بخش قابل توجهی از ماستیک‌های مورد نیاز بازار ایران وارداتی هستند که باعث خروج ارز از کشور می‌شود. تولید داخلی این محصول می‌تواند نیاز ارزی کشور را کاهش دهد. در مجموع، تولید ماستیک بر پایه رزین نه تنها نیازهای داخلی را پوشش می‌دهد، بلکه می‌تواند به عنوان محرکی برای توسعه صنعت و صادرات در ایران عمل کند.

زیر ساخت‌های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۱۳۹.۷۰۴ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۱.۶۱۴ متر مکعب می‌باشد. گاز مورد نیاز پروژه ۳۸.۵۰۰ متر مکعب می‌باشد و اشتغال ۳۰ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

تولید بتن سبز با استفاده از ضایعات گرانیت

استفاده مداوم از مصالح طبیعی به خصوص منابع تجدید ناپذیر در فرآیند ساخت، هر ساله به عنوان یک از موضوعات روز جهان شناخته می‌شود. بتن به دلیل هزینه پایین ساخت، هزینه کم نگهداری و تطبیق پذیری زیاد، یکی از پرمصرف‌ترین مواد ساختمانی است و برای تولید آن به منابع اولیه بسیاری نیاز است. در سالهای گذشته به علت مصرف بیش از حد این منابع اولیه، نگرانی‌های زیادی در مورد محیط زیست جهانی بوجود آمده است. همچنین به دلیل افزایش زباله‌های صنعتی در محل‌های دفع زباله و مشکلاتی که این زباله‌ها برای محیط زیست ایجاد می‌کنند و از طرفی عدم استفاده مجدد از این زباله‌ها، توجه عده‌ی زیادی به این سمت نیز جلب شده است. صنعت سنگ یکی از صنایع پرکاربرد در کارهای عمرانی است که در کنار حجم بالای تولید، ضایعات زیادی را نیز تولید می‌کند. یکی از پرکاربردترین انواع سنگ، سنگ گرانیت است که در صورت استفاده بهینه از ضایعات آن در ساخت بتن، این ضایعات به موادی ارزشمند تبدیل خواهد شد و از طرفی باعث کاهش مشکلات زیست محیطی ناشی از آن‌ها می‌شود. هدف از پژوهش حاضر، بررسی استفاده از ضایعات سنگ گرانیت به عنوان جایگزین اجزای مختلف بتن، جهت کاهش مشکلات زیست محیطی ضایعات سنگ و افزایش خواص بتن است.

ایران دارای ذخایر بسیار غنی از سنگهای تزئینی قیمتی و نیمه قیمتی است، در حالی که سنگهای تزئینی می‌توانند در شهرسازی، معماری و مبلمان شهری نقش به سزایی داشته باشد، اما فرهنگ استفاده از این محصول هنوز بطور فراگیر ایجاد نشده است.

در این بین میزان ذخایر و تنوع سنگهای تزئینی بسیار قابل توجه است و با توجه به حدود ۴ میلیارد تن ذخایر شناخته شده (حدود یک چهارم ذخایر جهان)، ایران از نظر تنوع ذخایر حائز رتبه اول جهان و از جهت میزان تولید و استخراج رتبه هفتم جهان و همچنین به لحاظ کیفیت سنگهای تزئینی در میان ۱۲ کشور مطرح دنیا جای دارد. زیر ساخت‌های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۳۷۳۲۲۱ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۲۳۳۰ متر مکعب می باشد. سوخت مورد نیاز پروژه ۱۶۳۵۰۰ متر مکعب می باشد و اشتغال ۲۴ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

تولید چرم شترمرغ

چرم طبیعی شترمرغ یکی از محصولاتی که از پرورش شترمرغ به دست می آید. چرم شترمرغ یکی از زیباترین و گران قیمت ترین چرم های جهان محسوب می شود که در ساخت محصولات لوکسی مانند کیف و کفش، کت و پالتو از آن استفاده می شود. این چرم نسبت به چرم گاو و گوسفند از نرمی و لطافت بیشتری برخوردار است و زیبایی منحصر به فردی نیز در ظاهر خود دارد.

وجود برجستگی های مربوط به فولیکول های پر در چرم بدن شترمرغ و شیارهای رشته رشته ای در چرم پای شترمرغ زیبایی خاصی را به آن می دهد که در چرم هیچ حیوان دیگری نمی توان این زیبایی ها را یافت.

از چرم طبیعی شترمرغ در ساخت محصولات لوکسی مانند کیف، کفش، کت، کاپشن، پالتو، شلوار، کیف پول، قاب موبایل، کیف تابلت و... استفاده می شود. افراد خاصی هم این محصولات را تهیه می کنند چرا که هر کسی قادر به خرید این محصولات نیستند. در اکثر کشورهای اروپایی از چرم شترمرغ برای ساخت لوازم جانبی اتومبیل مانند روکش صندلی، روکش داشبورد، خاک گیر دنده و... استفاده می شود حتی در این اواخر شاهد ساخت مبلمانی از جنس چرم شترمرغ هستیم.

آفریقای جنوبی با بیش از ۷۵ درصد سهم بازار همچنان رهبر صنعت شترمرغ است، بیش از ۸۰٪ گوشت، چرم و پر صادر می شود. چرم برای صنعت مد، اروپا و مکزیک برای صنعت کفش و آسیا برای کیف های دستی و کالاهای چرمی صادر می شود. ۱۵-۲۰٪ از چرم بصورت سنتی تولید و استفاده می شود.

زیر ساخت های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۱۰۰۱۵۰۰ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۱۵۹۹ متر مکعب می باشد. سوخت مورد نیاز پروژه ۷۲۰۰۰ مترمکعب می باشد. اشتغال ۴۶ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

طرح تولید زغال فعال از زغال سنگ

کربن فعال به دلیل خواص ساختمانی و جذبی ویژه کاربردهای زیادی در صنایع از جمله در حذف و جداسازی گازها و مایعات (مثل فرایندهای پاکسازی محیط زیست) دارد. کربن فعال که به آن ذغال فعال نیز گفته می‌شود، نوعی کربن فرآوری شده با منافذ کوچک و کم حجم است که باعث افزایش سطح در دسترس برای جذب یا واکنش‌های شیمیایی می‌شود.

یک گرم کربن فعال به دلیل مقدار زیاد میکرو تخلخل‌ها، مساحتی بیش از ۳۰۰۰ متر مربع دارد. برای کاربردهای مفید نیاز به فعال‌سازی زیاد و رسیدن به سطح بالا است. عملیات شیمیایی اغلب باعث افزایش خواص جذبی می‌شود.

کربن فعال معمولاً از زغال چوب حاصل می‌شود. هنگامی که از ذغال سنگ به دست می‌آید به آن زغال سنگ فعال و هنگامی که از کک گرفته می‌شود، کک فعال گفته می‌شود. در این طرح از زغال سنگها بعنوان مهم ترین و مناسبترین مواد کربنی برای تهیه کربن فعال استفاده شده است.

طبقه بندی کربن فعال براساس مشخصات فیزیکی به شرح ذیل می باشد:

۱. کربن فعال پودری (دارای اندازه ای کمتر از ۱۰۰ نامومتو و میانگین قطری بین ۱۵ تا ۲۵ میکرومتر)

۲. کربن فعال گرانولی (دارای اندازه ای بزرگتر از کربن فعال شده پودری میباشد)

۳. کربن فعال کروی

۴. کربن تزریق شده

۵. کربن روکش شده با پلیمرها

کربن فعال در مقایسه با کربن معمولی از مساحت سطح داخلی، تخلخل و قابلیت بیشتری برای جذب گازها و مایعات شیمیایی برخوردار است. این گروه از مواد به عنوان جاذبه ای حیاتی در صنایع شناخته شده اند و با توجه به این که قابلیت ویژه ای در جذب گازها و مایعات مزاحم دارند، در زمینه های مختلفی مورد استفاده قرار میگیرند .

زیر ساخت های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۶۴۷۳۰۰ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۱۳۸۳ متر مکعب می باشد. سوخت مورد نیاز پروژه ۱۶۳۵۰۰ مترمکعب می باشد. اشتغال ۳۰ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

تولید فروکروم و فرو منگنز

منگنز از کلمه لاتین Magnes گرفته شده است که به خواص مغناطیسی پیرولولزیت (کانه اصلی منگنز) اشاره می کند. منگنز فلزی است خاکستری مایل به صورتی که در گروه هفتم جدول تناوبی عناصر قرار گرفته و با عدد اتمی ۲۵ دارای وزن اتمی برابر با ۵۴/۹۴ است. نماد این عنصر Mn و وزن مخصوص آن ۷/۴ می باشد و دمای ذوب آن به ۱۲۴۵ درجه سانتی گراد می رسد. این عنصر در طبیعت به صورت خالص تشکیل نمی شود و بیشتر به صورت اکسید، کربنات و سیلیکات وجود دارد. منگنز با فلز کرم در گروه ششم و با فلز آهن در گروه هشتم همسایه بوده و از نقطه نظر شیمیایی شباهت های زیادی به آن دارد. با این وجود، از نظر خواص متالورژیکی منگنز تفاوت هایی با آهن و فلزات نزدیک به آن دارد. زیرا که آهن، کبالت و نیکل خواص مفید فیزیکی خود را به عنوان یک فلز حفظ کرده و در اکثر آلیاژها به عنوان عنصر پایه عمل می کنند، در حالی که منگنز چنین نیست. توضیح علت این عملکرد منگنز این می تواند باشد که در شرایط عادی ترتیب قرار گیری اتم های منگنز در ساختمان بلورین آن به گونه ای است که منگنز معمولاً فلزی شکننده و غیر قابل انعطاف و شکل گیری می باشد. اما وقتی که منگنز با آهن و همچنین با فولاد، آلومینیوم و سایر فلزات غیر آهنی تشکیل آلیاژ می دهد، باعث بهبود خواص فیزیکی آلیاژ می شود. به خاطر همین خواص منگنز است که اصلی ترین کاربرد منگنز به عنوان یک عنصر آلیاژی است. بعلاوه با قرار گرفتن منگنز در معرض اکسیژن، به خصوص در حرارت بالا، شرایط تشکیل اکسیدهای منگنز فراهم می شود. منگنز در بسیاری از کانیهای موجود در پوسته زمین وجود دارد و علیرغم این که بیش از ۳۰۰ کانی حاوی منگنز شناسایی شده اند اما تعداد کانیهای منگنزدار دارای ارزش اقتصادی کمتر از ۱۲ بوده و شامل پیرولولزیت، پسیلو ملان، براونیت، منگانیت و رودوکروزیت اکثراً در کانسارهای رسوبی یا تجزیه ای یافت می شوند.

زیر ساخت های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۳۰۲۰۲۷۳۰۱ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۲۲۳۵۸۰ متر مکعب می باشد. سوخت مورد نیاز پروژه ۷۰۷۸۰۰ مترمکعب می باشد. اشتغال ۲۷۶ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

طرح کربنات و بی‌کربنات از آهک و دولومیت

کربنات کلسیم ماده معدنی بسیار پر کاربردی است که در انواع گوناگون در سطح کره زمین یافت می‌شود. کلسیم کربنات بر اساس شرایط اقلیمی که در آن تشکیل می‌شود، ممکن است ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی، سختی و نرمی و همچنین ناخالصی‌های مختلفی داشته باشد. ناخالصی‌های موجود در کربنات کلسیم بر ویژگی‌های مختلف این ماده تأثیر گذار است. برای مثال اگر در شرایطی که تشکیل می‌شود، عنصر منیزیم نیز وجود داشته باشد، به صورت کربنات کلسیم منیزیم ایجاد گردیده و تبدیل به دولومیت خواهد شد. هر چه ناخالصی‌های موجود در کلسیم کربنات کمتر بوده و در نتیجه غلظت کلسیم در آن بالاتر باشد، این ماده را با کیفیت‌تر و مناسب‌تر برای استفاده در صنایع، کشاورزی، دامپروری و تولید دارو می‌دانند.

این ماده عمدتاً از طریق منابع معدنی طبیعی مختلف آن با استخراج و فرآوری بدست می‌آید. این ماده همچنین با استفاده از واکنش شیمیایی آهک زنده با آب برای تولید هیدروکسید کلسیم و سپس تیمار با دی‌اکسید کربن برای رسوب نمک کربنات کلسیم با خلوص بالا در مقیاس صنعتی تولید می‌شود. عمده‌ترین کانی‌های در بردارنده عنصر کروم عبارتند از کرومیت، اوورارویت (گرونا‌ی سبز)، کامریت (کلریت بنفش رنگ) FUCHSITES (مسکویت سبزرنگ)، کانی کرومیت مربوط به گروه اسپینل بوده و از نظر ترکیب شیمیایی فرمول $4O_2FeCr$ را برای کرومیت خالص و $4O_2(Mg,Fe)Cr$ را برای ماگنوکرومیت، $4O_2Fe(Cr,Al)$ را برای آلوموکرومیت و $4O_2(Mg,Fe)(Cr,Al)$ را برای کروموپیکریت در نظر می‌گیرند. بدین ترتیب کانی‌های گروه کرومیت با فرمول عمومی $4O_2(Mg,Fe)(CrAlFe)$ مشخص می‌شوند.

زیر ساخت‌های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۲۸۰۲۶۵۰ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۵۳۷۳ متر مکعب می‌باشد. سوخت مورد نیاز پروژه ۱۶۹۴۲۰ مترمکعب می‌باشد. اشتغال ۴۵ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

کارخانه تولید مواد مؤثره دارویی

دارو به عنوان یک کالای استراتژیک نقش مهمی در ارتقا و حفظ سلامتی جامعه دارد. پیشرفت های دارویی و ورود داروهای جدید به بازار در قرن بیست و یکم موجب جلوگیری از مرگ بسیاری از بیماران شده و توانسته است طول عمر افراد را افزایش دهد. در این میان مواد مؤثره دارویی نقش قابل توجهی در ویژگی های محصول نهایی از جمله اثربخشی، کیفیت، دسترسی و قیمت دارو دارد. بر این اساس صنعت تولید مواد مؤثره دارویی میتواند نقش مهمی در ارتقا و حفظ سلامتی جامعه ایفا نماید. خروجی این صنعت که همان مواد مؤثره جهت تولید دارو هستند، اثر زندگی مردم دارد. ازسوی دیگر با توجه به تحریم های ظالمانه بین المللی علیه کشورمان، خودکفایی در تأمین اقلام ضروری همچون دارو مسئله ای حیاتی است. بنابراین در طول سال های گذشته سیاستگذار حوزه دارو با هدف تضمین دسترسی مردم به دارو، حمایت های مختلفی همچون تخصیص ارز دولتی، ممنوعیت یا محدودیت واردات مواد اولیه ای که مشابه تولید داخل دارند و نظایر آن را نسبت به این صنعت اعمال کرده است.

زیر ساخت های مورد نیاز طرح مذکور شامل برق مورد نیاز ۵۵۳.۸۵ کیلو وات ساعت و آب مورد نیاز ۱۰۶۲۵ متر مکعب می باشد. سوخت مورد نیاز پروژه ۶۹۵۴۰ متر مکعب می باشد و اشتغال ۲۷۶ نفر نیروی انسانی بصورت مستقیم در این پروژه پیش بینی شده است.

بخش پنجم:

فهرست طرح های سرمایه گذاری اولویت دار به تفکیک رسته فعالیت

طرح های اولویت دار در بخش صنعت و معدن

عنوان ۵۸ طرح اولویت دار در بخش صنعت و معدن

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید شیشه به روش فلوٹ	۳۶۵۰۰۰۰ متر مربع	منطقه ویژه اقتصادی- شهرک صنعتی طبس	۵	۵۵۷۴۷۳	۲۵۱۲۵	۲۵	۱۵۰۰	۳۳۵
۲	فرآوری فلورین	۹۰۰۰ تن	طبس	۱	۱۱۵۲۰۵	۰	۵.۱	۵۶۰	۱۰۰۰
۳	تولید فروآلیاژ	۵۰۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی- سربیشه	۱	۵۴۰۰۰۰	۰	۱۰	۴۰۰۰	-
۴	تولید بتن سبز با استفاده از ضایعات گرانیت	۶۰۰۰ مترمکعب	نهبندان- سربیشه	۲.۵	۲۶۵۰۲	۰	۱۵	۴۵۰	۱۲۰
۵	تولید بی اکسید اورینتد پلی پروپیلین (BOPP)	۲۷۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی- شهرک صنعتی بیرجند	۰.۵	۷۰۱۲۱	۹۸۲	۲.۴	۳۲۸	۱۲
۶	تولید پودر های میکرونیزه	۱۳۰۰۰۰ تن	طبس- نهبندان	۳	۱۷۶۴۳۱	۰	۵.۱	۵۶۰	۱۰۰۰
۷	تولید سولفات آمونیوم	۱۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی فردوس	۱	۱۳۷۷۸۵	۰	۱۰.۲	۵۶۰	۱۰۰۰
۸	تولید فرو منگنز	۹۰۰۰ تن	سربیشه- طبس	۳	۸۸۶۰۰۷	۰	۱۰۰	۴۰۰۰	۸۰۰
۹	تولید چینی بهداشتی	۱۵۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس- منطقه ویژه اقتصادی- فردوس	۵	۱۷۶۱۱۴	۰	۹	۴۰۰	-

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه‌گذاری موردنیاز		زیر ساخت‌های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱۰	تولید شیشه و مصنوعات کریستال	۷۰۰۰ تن	شهرک صنعتی بیرجند- منطقه ویژه اقتصادی	۱.۵	۶۵۸۶۴	۴۶۳۲	۳.۳	۱۰۰۰	۱۹۸۰
۱۱	تولید فرآوری مواد معدنی رسوبی- تبخیری	۲۵۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی سرایان- بشرویه- طبس	۴	۱۸۵۷۲۶	۰	۱۰.۲	۵۰۰	۱۵۰۰
۱۲	تولید پنل خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی- شهرک صنعتی بیرجند- شهرک صنعتی طبس	۱	۵۰۲۷۲۰	۱۰۳۴۰	۸۴	۱۰۰۰	-
۱۳	تولید الیاف بازالت	۲۹۰۰ تن	سربیشه	۳	۱۶۴۹۴۷	۵۴۰۷	۱۰.۵	۴۰۰۰	۴۰۰۰
۱۴	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	۴۱۱۵ تن	قاین-منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۴	۱۵۲۳۸۸	۳۱۲۰	۳۰	۵۰۴	۵۳۵
۱۵	تولید پی وی سی از کک	۳۰۰۰۰ تن	طبس	۱۵	۹۸۶۳۹۸	۲۱۰۴۲	۴۶.۵	۱۵۳۶	۳۸۹۶
۱۶	طرح بازیافت تایر	۱۰ هزار تن	شهرک صنعتی بیرجند	۰.۵	۴۰۲۵۵	۶۱۳	۱.۵	۱۶۸	-
۱۷	تولید درب کرکره اتوماتیک	۱۵۰۰۰ متر مربع	منطقه ویژه اقتصادی		۳۰۰۰۰	۰	۶.۱	۵۰۰	۷۵۰
۱۸	تولید آهک صنعتی	۱۵۰۰۰۰ تن	قاین- درمیان	۴	۵۰۰۰۰۰	۰	۲۰	۵۰۰	-
۱۹	بازیافت سنگ	۳۰۰۰ تن	شهرک صنعتی سربیشه	۱	۳۶۳۰۸	۰	۳	۸۶	-
۲۰	تولید الیاف شیشه	۷۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی دیهوک- شهرک صنعتی نهبندان	۲	۱۶۸۳۹۸	۵۸۱۵	۱۵۰۰	۲۰۰۰	۳۳۵

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۲۱	تولید ویفرسیلیکون برای مازول خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی طبس- سربیشه- نهبندان	۱۰	۱۲۰۹۴۵۰	۰	۸۴	۱۱۵۲	۸۲۰۰
۲۲	طرح تولید سیلیکون متال	۱۰ هزار تن	نهبندان	۱۰	۶۴۸۲۲۰	۴۹۱۹۲	۸۴	۱۱۵۲	-
۲۳	تولید پودر سوپر جاذب	۱۰ هزار تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند- نهبندان		۲۸۲۰۰۰	۰			
۲۴	تولید نانو سیلیس	۵۰۰۰ تن	نهبندان- طبس	۴	۲۳۹۱۱۰	۱۰۳۴۰	۲.۷	۷۶۸	۸۰۰
۲۵	طرح تولید غشای ممبران	۵۰۰۰۰ عدد	شهرک صنعتی بیرجند	۱.۵	۶۹۰۰۰۰	۰	۱۵	۴۸۰	-
۲۶	طرح تولید فروسیلیس	۵۲۵۰ تن	ناحیه صنعتی دیهوک- نهبندان	۴	۱۳۱۲۰۰۰	۰	۳۰	۵۰۰۰	۸۰۰
۲۷	تولید مواد اولیه دارویی	۲۰۰ تن	شهرک صنعتی بیرجند- شهرک صنعتی فردوس	۱	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰	۲۰۰	۱۳۵
۲۸	احداث واحد سنگ بری مدرن	۱۱۵۰۰۰ تن	شهرک صنعتی نهبندان- شهرک صنعتی سربیشه	۱.۵	۱۰۰۷۰۰۰	۰	۴.۵	۲۴۰	-
۲۹	تولید صنعتی پوشاک کودک	۷۵۰۰۰ عدد	بیرجند	۱	۱۵۰۰۰۰	۰			
۳۰	احداث واحد گندله سازی	۱۲۰۰۰۰۰ تن	قائنات	۴	۴۳۰۰۰۰۰	۰			
۳۱	تولید آب معدنی	۲ میلیون بطری	زیرکوه- روستای بمرود	۲	۳۷۶۰۰۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه‌گذاری موردنیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۳۲	کک متالوژی	۲۵۰ تن	طبس	۲	۷۵۰۰۰۰	۰			
۳۳	تولید الکترو گرافیتی	۸۰۰۰ تن	طبس	۱	۱۶۶۵۰۰	۰			
۳۴	تولید نخ بخیه	۲۰۰۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۷۱۰۰۰	۰	۲۰	۲۰۰	۲۵۰
۳۵	کارخانه تولید مواد شوینده و شامپو	۳۴۰۳ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۳۰۸۱۸۰	۰			
۳۶	تولید اسید سولفوریک	۶۰۰۰۰ تن	فردوس	۱	۲۹۰۰۰۰	۰			
۳۷	تولید اکریلونیتریل	۵۰۰۰۰ تن	فردوس	۱	۵۴۰۰۰۰	۰			
۳۸	تولید الکترو موتور تک فاز	۱۳۰۰۰۰ عدد	فردوس	۱	۶۷۶۰۰	۰			
۳۹	طرح احداث واحد بازیافت پارچه های ضایعاتی	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۱۰۰۰۰۰	۰			
۴۰	بازیافت تجهیزات الکترونیکی	۲۵۰۰ تن	بیرجند		۶۷۰۰۰	۰			
۴۱	تولید پاور آنالایزر	۱۰۰۰۰ عدد	بیرجند		۶۴۰۰۰۰	۰			
۴۲	تولید آهک هیدراته	۶۰۰۰۰ تن	قائنات		۷۰۰۰۰۰	۰			
۴۳	تولید بلوک های سیلیکون کاربرد	۲۰۰۰۰ تن	طبس	۱.۵	۶۰۰۰۰۰	۰	۱۵	۳۰۰	-
۴۴	تولید کنسانتره سرب و روی	۲۰۰۰۰ تن	بشرویه - طبس	۱	۹۵۰۰۰۰	۰			
۴۵	فراوری کانسنگ مس	۸۲۸ تن	نهبندان	۱	۱۱۸۴۷۵۰	۰			
۴۶	کارخانه بازیافت نخاله ها و پسماند	۱۰۰۰۰۰ تن	بیرجند	۱	۳۰۰۰۰۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
	ساختمانی								
۴۷	واحد ریسندگی کرک	۱۳۰ تن	سربیشه- زیرکوه	۱	۷۵۰۰۰۰	۰			
۴۸	تولید انواع آجرهای نسوز	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی سربیشه	۲	۱۴۹۸۰	۲۴۷۰	۳۰	۹۶	-
۴۹	تولید انواع مبلمان	۶۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۰.۸	۲۱۲۰۰۰	۰	۱	۲۵۰	۲۵
۵۰	تولید انواع شیشه بسته بندی دارو	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۹۹۵۰۰	۰	۲	۵۴۰	۲۰۰
۵۱	تولید باتری لیتیومی	۳ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۰.۶	۱۰۷۳۰	۰	۴	۳۰۰	۲۰۰
۵۲	فرآوری بنتونیت	۲۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۴۹۰۰ متر مربع	۱۴۳۶۰۰	۰	۱.۵	۲۰۰۰	۴۰۰
۵۳	تولید انواع سرنگ	۶ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۲۵۰۰ متر مربع	۱۷۴۰۰۰	۰	۲۰	۲۵۰	۲۰۰
۵۴	تولید کابل و سیم	۵۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۴۴۸۰۰	۰	۳۵	۱۰۰۰	۴۰۰۰
۵۵	تولید انواع کیسه هوای خودرو	۴۰۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۹۹۲۰۰۰	۰	۲	۵۴۰	۲۰۰
۵۶	تولید لعاب کاشی	۲۷۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۰.۸	۱۴۶۴۰۰	۰	۴۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
۵۷	تولید لوازم آرایشی و بهداشتی	۵۳۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۲۵۰۰ متر مربع	۱۶۰۰۰	۰	۱۰	۲۵۰	۱۰۴
۵۸	تولید سنگ تزئینی	۶۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۵	۱۶۸۸۰۰	۰	۵	۲۰۰	۳۰

طرح‌های اولویت‌دار در بخش کشاورزی

عنوان ۳۴ طرح اولویت‌دار در بخش کشاورزی

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز		زیر ساخت‌های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته‌بندی گیاهان دارویی و محصولات جانبی	۱۵۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس-سربیشه-سرایان	۱	۶۴۰۰۰۰	۰	۸	۱۰۰	۱۲۰
۲	واحد فرآوری و بسته‌بندی انار	۶۰۰۰ تن	شهرک صنعتی فردوس-شهرک صنعتی سرایان-فردوس	۲	۵۶۰۰۰۰	۰	۲۵	۶۰۰	۱۵۰
۳	واحد فرآوری پسته و محصولات جانبی	۸۰۰ تن	ناحیه صنعتی بشرویه-بشرویه-ناحیه صنعتی سرایان-بیرجند	۲	۲۶۰۰۰۰	۰	۲	۱۰۰	۴۰
۴	واحد فرآوری و بسته‌بندی عناب و محصولات جانبی	۲۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی خوسف-خوسف-شهرک صنعتی بیرجند	۱	۷۲۰۰۰۰	۰	۵	۱۰۰	۷
۵	احداث و بهره‌برداری واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۸۸۰۰ تن	قاین-زیرکوه-سربیشه-شهرک صنعتی درمیان	۴	۱۱۶۳۲۸۰	۱۰۸۲۱	۳۰	۸۰۰	۳۰۰
۶	پرورش گوسفند داشتی ۲۵۰۰ رأسی	۱۰۰۰۰ رأس بره	نهبندان-سهامی زراعی ایثارگران سهل آباد		۲۸۰۰۰۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۷	واحد تولید شیر خشک	۴۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی - شهرک صنعتی بیرجند - شهرک صنعتی سربیشه	۲	۹۵۰۰۰۰	۰	۴	۷۰۰	۲۰
۸	احداث گلخانه ۱۰ هکتاری	۳۰۰۰ تن	شهرستان قاینات سهامی زراعی خضری	۱۰	۲۴۲۹۷۲	۰			
۹	تولید پالم پیت از ضایعات درخت خرما	۲۱۰۰ تن	طبس - نهبندان	۱	۶۷۰۰۰	۰			
۱۰	لینترگیری بذر پنبه	۴۰۰۰ تن	بشرویه	۱	۳۴۶۸۳۰	۰	۱۸	۲۰۰	۴
۱۱	سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی	۲۰۰۰۰ تن	قاین - زیرکوه - شهرک صنعتی درمیان	۵	۷۵۰۰۰۰	۰	۲۰	۱۲۰۰	۱۰
۱۲	واحد فرآوری و بسته بندی خرما و محصولات جانبی	۱۰۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس - شهرک صنعتی نهبندان - طبس	۱.۵	۳۹۰۰۰۰	۰	۴	۱۰۰	۱۵
۱۳	کشتارگاه تخصصی شتر مرغ	۱۵۰۰۰ قطعه	فردوس	۲	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۵	۳۰۰	۴۰
۱۴	کارخانه تولید عرقیات	۵۰۰ تن	زیرکوه	-	۹۸۴۸۰	۰			
۱۵	کارخانه تولید فرآورده های لبنی	۵۰۰۰ تن	زیرکوه	-	۱۵۲۰۰۰	۰			
۱۶	کارخانه خوراک دام و طیور	۲۵۰۰۰ تن	زیرکوه		۶۵۰۰۰	۰			
۱۷	مزرعه مرغ مادر گوشتی و کارخانه جوجه کشی	۲۱ میلیون قطعه	بشرویه	-	۵۴۰۰۰۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱۸	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس سنگین ۱۰۰۰ راس سبک	بشرویه-زیرکوه- سربیشه- نهپندان-طبس	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۱۹	احداث مجتمع بلدرچین	۴۰۰۰ مولد- ۶۰۰۰۰ گوشتی	درمیان	-	۱۵۰۰۰۰	۰			
۲۰	پرورش شتر داشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	فردوس- قاینات-طبس- نهپندان- بشرویه- خوسف	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۲۱	احداث مجتمع گلخانه ای		سربیشه- خوسف -نهپندان- سرایان -فردوس- بشرویه- قاینات- درمیان	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۲۲	مجتمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	بشرویه- درمیان-فردوس- سرایان- قاین-طبس		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبانۀ روز	۳۰ کیلووات هر واحد	۵
۲۳	مجتمع های پرواربندی بره در سطح استان	۱۰۰۰ راس	نهپندان- درمیان- خوسف- طبس		۳۵۰۰۰	۰	۰/۸۵ در شبانۀ روز	۱۰۰ کیلو وات هر مجتمع	
۲۴	کشت و پرورش گل ها و گیاهان دارویی و صنعتی در مزرعه		خوسف- سربیشه- طبس- سرایان	۶۰	۶۴,۰۰۰	۰			
۲۵	تولید علوفه هیدروپونیک جو، فرآوری و	۹۶ هزار تن در	شهرستان بیرجند	۸۸۰۹۵	۵۲۰۰۰۰	۰	۵ لیتر بر	۲ مگاوات	۳۴۰۰

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
	غنی سازی جهت خوراک دام	سال		مترمربع			ثانیه		
۲۶	تولید رنگدانه های طبیعی غذایی	۱۵۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند- شهرک صنعتی بیرجند	-	۱۰۸۵۰۰	۰			
۲۷	تولید پنج فرآورده دارویی و مکمل غذایی از میوه عناب و زرشک	۲۲۸۰۰ عدد فرآورده دارویی	بیرجند	-	۲۰۰۶۰۸	۰			
۲۸	واحد تولید کنسرو زیتون	۱۰۰ تن	نهبندان	۲۰۰۰ متر مربع	۵۵۰۰۰	۰	۵	۱۰۰	۴
۲۹	واحد فرآوری زعفران و محصولات جانبی	۱۰ تن	قاینات- زیرکوه-سرایان- فردوس- سربیشه	۲	۵۷۵۰۰۰	۰	۱۰	۱۰۰	۶
۳۰	پرورش شتر مرغ مولد	۴۰۰۰۰ قطعه جوجه	بشرویو- درمیان- زیرکوه	-	۹۲۰۰۰	۰			
۳۱	پرورش شتر داشتی ۳۰۰ نفری	۱۵ تن گوشت قرمز و ۱۰۰ بچه شتر	شهرستان خوسف سهامی زراعی سرچاه عماری	-	۱۰۷۹۰۰	۰			
۳۲	پرورش دام بلوچی	۱۰۰۰ راس	بشرویو	-	۸۰۰۰۰	۰			
۳۳	تولید اسانس گیاهان دارویی	۳۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند- خوسف- قائن- طبس	-	۸۸۰۰۰	۰			
۳۴	تولید داروهای دامی	۶۰۰۰ تن	سربیشه	-	۱۲۰۷۵۰	۰			

طرح‌های اولویت‌دار در بخش گردشگری و صنایع دستی

عنوان ۷ طرح اولویت‌دار در بخش گردشگری و صنایع دستی

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	میزان سرمایه‌گذاری موردنیاز		زیر ساخت‌های مورد نیاز		
				ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث هتل ۳ ستاره قاین	۲۵۰۰۰ نفر	قائنات	۲۵۰۰۰	۰	-	-	-
۲	کمپ نجوم سه قلعه سرایان	۵۰۰۰ نفر	سرایان - کویر سه قلعه	۱۵۵۰۰	۰	-	-	-
۳	منطقه نمونه گردشگری بند دره	۵۰۰۰ نفر	بیرجند	۶۱۰۰۰	۰	-	-	-
۴	مجموعه آبدرمانی دیگ رستم	۲۰۰۰۰ نفر	بخش دیهوک - جاده راوز - دیگ رستم	۴۱۰۰۰	۰	-	-	-
۵	هتل چهار ستاره کویر	۳۰۰۰ نفر شب اقامت	بیرجند	۵۰۵۰۰	۰	-	-	-
۶	راه اندازی کارگاه تجمیعی کرباس بافی	۴۳۲۰۰۰	بشرویه و روستاهای دارای قابلیت	۴۰۵۰۰	۰	-	-	-
۷	راه اندازی کارگاه تجمیعی برک بافی	۱۰۸۰۰۰ متر مربع	بشرویه	۶۰۰۰۰	۰	-	-	-

طرح های اولویت دار در بخش نیرو

عنوان ۳ طرح اولویت دار در بخش نیرو

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	نیروگاه خورشیدی فتوولتائیک ده مگاواتی	۱۰ مگاوات	شهرک صنعتی قاین - شهرک صنعتی فردوس - شهرک صنعتی طبس	۱۵	۷۱۱۶۰۰	۲۳۳۰	-	-	-
۲	احداث نیروگاه بادی ۵۰ مگاواتی	۵۰ مگاوات	شرکت سهامی زراعی ایثارگران دشت خوشاب سریشه	۱۰۰	۱۸۰۰۰۰۰	۰	-	-	-
۳	احداث نیروگاه بیوگازی	۱.۵ مگاوات	بیرجند	۳	۲۴۰۰۰۰	۰	-	-	-

طرح‌های اولویت‌دار در بخش دانش بنیان

عنوان ۶ طرح اولویت‌دار در بخش دانش بنیان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز		زیر ساخت‌های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	طرح تولید سوخت از بازیافت پلیمری	۲۴۰۰۰ تن	بیرجند	۱	۳۴۱۵۶۹	-	-	-	-
۲	خط تولید محلول ضد عفونی کننده HOCL جهت دست و سطوح میوه و سبزیجات	۳۰۰۰۰۰ لیتر	قائنات	۰.۵	۲۸۵۰۰	-	-	-	-
۳	ساخت و تولید مواد اولیه و قطعات ماکت و اسباب بازی های چوبی	۸۲۴۵۰ قطعه	بیرجند	۰.۵	۶۳۲۰۰	-	-	-	-
۴	طراحی و تولید قلم هوشمند تشخیص ناهنجاری های بدنی با استفاده از امواج مادون قرمز (BLA)	۲۰۰ عدد	شهرک صنعتی بیرجند ناحیه صنعتی مود	۰.۵	۶۸۰۰۰	-	-	-	-
۵	ایجاد واحد آزمایشگاه کشت بافت و تولید نهال های گواهی شده	۱۴۰۰۰ نهال	بیرجند- قائنات	۲	۱۰۶۰۰۰	-	-	-	-
۶	طراحی، بومی سازی و تولید برد های الکترونیکی	۱۲۰۰۰۰۰ عدد	شهرستان بیرجند	۰.۵	۲۵۰۰۰۰	۱۰۵	-	-	-

بخش هشتم:

طرح های سرمایه گذاری اولویت دار دانش بنیان و مؤثر در ارتقای بهره وری به

تعلیک رسته فعالیت

طرح‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک شهرستان

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در پارک‌های علم و فناوری به تفکیک شهرستان

شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری	نوع سرمایه‌گذاری
بیرجند	پلتفرم مرجع دوره‌های آموزشی تخصص محور - دانشجویار
بیرجند	پلتفرم خدمات بوم گردی - یواسپیس
بیرجند	سامانه ارزش گذاری بر پایه بلاکچین
بیرجند	سامانه سفارش آنلاین غذا - نیمرو
بیرجند	ساخت اپلیکیشن با ساده ترین روش از طریق صفحه ساز آنلاین اپلیکیشن ساز - پازلی
بیرجند	طراحی انواع وب سایت و اپلیکیشن - دیموند
بیرجند	توسعه‌ی کیت‌های تشخیص ملکولی و روش‌های نوین در تشخیص بیماری‌های انسان و دام و طیور
بیرجند	تولید کیت شناسایی HPV ویروس پاپیلوما (کیت‌های تشخیص و کیت‌های غربالگری)
بیرجند	کیت‌های تشخیص سرطان
بیرجند	کیت‌های تشخیص بیماری‌های تنفسی طیور شامل کیت‌های غربالگری و کیت‌های شناسایی انواع بیماری‌ها
بیرجند	توسعه‌ی روش‌های نوین تشخیص ملکولی برپایه روش‌های توالی‌یابی نسل ۲ و ۳
بیرجند	پرایمرها و ماستیک‌های ساختمانی و راه سازی
بیرجند	نرم افزار هوشمند نشت یابی خطوط انتقال آب و ارائه خدمات مشاوره‌ای
بیرجند	ساختمان فراهوشمند خود راه انداز
بیرجند	عصاره‌های آلرژی زا برای تست پوستی حساسیت
بیرجند	کنسول ارتباطی جت پرینترهای جوهری مخصوص صنایع بسته‌بندی با کارتون و کیسه
بیرجند	بازطراحی و مهندسی معکوس پنل کنترل اپراتور لودینگ آنلودینگ، یکسوکننده نیم موج ترمز، کنترلر فشار تفاضلی برنامه‌پذیر، رله ایمنی و

نوع سرمایه گذاری	شهرستان های محل سرمایه گذاری
میکرومانومتر پرتابل	
انتخاب آپتامر به روش selex به منظور تشخیص عامل های زیستی	بیر جند
ساخت تراشه های الکتریکی برپایه جوهر نقره به منظور تهیه حسگر های زیستی و غیر زیستی	بیر جند
هوشمندسازی گلخانه	بیر جند
بازوی رباتیک دلتا	بیر جند
سیستم کنترل بازرسی محصولات خط تولید برپایه هوش مصنوعی	بیر جند
نرم افزار رهنegar	بیر جند
سیستم یکپارچه عملیات هوشمند ایراکد	بیر جند
آنتوس - پلتفرم تخصصی حوزه ورزش و سلامت	بیر جند
ویدیوساز آنلاین - ویدیتور	طبس
سیستم امنیت فیزیکی اماکن	طبس
تولید شیر آب مکانیکی هوشمند	طبس
پلتفرم ارائه محصولات با کیفیت و تأیید شده کشاورزان	قائن
طراحی و ساخت پرینتر سه بعدی و خدمات تخصصی طراحی و چاپ از طریق ایجاد مزرعه پرینتر سه بعدی	قائن
دستگاه اتومات غیرغشایی و پودر تولید محلول های NaOCl , Hocl	قائن
خشک کن هوشمند زعفران	قائن
تکثیر و پرورش زالو	قائن
پیش داروی ضد آلرژی	قائن
خشک کن هوشمند زرشک و میوه جات و ارائه خدمات آن	قائن
دمنوش های طبیعی با روایت (قصه) کشاورزان	قائن

شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری	نوع سرمایه‌گذاری
قائن	سامانه مدیریت اعلام بار (نرم افزار نوین بار)
قائن	آتش افروز سازگار با محیط زیست و غیر فرار بر پایه دیزل زیستی حاصل از روغن های گیاهی، حیوانی و پسماند به کمک انرژی های تجدیدپذیر و غیر تجدید پذیر
قائن	سیستم هوشمند امنیتی منازل ساختمان و امکان صنعتی ویرادا
قائن	طراحی و ساخت ترمینال فرآوری زرشک و ارائه خدمات
قائن	تولید سنگ های تراورتن مصنوعی
قائن	امولسیون های پوششی با استفاده از بیوپلیمرهای طبیعی برای ایجاد پوشش روی زرشک خشک بی دانه جهت افزایش ماندگاری و کیفیت آن
قائن	محصول پری استارتر پلاس ویژه طیور
قائن	پرورش حد واسط ماهیان گرمابی (رشد بچه ماهی از مرحله لارو تا گرم) بصورت فوق تراکم و افزایش بازدهی
قائن	سرلاک و مکمل های غذایی کودک و بزرگسال و سالمندان کاملاً سالم و ارگانیک
قائن	پرورش لارو حشرات و حشرات خشک شده در صنعت خوراک دام و طیور
قائن	کرمبیوتیک (خوراک طیور غنی شده)
قائن	ظروف سرامیکی نیازسرام
قائن	تولید مینا کاری روی سفال
قائن	ساخت محصولات چوبی و رزینی کاملاً دست ساز
قائن	تکثیر، تولید و پخش انواع بچه ماهیان پرورشی و تجاری و سایر آبزیان
قائن	ساخت محصولات سرامیکی و سفالی کاملاً دستساز
قائن	کانکس بازشو جهت مصارف بیمارستان های اضطراری و فضاهای باغی
قائن	تولید لوازم دکوراتیو (اکسسوری) و رنگ آمیزی به روش نوین آبکاری حرارتی به منظور ایجاد ارزش افزوده ی کالا (ساخت المان تندیس)
قائن	قرص فلاشتانک

شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری	نوع سرمایه‌گذاری
قائن	اکسترکت زعفران
قائن	فرآوری مس (کاتد مس)
قائن	مکمل های خوراک دام و طیور
قائن	تولید عرقیات و اسانس ها و روغن های گیاهی
فردوس	سامانه فروش آنلاین و صادرات محصول زعفران
فردوس	تولید ترکیبات فراوری شده برپایه کائولن
فردوس	طراحی و تولید کانکتورهای الکتریکی
فردوس	دستگاه دانه کن انار باغی
فردوس	تولید جیره بهینه شده دام بر پایه گیاهان دارویی نعنای وکلزا
فردوس	تولید مفتول آلومینیوم
فردوس	تولید محصولات نوین بر پایه خاک صنعتی
فردوس	سازه بتنی نیروگاه های خورشیدی
بشرویه	تولید و فراوری نوین محصولات شترمرغ
سرایان	تولید تپ چنجر ترانسفورماتور

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک رسته فعالیت

فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای

شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری	نوع سرمایه‌گذاری
بیرجند	پلتفرم مرجع دوره‌های آموزشی تخصص محور - دانشجویار
بیرجند	پلتفرم خدمات بوم گردی - یواسپیس
بیرجند	سامانه ارزش گذاری بر پایه بلاکچین
بیرجند	سامانه سفارش آنلاین غذا - نیمرو
بیرجند	ساخت اپلیکیشن با ساده ترین روش از طریق صفحه ساز آنلاین اپلیکیشن ساز - پازلی
بیرجند	پلتفرم سازمانی دیموند
بیرجند	نرم افزار رهنگار
بیرجند	سیستم یکپارچه عملیات هوشمند ایراکد
بیرجند	آنتوس - پلتفرم تخصصی حوزه ورزش و سلامت
طبس	ویدیوساز آنلاین - ویدیتور
قائن	سامانه مدیریت اعلام بار (نرم افزار نوین بار)
فردوس	سامانه فروش آنلاین و صادرات محصول زعفران

سخت افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک

فهرست طرح های سرمایه گذاری در حوزه سخت افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک

شهرستان های محل سرمایه گذاری	نوع سرمایه گذاری
بیرجند	طراحی و ساخت کنسول ارتباطی جت پرینترهای جوهری مخصوص صنایع بسته بندی با کارتون و کیسه
بیرجند	بازطراحی و مهندسی معکوس پنل کنترل اپراتور لودینگ آنلودینگ، یک سو کننده نیم موج ترمز، کنترلر فشار تفاضلی برنامه پذیر، رله ایمنی و میکرومانومتر پرتابل
بیرجند	ساختمان فراهوشمند خود راه انداز
طبس	سیستم امنیت فیزیکی اماکن
قائن	سیستم هوشمند امنیتی منازل ساختمان و اماکن صنعتی ویرادا
فردوس	طراحی و تولید کانکتورهای الکتریکی
طبس	تولید شیر آب مکانیکی هوشمند

کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی

شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری	نوع سرمایه‌گذاری
بیرجند	انتخاب آپتامر به روش Selex به منظور تشخیص عامل‌های زیستی
بیرجند	ساخت تراشه‌های الکتریکی برپایه جوهر نقره به منظور تهیه حسگرهای زیستی و غیر زیستی
بیرجند	هوشمندسازی گلخانه
بیرجند	نرم افزار هوشمند نشت یابی خطوط انتقال آب و ارائه خدمات مشاوره ای
قائن	پلتفرم ارائه محصولات با کیفیت و تأیید شده کشاورزان
قائن	امولسیون های پوششی با استفاده از بیوپلیمرهای طبیعی برای ایجاد پوشش روی زرشک خشک بی دانه جهت افزایش ماندگاری و کیفیت آن
قائن	دمنوش های طبیعی با روایت (قصه) کشاورزان
قائن	تکثیر و پرورش زالو
قائن	آتش افروز سازگار با محیط زیست و غیر فرار بر پایه دیزل زیستی حاصل از روغن های گیاهی، حیوانی و پسماند به کمک انرژی های تجدیدپذیر و غیر تجدید پذیر
قائن	محصول پری استارتر پلاس ویژه طیور
قائن	پرورش حد واسط ماهیان گرمابی (رشد بچه ماهی از مرحله لارو تا گرم) بصورت فوق تراکم و افزایش بازدهی
قائن	سرلاک و مکمل های غذایی کودک و بزرگسال و سالمندان کاملاً سالم و ارگانیک
قائن	پرورش لارو حشرات و حشرات خشک شده در صنعت خوراک دام و طیور

نوع سرمایه گذاری	شهرستان های محل سرمایه گذاری
کرمبیوتیک (خوراک طیور غنی شده)	قائن
تکثیر، تولید و پخش انواع بچه ماهیان پرورشی و تجاری و سایر آبزیان	قائن
اکسترتک زعفران	قائن
مکمل های خوراک دام و طیور	قائن
تولید عرقیات و اسانس ها و روغن های گیاهی	قائن
طراحی و ساخت ترمینال فرآوری زرشک و ارائه خدمات	قائن
تولید ترکیبات فراوری شده بر پایه کائولن	فردوس
تولید جیره بهینه شده دام بر پایه گیاهان دارویی نعنای وکلزا	فردوس
تولید محصولات نوین بر پایه خاک صنعتی	فردوس
تولید و فراوری نوین محصولات شترمرغ	بشرویه

دارو و فرآورده‌های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه دارو و فرآورده‌های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان

نوع سرمایه‌گذاری	شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری
توسعه‌ی کیت‌های تشخیص ملکولی و روش‌های نوین در تشخیص بیماری‌های انسان و دام و طیور	بیرجند
تولید کیت شناسایی HPV و ویروس پاپیلوما (کیت‌های تشخیص و کیت‌های غربالگری)	بیرجند
کیت‌های تشخیص سرطان	بیرجند
کیت‌های تشخیص بیماری‌های تنفسی طیور شامل کیت‌های غربالگری و کیت‌های شناسایی انواع بیماری‌ها	بیرجند
توسعه‌ی روش‌های نوین تشخیص ملکولی برپایه روش‌های توالی‌یابی نسل ۲ و ۳	بیرجند
عصاره‌های آلرژی زا برای تست پوستی حساسیت	بیرجند
پیش داروی ضد آلرژی	قائن

ماشین آلات و تجهیزات پیشرفته

فهرست طرح‌های سرمایه گذاری در حوزه ماشین آلات و تجهیزات پیشرفته

شهرستان‌های محل سرمایه گذاری	نوع سرمایه گذاری
بیرجند	بازوی رباتیک دلتا
بیرجند	سیستم کنترل بازرسی محصولات خط تولید برپایه هوش مصنوعی
قائن	خشک کن هوشمند زعفران
قائن	کانکس بازشو جهت مصارف بیمارستان های اضطراری و فضاهای باغی
قائن	تولید لوازم دکوراتیو (اکسسوری) و رنگ آمیزی به روش نوین آبکاری حرارتی به منظور ایجاد ارزش افزوده‌ی کالا (ساخت المان تندیس)
قائن	طراحی و ساخت پرینتر سه بعدی و خدمات تخصصی طراحی و چاپ از طریق ایجاد مزرعه پرینتر سه بعدی
قائن	خشک کن هوشمند زرشک و میوه جات و ارائه خدمات آن
قائن	دستگاه اتومات غیرغشایی و پودر تولید محلول های NaOCl , Hocl
سرایان	تولید تپ چنجر ترانسفورماتور
فردوس	سازه بتنی نیروگاه های خورشیدی
فردوس	دستگاه دانه کن انار باغی

صنایع فرهنگی، صنایع خلاق و علوم انسانی و اجتماعی

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع فرهنگی، صنایع خلاق و علوم انسانی و اجتماعی

نوع سرمایه‌گذاری	شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری
ظروف سرامیکی نیا سرام	قائن
تولید مینا کاری روی سفال	قائن
ساخت محصولات چوبی و رزینی کاملاً دست ساز	قائن
ساخت محصولات سرامیکی و سفالی کاملاً دستساز	قائن

مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی

فهرست طرح‌های سرمایه‌گذاری در حوزه مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی

نوع سرمایه‌گذاری	شهرستان‌های محل سرمایه‌گذاری
پرایمرها و ماستیک‌های ساختمانی و راه سازی	بیرجند
فرآوری مس (کاتد مس)	قائن
تولید سنگ‌های تراورتن مصنوعی	قائن
قرص فلاش‌تاک	قائن
تولید مفتول آلومینیوم	فردوس

بخش، هفتم: تکمیل زنجیره ارزش استان
فهرست طرح های سرمایه گذاری در راستای تکمیل زنجیره ارزش استان

معرفی زنجیره ارزش بنتونیت سدی و گلک

استان خراسان جنوبی با دارا بودن ۸۵ درصد ذخایر بنتونیت کشور رتبه نخست این ماده معدنی را در کشور به خود اختصاص داده است. بیشترین معادن و بیشترین ذخیره بنتونیت در شهرستان سرایان با ۶۶ معدن بنتونیت است که از این حیث این شهرستان **پایتخت بنتونیت ایران** نامیده می‌شود. معادن بنتونیت استان دارای نشان جغرافیایی ملی بوده و پودر بنتونیت تولید شده در استان علاوه بر مصرف در داخل کشور به سایر کشورهای دنیا صادر می‌شود.

بنتونیت نوعی خاک رس جاذب است که از خاکستر آتشفشانی به وجود می‌آید. **بنتونیت سدیمی** که به عنوان بنتونیت متورم نیز شناخته می‌شود، هنگامی که خیس می‌شود منبسط می‌شود و چندین برابر جرم خشک خود را در آب جذب می‌کند. این ویژگی است که آن را به یک درزگیر عالی تبدیل می‌کند که به طور گسترده در ساخت و ساز، حفاری و کاربردهای زیست محیطی استفاده می‌شود.

بنتونیت کلسیمی که به آن بنتونیت غیر متورم نیز گفته می‌شود، در آب منبسط نمی‌شود. در عوض، خمیری تشکیل می‌دهد که منجر به استفاده از آن در محصولات بهداشتی و زیبایی شده است. هنگامی که این خمیر روی پوست استفاده می‌شود، می‌تواند به روغن‌ها و باکتری‌ها بچسبد، بنابراین در ماسک‌های صورت و درمان‌های سم‌زدایی کاربرد پیدا می‌کند. در کشاورزی، بنتونیت به عنوان مکمل خوراک دام، به عنوان یک اتصال دهنده در پلت کردن خوراک دام و به عنوان محیط رشد در باغبانی هیدروپونیک استفاده می‌شود.

مشخصات فیزیکی

- اندیس ژله بیش از ۱۸
- میزان جذب رطوبت ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ درصد
- اندیس تورم بیش از ۳۵
- مونت موریونیت بیش از ۶۰

اهداف پیش رو و چشم انداز

- تبدیل شدن به قطب بنتونیت صادراتی کشور
- تکمیل زنجیره ارزش بنتونیت در استان
- فراوری کامل بنتونیت توسط واحدهای فناور و شرکت های دانش بنیان

مهم ترین اقدامات صورت گرفته

- استخراج سالیانه ۱.۹ میلیون تن بنتونیت از معادن استان
- به منظور فراوری بیشتر این ماده؛ معادن بنتونیت استان نیز این واحدها بر اساس نیاز واحدهای فراوری موظف هستند به مدت پنج سال، سال اول به میزان ۲۵ درصد، سال دوم ۴۰ درصد، سوم ۵۵ درصد و سال چهارم ۷۰ درصد و سال پنجم ۱۰۰ درصد استخراج اسمی پروانه معدنی را در اختیار واحدهای فراوری استان قرار دهند.
- تسهیل و روان سازی فرآیند صدور مجوزها برای جذب و حمایت از سرمایه گذاران
- احیاء و حمایت از معادن راکد و نیمه فعال
- اعطای تسهیلات برای تامین اعتبار واحدهای فراوری
- برگزاری نشست های تخصصی در صنعت و دانشگاه به منظور تکمیل زنجیره ارزش و فرصت های سرمایه گذاری بنتونیت

کاربردهای بنتونیت

ماسه ریخته گری، داروسازی، گل حفاری، غذایی و شیمیایی، گندله سازی در ساخت فولاد، صنعت کاشی سازی، ساخت سرامیک، چاه های ارت و سیستم ارتینگ، محیط زیست، پساب صنعتی، جاذب رطوبت و دیگر مواد، بازیافت کننده، تولید مواد شوینده، مصارف بهداشتی و آرایشی و کاربرد در مهندسی ساختمان، عمران و شهرسازی، صنعت دامپروری و کشاورزی، خوراک دام، بستر حیوانات.

محصولات تولیدی از بنتونیت

خاک رنگ بر: خاک رنگبر یا خاک تونسیل، نوعی خاک اکتیو جهت تصفیه و رنگبری انواع روغن‌های صنعتی و نیز رنگبری انواع روغن‌های مایع و جامد، روغن ترانس و مرحله‌ی دوم تصفیه‌ی وازلین است.

بنتونیت ریخته گری: بنتونیت ریخته گری یکی از گریدهای تجاری بنتونیت با خواص ویژه است. بنتونیت به عنوان ماده اتصال دهنده در تهیه ماسه قالب گیری برای تولید آهن، فولاد و ریخته گری غیر آهنی استفاده می شود. خواص منحصر به فرد بنتونیت سبب ایجاد قالب های شن و ماسه سبز با جریان پذیری خوب، تراکم پذیری و پایداری حرارتی برای تولید ریخته گری با کیفیت بالا می شود.

کود گوگرد بنتونیت: بنتونیت به عنوان یک جاذب با جذب رطوبت و میکروارگانیزم های موجود در محیط سبب تسریع در تجزیه گوگرد و آزاد سازی یون سولفات در خاک می شود. بنتونیت قادر به افزایش مقدار ازت و کربن در خاک کشاورزی است که از این نظر همچون کود شیمیایی مفید خواهد بود.

ارگانوکلی (Organoclay): ارگانوکلی پودری سفیدرنگ با بوی ملایم، غیرقابل اشتعال و مشتق طبیعی از بنتونیت است که از طریق فرآیند اصلاح بنتونیت با یک اصلاح کننده آلی تولید می شود و به عنوان یک افزودنی غلظت دهنده برای سیستم های پایه حلال و پایه آب مورد استفاده قرار می گیرد. این محصول در تولید انواع رنگهای صنعتی و ساختمانی، درزگیرها، جوهرچاپ و گریس مورد استفاده قرار می گیرد.

نتایج کسب شده تا کنون

در حال حاضر تعداد ۱۴۶ معدن با میزان ذخیره قطعی بیش از ۵۵ میلیون تن و مساحت ۳۳۱۹ کیلومتر مربع توانسته است بیش از ۶۳۰ شغل ایجاد کند. همچنین، استخراج سالیانه این معادن بیش از ۱.۹ میلیون تن با سرمایه گذاری حدود ۱۰۴۰ میلیارد ریال می باشد. تعداد واحدهای صنعتی مرتبط با بنتونیت در استان ۲۳ واحد می باشد.

مشوق های سرمایه گذاری در این حوزه

- امکان استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی در مناطق کمتر توسعه یافته با نرخ بهره کمتر
- معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیر برخوردار از اشتغال به میزان معافیت های منظور شده در مناطق آزاد تجاری-صنعتی بر اساس بند (پ) ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور

- مالیات با نرخ صفر بر درآمد ابرازی ناشی از فعالیت‌های تولیدی و معدنی اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی یا معدنی که از تاریخ اجرای ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر (ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم) از طرف وزارتخانه‌های ذی ربط برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال
- اعطای تسهیلات سرمایه ای و سرمایه در گردش بخش معدن از محل اعتبارات بند (الف) تبصره (۱۸)

فرصت های پیش رو

با توجه به ذخایر غنی بنتونیت در خراسان جنوبی و به ویژه شهرستان سرایان، برای سرمایه گذاران و صادرکنندگان محصولات فناورانه پایه بنتونیت بهره برداری از این پتانسیل عظیم، شرایط مناسبی فراهم است. سرمایه گذاری در اکتشاف، استخراج، فرآوری، صنعتی سازی، داروسازی، بازاریابی، برندسازی و تبلیغات، صادرات و تحقیق و توسعه معادن خاک بنتونیت از جمله فرصت های سرمایه گذاری در این زمینه است.

معرفی زنجیره ارزش کوهرسنگ

استان پهناور خراسان جنوبی منبعی غنی از سنگ های خانواده کوارتز نظیر کالسدونی، عقیق، جاسپر، سیتین، اوپال، انواع ژئودها و همچنین آندالوزیت، گارنت، تورمالینو کروندوم (یا قوت ها) می باشد. میزان ذخایر اکتشافی قطعی سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی برابر ۹۱۷۲ تن عقیق و آگات می باشد. عمده سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی شناسایی شده در سطح استان شامل انواع مختلف عقیق در طرح و رنگ های گوناگون نظیر طوسی، شیری، خاکستری، صورتی، قرمز، آبی، قهوه ای، نارنجی و دودی، با لایه بندی های متنوع و زیبا است. از جمله مناطق مستعد که از نظر عقیق زایی مهم و مد نظر هستند، می توان به نواحی سه قلعه، خور، کاهی، خوسف، گارجگان، طارق و سربیشه اشاره نمود.

مجموعه های دگرگونی استان خراسان جنوبی همانند دهسلم، از نظر وجود کانی های با کیفیت گوهری بالا نظیر گارنت نوع آلماندین، آندالوزیت و تورمالین بسیار مهم هستند. نشان جغرافیایی ملی گوهرسنگ های شاخص استان شامل: سنگ قیمتی عقیق شجر زیرکوه، سنگ فلورین طبس و نهبندان، سنگ گارنت نهبندان، سنگ قیمتی عقیق پائیزی سه قلعه، سنگ قیمتی عقیق بهاری فردوس به ثبت رسیده است.

اهداف پیش رو و چشم انداز

کشور ایران باید تا سال ۱۴۱۰ به قطب فناوری و صادرات گوهرسنگ‌ها در منطقه خاورمیانه و منطقه منا با حداقل صادرات ۸۲۰ میلیون دلار تبدیل شود.

مهمترین اقدامات صورت گرفته

- آموزش بیش از ۲۰۰۰ نفر و برگزاری اولین مسابقات ملی گوهرتراشی
- تسهیل و روان سازی فرآیند صدور مجوزها برای جذب و حمایت از سرمایه‌گذاران در سطح استان
- اخذ مجوز ورود ماشین آلات معدنی از مرز ماهیرود
- احیاء و حمایت از معادن راکد و نیمه فعال
- ثبت ملی ۵ گوهر سنگ استان (فلورین طبس، عقیق بهادری فردوس، عقیق شجر زیرکوه، عقیق پائیزه سه قلعه و گارنت نهبندان)
- پیگیری برای تخصیص شهرک تخصصی طلا و جواهر در استان

کاربردهای زنجیره ارزش

تجارت سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی از پرسود ترین و پربازده ترین تجارت ها در دنیا است که با توجه به پتانسیل های استان خراسان جنوبی، با جذب سرمایه گذار، میتواند در عین ازر آوری، باعث ایجاد اشتغال و رشد صادرات شود.

به طور کلی سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی (گوهرسنگ ها) به دو صورت کاربرد دارند. گاهی به صورت نگین در زیورآلات استفاده می شوند. گاهی به شکل فرم های فانتزی و تزئینی یا به صورت جواهر و موارد متنوع دیگر مورد استفاده قرار می گیرند. در طبیعت سنگ های جواهر به صورت خام (Rough) یافت می شوند. ولی هیچ سنگ جواهری چه قیمتی و چه نیمه قیمتی به صورت خام استفاده نمی شود. بلکه این سنگ ها حتماً باید برش خورده و تراش داده شوند تا به اندازه و شکل دل خواه درآیند. سپس این سنگ ها پولیش (Polish) می شوند تا جلا و جلوه مورد نظر را به دست آورند. بعد از آن جهت استفاده در انواع زیورآلات از جمله گوشواره، گردن بند، آویز و دست بند آماده می شوند.

نتایج کسب شده تا کنون

- در حال حاضر مجموعه های فعال در حوزه گوهرتراشی استان خراسان جنوبی شامل ۶۰۰ کارگاه غیررسمی و ۳۰۰ کارگاه رسمی با مجموع ظرفیت ۱.۳ میلیون قطعه و با اشتغال تخمینی بیش از ۱۵۰۰ نفر در سال می باشد.
- شناسایی بیش از ۵۰ نوع گوهرسنگ در استان

مشوق های سرمایه گذاری در این حوزه

- امکان استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی در مناطق کمتر توسعه یافته با نرخ بهره کمتر
- معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیر برخوردار از اشتغال به میزان معافیت های منظور شده در مناطق آزاد تجاری-صنعتی بر اساس بند (پ) ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور
- مالیات با نرخ صفر بر درآمد ابرازی ناشی از فعالیت های تولیدی و معدنی اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی یا معدنی که از تاریخ اجرای ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر (ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم) از طرف وزارتخانه های ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می شود به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال
- اعطای تسهیلات سرمایه ای و سرمایه در گردش بخش معدن از محل اعتبارات بند (الف) تبصره (۱۸)

فرصت های پیش رو

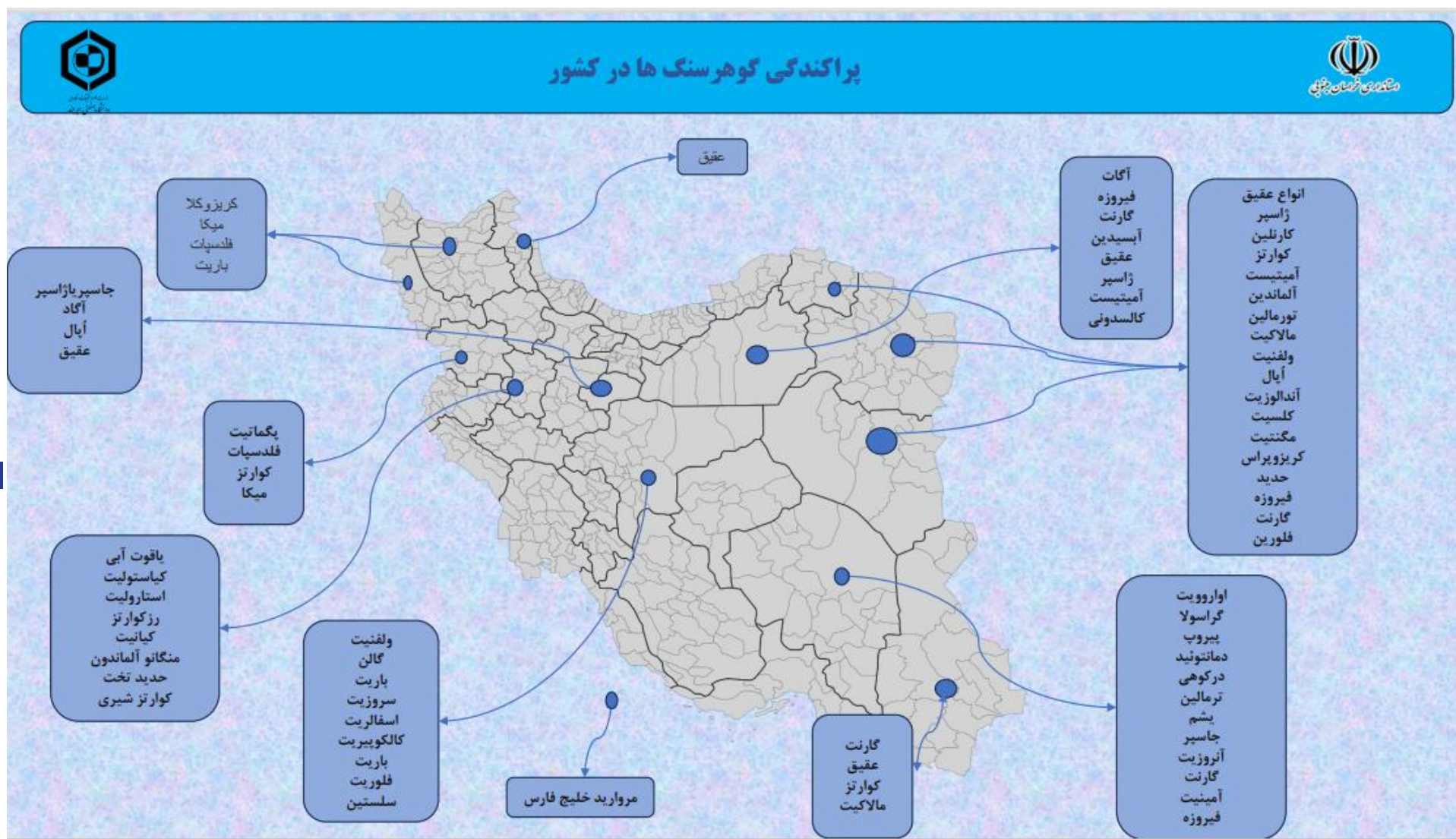
تراش سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی به عنوان زیر مجموعه صنایع دستی سنگی به عنوان اولویت اول استان خراسان جنوبی در بحث توانمندی های صادراتی جای دارد. با توجه به وجود معادن بسیار غنی در این زمینه در اکثر شهرستان های استان بالاخص شهرستانهای خوسف، زیرکوه، فردوس و سرایان یکی از عظیم ترین ظرفیت های اقتصادی استان می باشد. با وجود خاص بودن سنگ های استان با ویژگی های منطقه ای هر شهرستان و تنوع در سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی، پتانسیل های بسیار بالایی در زمینه بهره برداری از معادن و آنومالی های کشف شده بر اساس روش ها و استانداردهای نوین جهانی، مدیریت ساخت و توسعه تجهیزات شامل سه حلقه ی استفاده از تکنولوژی های نوین اکتشاف، بهره برداری و استخراج (ساخت و تامین و اترجت و ...)، فرآوری و تراش، و توسعه این حلقه از زنجیره ارزش، ایجاد و توسعه کارگاه های ساخت، افزایش تولید و صادرات گوهرسنگ، تاسیس و تعیین آزمایشگاه های مرجع، تاسیس دفاتر تخصصی گمرکی، آموزش و تحقیقات، برگزاری دوره های تخصصی از جمله زاویه تراشی و رکاب زنی، ایجاد استارتاپ ها و شرکت های دانش بنیان، برندسازی، تبلیغات و بازاریابی، ارائه تسهیلات برای توسعه و تجهیز کارگاه های سنگ تراشی و گوهرتراشی وجود دارد.

مزیت منطقه ای استان خراسان جنوبی در صنعت گوهرسنگ

- تنوع و کیفیت بالای گوهرسنگ های استان: تقریباً تمامی شهرهای استان دارای انواعی از سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی می باشند.

- وجود مرز مشترک با کشور افغانستان: افغانستان دارای پتانسیل بسیار بالایی در زمینه سنگ های قیمتی می باشد و بسیاری از انواع ارزشمند سنگ های قیمتی در این کشور یافت می شود. با برقراری ارتباط مناسب با کشور افغانستان می توان سنگ خام را وارد و بعد از تراش با ایجاد ارزش افزوده آنرا صادر کرد.
- وجود نیروی آموزش دیده در استان: سازمان آموزش فنی و حرفه ای استان از سال ۱۳۸۷ با برگزاری دوره در شهرهای مختلف استان، تعداد قابل توجهی نیروی ماهر را تربیت نموده است.

معرفی زنجیره ارزش زرشک

خراسان جنوبی با تولید بیش از ۱۱۵ هزار تن زرشک تر بی دانه و سهم بیش از ۹۹ درصدی از تولید زرشک کشور، در رتبه نخست کشور و به عنوان پایتخت انحصاری زرشک جهان (با سهم ۹۸ درصدی زرشک بی دانه دنیا) معرفی می‌شود. این محصول با قدمت ۲۵۰ ساله به عنوان یکی از محصولات شاخص و مزیت‌دار استان محسوب می‌شود و علاوه بر آورده اقتصادی، بخشی از هویت منطقه است. همچنین، بیش از ۳۸ هزار خانوار در استان به‌طور مستقیم تولیدکننده زرشک هستند و هر سال بخشی از این محصول به بیش از ۵۰ کشور دنیا از جمله روسیه، آلمان، استرالیا، اتریش، هلند، امارات متحده عربی و آمریکا صادر می‌شود.

زرشک جنوب خراسان در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) به ثبت رسیده است. زرشک جنوب خراسان ایران با شماره GI ۴۵ به ثبت ملی و با شماره AO ۱۰۶۴ ثبت جهانی (وایپو) شده است.

اهداف پیش رو و چشم انداز

- افزایش تولید، فرآوری و صادرات زرشک
- افزایش بهره‌وری و راندمان تولید
- معرفی محصول زرشک در سطح ملی و بین‌المللی
- بازاریابی، بازاریابی و بازاریابی این محصول
- تسهیل رویه به صادرات این محصول با ایجاد گمرک تخصصی زرشک

مهمترین اقدامات صورت گرفته

- برگزاری هرساله جشنواره ملی زرشک در خراسان جنوبی
- ارائه تسهیلات بانکی به منظور فرآوری و افزایش تولید این محصول
- اجرای طرح خرید از مزرعه به منظور حمایت از زرشک کاران
- توسعه و اجرای طرح آبیاری زیرسطحی زرشک

- فراهم سازی زمینه ورود بخش خصوصی
- ورود شرکت های دانش بنیان برای فرآوری زرشک

کاربردهای زنجیره ارزش

گیاه زرشک در تمام قسمت‌هایش حاوی آلکالوئیدهای بربرین، اکسیاکانتین و برامین می‌باشد. وجود چنین ترکیباتی در گیاه زرشک سبب شده است که این گیاه از لحاظ درمانی و غذایی دارای ارزش بالایی شود. از جمله کاربردهای این محصول می‌توان به: تهیه محصولات بهداشتی، دارویی، ساخت زیورآلات، منبت‌کاری و خاتم‌کاری با چوب زرشک اشاره نمود.

نتایج کسب شده تا کنون

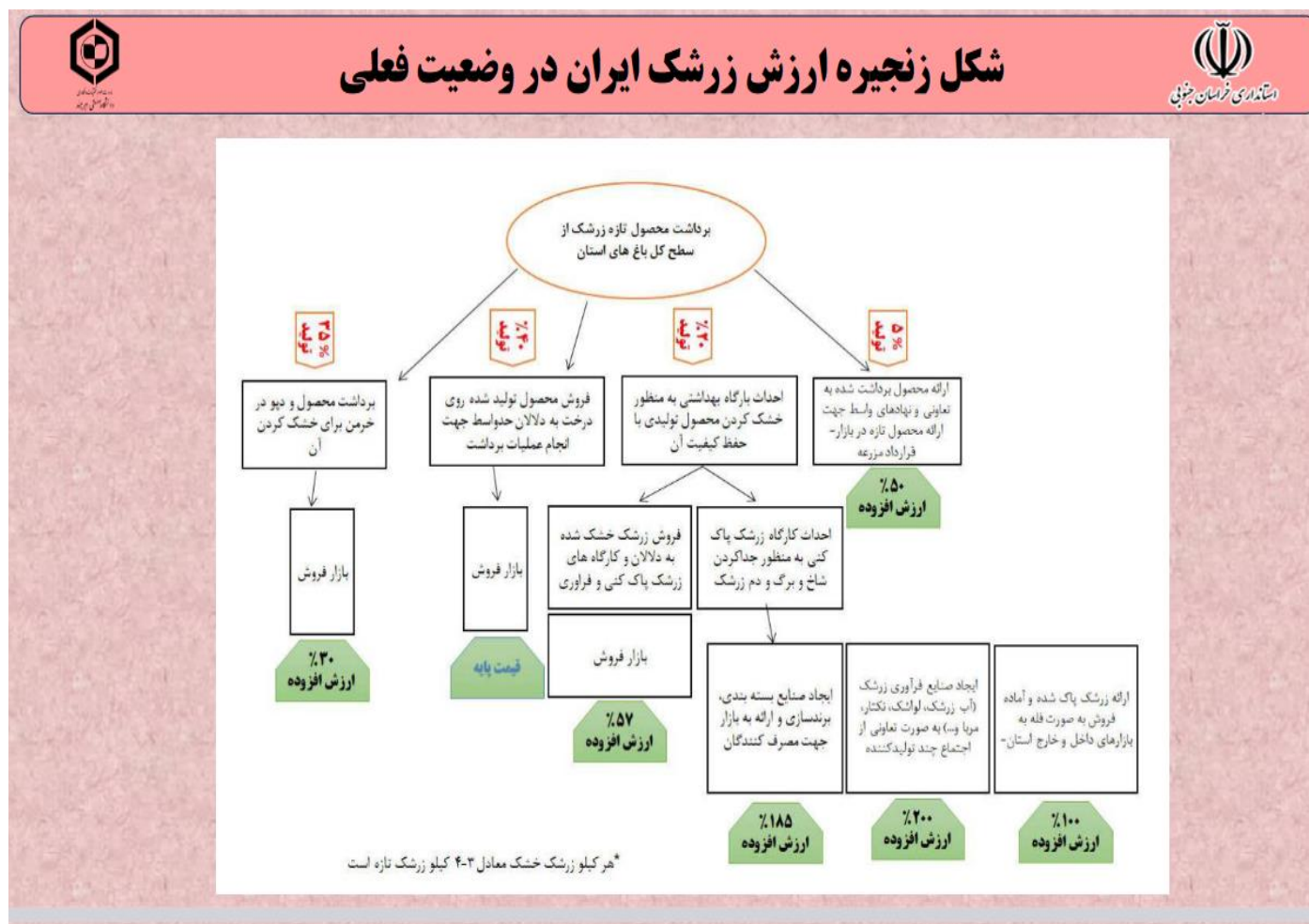
- تولید بیش از ۱۱۵ هزار تن زرشک تر در خراسان جنوبی با سطح زیر کشت بیش از ۲۴ هزار هکتار
- ورود بخش خصوصی برای ایجاد شهرک تخصصی زرشک در استان
- تسهیل و روان سازی فرآیند صدور مجوزها برای جذب و حمایت از سرمایه‌گذاران
- صادرات زرشک استان به بیش از ۵۰ کشور به دو صورت زرشک با دانه و بی دانه

مشوق های سرمایه گذاری در این حوزه

- معافیت های مالیاتی درآمد حاصل از فعالیت بخش کشاورزی بر اساس ماده (۸۱) قانون مالیات های مستقیم
- معافیت مالیات درآمد حاصل از صادرات بخش کشاورزی بر اساس ماده (۱۴۱) قانون مالیات های مستقیم
- اعطای تسهیلات ارزان قیمت به بخش کشاورزی بر اساس بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه (امهال و بخشودگی جرایم تسهیلات خسارت دیدگان بخش کشاورزی)
- اعطای تسهیلات خط اعتباری مکانیزاسیون کشاورزی در جهت هدفمند نمودن توسعه سرمایه گذاری
- اجرای زیرساخت های مجتمع های دامی و گلخانه ای
- اعطای تسهیلات سرمایه ای و سرمایه در گردش بخش کشاورزی از محل اعتبارات بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه

فرصت‌های پیش رو

- احداث مزارع و بارگاه‌های زرشک در مناطق مستعد
- خشک کردن و بسته‌بندی محصولات
- فرآوری محصولات زرشک
- فریز و نگهداری محصولات کشاورزی
- بازاریابی و بازاریابی
- تبلیغات و برند سازی
- تحقیق و توسعه
- صادرات زرشک
- توجه به توریسم کشاورزی

وضعیت کلی استان

- تولید بیش از ۹۸٪ زرشک کشور بدون دانه در خراسان جنوبی بیش از ۹۷ هزار تن زرشک تر
- ایران با ۹۵٪ تولید، اولین تولیدکننده زرشک در جهان انحصار کامل
- پایین بودن سهم صادرات به دلیل ناشناخته بودن خواص این محصول
- سهم صادرات زرشک خشک ۳۰۰ تا ۵۰۰ تن از بیش از ۲۲۰۰۰ تن
- صادرات به بیش از ۵۰ کشور جهان

مزیت منطقه ای استان

- تنها خواستگاه زرشک قرمز بی دانه در دنیا
- برداشت زرشک از ۲۲ هزار هکتار از اراضی استان خراسان جنوبی از مهرماه تا آبان ماه
- امرار معاش بیش از ۳۸ هزار خانوار در ۲۵۰ روستای استان خراسان جنوبی از تولید و کشت محصول زرشک

طرح‌های سرمایه‌گذاری در راستای تکمیل زنجیره‌های ارزش استان

عنوان ۲۳ طرح اولویت دار در راستای تکمیل زنجیره ارزش استان

ردیف	رشته فعالیت	رشته فعالیت	میزان تولید	واحد	فروش سالانه (میلیارد تومان در سال)	تعداد بنگاه تولیدی (واحد)	میزان اشتغال (نفر)
۱	کنسانتره زغالسنگ	استخراج زغالسنگ	۲,۴۷۲,۰۰۰	تن	۱۲,۳۶۰	۱۰	۵۶۹
۲	آهن اسفنجی	آهن و فولاد اساسی	۸۰۰,۰۰۰	تن	۱۱,۰۰۰	۱	۴۰۰
۳	کنسانتره و کاتد مس	فلزات اساسی	۱۵,۴۵۰	تن	۵,۴۵۰	۴	۲۵۰
۴	تایر	لاستیک و پلاستیک	۳۰,۷۰۰	تن	۴,۵۰۰	۱	۱۲۸۰
۵	پسته	کشاورزی (باغبانی)	۱۲,۹۶۱	تن	۴,۵۰۰	۴۳	۹۰۰۰
۶	گوشت مرغ	کشاورزی (دام)	۴۷,۸۳۳	تن	۳,۹۲۲	۴ واحد کشتارگاه	۷۶۰
۷	زرشک خشک	کشاورزی (باغبانی)	۲۴,۰۰۰	تن	۲,۵۰۰	۳۸	۳۸۰۰۰
۸	کاشی و سرامیک	کانی غیرفلزی	۲۶,۶۰۰,۰۰۰	مترمربع	۲,۵۰۰	۳	۱۰۵۰
۹	منیزیت	کانی غیرفلزی	۳۵۰,۰۰۰	تن	۲,۴۵۰	۸	۵۰۰
۱۰	زعفران	کشاورزی (باغبانی)	۵۳	تن	۲,۹۰۰	۵۰	۳۲۲۰۰
۱۱	شمش طلا	فلزات اساسی	۵۴۰	کیلوگرم	۲,۰۰۰	۳	۵۰۰
۱۲	تخم مرغ	کشاورزی (دام)	۳۱,۹۶۴	تن	۱,۷۹۰	۵۲ واحد پرورش مرغ تخمگذار	۲۶۰
۱۳	سیمان	کانی غیرفلزی	۱,۸۱۲,۵۰۰	تن	۱,۵۰۰	۲	۶۵۰
۱۴	عنب	کشاورزی (باغبانی)	۱۱,۱۹۴	تن	۱,۱۰۰	۱۵	۹۲۰۰

ردیف	رشته فعالیت	رشته فعالیت	میزان تولید	واحد	فروش سالانه (میلیارد تومان در سال)	تعداد بنگاه تولیدی (واحد)	میزان اشتغال (نفر)
۱۵	انار	کشاورزی (باغبانی)	۴۰,۴۴۲	تن	۱,۰۰۰	۷	۸۸۰۰
۱۶	گوشت و شیر شتر	کشاورزی (دام)	۱۱۱۰۸ (شیر) ۱۱۷۴ (گوشت)	تن	۹۷۳	۲ واحد کشتارگاه	۵۲۰
۱۷	حوله بافی / برک بافی / مله بافی / جاجیم بافی	نساجی سنتی	۲,۵۰۰,۰۰۰	متر مربع	۷۰۰	۳۹۴۵	۴۰۰۰
۱۸	بنتونیت	کانی غیرفلزی	۷۰۰,۰۰۰	تن	۷۰۰	۲۰	۳۴۰
۱۹	سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی	صنایع دستی سنگی	۱,۳۰۰,۰۰۰	قطعه	۴۵۰	۵۸۰	۶۰۰
۲۰	شترمرغ	کشاورزی (دام)	۹۱۴	تن	۴۱۱	۲ واحد کشتارگاه	۱۱۰
۲۱	سرمه دوزی / بلوچی دوزی / سکه دوزی / پته دوزی / و ...	رودوزی های سنتی	۱۶۸,۰۰۰	قطعه	۴۰۰	۱۴۰۰	۱۴۰۰
۲۲	کرک و موی بز	کشاورزی (دام)	۳۱۳	تن	۱۴۰	۶۵۰۰۰۰ رأس - فاقد واحد فرآوری در استان	۱۳۰۰۰
۲۳	سیاه چادر بافی / گلیم بافی / گبه بافی / پلاس بافی	دستبافته های داری	۸۰,۰۰۰	متر مربع	۱۳۰	۲۲۰۰	۲۲۰۰

گروه های فعالیت های صنعتی و معدنی تکمیل زنجیره های ارزش استان

رشته	رشته فعالیت / صنعت
کانی غیر فلزی	بنتونیت و خاک های صنعتی
کانی غیر فلزی	کنسانتره زغال سنگ
کانی غیر فلزی	منیزیت
کانی غیر فلزی	سیمان
لاستک و پلاستیک	تایر
آهن و فولاد اساسی	آهن اسفنجی
کانی غیر فلزی	کاشی و سرامیک
فلزات اساسی	شمش طلا
فلزات اساسی	کنسانتره و کاتد مس
کک	کک متالورژیکی

طرح های نیمه تمام در راستای تکمیل زنجیره های ارزش استان

شهرستان	عنوان طرح	محصول / محصولات تولیدی	ظرفیت		عنوان زنجیره ارزش مربوطه
			میزان	واحد سنجش	
قاینات	فولاد قاینات	شمش فولاد	۸۰۰۰۰	تن	فولاد
نهبندان	فاز توسعه شرکت سدید سرام نوین معدن کاو	منیزیت زینتر شده	۲۱۰۰۰	تن	زنجیره منیزیت تولید
طبس	شرکت نساجی ترنج نرگس طبس	نخ ویسکوز و ویسکوز پلی استر	۲۰۰۰	تن	نساجی و پوشاک
فردوس	واحد رنگرزی نساجی فردوس	رنگرزی چاپ	۴۰۰ تن ۸۰۰ تن	تن	نساجی و پوشاک
بشرویه	پنبه هیدروفیل نساجی فردوس	الیاف پنبه هیدروفیل	۲۵۰	تن	نساجی و پوشاک
سربیشه	اکسید منیزیم فرآورده های نسوز آتش پا	اکسید منیزیم	۳۰۰۰۰	تن	زنجیره منیزیت تولید
قاینات	آجر دیرگداز شرکت فراورده های دیرگداز سیمان تامین	آجر دیر گداز	۱۹۰۰۰	تن	فراورده های نسوز تولید
قاینات	نورد و میلگرد کلاف صنعتی مجتمع فولاد قاینات	میلگرد و کلاف صنعتی	۳۰۰۰۰۰	تن	فولاد

بخش هشتم:

محورهای بی نام

در شرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی و حوزه انرژی های تجدیدپذیر

طرح های اولویت دار بخش صنعت و معدن در شهرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید شیشه به روش فلوت	۳۶۵۰۰۰ متر مربع	منطقه ویژه اقتصادی - شهرک صنعتی طبس	۵	۵۵۷۴۷۳	۲۵۱۲۵	۲۵	۱۵۰۰	۳۳۵
۲	تولید فروآلیاژ	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۵۴۰۰۰۰	۰	۱۰	۴۰۰۰	-
۳	تولید بی اکسید اورینتد پلی پروپیلین (BOPP)	۲۷۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی - شهرک صنعتی بیرجند	۰.۵	۷۰۱۲۱	۹۸۲	۲.۴	۳۲۸	۱۲
۴	تولید سولفات آمونیوم	۱۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی فردوس	۱	۱۳۷۷۸۵	۰	۱۰.۲	۵۶۰	۱۰۰۰
۵	تولید چینی بهداشتی	۱۵۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس - منطقه ویژه اقتصادی -	۵	۱۷۶۱۱۴	۰	۹	۴۰۰	-
۶	تولید شیشه و مصنوعات کریستال	۷۰۰۰ تن	شهرک صنعتی بیرجند - منطقه ویژه اقتصادی	۱.۵	۶۵۸۶۴	۴۶۳۲	۳.۳	۱۰۰۰	۱۹۸۰
۷	تولید فراآوری مواد معدنی رسوبی - تبخیری	۲۵۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی سرایان	۴	۱۸۵۷۲۶	۰	۱۰.۲	۵۰۰	۱۵۰۰
۸	تولید پنل خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی - شهرک صنعتی بیرجند - شهرک صنعتی طبس	۱	۵۰۲۷۲۰	۱۰۳۴۰	۸۴	۱۰۰۰	-
۹	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	۴۱۱۵ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۴	۱۵۲۳۸۸	۳۱۲۰	۳۰	۵۰۴	۵۳۵
۱۰	طرح بازیافت تایر	۱۰ هزار تن	شهرک صنعتی بیرجند	۰.۵	۴۰۲۵۵	۶۱۳	۱.۵	۱۶۸	-

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱۱	تولید درب کرکره اتوماتیک	۱۵۰۰۰ متر مربع	منطقه ویژه اقتصادی		۳۰۰۰۰	۰	۶.۱	۵۰۰	۷۵۰
۱۲	بازیافت سنگ	۳۰۰۰ تن	شهرک صنعتی سریشه	۱	۳۶۳۰۸	۰	۳	۸۶	-
۱۳	تولید الیاف شیشه	۷۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی دیهوک - شهرک صنعتی نهپندان	۲	۱۶۸۳۹۸	۵۸۱۵	۱۵۰۰	۲۰۰۰	۳۳۵
۱۴	تولید ویفرسیلیکون برای ماژول خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی طبس	۱۰	۱۲۰۹۴۵۰	۰	۸۴	۱۱۵۲	۸۲۰۰
۱۵	تولید پودر سوپر جاذب	۱۰ هزار تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند		۲۸۲۰۰۰	۰			
۱۶	طرح تولید غشای ممبران	۵۰۰۰۰ عدد	شهرک صنعتی بیرجند	۱.۵	۶۹۰۰۰۰	۰	۱۵	۴۸۰	-
۱۷	طرح تولید فروسیلیس	۵۲۵۰ تن	ناحیه صنعتی دیهوک	۴	۱۳۱۲۰۰۰	۰	۳۰	۵۰۰۰	۸۰۰
۱۸	تولید مواد اولیه دارویی	۲۰۰ تن	شهرک صنعتی بیرجند - شهرک صنعتی فردوس	۱	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰	۲۰۰	۱۳۵
۱۹	احداث واحد سنگ بری مدرن	۱۱۵۰۰۰ تن	شهرک صنعتی نهپندان - شهرک صنعتی سریشه	۱.۵	۱۰۰۷۰۰۰	۰	۴.۵	۲۴۰	-
۲۰	تولید نخ بخیه	۲ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۷۱۰۰۰	۰	۲۰	۲۰۰	۲۵۰
۲۱	کارخانه تولید مواد شوینده و شامپو	۳۴۰۳ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۳۰۸۱۸۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۲۲	طرح احداث واحد بازیافت پارچه های ضایعاتی	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۱۰۰۰۰۰	۰			
۲۳	تولید انواع آجرهای نسوز	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی سربیشه	۲	۱۴۹۸۰	۲۴۷۰	۳۰	۹۶	-
۲۴	تولید انواع مبلمان	۶۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۰.۸	۲۱۲۰۰۰	۰	۱	۲۵۰	۲۵
۲۵	تولید انواع شیشه بسته بندی دارو	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۹۹۵۰۰	۰	۲	۵۴۰	۲۰۰
۲۶	تولید باتری لیتیومی	۳ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۰.۶	۱۰۷۳۰	۰	۴	۳۰۰	۲۰۰
۲۷	فرآوری بنتونیت	۲۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۴۹۰۰ متر مربع	۱۴۳۶۰۰	۰	۱.۵	۲۰۰۰	۴۰۰
۲۸	تولید انواع سرنگ	۶ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۷۴۰۰۰	۰	۲۰	۲۵۰	۲۰۰
۲۹	تولید کابل و سیم	۵۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۴۴۸۰۰	۰	۳۵	۱۰۰۰	۴۰۰۰
۳۰	تولید انواع کیسه هوای خودرو	۴۰۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۹۹۲۰۰۰	۰	۲	۵۴۰	۲۰۰
۳۱	تولید لعاب کاشی	۲۷۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۰.۸	۱۴۶۴۰۰	۰	۴۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
۳۲	تولید لوازم آرایشی و بهداشتی	۵۳۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۶۰۰۰	۰	۱۰	۲۵۰	۱۰۴
۳۳	تولید سنگ تزئینی	۶۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی	۵	۱۶۸۸۰۰	۰	۵	۲۰۰	۳۰

طرح های اولویت دار بخش کشاورزی در شهرک های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی	۱۵۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس	۱	۶۴۰۰۰۰	۰	۸	۱۰۰	۱۲۰
۲	واحد فرآوری و بسته بندی انار	۶۰۰۰ تن	شهرک صنعتی فردوس - شهرک صنعتی سرایان	۲	۵۶۰۰۰۰	۰	۲۵	۶۰۰	۱۵۰
۳	واحد فرآوری پسته و محصولات جانبی	۸۰۰ تن	ناحیه صنعتی بشرویه - ناحیه صنعتی سرایان	۲	۲۶۰۰۰۰	۰	۲	۱۰۰	۴۰
۴	واحد فرآوری و بسته بندی عناب و محصولات جانبی	۲۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی خوسف - شهرک صنعتی بیرجند	۱	۷۲۰۰۰۰	۰	۵	۱۰۰	۷
۵	واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۸۸۰۰ تن	شهرک صنعتی درمیان	۴	۱۱۶۳۲۸۰	۱۰۸۲۱	۳۰	۸۰۰	۳۰۰
۶	واحد تولید شیرخشک	۴۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی - شهرک صنعتی بیرجند شهرک صنعتی سربیشه	۲	۹۵۰۰۰۰	۰	۴	۷۰۰	۲۰
۷	سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی	۲۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی درمیان	۵	۷۵۰۰۰۰	۰	۲۰	۱۲۰۰	۱۰
۸	واحد فرآوری و بسته بندی خرما و	۱۰۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس -	۱.۵	۳۹۰۰۰۰	۰	۴	۱۰۰	۱۵

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری موردنیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
	محصولات جانبی		شهرک صنعتی نهبندان						
۹	تولید رنگدانه های طبیعی غذایی	۱۵۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی- شهرک صنعتی بیرجند	-	۱۰۸۵۰۰	۰			
۱۰	تولید اسانس گیاهان دارویی	۳۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	-	۸۸۰۰۰	۰			
۱۱	تولید داروهای دامی	۶۰۰۰ تن	شهرک صنعتی سرپیشه	-	۱۲۰۷۵۰	۰			

فرصت های سرمایه گذاری پیشران و اولویت دار استان

عنوان ۴۸ فرصت سرمایه گذاری پیشران و اولویت دار استان خراسان جنوبی

ردیف	دستگاه اجرایی	عنوان پروژه	نام و نام خانوادگی مجری طرح	شهرستان قابل اجرا	ظرفیت	واحد	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	سازمان جهاد کشاورزی	تولید، فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی	حامد نخعی	سربیشه	۱۵۰۰۰	تن	۱۱۴۹۰۰۰	۰
۲	سازمان جهاد کشاورزی	احداث گلخانه هیدروپونیک تولید علوفه و واحد فرآوری	شرکت سایه بهشت طبیعت	بیرجند	۱۵۸	تن	۲۳۴۰۰۰۰	۰
۳	سازمان جهاد کشاورزی	فرآوری انواع بذر	شرکت بهدشت بشرویه	بشرویه	۴۰۰۰	تن	۵۶۰۰۰۰	۰
۴	سازمان جهاد کشاورزی	تولید شیر خشک	دارای مجوز بی نام	سربیشه	۳۳۰۰	تن	۲۰۰۰۰۰۰	۰
۵	سازمان جهاد کشاورزی	احداث گلخانه هیدروپونیک	مجتمع کشت و صنعت و دام و طیور هزار دستان	بیرجند	۷	هکتار	۱۰۰۰۰۰۰	۰
۶	سازمان جهاد کشاورزی	توسعه زنجیره گوشت و تولید نهاده دامی	شرکت آریا آرک شرق	خوسف	۵۶۰۰	تن	۳۰۰۰۰۰	۰
۷	سازمان جهاد کشاورزی	مزرعه مرغ مادر گوشتی	شرکت اشرف منصور	زیرکوه	۹۰۰۰۰	قطعه	۹۰۰۰۰۰	۰
۸	سازمان جهاد کشاورزی	واحد فرآوری و بسته بندی زرشک و محصولات جانبی	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	قاین، زیرکوه، درمیان	۸۸۰۰	تن	۷۰۰۰۰۰۰	۰
۹	سازمان جهاد کشاورزی	واحد فرآوری و بسته بندی عناب و محصولات جانبی	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	بیرجند، خوسف	۲۰۰۰	تن	۷۵۰۰۰۰	۰

ردیف	دستگاه اجرایی	عنوان پروژه	نام و نام خانوادگی مجری طرح	شهرستان قابل اجرا	ظرفیت	واحد	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱۰	سازمان جهاد کشاورزی	واحد فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی و محصولات جانبی	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	سربیشه	۱۰۰۰	تن	۷۰۰۰۰۰	۰
۱۱	سازمان جهاد کشاورزی	فرآوری پسته و محصولات جانبی	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	بشرویه	۱۰۰۰	تن	۳۵۰۰۰۰	۰
۱۲	سازمان جهاد کشاورزی	فرآوری و بسته بندی انار و محصولات جانبی	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	فردوس	۶۰۰۰	تن	۶۰۰۰۰۰	۰
۱۳	سازمان جهاد کشاورزی	پرورش شتر داشتی (اصلاح نژاد) و شیری	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	نهبندان، طبس، خوسف	۱۰۰۰	نفر	۷۰۰۰۰۰	۰
۱۴	سازمان جهاد کشاورزی	احداث سردخانه	فاقد سرمایه گذار	بیرجند، درمیان، طبس	۲۰۰۰۰	تن	۱۵۰۰۰۰۰	۰
۱۵	سازمان جهاد کشاورزی	پالایشگاه شیر	فاقد سرمایه گذار	خوسف، قاینات	۴۵۰۰۰	تن	۲۵۰۰۰۰۰	۰
۱۶	سازمان جهاد کشاورزی	واحد فرآوری زعفران	فاقد سرمایه گذار	سرایان، قاینات، فردوس	۱۰	تن	۷۰۰۰۰۰	۰
۱۷	سازمان جهاد کشاورزی	احداث و تکمیل واحدهای گلخانه ای	متقاضیان واجد شرایط	نهبندان، بشرویه، فردوس، سربیشه، درمیان، قاین، سرایان	۳۰	هکتار	۴۰۰۰۰۰۰	۰
۱۸	سازمان جهاد کشاورزی	تکمیل مجتمع های دامپروری استان (گاوشیری، دام سبک)	متقاضیان واجد شرایط	بیرجند، خوسف، طبس، فردوس، قاین	۷۱۹۱۰	راس	۶۵۰۰۰۰۰	۰
۱۹	سازمان جهاد کشاورزی	روغن کشی دانه های روغنی	فاقد سرمایه گذار	نهبندان، بیرجند	۳۰۰۰	تن	۵۰۰۰۰۰	۰
۲۰	سازمان جهاد کشاورزی	فرآوری تخم مرغ و تولید فرآورده های پروتئینی	فاقد سرمایه گذار	بیرجند	۱۰۰۰۰	تن	۶۵۰۰۰۰	۰

ردیف	دستگاه اجرایی	عنوان پروژه	نام و نام خانوادگی مجری طرح	شهرستان قابل اجرا	ظرفیت	واحد	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۲۱	سازمان جهاد کشاورزی	فرآوری و بسته بندی خرما و محصولات جانبی	فاقد سرمایه گذار	طبس، نهبندان	۲۲۰۰	تن	۴۵۰۰۰۰	۰
۲۲	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید اکسید منیزیم	شرکت سدید سرام نوین معدن کاو	نهبندان			۷۱۰۰۰۰	۰
۲۳	سازمان صنعت، معدن و تجارت	احداث واحد کانه آرایی منیزیت	شرکت تهیه و تولید مواد نسوز کشور	سربیشه	۳۴۰۰۰	تن	۴۰۰۰۰۰	۰
۲۴	سازمان صنعت، معدن و تجارت	طرح خردایش و دانه بندی دولومیت آبگرم	شرکت تهیه و تولید مواد نسوز کشور	سربیشه	۱۰۰۰۰۰	تن	۴۸۰۰۰۰	۰
۲۵	سازمان صنعت، معدن و تجارت	طرح کانه آرایی موبایل	شرکت تهیه و تولید مواد نسوز کشور	سربیشه	۳۰۰۰۰	تن	۹۰۰۰۰۰	۰
۲۶	سازمان صنعت، معدن و تجارت	طرح کوره سینترینگ دولومیت	شرکت تهیه و تولید مواد نسوز کشور	سربیشه	۳۵۰۰۰	تن	۷۵۰۰۰۰	۰
۲۷	سازمان صنعت، معدن و تجارت	احداث کارگاه بریکت سازی	شرکت تهیه و تولید مواد نسوز کشور	سربیشه	۱۰۰۰۰۰	تن	۱۰۰۰۰۰۰	۰
۲۸	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	قاین	۳۰	تن	۱۵۲۳۸۸	۳۱۲۰
۲۹	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید چینی بهداشتی	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	شهرک صنعتی طبس	۱۵۰۰	تن	۱۷۶۱۱۴	۰

ردیف	دستگاه اجرائی	عنوان پروژه	نام و نام خانوادگی مجری طرح	شهرستان قابل اجرا	ظرفیت	واحد	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۳۰	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید شیشه به روش فلوت	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	نهبندان	۳۶۵۰۰۰۰	متر مربع	۵۵۷۴۷۳	۱۷۳۰۰
۳۱	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید بتن سبز با استفاده از ضایعات گرانیت	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	نهبندان، سربیشه	۶۰۰۰	مترمکعب	۲۶۵۰۲	۰
۳۲	سازمان صنعت، معدن و تجارت	فرآوری مواد معدنی رسوبی، تبخیری (سولفات سدیم، پتاس)	دارای مجوز بی نام (کارگروه امور زیربنایی)	بشرویه	۲۵۰۰۰	تن	۱۹۰۰۰۰	۰
۳۳	سازمان صنعت، معدن و تجارت	طرح تولید سیلیکون متال	فاقد سرمایه گذار	طبس	۱۰۰۰۰۰	تن	۱۲۰۰۰۰۰	۴۳۷۲۶
۳۴	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید الیاف بازالت	فاقد سرمایه گذار	شهرک صنعتی سربیشه	۲۹۰۰	تن	۱۷۰۰۰۰	۵۴۰۷
۳۵	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید الیاف شیشه	فاقد سرمایه گذار	ناحیه صنعتی دیهوک	۷۰۰۰	تن	۱۷۰۰۰۰	۵۸۱۵
			فاقد سرمایه گذار	شهرک صنعتی نهبندان				
۳۶	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید فرو سیلیکو آلومینیوم	فاقد سرمایه گذار	طبس	۱۰۸۰۰۰	تن	۴۵۰۰۰۰۰۰	۰
۳۷	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید فرو منگنز	فاقد سرمایه گذار	سربیشه	۹۰۰۰	تن	۹۰۰۰۰۰	۰
			فاقد سرمایه گذار	طبس				
۳۸	سازمان صنعت، معدن و تجارت	طرح تولید فروسیلیس	فاقد سرمایه گذار	ناحیه صنعتی دیهوک	۵۲۵۰	تن	۱۵۰۰۰۰۰	۰
			فاقد سرمایه گذار	نهبندان				

ردیف	دستگاه اجرائی	عنوان پروژه	نام و نام خانوادگی مجری طرح	شهرستان قابل اجرا	ظرفیت	واحد	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۳۹	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید ویفرسیلیکون برای ماژول خورشیدی	فاقد سرمایه گذار	منطقه ویژه اقتصادی	۱۰	میلیون عدد	۵۰۰۰۰۰	۵۱۰۴۷۱
			فاقد سرمایه گذار	شهرک صنعتی طبس				
۴۰	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید بلوک های سیلیکون کاربرد	فاقد سرمایه گذار	طبس	۲۰۰۰۰	تن	۶۰۰۰۰۰	۰
۴۱	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید فرآوری مواد معدنی رسوبی، تبخیری (سولفات سدیم، نمک طعام، پتاس)	فاقد سرمایه گذار	بشرویه	۲۵۰۰۰	تن	۱۹۰۰۰۰	۰
			فاقد سرمایه گذار	طبس				
۴۲	سازمان صنعت، معدن و تجارت	فرآوری سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی	فاقد سرمایه گذار	بیرجند، سرايان، زیرکوه	۳	تن	۴۵۰۰۰۰	۰
۴۳	سازمان صنعت، معدن و تجارت	تولید شیشه به روش فلوت	فاقد سرمایه گذار	منطقه ویژه اقتصادی	۳۶۵۰۰۰۰	متر مربع	۵۶۰۰۰۰	۱۷۳۰۰
			فاقد سرمایه گذار	نهبندان				
			فاقد سرمایه گذار	طبس				
۴۴	سازمان صنعت، معدن و تجارت	لیچینگ و بیولیچینگ طلا	فاقد سرمایه گذار	خوسف	۱۰۰	کیلوگرم	۴۵۰۰۰۰	۰
			فاقد سرمایه گذار	نهبندان				
۴۵	سازمان صنعت، معدن و تجارت	لیچینگ و بیولیچینگ مس	فاقد سرمایه گذار	خوسف	۱۲۰۰۰	تن	۳۷۰۰۰۰۰	۰
			فاقد سرمایه گذار	نهبندان				
۴۶	اداره کل ورزش و جوانان استان	مجموعه ورزشی، گردشگری و فرهنگی الماس خاوران	رضا رجبی ستوده	بیرجند	-	-	۹۰۰۰۰۰	۰

ردیف	دستگاه اجرایی	عنوان پروژه	نام و نام خانوادگی مجری طرح	شهرستان قابل اجرا	ظرفیت	واحد	سرمایه گذاری موردنیاز (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۴۷	اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات	تولید تجهیزات سخت افزاری از جمله انواع رک، لدر و سینی کابل، تابلوهای برق صنعتی	شرکت دنیای ارتباطات راویس	بیرجند	۵۰۰	عدد	۱۵۰۰۰۰	۰
۴۸	اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات	احداث کارخانه تولید انواع سیم و کابل های شبکه و مخابراتی	فاقد سرمایه گذار	بیرجند	۱۰۰	تن	۳۰۰۰۰۰	۰

ساختمان های پیشنهادی احداث نیروگاه های خورشیدی زیر ۱۰ مگاوات (دارای مجوز بی نام)

ردیف	نام ساختمان	شهرستان	ظرفیت نیروگاه (مگاوات)	مساحت زمین (هکتار)	نحوه تملک یا اجاره زمین	سناریوی ممکن برای اتصال به شبکه (نقطه اتصال و پست بالادست)
۱	روستای نصرالدین	درمیان	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسدیه - نام فیدر : آواز - بار متوسط : ۴/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲	انشعاب گوگچین-سپک	درمیان	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسدیه - نام فیدر : درخش - بار متوسط : ۴/۳ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۳	خروجی شهر اسدیه به سمت فورگ	درمیان	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسدیه - نام فیدر : فورگ - بار متوسط : ۸/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۴	روستای سراب-انشعاب چاه الهیاری	درمیان	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسدیه - نام فیدر : نفیس - بار متوسط : ۷/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۵	مجاور شهر طبس مسینا-محور طبس مسینا-گزیک	درمیان	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسدیه - نام فیدر : آواز - بار متوسط : ۴/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door

ردیف	نام ساختمان	شهرستان	ظرفیت نیروگاه (مگاوات)	مساحت زمین (هکتار)	نحوه تملک یا اجاره زمین	سناریوی ممکن برای اتصال به شبکه (نقطه اتصال و پست بالادست)
۶	مجاور شهر طبس مسینا	درمیان	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسدیه - نام فیدر : طبس مسینا - بار متوسط : ۶/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۷	چاه های فندخت	زیرکوه	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست حاجی آباد - نام فیدر : آبیز - بار متوسط : ۳/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۸	دارج بالا	زیرکوه	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست حاجی آباد - نام فیدر : آهنگ - بار متوسط : ۸/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۹	روستای خطیبی	زیرکوه	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست اسفدن - نام فیدر : خطیب - بار متوسط : ۳/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۰	روستای آبیز	زیرکوه	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست حاجی آباد - نام فیدر : آبیز - بار متوسط : ۳/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۱	شهرک نازدشت	سربیشه	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سربیشه - نام فیدر : نجوم - بار متوسط : ۹/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door

ردیف	نام ساختگاه	شهرستان	ظرفیت نیروگاه (مگاوات)	مساحت زمین (هکتار)	نحوه تملک یا اجاره زمین	سناریوی ممکن برای اتصال به شبکه (نقطه اتصال و پست بالادست)
۱۲	چاه رزمندگان	سربیشه	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سربیشه - نام فیدر : افق - بار متوسط : ۵/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۳	روستای زواسک	سربیشه	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سربیشه - نام فیدر : سپهر - بار متوسط : ۶/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۴	بهاباد	سربیشه	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سربیشه - نام فیدر : گیتی - بار متوسط : ۶/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۵	ایستگاه قطار دهشور	طبس	۲	۳.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست طبس - نام فیدر : ابابیل - بار متوسط : ۷/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۶	بعد از گورستان سرایان	سرایان	۱.۵	۲.۷	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سرایان - نام فیدر : کشاورزی - بار متوسط : ۱/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۷	کریم آباد	خوسف	۲	۳.۶	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست خوسف - نام فیدر : گل - بار متوسط : ۷/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door

ردیف	نام ساختگاه	شهرستان	ظرفیت نیروگاه (مگاوات)	مساحت زمین (هکتار)	نحوه تملک یا اجاره زمین	سناریوی ممکن برای اتصال به شبکه (نقطه اتصال و پست بالادست)
۱۸	اراضی نصر آباد	خوسف	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست خوسف - نام فیدر : کیهان - بار متوسط : ۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۱۹	مهدی آباد	قاین	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست بزرگمهر - نام فیدر : تسکین - بار متوسط : ۷/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۰	حاشیه جاده گناباد	قاین	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست خضری - نام فیدر : رحمت - بار متوسط : ۶/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۱	روستای آفریز	قاین	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست قاین - نام فیدر : هاشمیه - بار متوسط : ۳/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۲	چاهک موسویه	قاین	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سده - نام فیدر : قیصار - بار متوسط : ۷/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۳	روستای حجت آباد	بشرویه	۰.۵	۰.۹	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست بشرویه - نام فیدر : غنی آباد - بار متوسط : ۲/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door

ردیف	نام ساختگاه	شهرستان	ظرفیت نیروگاه (مگاوات)	مساحت زمین (هکتار)	نحوه تملک یا اجاره زمین	سناریوی ممکن برای اتصال به شبکه (نقطه اتصال و پست بالادست)
۲۴	بعد از کوره نعمتی	بشرویه	۰.۵	۰.۷	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست بشرویه - نام فیدر : هجرت - بار متوسط : ۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۵	جنب چاه ماهان توس	بشرویه	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست بشرویه - نام فیدر : ارسک - بار متوسط : ۲/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۶	اراضی ذوالحاج	بشرویه	۱.۵	۲.۷	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست بشرویه - نام فیدر : آهوان - بار متوسط : ۶/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۷	سه راه اسماعیل آباد	نهبندان	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست سهل آباد - نام فیدر : عرب خانه - بار متوسط : ۱/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۸	چاهداشی	نهبندان	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست نهبندان - نام فیدر : چاهداشی - بار متوسط : ۷/۰ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۲۹	مسجد ابوالفضل ع	نهبندان	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست نهبندان - نام فیدر : سفیدآبه - بار متوسط : ۸/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشارمتوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door

ردیف	نام ساختگاه	شهرستان	ظرفیت نیروگاه (مگاوات)	مساحت زمین (هکتار)	نحوه تملک یا اجاره زمین	سناریوی ممکن برای اتصال به شبکه (نقطه اتصال و پست بالادست)
۳۰	شوسف	نهبندان	۱	۱.۸	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست نهبندان - نام فیدر : ماهور - بار متوسط : ۵/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشار متوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۳۱	کنار پلیس راه	نهبندان	۳	۵.۴	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست نهبندان - نام فیدر : سوغات - بار متوسط : ۳ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشار متوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۳۲	چاهداشی	نهبندان	۱	۱.۸	واقع در مستثنیات	نام پست فوق توزیع : پست نهبندان - نام فیدر : فرسنگ - بار متوسط : ۵/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشار متوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۳۳	کنار بیمارستان فردوس	فردوس	۱.۵	۲.۷	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست فردوس - نام فیدر : زعفرانیه - بار متوسط : ۶/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشار متوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۳۴	سه راهی سرنه	فردوس	۱.۵	۲.۷	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست فردوس - نام فیدر : سرنه - بار متوسط : ۴/۱ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشار متوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door
۳۵	محدوده شمش منیزیم	فردوس	۲	۳.۶	ملی - بدون معارض	نام پست فوق توزیع : پست فردوس - نام فیدر : بلور - بار متوسط : ۱/۲ مگاوات با اتصال نیروگاه خورشیدی به فیدر فشار متوسط با تجهیزات سوئیچ خانه out door

بخش نهم:

پتانسیل ها و طرح های سرمایه گذاری اولویت دارد در منطقه ویژه اقتصادی

منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی بعنوان یکی از بزرگترین مراکز مهم در حال توسعه شرق ایران، به دلیل برخورداری از مزایای ویژه و موقعیت جغرافیایی، وسعت کافی و استعدادهای منحصر بفرد و قرار گرفتن در حلقه طلایی کریدور بین المللی ترانزیت شمال شرق - جنوب شرق، دسترسی به بازارهای بزرگ افغانستان و کشورهای آسیای میانه و ظرفیت های تجاری و اقتصادی فراوان، جایگاه ممتازی را برای نقش آفرینی در عرصه اقتصاد ملی و بین المللی دارا می باشد.

منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی در دو سایت مرکزی به مساحت ۷۳۰ هکتار با کاربری صنعتی - تجاری و مرزی خود به مساحت ۱۰۰ هکتار با کاربری خدماتی به عنوان تنها منطقه ویژه اقتصادی کشور که دارای یک قطعه منفصله در نقطه صفر مرزی مستقر در مرز رسمی ماهیرود (میل ۷۸) می باشد مصوبه هیئت محترم وزیران را اخذ نموده و زیرساخت های لازم را برای کلیه فعالان اقتصادی فراهم نموده است.

مزایای منحصربه فرد منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی:

- ✓ نزدیک ترین منطقه ویژه اقتصادی ایران به شاهراه حلقوی افغانستان.
- ✓ واقع شدن در مرکز ثقل شاهراه ترانزیتی کریدورهای منطقه ای و بین المللی.
- ✓ تنها منطقه ویژه اقتصادی ایران دارای سایت اصلی در مجاورت مرز استان و قطعه منفصله در نقطه صفر مرزی.
- ✓ پس کرانه و بندر خشک (Dry port) کریدور شرق و شمال - جنوب در مجاورت بندر شیخ ابونصر فراهی کشور افغانستان.
- ✓ پل ارتباطی بین بنادر مهم خاور میانه و آسیای میانه به منظور دپوی مواد اولیه، کالاهای ترانزیتی و مرکز ثقل دپو و توزیع کانتینرهای خالی.
- ✓ امکان سرمایه گذاری خارجی بدون مشارکت داخلی و بدون هیچگونه محدودیت.
- ✓ ورود آزاد و بدون حقوق گمرکی ماشین آلات، قطعات یدکی، مواد اولیه و مصالح ساختمانی جهت احداث واحدهای تولیدی، تجاری.
- ✓ مشمولیت معافیت مالیاتی ۱۳ ساله منطقه ویژه اقتصادی
- ✓ ارزان ترین نرخ تخصیص حق بهره برداری زمین نسبت به سایر مناطق ویژه اقتصادی کشور، اعطاء سند مالکیت و امکان رهن اسناد جهت اخذ تسهیلات بانکی.
- ✓ صدور کلیه مجوزهای سرمایه گذاری در قالب یک سازمان و در کمتر از ۷۲ ساعت و حذف بروکراسی های اداری

برخی از مزیت ها و مشوق های سرمایه گذاری در منطقه ویژه اقتصادی سیرجند

۱. تخصیص زمین در کمتر از ۲۴ ساعت از دریافت درخواست سرمایه گذار
۲. ارزانترین نرخ تخصیص حق بهره برداری زمین نسبت به سایر مناطق ویژه اقتصادی کشور
۳. ورود کلیه ماشین آلات خط تولید و لوازم و قطعات مورد مصرف در منطقه از خارج کشور، اعم از نو و مستعمل مجاز و از پرداخت هرگونه حقوق و عوارض گمرکی معاف می باشد.
۴. مبادلات بازرگانی منطقه با خارج از کشور و یا با سایر مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری- صنعتی پس از ثبت در گمرک از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و کلیه عوارض ورود و صدور تحت هر عنوان معاف بوده و مشمول محدودیتها و ممنوعیت های مقررات واردات و صادرات به استثنای محدودیت ها و ممنوعیت های قانونی و شرعی نمی شود.
۵. کلیه سرمایه گذاران می توانند بدون هیچ گونه محدودیتی نسبت به تأسیس شرکت در منطقه با هر میزان سهم برای مشارکت با سرمایه گذاران خارجی اقدام نمایند.
۶. تامین زیرساخت های مورد نیاز (آب، برق، گاز)
۷. وجود فرودگاه بین المللی بیرجند بعنوان مرز مجاز هوایی در مجاورت منطقه ویژه اقتصادی
۸. استقرار گمرک در سایت مرکزی منطقه
۹. استقرار گمرک و پایانه مرزی ماهیرود (میل ۷۸) در مجاورت قطعه منفصله منطقه ویژه
۱۰. اعطاء سند مالکیت
۱۱. امکان ترهین اسناد جهت اخذ تسهیلات بانکی
۱۲. اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تامین اجتماعی مطابق مقررات اشتغال مناطق
۱۳. فراهم بودن امکان استفاده از نیروی کار خارجی
۱۴. حضور دانشگاه علمی کاربردی در مجاورت صنایع
۱۵. ارائه مشاوره در حوزه ترخیص کالا برای واحد های مستقر در منطقه

عده مزایای گمرکی منطقه ویژه اقتصادی

- ۱- معافیت از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی به میزان ارزش افزوده و موارد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در تولیدات جهت ورود کالا به سرزمین اصلی
- ۲- عدم پرداخت حقوق و عوارض گمرکی برای ضایعات مواد اولیه به کار رفته در تولید
- ۳- ورود تجهیزات و ماشین آلات خط تولید و ابزار و اثاثیه اداری خارجی اعم از نو و مستعمل بدون پرداخت عوارض گمرکی (استفاده از رویه ترانزیت خارجی و با کمترین تشریفات ممکن)
- ۴- متروکه نشدن کالا در منطقه ویژه اقتصادی برای واحد های تولیدی
- ۵- وجود انواع انبارهای مسقف، هانگارد و روباز در منطقه بدون محدودیت استفاده (از نظر ظرفیت و زمانی) با حداقل هزینه های انبارداری
- ۶- صدور قبض انبار تفکیکی و قابل معامله و صدور گواهی مبدا
- ۷- وارد کنندگان کالا به منطقه می توانند تمام یا قسمتی از کالاهای خود را با قبض انبار قابل معامله به دیگران واگذار کنند، در این صورت دارنده قبض انبار، صاحب کالا محسوب خواهد شد.
- ۸- مواد اولیه و قطعات خارجی وارد شده به منطقه که جهت پردازش، تبدیل، تکمیل یا تعمیر به داخل کشور وارد می شود تابع مقررات ورود موقت بوده پس از پردازش، تبدیل یا تکمیل یا تعمیر جهت استفاده در منطقه بدون تنظیم اظهارنامه و پروانه صادراتی با حداقل تشریفات گمرکی به منطقه، مرجوع و رفع تضمین می شود.
- ۹- امکان دپوی کالاهای ساخته شده از محل ورود موقت به منطقه جهت انجام صادرات مجدد یا ترانزیت آن.
- ۱۰- امکان تبدیل و بسته بندی کالاها جهت صادرات مجدد با کمترین تشریفات گمرکی (اشخاص حقیقی یا حقوقی می توانند مواد اولیه خود را پس از فرآوری تبدیل یا بسته بندی در منطقه ویژه به خارج از کشور صادر نمایند)
- ۱۱- عدم نیاز به ثبت سفارش کالا جهت ورود به سرزمین اصلی با استفاده از مزیت درصد مجاز ورود کالا (تعیین شده توسط کمیسیون ارزش افزوده)
- ۱۲- مجاز بودن ورود و تخلیه کالا به اتکای پروانه ترانزیت یا کارنه تیر در منطقه از سایر مناطق و گمرکات مرزی کشور و بالعکس
- ۱۳- بانک های کشور جهت گشایش اعتبار اسنادی مجاز به پذیرش قبض انبار قابل معامله و گواهی مبدا که توسط منطقه صادر می گردد، می باشند.
- ۱۴- استقرار گمرک در منطقه و تشکیل پنجره واحد خدماتی در منطقه ویژه با حضور کارشناسان اداره کل استاندارد، سازمان جهاد کشاورزی، بیمه، بانک صادرات، پست بانک و ...

مشوق های سایت مرزی منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی در حوزه تجارت، حمل و نقل، ترانزیت و خدمات

- ۱- استقرار در نقطه صفر مرز رسمی ماهیرود (میل ۷۸) به عنوان سومین معبر رسمی بین المللی و مشترک با کشور جمهوری اسلامی افغانستان
- ۲- استقرار گمرک ماهیرود در سایت مرزی منطقه به منظور سهولت در رویه های صادرات، واردات و ترانزیت خارجی
- ۳- تامین زیرساخت های مورد نیاز حمل و نقل و ترانزیت و تسهیل امور ترانسپورت و مجوز واردات کامیون های افغانستانی به کشور در قالب کنوانسیون های مشترک گمرکی و حمل و نقلی
- ۵- دارا بودن امکانات انبارداری جهت انتقال سریع محموله های تجاری تجار داخلی و خارجی از مبادی بندرعباس، چابهار و سایر مرزهای ورودی به صورت کلی و انتقال در پارت های کوچک با زمان بندی مورد نظر و کاهش هزینه های انبارداری و جلوگیری از تخلیه و بارگیری مجدد در بنادر و تسریع در امور مربوطه، صرفه جویی در وقت، هزینه و غیره، با اختصاص بیش از ۲۰ هکتار زمین به انبارها
- ۶- ورود ناوگان، نیروی کار و تجار کشور افغانستان به سایت مرزی منطقه بدون تشریفات گمرکی و کنسولی
- ۷- امکان استقرار مراکز بهداشتی- درمانی و بیمارستانی و خدمات رسانی به بیماران و اتباع افغانستانی و امکان واردات تمامی دستگاه ها و لوازم بیمارستانی و توریسم درمانی با معافیت گمرکی در سایت مرزی منطقه ویژه اقتصادی که با توجه به وضعیت نه چندان مطلوب کشور افغانستان (به خصوص در حوزه دندان پزشکی، چشم پزشکی، مراکز ناباروری و...) تعداد قابل توجهی از بیماران به دلیل عدم ارائه خدمات مورد نیاز به کشورهای هند و پاکستان رفته و هزینه های زیادی می پردازند.
- ۸- امکان استقرار نمایندگی ها و مراکز ارائه خدمات پس از فروش شرکت های خودروسازی خارجی که کالا و تولیدات آن ها در افغانستان استفاده می شود در سایت مرزی منطقه ویژه اقتصادی که به دلایل مختلف از جمله مسائل امنیتی تمایلی به استقرار در مناطق مختلف افغانستان ندارند.
- ۹- نزدیکی مرز ماهیرود به پایتخت افغانستان نسبت به ۲ مسیر رسمی دوغارون و میلک و همچنین به شاهراه حلقوی افغانستان.
- ۱۰- وجود ۲ ایکس ری کامیونی و مسافری.

طرح های پیشنهادی سرمایه گذاری در منطقه ویژه اقتصادی

ردیف	حوزه فعالیت	عنوان طرح	محل اجرا
۱	کشاورزی	تولید کنسرو زیتون	سایت مرکزی
۲	بهداشت و درمان	تولید ابزارهای پزشکی و اپتیکی	سایت مرکزی
		تولید بیوایمپلنت های پزشکی	سایت مرکزی
۳	برق و الکترونیک	تولید کابل و سیم	سایت مرکزی
		تولید دوربین مدار بسته	سایت مرکزی
		تولید پنل خورشیدی	سایت مرکزی
		تولید لامپ کم مصرف و LED	سایت مرکزی
۵	گردشگری	هتل	سایت مرکزی
۶	صنایع غذایی	تولید شیرخشک	سایت مرکزی
۷		پرتودهی محصولات کشاورزی	سایت مرکزی
۸		تولید چیپس میوه	سایت مرکزی
۹		سردخانه محصولات کشاورزی	سایت مرکزی
۱۰		سردخانه محصولات پروتئینی و لبنی	سایت مرکزی
۱۱	نساجی	تولید موکت	سایت مرکزی
۱۲	مواد شیمایی	تولید پودر سوپر جاذب	سایت مرکزی
		تولید الیاف شیشه	سایت مرکزی
		تولید مواد شوینده	سایت مرکزی
		تولید رنگدانه طبیعی	سایت مرکزی
		تولید شیشه به روش فلوت	سایت مرکزی

ردیف	حوزه فعالیت	عنوان طرح	محل اجرا
		تولید ظروف یکبار مصرف	سایت مرکزی
۱۳	صنایع کانی غیرفلزی	لعب کاشی	سایت مرکزی
		تولید نانوسیلیس	سایت مرکزی
		ولید الیاف بازالت	سایت مرکزی
		تولید ظروف کریستال	سایت مرکزی
		تولید فرو منگنز	سایت مرکزی
۱۴	فولاد	تولید پروفیل	سایت مرکزی

بخش دهم:

پتانسیل ها و مشوق های سرمایه گذاری در شهرک ها و نواحی صنعتی استان

شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان جنوبی دارای ۹ شهرک و ۱۵ ناحیه صنعتی مصوب می‌باشد که از این تعداد ۱۸ شهرک و ناحیه صنعتی در حال واگذاری است. از بین شهرک‌ها و نواحی صنعتی به بهره برداری رسیده شهرک صنعتی بیرجند، قاین، طبس، فردوس و شهرک سنگ سربیشه همچنین نواحی صنعتی سرایان، سربیشه و مود جز شهرک‌ها و نواحی صنعتی تقاضا محور و پر رونق محسوب می‌شوند.

مساحت اراضی در اختیار شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان جنوبی تا کنون (۲۲۵۹) هکتار می‌باشد که ۲۰۴۷ هکتار آن عملیاتی شده و ۱۱۹۱ هکتار زمین صنعتی آماده شده است. ۵۷۴ هکتار آن واگذار گردیده (در قالب ۸۰۱ قرارداد منعقد شده) و تا کنون ۳۹۵ واحد صنعتی به بهره برداری رسیده و بقیه نیز در مراحل مختلف آماده سازی و ایجاد قرار دارند.

۱۰ خوشه صنعتی در خراسان جنوبی شناسایی شده است که عبارتند از گردشگری، کانی‌های غیر فلزی، سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فرش، طیور، محصولات پلاستیکی، خشکبار (زرشک و عناب)، محصولات بتنی، گچی، دام سبک و حوله جاجیم.

اطلاعات شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان خراسان جنوبی

ردیف	موضوع	واحد سنجش	تعداد
۱	شهرک‌ها و نواحی صنعتی مصوب	شهرک/ناحیه	۲۴
۲	شهرک‌ها و نواحی صنعتی در حال واگذاری	شهرک/ناحیه	۱۸
۳	مساحت کل اراضی در اختیار	هکتار	۲۲۵۹
۴	مساحت زمین‌های فاز عملیاتی	هکتار	۲۰۴۷
۵	مساحت زمین صنعتی	هکتار	۱۱۹۱

مزایا و مشوق های سرمایه گذاری در شهرک ها و ناحیه های صنعتی استان

- ✓ اعطای ۱۰ درصد مشوق به قیمت واگذاری حق بهره برداری به شرکت های دانش بنیان و پرداخت اقساط قرارداد تا سقف ۴۸ ماه و همچنین اعطای شش ماه تنفس در پرداخت اقساط برای شرکت های دانش بنیان حوزه استراتژیک؛
- ✓ اعطای ۲۵ درصد مشوق به قیمت واگذاری حق بهره برداری برای مشمولین قانون جوانی جمعیت و شش ماه تنفس در پرداخت اقساط قرارداد تا سقف ۴۸ ماه؛
- ✓ در راستای بهره مندی بیشتر واحدهای خرد و کوچک از مجتمع های کارگاهی و صنفی ساخته شده علاوه بر اجاره امکان واگذاری نیز وجود دارد؛
- ✓ کاهش ۲۰ درصدی مبلغ قرارداد با بازپرداخت ۴۸ ماه و شش ماه تنفس برای سرمایه گذاران نیروگاه های تجدیدپذیر در راستای تامین برق پایدار و کمک به ناترازی تولید برق.

برنامه های در دست اقدام به منظور ایجاد شهرک های صنعتی جدید

- ✓ ایجاد شهرک تخصصی انرژی های تجدیدپذیر در شهرستان های طبس، نهبندان و سربیشه
- ✓ پیگیری در خصوص ایجاد شهرک طلا
- ✓ ساخت سوله کارگاهی ویژه شرکت های دانش بنیان
- ✓ ایجاد شهرک میل مرزی ۷۸ مرز ماهیرود
- ✓ توسعه فاز ۴ شهرک صنعتی بیرجند
- ✓ ایجاد ۲ شهرک خصوصی غیر دولتی

وضعیت اراضی، امکانات زیربنایی و زیرساخت ها در شهرک ها و ناحیه های صنعتی استان

ردیف	نام شهرک/ناحیه صنعتی مصوب	در حال بهره برداری (واگذاری زمین)	انتقالی از جهاد	مساحت زمین (هکتار)			مساحت (هکتار)		امکانات زیربنایی				میزان آب (لیتر بر ثانیه)		میزان برق (مگا وات)		قرارداد ها		واحدهای به بهره برداری رسیده		
				اراضی در اختیار	فاز عملیاتی	زمین صنعتی	سند ثبتی	سند تفکیکی	آب	برق	گاز شهری	تلفن ثابت	تامین شده	مورد نیاز	تامین شده	مورد نیاز	تعداد	مساحت واگذاری (هکتار)	تعداد	اشتغال (نفر)	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)
۱	شهرک صنعتی بیرجند	۱	۰	-	-	-	-	۳۳۴	-	-	-	۱	۸۰	۱۵۴	۳۰	۵۳	۳۳۷	۱۵۳	۱۷۲	۲۸۴۳	۴۴۸۷
۲	شهرک صنعتی بیرجند ۲ (شهید رحمانی خوسف)	۱	۰	۵۰۸	۵۰۱	۱۹۴	۵۰۸	۵۰۸	۱	۱	۱	۱	۴۹	۷۱	۳۵	۹۶	۲۴	۸۶	۳	۳۶۴	۶۵۲۶
۳	شهرک صنعتی سنگ سربیشه	۱	۰	۳۷	۳۷	۳۲	۳۷	۰	۱	۱	۱	۱	۱۰	۳۰	۵	۵	۶	۲۷	۴	۲۳۳	۳۷۰۱
۴	شهرک صنعتی طبس	۱	۰	۱۴۸	۱۳۵	۱۰۱	۱۴۸	۱۴۸	۱	۱	۱	۱	۱۰	۶۹	۱۲	۲۵	۷۵	۵۷	۳۵	۴۶۶	۲۳۵۰
۵	شهرک صنعتی فردوس	۱	۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۴۴	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۱	۱	۳۲	۹۹	۹	۴۱	۵۷	۵۰	۳۶	۵۸۸	۸۳۴
۶	شهرک صنعتی فردوس ۲	۰	۰	۴۲	۰	۰	۴۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷	شهرک صنعتی قاین	۱	۰	۱۰۰	۱۰۰	۵۶	۱۰۰	۹۹	۱	۱	۱	۱	۱۵	۳۵	۶۰	۱۸	۵۷	۴۰	۳۸	۸۵۳	۱۸۷۱
۸	شهرک صنعتی نهبندان	۱	۰	۲۲۵	۱۰۰	۹۴	۲۲۵	۱۰۰	۱	۱	۱	۱	۲۸	۵۸	۱۳	۴۳	۲۴	۲۹	۱۶	۱۷۳	۱۰۸۰
۹	شهرک صنعتی قاین ۲	۱	۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	۰	۱	۱	۰	۱	۳	۱۵	۲	۲۳	۱۲	۳	۰	۰	۰
۱۰	ناحیه صنعتی IT	۰	۰	۱۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰
۱۱	ناحیه صنعتی آبسک	۰	۰	۴۷	۱۰	۰	۴۷	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱۰	۰	۰	۰	۰	۰

ردیف	نام شهرک/ناحیه صنعتی مصوب	در حال بهره برداری (واگذاری زمین)	انتقالی از جهاد	مساحت زمین(هکتار)			مساحت (هکتار)		امکانات زیربنایی				میزان آب (لیتر بر ثانیه)		میزان برق (مگا وات)		قرارداد ها			واحدهای به بهره برداری رسیده		
				اراضی در اختیار	فاز عملیاتی	زمین صنعتی	سند ثبتی	سند تفکیکی	آب	برق	گاز شهری	تلفن ثابت	تامین شده	مورد نیاز	تامین شده	مورد نیاز	تعداد	مساحت واگذاری (هکتار)	تعداد	سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	اشتغال (نفر)	
۱۲	ناحیه صنعتی درمیان	۱	۰	۳۰	۳۰	۱۸	۳۰	۳۰	۱	۱	۱	۱	۳۰	۳۰	۱	۵	۱۹	۱	۷	۴	۱	۲۸
۱۳	ناحیه صنعتی بشرویه	۱	۱	۶۰	۶۰	۳۸	۶۰	۵۷	۱	۱	۱	۱	۵۷	۶۰	۱	۴	۲۰	۱	۱۴	۲۳	۱۰	۱۷۰
۱۴	ناحیه صنعتی حاجی آباد زیرکوه	۱	۰	۴۹	۴۹	۳۶	۴۹	۴۹	۱	۱	۱	۱	۴۹	۴۹	۱	۰	۲۵	۱	۱۲	۱۳	۵	۹۰
۱۵	ناحیه صنعتی خضری(شهید کاوه)	۱	۱	۳۵	۳۵	۲۵	۳۵	۳۵	۱	۱	۱	۱	۳۵	۳۵	۱	۶	۱۷	۲	۷	۱۸	۱۶	۱۳۶۲
۱۶	ناحیه صنعتی خوسف	۱	۱	۴۸	۴۸	۳۳	۴۶	۴۶	۱	۱	۱	۱	۴۶	۴۶	۱	۵	۲۷	۲	۱۰	۳۴	۲۳	۱۹۷
۱۷	ناحیه صنعتی دیهوک	۱	۰	۴۵	۴۵	۲۹	۴۵	۴۵	۱	۰	۱	۱	۴۵	۴۵	۱	۱	۱۵	۱۱	۱۱	۵	۵	۱۱
۱۸	ناحیه صنعتی سرایان ۱	۱	۱	۸۹	۸۹	۵۸	۸۲	۴۹	۱	۱	۱	۱	۴۹	۸۲	۱	۲۰	۲۰	۲	۲۳	۴۸	۳۸	۴۶۱
۱۹	ناحیه صنعتی سرایان ۲	۰	۰	۴۹	۴۹	۳۱	۴۹	۴۹	۰	۰	۰	۰	۴۹	۴۹	۰	۰	۲۵	۰	۱۳	۰	۰	۰
۲۰	ناحیه صنعتی سربیشه	۱	۱	۲۰	۲۰	۱۵	۱۶	۱۶	۱	۱	۱	۱	۱۶	۱۶	۱	۱۰	۱۰	۴	۱۰	۳۲	۱۴	۴۵۳
۲۱	ناحیه صنعتی سه قلعه	۰	۰	۳۰	۵	۳	۳۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰	۰	۰	۰	۰	۸	۰	۰	۰
۲۲	ناحیه صنعتی عشق آباد	۱	۱	۱۵	۱۵	۱۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۲	۳	۲	۱۹
۲۳	ناحیه صنعتی مود	۱	۰	۳۶	۳۶	۲۱	۳۵	۳۵	۱	۱	۱	۱	۳۵	۳۵	۱	۱	۵	۲	۹	۲۹	۱۴	۲۰۲
۲۴	شهرک تخصصی انرژی خورشیدی خوسف	۱	۰	۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع		۱۹	۶	۲۲۵۹	۲۰۴۷.۲۱	۱۱۹۰.۸۴	۲۲۱۹	۱۸۰۱	۲۰	۱۸	۱۵	۱۸	۲۸۲	۷۱۵	۱۹۳	۴۵۱	۸۰۱	۵۷۲	۳۹۵	۶۵۴۴	۲۳۸۴۰	

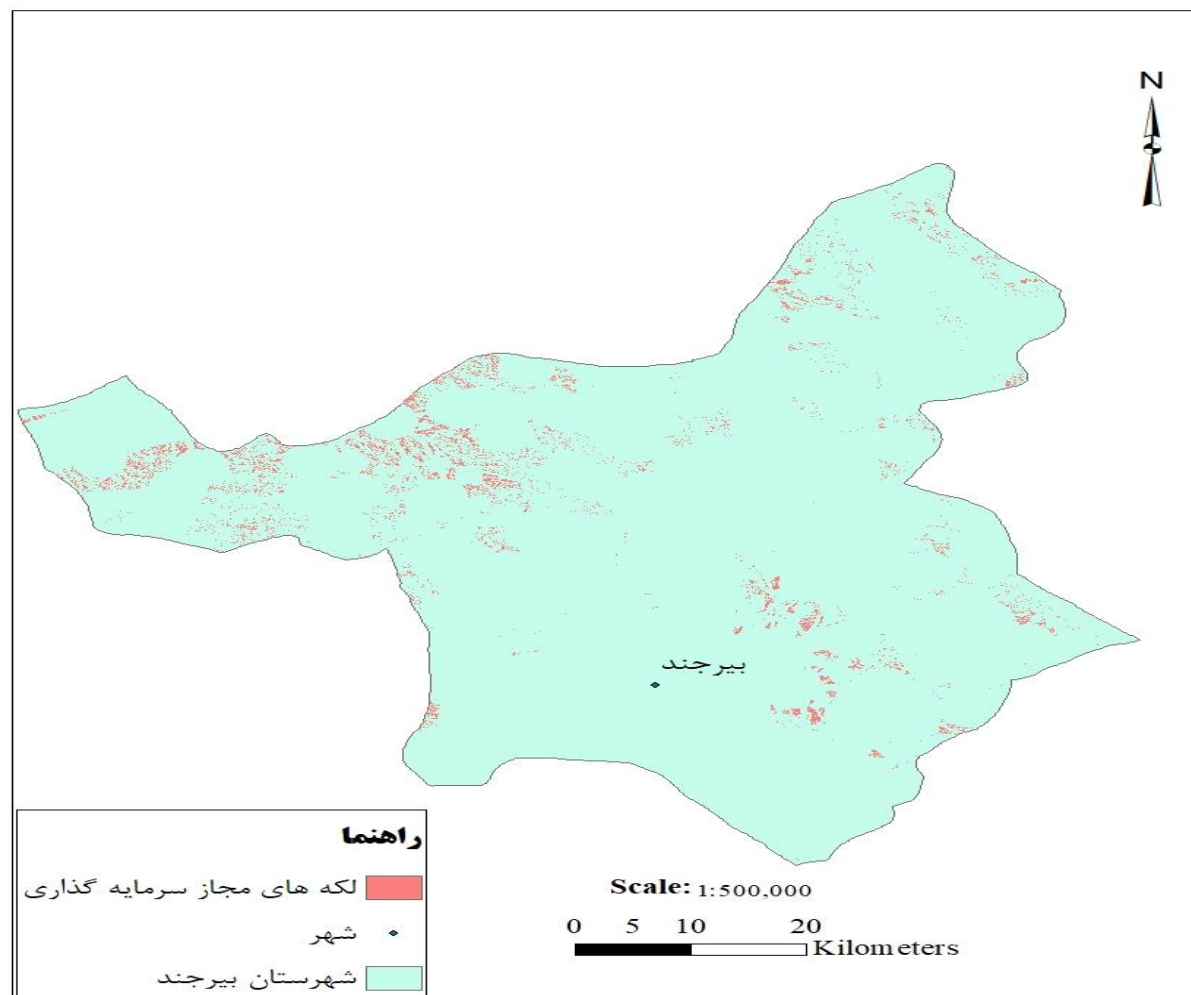
بخش یازدهم:

پتانسیل ها و فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار

به تفکیک شهرستان های استان

شهرستان بیرجند

شهرستان بیرجند از شمال به شهرستان قاینات، از شرق به شهرستان درمیان، از جنوب و جنوب شرقی به شهرستان سربیشه، از جنوب و جنوب غربی به شهرستان خوسف، از شمال شرقی به زیرکوه و از شمال غربی به شهرستان سرایان محدود است.

این شهرستان، پرجمعیت ترین شهرستان خراسان جنوبی است و بر طبق سرشماری سال ۱۳۹۵، جمعیت آن ۲۶۱۳۲۴ نفر می باشد. شهرستان بیرجند با وسعت حدود ۲۰۰۳۳ کیلومتر مربع معادل ۲۱ درصد استان را به خود اختصاص داده است. جمعیت شهری ۲۰۳۶۳۶ نفر و جمعیت روستایی ۵۷۶۸۸ نفر بوده است. این شهرستان دارای یک بخش مرکزی و ۶ دهستان است.

جمعیت شهرستان بیرجند براساس سرشماری سال ۱۳۹۵

کل جمعیت	جمعیت شهری	جمعیت روستایی	کل خانوار	خانوار شهری	خانوار روستایی
۲۶۱۳۲۴	۲۰۳۶۳۶	۵۷۶۸۸	۶۳۹۴۹	۴۸۱۳۰	۱۵۸۱۹

در سال ۱۴۰۳ تعداد ۲۴ کارگاه فعال مسئولیت استخراج معادن را به عهده داشته و عمده ترین معادن موجود در سطح این شهرستان عبارتند از: گرانیت، مرمریت، سنگ لاشه، دولومیت و ...

وضعیت معادن شهرستان بیرجند

ماده معدنی	تعداد معادن	فعال	غیرفعال	ذخیره قطعی (تن)	اشتغال (نفر)	استخراج سالیانه (تن)	سرمایه گذاری اولیه (میلیون ریال)
آهک	۱	۱	۰	۱۵۹,۰۰۰	۱۲	۲۶,۲۵۰	۲۳۰۰۳
بنتونیت	۷	۵	۲	۲,۷۷۷,۰۳۷	۲۶	۶۳,۸۰۰	۶۳۹۹۶/۵
خاک صنعتی	۷	۵	۲	۲,۷۷۰,۰۰۰	۲۷	۱۳۰,۰۰۰	۱۳۱۷۹
سنگ لاشه و مالون	۱۸	۱۳	۵	۲۴,۹۳۴,۰۰۰	۹۶	۲۱۵,۵۰۰	۱۲۶۲۳۹/۹۶
سیلیس	۱	۰	۱	۱۰۰,۰۰۰	۴	۲,۰۰۰	۳۳۶/۱
گرانیت	۱	۰	۱	۲۴۵,۰۰۰	۷	۴,۰۰۰	۱۷۰۸۳/۶
مارن	۱	۰	۱	۸۰۰,۰۰۰	۴	۱۲,۰۰۰	۱۰۱۸
مجموع	۳۶	۲۴	۱۲	۳۱,۷۴۵,۰۳۷	۱۷۳	۴۵۵,۵۵۰	۲۵۲۶۷۰/۱۶

مرکز شهرستان:

شهر بیرجند مرکز شهرستان بیرجند و مرکز استان خراسان جنوبی است. شهر بیرجند، اولین شهر در ایران است که دارای سازمان آب رسانی بوده و بنگاه آبلوله بیرجند به عنوان اولین سازمان آبرسانی ایران شناخته می شود. این شهر همچنین دومین شهری در ایران است که در سال ۱۳۰۲ و پیش از تهران، از لوله کشی آب شهری برخوردار گردید. مدرسه شوکتیه این شهر، سومین مدرسه آموزش به سبک جدید، بعد از دارالفنون و رشديه تبریز است. به علت موقعیت سیاسی و استراتژیک شهر بیرجند، سومین فرودگاه کشور در سال ۱۳۱۲ پس از قلعه مرغی و بوشهر، در این شهر ساخته شد و تا پیش از جنگ جهانی دوم، دو کنسولگری انگلستان و روسیه در بیرجند، مشغول فعالیت بوده اند.

فهرست سایر آثار و ابنیه های تاریخی و گردشگری شهرستان بیرجند

ردیف	نام اثر	موقعیت	دوره تاریخی
۱	بافت تاریخی بیرجند	بیرجند	صفویه - پهلوی
۲	بافت تاریخی روستای بجد	بیرجند - بجد	تیموریان - قاجاریه
۳	ارگ بهارستان	بیرجند	زندیه
۴	آرامگاه آیت ا... هادوی	بیرجند	اواسط دوره قاجاریه
۵	حمام چهار درخت	بیرجند	---
۶	رباط آصف	۵۰ کیلومتری شمال بیرجند	قاجاریه
۷	حسینیه آراسته	بیرجند	قاجاریه
۸	مقبره حکیم نزاری	بیرجند	---
۹	مسجد جامع چهار درخت	بیرجند	صفویه
۱۰	حسینیه بهرمان	بیرجند	قاجاریه

صنایع دستی شهرستان:

با توجه به اهمیت تاریخی منطقه جنوب خراسان، مردمان این منطقه از دیرباز به تولید انواع صنایع دستی اشتغال داشته‌اند. در این میان شهرستان بیرجند به عنوان یکی از مناطق اصلی تولید انواع محصولات صنایع دستی نقش قابل توجهی در گردش اقتصادی این هنر صنعت داشته و دارد. نگاهی به کتب تاریخی و گزارشات سفرنامه نویسانی که از این منطقه عبور کرده‌اند گواهی است بر وجود انواع تولیدات صنایع دستی باکیفیت نظیر قالی و قالیچه بافی، منسوجات دست بافت پنبه ای، ابریشم و پشمی، بافت انواع گلیم و جاجیم، رودوزی های سنتی، ساخت انواع پای پوش های چرمی، گیوه بافی، ترکه بافی، رنگرزی سنتی، مسگری، سفالگری، نمدمالی، کلاه مالی، چلنگری، سنگتراشی، دباغی سنتی و ... که هم در شهر بیرجند و هم روستاهای اطراف تولید می شده است.

بازارچه صنایع دستی باغ و عمارت میراث جهانی اکبریه، بازارچه سرای امینی واقع در دل منطقه تجاری بیرجند، راسته بازار صنایع دستی در کنار مرکز تخصصی نساجی سنتی شهر بیرجند، خانه چرم، خانه خراطی، خانه سنگ و وجود کارگاههای تولیدی تجمیعی در بیرجند، حاجی آباد، امیرآباد، چهکنند، نوفرست و ... نمونه هایی از مراکز تولید و ارائه صنایع دستی در سطح شهرستان بیرجند می باشد. در حال حاضر رشته های شاخص صنایع دستی شهرستان بیرجند شامل: نساجی سنتی، سفال و سرامیک، تولیدات چرمی، تولیدات چوبی، تراش گوهر سنگ ها، رودوزی های سنتی و بافته های داری است.

ظرفیت‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری شهرستان بیرجند:

- قطب دانشگاهی شرق کشور با حدود ۲۹۵۷۴ دانشجو و ۵۴۳ عضو هیئت علمی
- وجود مرکز آموزش فنی و حرفه ای قوی که امکان آموزش های مهارتی برای حتی خارج کشور وجود دارد.
- بازار مصرف بالقوه جهت محصولات صادراتی در افغانستان.
- وجود ذخایر غنی معدنی فلزی و غیر فلزی.
- منطقه ویژه اقتصادی در ۱۸ کیلومتری شهر بیرجند با کاربری صنعتی-تجاری و خدماتی
- وجود شهرک صنعتی و کارخانه‌های شاخصی چون کویر تایر و صنایع کاشی.
- قرار گرفتن در مسیر کریدور شمال- جنوب و شرق- غرب در جابجایی کالاهای ترانزیتی
- مزیت نسبی در تولید فرش دستباف و صادرات آن.

- وجود فرودگاه بین المللی و نیز وجود منطقه ویژه اقتصادی و گمرک در حال ساخت در جوار آن.
- وجود مجتمع مرغ مادر با تولید سالیانه ۱۳ میلیون قطعه و نیز تولید سالیانه حدود ۱۳۰۰۰ تن گوشت سفید در شهرستان .
- وجود حدود ۳۰۰۰۰۰ هکتار عرصه های منابع طبیعی شهرستان
- وجود مرکز آموزشی، ایستگاه تحقیقات کشاورزی و کلنیک مجهز گیاه پزشکی.
- وجود پتانسیل فرآوری سنگ های تزئینی.
- وجود پتانسیل صنایع دستی.
- امکان استفاده از پتانسیل باد و انرژی خورشیدی.
- وجود موقوفات فراوان به ویژه اراضی زیاد بنیاد مستضعفان و بنگاه خیریه آبلوله.

فرصت های پیشنهادی سرمایه گذاری بخش کشاورزی شهرستان بیرجند

ردیف	عنوان پروژه	امکان سنجی اولیه	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)
۱	احداث مجتمع پرورش شترمرغ ۱۰۰۰۰ قطعه ای	دارد	۱۶۹۰۰۰۰
۲	تکمیل زیر ساخت های مجتمع گاو شیری دشت مرک	دارد	۶۵۰۰۰۰
۳	احداث مرکز اصلاح نژاد دام بز سانن	دارد	۲۴۰۰۰۰
۴	احداث واحد تکثیر و پرورش زالو	دارد	۳۵۰۰۰۰
۵	احداث واحد پرورش ماهی در فضای مسقف (متراکم و نیمه متراکم)	دارد	۱۵۰۰۰۰
۶	احداث سایت حد واسط ماهیان سردابی	دارد	۴۰۰۰۰
۷	تجهیز ناوگان حمل و نقل بچه ماهی و فرآورده های تازه و منجمد شیلاتی	دارد	۴۰۰۰۰
۸	فرآوری زعفران، زرشک و عناب	دارد	۲۰۰۰۰۰۰
۹	تولید فرآورده های لبنی با ماندگاری بالا	دارد	۶۵۰۰۰۰
۱۰	احداث کلینیک گیاه پزشکی، انسکتاریوم و آزمایشگاه آگرودیتیه	دارد	۳۰۰۰۰
۱۱	مجتمع گلخانه ای	دارد	۱۰۰۰۰۰۰۰
۱۲	تقویت شرکت های دانش بنیان در راستای توسعه دانش محور بخش کشاورزی	دارد	۱۵۰۰۰۰

فرصت های پیشنهادی سرمایه گذاری بخش صنعت و معدن شهرستان بیرجند

ردیف	عنوان پروژه	واحد (تن)	امکان سنجی اولیه	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)
۱	تایر با استفاده از تکنولوژی پیشرفته	۵۰۰۰	ندارد	۲۰۰۰۰۰
۲	دارو(فراورده های دارویی)	۱۵۰۰	دارد	۱۵۰۰۰۰
۳	الیاف کربن	۱۰۰۰	دارد	۷۰۰۰۰
۴	لعب کاشی و سرامیک	۹۵۰۰۰	دارد	۲۵۰۰۰
۵	تولید شیشه و مصنوعات کریستال	۷۰۰۰	دارد	۶۰۰۰۰
۶	پنل خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	دارد	۸۰۰۰۰۰

بخش‌های اقتصادی اولویت‌دار شهرستان بیرجند

بخش اولویت‌دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع غذایی	بازار مصرف عمده محلی و ملی و قابلیت صادرات به کشورهای همسایه
صنایع لاستیک	گسترش ظرفیت تولید لاستیک با توجه به وجود تجربه موفق کویرتایر در استان
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور (زعفران و عناب)، بازار عمده مصرف و قابلیت صادرات کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) توسعه کشت و صنعت و فراوری سبزیجات در طبس و صادرات به کشورهای خلیج فارس و بازار داخلی توسعه و فراوری گیاهان دارویی، صنایع تولید خوراک دام و طیور، صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع نساجی و پوشاک	وجود بز کرکی به عنوان یکی از پتانسیل‌های دامی منحصر به فرد استان وجود صنایع نساجی فعال در استان توسعه صنایع نساجی و پوشاک سنتی
صنایع چرم	پتانسیل بالا در پرورش دام و امکان واردات از افغانستان پتانسیل مناسب دانش بومی و سنتی پرورش دام وجود بازار در ایران و کشورهای هم‌جوار استقرار صنایع تبدیلی چرم در منطقه ویژه اقتصادی
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	صنایع کاشی و سرامیک، فراوری خاکهای صنعتی

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع High Tec	<p>کلیه صنایع مرتبط با تبدیل و استفاده از انرژی های خورشیدی، بادی و زمین گرمایی نظیر تولید سلول های خورشیدی با توجه به معادن مرتبط، ساخت قطعات الکترونیکی پایه و تجهیزات مورد نیاز صنایع الکترونیک، اینورتر های خورشیدی، صنایع مرتبط با فراوری کانی های پرتو زا</p> <p>دلایل: وجود مراکز دانشگاهی و آزمایشگاهی فعال در زمینه صنعت و معدن</p> <p>وجود ذخایر سیلیس (بیش از هفت و نیم میلیون تن)، وجود ذخایر زغال سنگ، وجود ذخایر کانی های پرتو زا</p> <p>وجود شرایط امنیتی و انتظامی خاص استان که کاملاً توسعه صنایع پشتیبان نظامی را توجیه پذیر نموده است.</p>
کشاورزی (زراعت)	<p>- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی</p> <p>- اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان</p>
کشاورزی (محصولات باغی)	<p>-برندسازی محصولات استراتژیک استان(زعفران، عناب و زرشک)</p> <p>-ایجاد بانک زعفران در استان</p> <p>- ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته بندی و فرآوری انواع میوه جات</p> <p>- ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی زرشک، زعفران، عناب</p> <p>- ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جاتی نظیر آلو، انجیر، بادام، کشمش، عناب</p> <p>دلایل: رتبه اول تولید زرشک و عناب و دوم زعفران</p>
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	<p>- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای</p> <p>-تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان</p> <p>دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی</p> <p>خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی</p>
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	<p>-توسعه تجارت الکترونیک</p> <p>-توسعه خدمات بازاریابی</p> <p>-توسعه خدمات مالی و بانکی</p>

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<p>-تبدیل بیرجند به هاب منطقه ای بورس و مالی</p> <p>دلایل: وجود سرمایه های سرگردان فراوان در شرق کشور</p> <p>- توسعه کارکردهای آزمایشگاهی و تحقیقاتی در بحث پزشکی و پیراپزشکی در شهر بیرجند با عملکرد ملی و بین المللی.</p> <p>-توسعه خدمات آزمایشگاهی آب و خاک در مقیاس ملی و بین المللی با توجه به نیاز روز افزون کشور افغانستان</p> <p>- باز صادرات محصولات عمده تولیدی کشور افغانستان به سایر نقاط دنیا در مرکز ثقل بیرجند</p> <p>-دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاب می کند</p> <p>-وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان</p>
آموزش عالی	<p>-توسعه شهر دانش بنیان بیرجند</p> <p>-نقش افرینی به عنوان مرکز آرایه خدمات فنی و مهندسی به شرق کشور و کشور افغانستان</p> <p>-ایجاد رویکرد بین المللی در دانشگاه های استان برای پذیرش دانشجویان خارجی</p> <p>دلایل:</p> <p>-وجود زیرساختها اولیه شامل امکانات سخت افزاری و نرم افزاری</p> <p>-وجود دانشگاه های بیرجند، صنعتی بیرجند، علوم پزشکی، پیام نور و آزاد، علمی کاربردی</p> <p>-وجود شرکتهای دانش بنیان دانشگاهی (۳۳ شرکت دانش بنیان)</p>
گردشگری تاریخی و مذهبی	وجود جاذبه های تاریخی همانند قلعه تاریخی بیرجند
گردشگری سلامت	<p>-وجود دانشگاه علوم پزشکی بیرجند و متخصصان این علوم</p> <p>-وجود بیمارستان های رازی، ولی عصر، امام رضا (ع)، میلاد، ایران مهر (مجهز در درمان سرطان)، مرکز پزشکی هسته ای</p> <p>-توسعه و برندسازی ورزش باستانی با عنایت به توان استان در این زمینه</p>
خدمات بازرگانی	<p>-واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان</p> <p>- ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ...</p>

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<p>- توسعه خدمات پشتیبان تولید در شهر بیرجند به ویژه تأکید بر امور مالی، حسابرسی، حقوقی، آموزشی، گمرکی، خدمات فنی و مهندسی</p> <p>- توسعه رشته های مرتبط با تجارت و بازرگانی در دانشگاه های استان</p> <p>- بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان</p> <p>- توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان</p> <p>- صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد نظیر زرشک و عناب در بیرجند</p> <p>- توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه.</p> <p>- توسعه منطقه ویژه اقتصادی بیرجند به عنوان بزرگترین مرکز در حال توسعه شرق ایران و قرار گرفتن در حلقه طلایی کریدور بین المللی ترانزیت شمال شرق - جنوب شرق.</p> <p>- توسعه صادرات سنگ و گشایش بازارهای جدید به ویژه در کشورهای آسیای میانه.</p> <p>- تبدیل استان به بندر خشک (dry port) بدلیل وجود ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان، وجود ۲ گمرک رسمی و ۴ بازارچه مرزی و دارا بودن منطقه ویژه اقتصادی.</p>
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز

مزیت‌های منطقه‌ای شهرستان بیرجند

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	پرورش زنبور عسل
	پرورش طیور
صنعت و معدن	صنایع نساجی و پوشاک
	صنایع High-tech
	صنایع تولید، عمل‌آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
	گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی - آبدرمانی)
خدمات	مرکز خدمات حرفه‌ای مالی و بازار سرمایه در میانه شرقی کشور و خدمات پشتیبان تولید نظیر بیمه، حسابداری، حقوقی
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	نقش لجستیکی و بازرگانی
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راه‌وندي)

مزیت های ملی شهرستان بیرجند

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عنب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه های و گیاهان دارویی
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیرآهنی)
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)
	صنایع لاستیک و پلاستیک (لاستیک رویی و تویی، روکش مجدد و بازسازی لاستیک)
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فرآورده های لبنی، تولید فرآورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عنب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
بازرگانی	پایگاه صادرات مجدد و مشوق صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا در مرکز ثقل - در شهرستان های بیرجند، فردوس، طبس، قائن، نهبندان و سربیشه
	ارائه خدمات خصوصی مالی- تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین المللی و خدمات بازرگانی تخصصی
خدمات برتر	خدمات بیمه با عملکرد فراملی و مشاوره حقوقی
	خدمات حسابرسی و بازاریابی
	خدمات فنی و مهندسی در حوزه معدن، عمران، کشاورزی، دامپروری، صنایع غذایی

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان بیرجند

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری پسته و محصولات جانبی	۸۰۰ تن	بیرجند	۲	۲۶۰۰۰۰	۰	۲	۱۰۰	۴۰
۲	واحد فرآوری و بسته بندی عناب و محصولات جانبی	۲۰۰۰ تن	شهرک صنعتی بیرجند	۱	۷۲۰۰۰۰	۰	۵	۱۰۰	۷
۳	واحد تولید شیرخشک	۴۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی - شهرک صنعتی بیرجند	۲	۹۵۰۰۰۰	۰	۴	۷۰۰	۲۰
۴	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس دام سنگین ۱۰۰۰ راس دام سبک	بیرجند	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۵	تولید علوفه هیدروپونیک جو ، فرآوری و غنی سازی جهت خوراک دام	۹۶ هزار تن در سال	شهرستان بیرجند	۸۸۰۹۵ مترمربع	۵۲۰۰۰۰	۰	۵ لیتر بر ثانیه	۲ مگاوات	۳۴۰۰
۶	تولید رنگدانه های طبیعی غذایی	۱۵۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند - شهرک صنعتی بیرجند	-	۱۰۸۵۰۰	۰			
۷	دستیابی به دانش فنی و تولید پنچ	۲۲۸۰۰ عدد	بیرجند	-	۲۰۰۶۰۸	۰			

زیر ساخت های مورد نیاز			میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	محل پیشنهادی اجرای پروژه	ظرفیت سالیانه	عنوان طرح	ردیف
گاز (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	آب (هزار متر مکعب)	ارزی (هزار یورو)	ریالی (میلیون ریال)					
							فراورده دارویی	فراورده دارویی و مکمل غذایی از میوه عناب و زرشک	
			۰	۸۸۰۰۰	-	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۳۰۰ تن	تولید اسانس گیاهان دارویی	۸

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان بیرجند

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید شیشه به روش فلوت	۳۶۵۰۰۰۰ متر مربع	منطقه ویژه اقتصادی	۵	۵۵۷۴۷۳	۲۵۱۲۵	۲۵	۱۵۰۰	۳۳۵
۲	تولید فروآلیاژ	۵۰۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۱	۵۴۰۰۰۰	۰	۱۰	۴۰۰۰	-
۳	تولید بی اکسید اورینتد پلی پروپیلین (BOPP)	۲۷۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی- شهرک صنعتی بیرجند	۰.۵	۷۰۱۲۱	۹۸۲	۲.۴	۳۲۸	۱۲
۴	تولید چینی بهداشتی	۱۵۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی	۵	۱۷۶۱۱۴	۰	۹	۴۰۰	-
۵	تولید شیشه و مصنوعات کریستال	۷۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی شهرک صنعتی بیرجند	۱.۵	۶۵۸۶۴	۴۶۳۲	۳.۳	۱۰۰۰	۱۹۸۰
۶	تولید پنل خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی- شهرک صنعتی بیرجند	۱	۵۰۲۷۲۰	۱۰۳۴۰	۸۴	۱۰۰۰	-
۷	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	۴۱۱۵ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۴	۱۵۲۳۸۸	۳۱۲۰	۳۰	۵۰۴	۵۳۵
۸	طرح بازیافت تایر	۱۰ هزار تن	شهرک صنعتی بیرجند	۰.۵	۴۰۲۵۵	۶۱۳	۱.۵	۱۶۸	-
۹	تولید درب کرکره	۱۵۰۰۰ متر	منطقه ویژه اقتصادی		۳۰۰۰۰	۰	۶.۱	۵۰۰	۷۵۰

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
	اتوماتیک	مربع							
۱۰	تولید پودر سوپر جاذب	۱۰ هزار تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند		۲۸۲۰۰۰	۰			
۱۱	طرح تولید غشای ممبران	۵۰۰۰۰ عدد	شهرک صنعتی بیرجند	۱.۵	۶۹۰۰۰۰	۰	۱۵	۴۸۰	-
۱۲	تولید مواد اولیه دارویی	۲۰۰ تن	شهرک صنعتی بیرجند	۱	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰	۲۰۰	۱۳۵
۱۳	تولید صنعتی پوشاک کودک	۷۵۰۰۰ عدد	بیرجند	۱	۱۵۰۰۰۰	۰			
۱۴	تولید نخ بخیه	۲۰۰۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۷۱۰۰۰	۰	۲۰	۲۰۰	۲۵۰
۱۵	کارخانه تولید مواد شوینده و شامپو	۳۴۰۳ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۳۰۸۱۸۰	۰			
۱۶	طرح احداث واحد بازیافت پارچه های ضایعاتی	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۱۰۰۰۰۰	۰			
۱۷	بازیافت تجهیزات الکترونیکی	۲۵۰۰ تن	بیرجند		۶۷۰۰۰	۰			
۱۸	تولید پاور آنالایزر	۱۰۰۰۰ عدد	بیرجند		۶۴۰۰۰۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱۹	کارخانه بازیافت نخاله ها و پسماند ساختمانی	۱۰۰۰۰۰ تن	بیرجند	۱	۳۰۰۰۰۰	۰			
۲۰	تولید انواع آجرهای نسوز	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی بیرجند	۲	۱۴۹۸۰	۲۴۷۰	۳۰	۹۶	-
۲۱	تولید انواع مبلمان	۶۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۰.۸	۲۱۲۰۰۰	۰	۱	۲۵۰	۲۵
۲۲	تولید انواع شیشه بسته بندی دارو	۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۹۹۵۰۰	۰	۲	۵۴۰	۲۰۰
۲۳	تولید باتری لیتیومی	۳ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۰.۶	۱۰۷۳۰	۰	۴	۳۰۰	۲۰۰
۲۴	فرآوری بنتونیت	۲۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۴۹۰۰ متر مربع	۱۴۳۶۰۰	۰	۱.۵	۲۰۰۰	۴۰۰
۲۵	تولید انواع سرنگ	۶ میلیون عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۷۴۰۰۰	۰	۲۰	۲۵۰	۲۰۰
۲۶	تولید کابل و سیم	۵۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۴۴۸۰۰	۰	۳۵	۱۰۰۰	۴۰۰۰

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۲۷	تولید انواع کیسه هوای خودرو	۴۰۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۱	۹۹۲۰۰۰	۰	۲	۵۴۰	۲۰۰
۲۸	تولید لعاب کاشی	۲۷۵۰۰۰ تن	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۰.۸	۱۴۶۴۰۰	۰	۴۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
۲۹	تولید لوازم آرایشی و بهداشتی	۵۳۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۲۵۰۰ متر مربع	۱۶۰۰۰	۰	۱۰	۲۵۰	۱۰۴
۳۰	تولید سنگ تزئینی	۶۰۰۰۰ عدد	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	۵	۱۶۸۸۰۰	۰	۵	۲۰۰	۳۰

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری و صنایع دستی شهرستان بیرجند

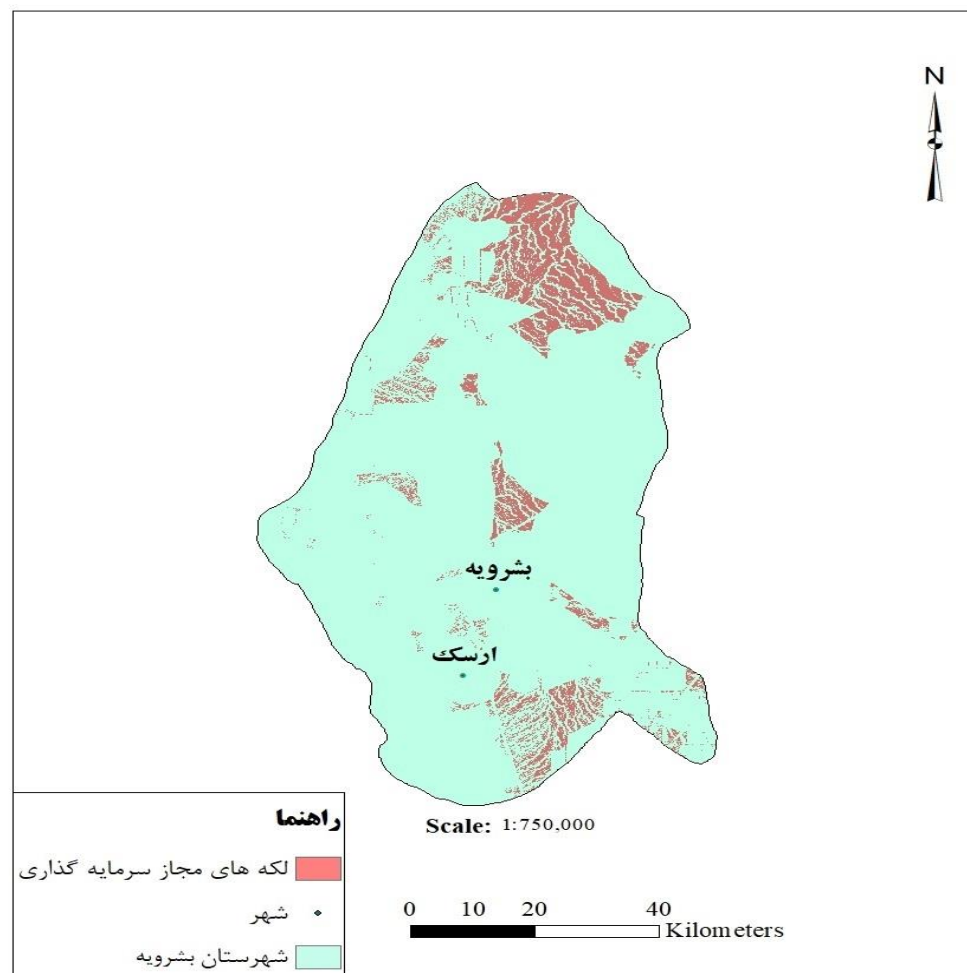
ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	منطقه نمونه گردشگری بند دره	۵۰۰۰۰ نفر	بیرجند	-	۶۱۰۰۰۰	۰	-	-	-
۲	هتل چهار ستاره کویر	۳۰۰۰ نفر	بیرجند	-	۵۰۵۰۰۰	۰	خرید	خرید	خرید

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
		شب اقامت					انشعاب	انشعاب	انشعاب

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان بیرجند

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث نیروگاه بیوگازی	۱.۵	بیرجند	-	۲۴۰۰۰۰	۰	-	-	-

شهرستان بشرویه

شهرستان بشرویه با وسعت حدود ۵۹۹۳ کیلومتر مربع معادل ۳/۹ درصد استان را به خود اختصاص داده است. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت آن ۲۶۰۶۴ نفر بوده که جمعیت شهری آن ۱۹۳۸۱ نفر و جمعیت روستایی ۶۶۸۳ نفر بوده است. شهرستان بشرویه در کریدور مسیر اتصال استانهای مرکزی و غرب کشور به سمت شرق و مشهد الرضا (ع) قرار دارد. دارای ایستگاه راه آهن و براساس آمار سال ۱۴۰۲ دارای ۱۲۳ کیلومتر راه اصلی و شریانی ۴۴ کیلومتر راه فرعی و ۴۵۰ کیلومتر راه روستایی می باشد. منطقه بشرویه از نظر تاریخی قدمت بسیاری دارد. بر اساس شواهد و بناهای موجود می توان گفت قدمت بشرویه به قبل از اسلام بر می گردد. مهمترین سند کالبدی مدنیت بشرویه از همان دوران کهن، وجود میدان تقریباً مستطیل شکل آن در مرکز شهر و در میانه راسته اصلی بازار قدیم بوده است که در طول دوران دچار تغییرات زیاد شده است. شهر قدیم بشرویه، چهار محله اصلی دارد: میانه، پایین محله، مقری و سرپل. این بافت با خانه های خشت و گلی و بادگیرهای مختلف یکی از وسیع ترین بافت های تاریخی در استان خراسان جنوبی است و به دوره های تیموری و صفوی و بعد از آن محدود می شود به گونه ای که کاملترین سیر تحول معماری مسکونی در این خانه های قدیمی وجود دارد. آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

از نقاط دیدنی این شهرستان می توان به خانه تاریخی مستوفی، خانه اسدی (موزه مردم شناسی)، خانه استاد بدیع الزمان فروزانفر، قلعه دختر، باغ خان، پل ترناو، حسینیه معیل، حمام فاضلخانی، مدرسه علمیه میانه، مسجد جامع میانه، آب انبارها و آسیاب ها و مسجد جامع رقه اشاره نمود.

مهمترین توانمندی های حوزه گردشگری

- وجود جاذبه های منحصر بفرد بکر در حوزه گردشگری طبیعت (کویر، منظر بکر کال نی باز، روستاهای با استعداد بالا از جمله کُرد و خدافرید)
- کویر شهرستان بشرویه از جمله جاذبه های طبیعی منطقه می باشد که این کویر بکر با جذابیت های متعددی که دارد مورد استقبال گردشگران قرار میگیرد. که با احداث اقامتگاه های کویری برنامه ریزی های کافی جهت استفاده و اسکان مسافرین از این ظرفیت خدادادی فراهم شده است.
- وجود جاذبه های منحصر بفرد در حوزه گردشگری تاریخی/فرهنگی (بافت های ارزشمند شهری و روستایی-آداب و رسوم پویای فرهنگی آیینی و غیر آیینی)
- گردشگری مذهبی در روستاهای مجد، هوگند، کُرد و ساغند-ده کرم
- استعداد و پتانسیل شهرستان بشرویه در حوزه گردشگری سلامت (نمک درمانی)
- توانمندی بشرویه در حوزه گردشگری کشاورزی (خاکشیر، انار و آلاله های کُرد)
- وجود قریب به ۳۰۰ اثر تاریخی واجد ارزش در سطح شهرستان و بالاخص بافت های تاریخی بشرویه، ارسک و روستای نیگنان

- پویایی و تداوم زندگی و به تبع آن استمرار فرهنگی در بافت تاریخی شهر بشرویه
- وجود موارث ارزشمند ناملموس از جمله مراسمات آیینی خاص مانند علمگردانی، تعزیه زعفر جن، موقوفات زمین گربه-حقوق حیوانات و موارد مشابه با این مساله

صنایع دستی شهرستان:

صنایع دستی بشرویه از قدمت و سابقه تاریخی و تنوع تولید برخوردار است. از مهمترین صنایع دستی آن می توان به قالی و قالیچه بافی، سبدهافی، سفالگری، زیلو بافی، خراطی سنتی، آهنگری سنتی، مسگری، اهرام بافی، نمدمالی و کلاه نمدی، برک بافی، گلیم بافی و انواع رودوزی های سنتی و اسپند بافی اشاره نمود. جهت آشنائی هر چه بیشتر گردشگران با قابلیت های حوزه صنایع دستی شهرستان ایجاد یک بازارچه و نمایشگاه صنایع دستی در محل مجتمع امام رضا(ع) تعداد ۵ خانه صنایع دستی در شهر بشرویه، راه اندازی چهار غرفه صنایع دستی در محل پارک خطی خلیج فارس و ایجاد یک بازارچه صنایع دستی در شهر ارسک از جمله برنامه های انجام شده می باشد.

صنعت و معدن:

- منطقه شاخص سرب و روی استان و منطقه پایلوت سرب و روی با ذخیره بیش از یک میلیون تن که میتواند به قطب سرب و روی شرق کشور منجر شود با توجه به زیر ساخت مناسب ریلی که در محل معدن وجود دارد
- وجود ذخایر غنی سولفات سدیم که نیاز است از واحد فراوری تاسیس شده در منطقه به شدت حمایت شود
- داشتن معادن کائولن و بنتونیت و خاک صنعتی رس
- در بخش فلزات گرانبها بشرویه دارای معدن طلا(با ذخیره ۳۰۰ هزار تنی) و معدن آهن و مس(با ذخیره بیش از یک میلیون تن)
- در معادن غیر فلزی دارای معادن (کائولن، بنتونیت، خاک رس و ..)
- وجود ذخایر نمک خوراکی که نیاز است به این محصول ارگانیک توجه ویژه شود و موانع پیش روی تولید و فراوری این محصول برداشته شود
- وجود ذخایر غنی خاک رس که مواد اولیه کاشی و سرامیک و همچنین تولید آجر نسوز می باشد و صحت این ادعا را میتوان وجود بیش از چهل کوره آجر پزی و چند واحد تولید آجر صنعتی در شهرستان دانست.

حوزه کشاورزی و منابع طبیعی

- دارا بودن مقام اول سطح زیرکشت محصولات زراعی آبی استان
- دارا بودن مقام اول تولید دربرخی از محصولات زراعی، باغی، و وجود ذخایر ژنتیکی گونه های گیاهی و پوشش مناسب بیمه محصولات کشاورزی و دامی
- امکان توسعه روشهای نوین آبیاری و مصرف بهینه آب
- وجود نیروی متخصص و برخورداری از ظرفیت های قابل توجه
- وجود مزارع تکثیری بذر (پنبه، جو، گندم، ارزن)
- وجود منابع آبی مناسب و منابع طبیعی غنی و بیشترین سطح جنگلهای ایران و توران در استان
- دارا بودن مقام سوم تولید شیر و تخم مرغ در استان
- تنوع گونه های گیاهان داروئی
- وجود زیرساختهای مطلوب درمانی در شهرستان در حوزه دام (کلینیک دامپزشکی، مرکز مایه کوبی، داروخانه دامپزشکی)
- وجود مرکز جمع آوری شیر خام با داشتن نیروی کیفی دامپزشکی همچنین آزمایشگاه قابل استفاده
- پوشش کامل سطح ایمنی دام و طیور شهرستان به واسطه وجود نیروهای فنی در بخش دولتی
- وجود استخر های ذخیره آب جهت پرورش آبزیان
- وجود وسیع ترین مجتمع دامپروری استان به مساحت ۲۰۰ هکتار با ظرفیت ۲۴۵ واحد ۲۰ رأسی
- وجود مجتمع گلخانه ای به مساحت ۲۰ هکتار با ظرفیت ۳۹ قطعه ۳۰۰۰ متر مربعی
- وجود باغات یکپارچه و وسیع پسته شامل باغات ۱۵۰ تا ۵۰۰ هکتاری در سطح شهرستان
- وجود ۹ واحد ترمینال ضبط پسته و امکان افزایش تعداد این واحدها در شهرستان
- وجود ۲ واحد کارخانه پنبه پاک کنی در شهرستان
- وجود گیاهان دارویی و اقتصادی نظیر: آنگوزه، آویشن، کلپوره، زیره سیاه و... در پوشش گیاهی مراتع شهرستان و تلاش برای حفاظت و احیاء این گونه های با ارزش.

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان بشرویه

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع شیمیایی و پتروشیمی	صنایع بازیافت لاستیک و ایجاد کمپوست صنایع فراوری زئولیت (زئولیت یکی از فیلترهای بسیار مناسب تصفیه آب و آب شیرین کن های خانگی و صنعتی است که تأثیر بسیار مناسبی بر کاهش سختی آب دارد. ماده معدنی زئولیت در معادن گستره استان به وفور یافت می شود)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور (زعفران، زرشک و عناب) و بازار عمده مصرف هم به خاطر میان راهی بودن و قابلیت صادرات بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	فراوری سولفات در بشرویه
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای -تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
دامداری و طیور	-ایجاد صنایع تبدیلی محصولات دامی نظیر پوست و گوشت - تقویت، اصلاح و گسترش ذخایر ژنتیکی بومی

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<ul style="list-style-type: none"> - امکان استفاده از دشت ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر - وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ در منطقه شرق کشور - ذخایر ژنتیکی بومی دام نظیر گوسفند بلوچی و بز کرکی با قابلیت تولید کرک با ارزش اقتصادی بالا
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی - توسعه خدمات آزمایشگاهی آب و خاک در مقیاس ملی و بین المللی با توجه به نیاز روز افزون کشور افغانستان - دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاب می کند - وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان
گردشگری طبیعی	<ul style="list-style-type: none"> - وجود اقامت های بوم گردی مناسب در استان - توسعه ژئوپارک ها
گردشگری تاریخی و مذهبی	وجود آثار تاریخی نظیر خانه مستوفی
خدمات بازرگانی	<ul style="list-style-type: none"> - واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان - ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ... - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان - توسعه بازاریابی گردشگری به ویژه در حوزه کویرنوردی در مقیاس های ملی و بین المللی - تقویت مرکز هم پیوند چند استانی در فردوس و طبس و توسعه تجارت محصولات بومی از جمله زعفران، انار، محصولات لبنی، گیاهان دارویی. - صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد استان (گیاهان دارویی در بشرویه) - توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه.

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<p>- توسعه منطقه ویژه اقتصادی بیرجند به عنوان بزرگترین مرکز در حال توسعه شرق ایران و قرار گرفتن در حلقه طلایی کریدور بین المللی ترانزیت شمال شرق - جنوب شرق.</p> <p>- توسعه و راه اندازی بازارچه های مرزی استان</p> <p>- توسعه صادرات سنگ و گشایش بازارهای جدید به ویژه در کشورهای آسیای میانه.</p> <p>- تبدیل استان به بندر خشک (dry port) بدلیل وجود ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان، وجود ۲ گمرک رسمی و ۴ بازارچه مرزی و دارا بودن منطقه ویژه اقتصادی</p>
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	<p>فارغ التحصیلان دانشگاهی</p> <p>وجود جمعیت در پنجره جمعیتی</p> <p>دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل</p>

مزیت منطقه ای شهرستان بشرویه

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	تولید محصولات زراعی ارزن و گاورس
	تولید محصولات زراعی کنجد
	تولید محصولات زراعی تولید محصولات جالیزی
	تولید محصولات زراعی خاکشیر
	پرورش دام سبک و سنگین

مزیت‌های ملی شهرستان بشرویه

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
صنعت و معدن	صنایع غذایی و آشامیدنی (فراورده‌های لبنی، تولید فراورده‌های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته‌بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)
انرژی	تولید انرژی خورشیدی

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان بشرویه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری پسته و محصولات جانبی	۸۰۰ تن	ناحیه صنعتی بشرویه - بشرویه	۲	۲۶۰۰۰۰	۰	۲	۱۰۰	۴۰
۲	لینترگیری بذر پنبه	۴۰۰۰ تن	بشرویه	۱	۳۴۶۸۳۰	۰	۱۸	۲۰۰	۴
۳	مزرعه مرغ مادر گوشتی و کارخانه جوجه کشی	۲۱ میلیون قطعه	بشرویه	-	۵۴۰۰۰۰	۰			
۴	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس سنگین - ۱۰۰۰ راس سبک	بشرویه	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۵	پرورش شتر داشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	بشرویه	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۶	احداث مجتمع گلخانه ای		بشرویه	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۷	مجتمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	بشرویه		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبانه روز	۳۰ کیلووات هر واحد	۵
۸	پرورش شتر مرغ مولد	۴۰۰۰۰ قطعه جوجه	بشرویه	-	۹۲۰۰۰	۰			
۹	پرورش دام بلوچی	۱۰۰۰ راس	بشرویه	-	۸۰۰۰۰	۰			

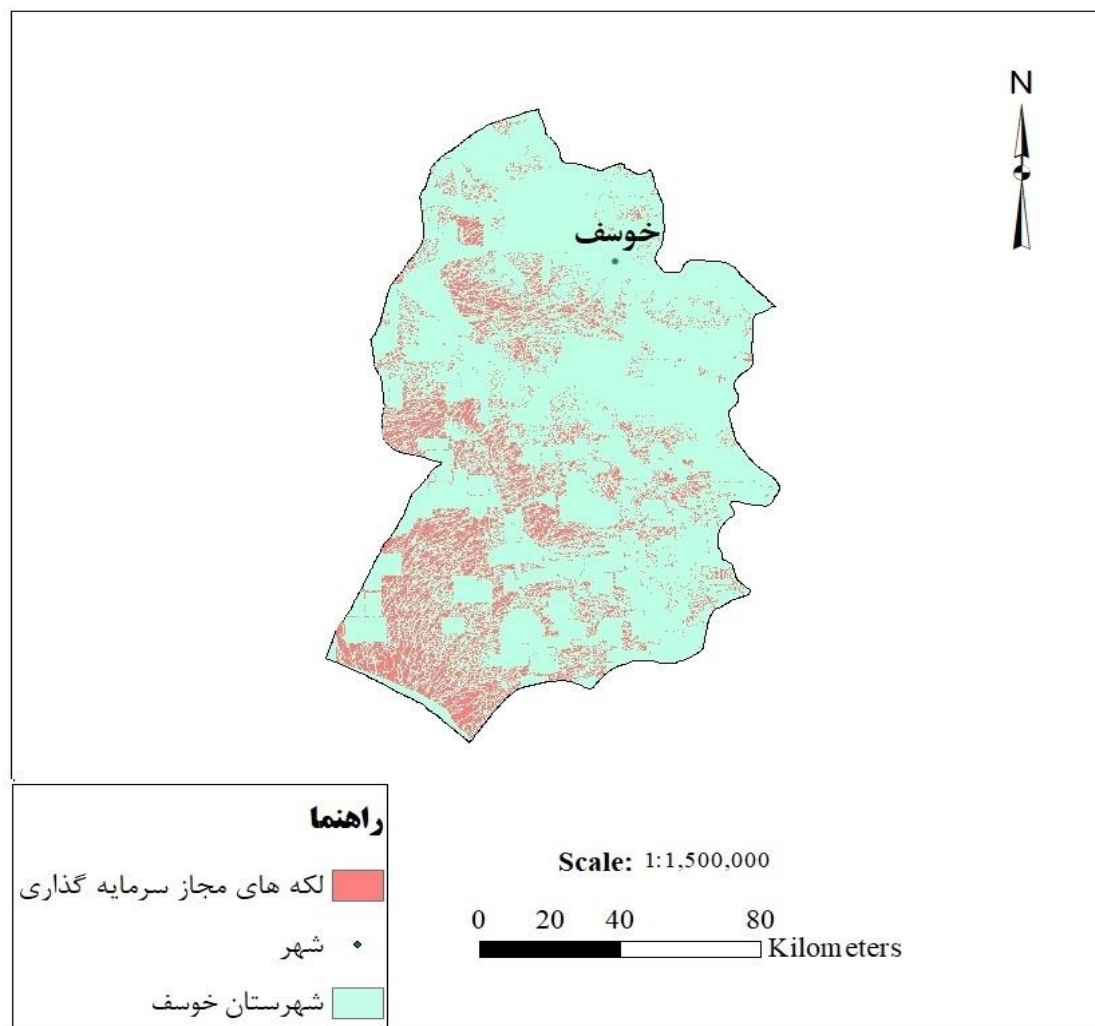
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان بشرویه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید فرآوری مواد معدنی رسوبی- تبخیری	۲۵۰۰۰ تن	بشرویه	۴	۱۸۵۷۲۶	۰	۱۰.۲	۵۰۰	۱۵۰۰
۲	تولید کنسانتره سرب و روی	۲۰۰۰۰ تن	بشرویه	۱	۹۵۰۰۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری و صنایع دستی شهرستان بشرویه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)		میزان سرمایه گذاری مورد نیاز			ردیف
				ریالی (میلیون ریال)	ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)	
۱	راه اندازی کارگاه تجمیعی کرباس بافی	۴۳۲۰۰۰	بشرویه	-	۴۰۵۰۰۰	۰	خرید انشعاب	خرید انشعاب	خرید انشعاب
۲	راه اندازی کارگاه تجمیعی برک بافی	۱۰۸۰۰۰ متر مربع	بشرویه	-	۶۰۰۰۰	۰	خرید انشعاب	خرید انشعاب	خرید انشعاب

شهرستان خوسف

شهر خوسف در ۳۶ کیلومتری غرب بیرجند و در حاشیه کویر قرار گرفته است. خوسف از شمال به سرایان، از شمال شرقی به شهرستان بیرجند، از شرق به شهرستان سربیشه، از جنوب شرقی به نهبندان، از جنوب به استان کرمان و از مغرب به شهرستان طبس محدود می‌شود.

شهرستان خوسف در سال ۱۳۹۱ مطابق مصوبه اعلامی هیئت محترم وزیران به عنوان شهرستان اعلام شده است. شهر خوسف در فاصله ۳۶ کیلومتری بیرجند مرکز استان خراسان جنوبی قرار دارد و سرشار از جاذبه‌های طبیعی و گردشگری است.

خوسف به دلیل قرار گرفتن در مسیر ارتباطی شرق کشور با استان‌های کرمان، یزد، اصفهان، تهران و جنوب جاده ترانزیتی بندر عباس به خراسان جنوبی و افغانستان، دروازه ورودی به خراسان جنوبی از سمت جنوب غربی است که این خود میتواند به عنوان یک جاذبه گردشگری محسوب شود.

شهرستان خوسف با ۱۶۰۲۹ کیلومترمربع وسعت معادل ۱۰/۶ درصد از مساحت استان را به خود اختصاص داده است و بر اساس سرشماری در سال ۱۳۹۰ جمعیت آن ۲۹۰۱۹ نفر بوده است.

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

امامزاده شاه سلیمان علی(ع)، بقعه متبرکه خواجه نجم الدین گیلو، مجتمع فرهنگی و مذهبی بلنجیر، سید ابوالقاسم گود، مجتمع فرهنگی و مذهبی همند، مزار گل.

آرامگاه ابن حسام خوسفی، مسجد جامع خوسف، آبگرم لوت، سنگ نگاره‌های کال جنگال، قلعه خوسف، روستای گردشگری خور، قلعه رستم.

شهرستان خوسف یکی از شهرستان‌های بسیار غنی به لحاظ تعدد آثار و ابنیه تاریخی و فرهنگی است. در این شهرستان تاکنون ۲۷۹ اثر شناسایی شده که از این تعداد ۹۱ اثر آن ثبت ملی شده است. علاوه بر این آثار ثبتی، ۸ اثر طبیعی و ۶ اثر معنوی و ناملموس در کنار انتخاب خوسف به عنوان شهر ملی مله بافی و روستای خور به عنوان روستای گوهر سنگ جمع آثار ثبت ملی این شهرستان را به عدد ۱۰۷ رسانده است. خوسف دومین شهرستان به لحاظ تعداد آثار ثبتی و اولین شهرستان به لحاظ تعداد خانه‌های تاریخی ثبتی (۳۷ خانه) خراسان جنوبی است. شهرستان خوسف طبق اسناد تاریخی از جمله سنگ نگاره کال جنگال، از سابقه تاریخی بالایی برخوردار است و تاریخ آن به دوره قبل از اسلام برمی‌گردد که به دلیل موقعیت خاص از گذشته‌های دور به عنوان هسته‌ای از تجمع انسانی در کویر خراسان مطرح بوده و در کتاب حمدا... مستوفی (نزهه القلوب) از خوسف تحت عنوان بلاد قهستان در کنار تون فردوس، قاین و گناباد (جنابذ) نام برده شده است.

۴ اقامتگاه بوم گردی در شهرستان فعال هستند و چهار اقامتگاه دیگر نیز در شهرستان در دست احداث است.

منظر فرهنگی شهر خوسف شامل بافت تاریخی، آرامگاه ابن حسام و مزارع اطراف بالغ بر ۵۰۵ هکتار (بافت تاریخی زنده خوسف با ۴۰ هکتار مساحت با وجود خانه ها و بناهای تاریخی همچون آرامگاه ابن حسام خوسفی، قلعه، خانه قدیمی و تاریخی میرزا جعفر، تاجور، مسجد جامع قسمتی از بناهای مشهور و ارزشمند این شهر است)، بافت تاریخی شهر ماژان، بافت تاریخی روستاهای خور، نوغاب و گارجگان، ثبت ملی شده است که به دیار بافت های کهن می توان شهرستان را نامگذاری کرد.

مسجدها، آب انبارها، مدرسه، قلعه و ... از جمله این بناهای با ارزش می باشند. هرچند که در گذر زمان آسیبهای جدی به ساختار بافت بر اثر احداث ساختمانها و خیابانهای جدید وارد آمده است، اما هنوز قسمتهای عمده بافت خوسف اصالت و هویت تاریخی خود را حفظ کرده است.

دریاچه طبیعی گواب خوسف که بارندگی های اخیر آبیگری شده است نیز بر جذابیت این شهر برای گردشگران افزوده است که می تواند با ایجاد زیر ساختها مکانی آرام برای گردشگران ایجاد کرد که جمع کثیری از گردشگران را به خود جذب کند.

مزارع گل نرگس در پاییز و زمستان و باغستان های عناب در تابستان، منطقه حفاظت شده آرک و گرنک با حیات وحش کل و بز از دیگر جاذبه ای گردشگری شهرستان می باشد. خوسف سرزمین چهار فصل گردشگری است چرا که از روستاهای سرسبز آرک، بین آباد با بزرگترین سازه های ابخیزداری و روستاهای عیلکی و شهرستانک در بهار و تابستان و روستاهای کویری با جاذبه هایی همچون دق و کویر اکبرآباد و آبشارهای منطقه درند برخوردار است.

گردشگری سلامت: مجتمع های آبدرمانی آبگرم لوت و آبترش روستای شهرستانک از دیگر ظرفیت های بسیار ارزشمند شهرستان است.

در بحث صنایع دستی نیز ظرفیت بی نظیر هنر مله بافی، پارچه بافی، تراش سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی و سفالگری شاهزیه که همه برندهای ملی هستند را داریم.

گردشگری کویر: کویر خور با عظمت سنگهای قیمتی و دق اکبرآباد با جاذبه های بسیار زیبای کویری اش که فاصله ای کم با مرکز شهرستان و مرکز استان دارد، می تواند محیطی دنج و آرام بخش باشد.

گردشگری کشاورزی: بازدید از مزارع زیبای گل نرگس، پنبه مله و زعفران و عناب خود یکی از جاذبه هایی است که مورد استقبال گردشگران قرار گرفته است.

گردشگری صنایع دستی: بازدید از کارگاههای تولیدی شهر ملی مله بافی و روستای ملی گوهر سنگ خور و سفالگری شاهزیه از ظرفیت هایی است که در یکسال اخیر مورد توجه مسافران، گردشگران و دوست داران هنر قرار گرفته است.

از صنایع قدیمی منطقه، سفال گری (کوزه گری) روستاهای مهدیه و کوشه است که از گذشته های دور شهرت داشته است. خوسفی ها در صنایع فلز کاری، حصار سنگی، ساختن تفنگ، چاقو، شمشیر، قند شکن، ادوات کشاورزی هم نبوغ خاصی داشته اند.

مله بافی، حوله بافی، تراش سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی، سفالگری، گلیم بافی، جاجیم بافی از جمله مهم ترین رشته های صنایع دستی این شهرستان می باشد

فرصت های سرمایه گذاری در شهرستان خوسف:

- ایجاد و توسعه اقامتگاههای بوم گردی در سطح شهرها و روستاهای گردشگری اعم از خوسف، ماژان، آرک، خور، گل، شهرستانک و گارجگان
- احداث مجتمع گردشگری اقامتی - آبدرمانی در محل آبترش شهرستانک
- احداث مجتمع گردشگری اقامتی - پذیرایی در دق و کویر اکبرآباد
- احداث مجتمع گردشگری - عشایری در محل نیزار نخاب خور
- ایجاد فروشگاههای صنایع دستی
- ایجاد خانه های صنایع دستی
- ایجاد کارگاههای تجمیعی در حوزه مله بافی و تراش سنگ
- ایجاد ایجاد دهکده گردشگری طبیعی و دست ساز در روستای گارجگان
- ایجاد موزه های خصوصی در سطح شهرستان به خصوص در بافت های تاریخی

مزیت های بخش کشاورزی :

این بخش ۹۰٪ اشتغال مردم شهرستان را شامل می گردد که دارای ۹۳۳ منبع آبی و ۱۴۷۰ هکتاری اراضی زراعی ۲۲۰ هکتار اراضی باغی می باشد. از جمله پتانسیل های این بخش می توان به وجود دشت حاصلخیز خوسف و ماژان، تولید گل نرگس رتبه اول استان و پنجم کشور، دارا بودن ۵۵ واحد گاوداری صنعتی و تولید و صادرات ۲۰ تن شیر در روز ، صادرات گوشت سفید و قرمز به استانهای همجوار و دارا بودن ۶۷ واحد مرغداری گوشتی و تخمگذار، وجود مجتمع گلخانه ای محمدیه با ۲۳ واحد فعال، تعاونی تولید مالک اشتر، وجود شرکتهای سهامی زراعی با سطح زیر کاشت ۱۲۰۰ هکتار، وجود شرکتهای تعاونی روستایی ، وجود مراکز آموزشی و تحقیقاتی کشاورزی، تولید روزانه بیش از ۲۰ تن شیر ، صادرات گوشت قرمز و سفید به استان و استانهای همجوار، وجود شرکت تعاونی تولید مالک اشتر، وجود شرکتهای سهامی زراعی سیب چاه و وجود مناطق ویژه پرورش شتر (خور و سر چاه عماري) اشاره نمود.

وجود شش سد خاکی و بتونی شامل: ۱- سد شورآب سیوجان ۲- سد بارنده ۳- سد خاکی علی آباد خلیلان ۴- سد خاکی رود کاج ۵- سد بتونی زنوک ۶- سد سلم آباد

پتانسیل های بخش کشاورزی شهرستان خوسف:

- ✓ ۹۰٪ اشتغال مردم شهرستان در بخش کشاورزی می باشد.
- ✓ احداث کشتارگاه صنعتی طیور با تخصیص ۲۵۰۰۰۰ میلیون ریال تسهیلات از محل اعتبارات بند الف تبصره ۱۸ توسط شرکت تعاونی مرغداران خوسف با ظرفیت ۲۰۰۰ قطعه در ساعت . لازم به ذکر است این واحد در حال تکمیل بوده و طی چند ماه آینده (حداکثر تا پایان سال ۱۴۰۳) به بهره برداری خواهد رسید.
- ✓ کشتارگاه قهستان، اولین کشتارگاه صنعتی دام استان دارای گرید A و جزو ۳ کشتارگاه برتر کشور با ظرفیت سالانه ۳۳۰۰۰ تن سالانه و با ظرفیت روزانه کشتار ۱۰۰ راس دام سنگین، ۱۰۰۰ راس دام سبک و ۱۰۰ قطعه شترمرغ.
- ✓ تولید کننده گل نرگس در سطح ۲۴ هکتار و رتبه اول استان و رتبه پنجم کشوری از تولید این محصول / ۲۶۰۷ هکتار سطح زیر کشت باغات عناب
- ✓ تعاونی های بخش کشاورزی شهرستان: شرکت تعاونی تولید مالک اشتر، سبزآفرینان، تعاونی ابن حسام و شرکت ایمان / شرکت سهامی زراعی ایثارگران سرچاه عماری در سطح ۱۲۰۰ هکتار از اراضی سرچاه عماری / شرکت تعاونی تولید روستایی مالک اشتر در اصغریه و شرکت تعاونی تولید سبز آفرینان و پیام دام در بخش مرکزی
- ✓ احداث مراکز خدمات جهاد کشاورزی در روستای ماژان از بخش ماژان / مرکز آموزش کشاورزی محمدیه / مرکز تحقیقات کشاورزی منابع طبیعی
- ✓ شرکت فرآوری محصولات لبنی و جمع آوری شیر کوهستان، شرکت دان و علوفه خوشینه و ۵ واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی در زمینه بسته بندی خشکبار
- ✓ صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی شهرستان خوسف با ۳۶۲ سهامدار و مبلغ سرمایه ۵۰۲۵۲.۵ میلیون ریال / صندوق حمایت از زنان روستایی شهرستان خوسف با ۶۰۰ نفر سهامدار
- ✓ مجتمع بره پرواری خوسف دارای ۶۴ واحد و با حجم ۱۰۰۰۰ راس دام سبک / مجتمع شترداری خور دارای ۹۲ واحد و با حجم ۴۹۰۰ نفر شتر / گلخانه محمدیه دارای ۵۶ واحد گلخانه (۴۶ عدد فعال / ۱۰ عدد غیر فعال)
- ✓ دارا بودن ۴۸۵۴.۳ هکتار اراضی باغی با تولید ۱۳۹۰۰.۲ تن محصولات باغی در سال.
- ✓ دارا بودن ۳۹۴۲.۱ هکتار اراضی زراعی با تولید ۳۶۵۴۶.۸ تن محصولات زراعی در سال.
- ✓ تولید سالیانه ۱۰۳۸۶ تن شیر، ۴۲۶۹ تن تخم مرغ، ۱۱۳۰ تن گوشت قرمز، ۶۵۸۹ تن گوشت سفید (طیور)، دارا بودن ۱۱۴۵۰۰ راس دام سبک، ۸۲ واحد صنعتی مرغداری گوشتی و تخم گذار، ۳۴ واحد گاوداری صنعتی.
- ✓ منابع آبی شهرستان شامل: تعداد ۶۸۵ رشته قنات، ۱۷۵ حلقه چاه کشاورزی، ۱۲۵ چشمه، ۶ سد خاکی و بتنی می باشد.

✓ از فرصت های پیش رو و در حال پیگیری بخش کشاورزی میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. تامین آب مجتمع بره پرواری شهرستان خوسف،
۲. تکمیل زنجیره چرخه تولید تا مصرف شیر تولیدی دامداران.
۳. با توجه به جایگاه ممتاز شهرستان خوسف در استان به واسطه حجم قابل توجه تولید گل نرگس به عنوان محصول استراتژیک شهرستان، راه اندازی واحد های فرآوری و اسانس گیری و رایحه درمانی گل نرگس با جذب سرمایه گذار و تامین تسهیلات مناسب از فرصت های پیش رو می باشد.
۴. افزایش سطح زیر کشت گلخانه های شهرستان که مستلزم تامین اعتبار جهت احداث مجتمع گلخانه ای مازان و فاز دوم گلخانه محمدیه می باشد، ایجاد سردخانه ذخیره سازی گوشت تولیدی و فرآورده های لبنی

پتانسیل های بخش صنعت و معدن:

- وجود دو شهرک صنعتی (ناحیه صنعتی و شهرک شهید رحمانی)
- ۳۳٪ ذخایر معادن استان
- وجود ۲۹٪ انواع مواد معدنی استان شامل: کانسار طلای ماهر آباد با ذخیره ای بالغ بر ۸/۵ میلیون تن کانسنگ طلا، معدن طلای خونیک واقع در روستای برزآچ، معدن طلای شادان، معدن خاک صنعتی بیدستان، معدن مس قلعه زری، معادن سنگ، گچ و آهک، معدن طلای گودکان.
- دارای ۴۸ پروانه بهره برداری به میزان ذخیره قطعی ۳۰۸ میلیون تن ماده معدنی می باشد.
- از نظر میزان ذخیره قطعی و میزان اشتغال سومین شهرستان استان می باشد و در حال حاضر تعداد ۱۱۰۰ نفر در معادن شهرستان مشغول به کار هستند.
- معدن طلای شادان به میزان ذخیره قطعی ۵۴ میلیون تن بزرگترین معدن طلای شرق کشور بوده و معدن مس قلعه زری بزرگترین معدن مس زیرزمینی کشور می باشد .
- از ۶ معدن طلای موجود در استان ۴ معدن در شهرستان خوسف قرار دارد و سالانه ۴۵۰ کیلوگرم شمش طلا در این معادن استحصال می شود و پیش بینی تولید ۷۵۰ کیلوگرم شمش طلا در سال جاری با راه اندازی کارخانه فرآوری معدن طلای خونیک پیش بینی می شود.
- در حال حاضر تعداد ۹۷ پروانه اکتشاف در شهرستان صادر شده که اکتشاف محدوده ها توسط بخش خصوصی و دولتی در حال انجام است.
- واحدهای صنعتی شاخص شهرستان شامل شرکت چدن کویرخاوران ، شرکت پیشرو نفیس افق ، کارخانه کیان خاک ایرانیان ، شرکت پارس بتن خوسف ، واحدهای تولید هیدرکربن و میعانات گازی و کوره های آجرپزی صنعتی می باشند که در حال حاضر ۷۵۰ نفر در بخش صنایع شهرستان مشغول به کار هستند.

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان خوسف

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع غذایی	بازار مصرف عمده محلی و ملی و قابلیت صادرات به کشورهای همسایه
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و حائز رتبه در کشور (از جمله عنب، گل نرگس) کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) توسعه کشت و بازارهای صادراتی گل نرگس در خوسف به علت پنجمین تولید کننده کشور توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع الکترونیک و برقی	تولید قطعات و تجهیزات الکترونیکی، تولید خودرو برقی وجود نیروی کار و فارغ التحصیل فراوان
اکتشاف ذخائر معدنی	-رتبه پنجم ذخایر معدنی کشور -شرایط مناسب زمین شناختی استان در تشکیل کانسارهای فلزی و غیر فلزی مطالعات سازمان زمین شناسی در خصوص وجود منابع جدید ذخیره روی، سرب و مس
صنایع High Tec	کلیه صنایع مرتبط با تبدیل و استفاده از انرژی های خورشیدی، بادی و زمین گرمایی نظیر تولید سلول های خورشیدی با توجه به معادن مرتبط، ساخت قطعات الکترونیکی پایه و تجهیزات مورد نیاز صنایع الکترونیک، اینورتر های خورشیدی، صنایع مرتبط با فراوری کانی های پرتوزا دلایل: وجود مراکز دانشگاهی و آزمایشگاهی فعال در زمینه صنعت و معدن وجود ذخایر سیلیس (بیش از هفت و نیم میلیون تن)، وجود ذخایر زغال سنگ، وجود ذخایر کانی های پرتوزا وجود شرایط امنیتی و انتظامی خاص استان که کاملاً توسعه صنایع پشتیبان نظامی را توجیه پذیر نموده است.
کشاورزی (زراعت)	- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی - اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
کشاورزی (محصولات باغی)	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته‌بندی و فرآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی زرشک، زعفران، عناب - ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جاتی نظیر آلو، انجیر، بادام، کشمش، عناب دلایل: رتبه اول تولید زرشک و عناب و دوم زعفران
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه‌ای)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای -تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
دامداری و طیور	<ul style="list-style-type: none"> -ایجاد صنایع تبدیلی محصولات دامی نظیر پوست و گوشت - تقویت، اصلاح و گسترش ذخایر ژنتیکی بومی - امکان استفاده از دشت ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر دلایل: -رتبه دوم پرورش شتر و دارا بودن تعداد ۳۷۵۹۸۶۴ واحد دامی - وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ در منطقه شرق کشور - ذخایر ژنتیکی بومی دام نظیر گوسفند بلوچی و بز کرکی با قابلیت تولید کرک با ارزش اقتصادی بالا
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	<ul style="list-style-type: none"> -توسعه تجارت الکترونیک -توسعه خدمات بازاریابی -توسعه خدمات مالی و بانکی -توسعه خدمات آزمایشگاهی آب و خاک در مقیاس ملی و بین المللی با توجه به نیاز روز افزون کشور افغانستان -دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاد می کند -وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
گردشگری طبیعی	<ul style="list-style-type: none"> - وجود آبگرم های معدنی - وجود اقامت های بوم گردی مناسب در استان - توسعه ژئوپارک ها
خدمات بازرگانی	<ul style="list-style-type: none"> - واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان - ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ... - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس نیروگاهی)	با استفاده از سامانه GIS و تلفیق لایه های توپوگرافی، شیب، گسل و ... مناطق مورد نظر انتخاب شده اند.
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	<p>فارغ التحصیلان دانشگاهی</p> <p>وجود جمعیت در پنجره جمعیتی</p> <p>دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل</p>

مزیت منطقه ای شهرستان خوسف

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی انگور، انجیر و سنجد
	تولید گل نرگس
	تولید گل محمدی
	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	تولید محصولات زراعی ارزن و گاورس
	تولید محصولات زراعی کنجد
	پرورش دام سبک و سنگین
	صنایع الکترونیکی و برقی
صنعت و معدن	صنایع High-tech
	صنایع تولید، عمل آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام
	گردشگری ورزشی با تأکید بر مسابقات رالی
گردشگری	گردشگری روستایی و عشایری
	گردشگری کشاورزی
	گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی - آبدرمانی)
	گردشگری فرهنگی و مذهبی

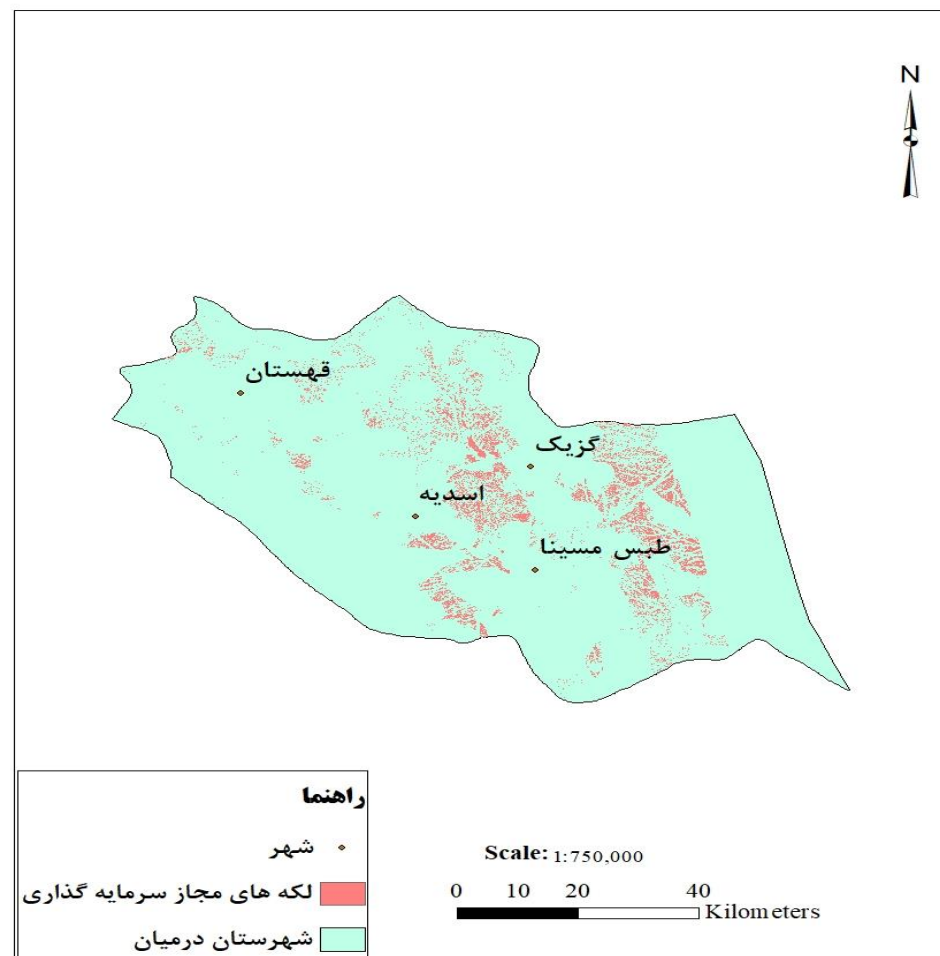
مزیت های ملی شهرستان خوسف

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید گل نرگس
	تولید محصولات گلخانه های و گیاهان دارویی
	پرورش شتر
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیرآهنی)
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فراورده های لبنی، تولید فراورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)
حمل و نقل	حلقه اتصالی میانه شرقی کشور با استان های مرکزی از طریق تجهیز و توسعه کریدورهای شرقی - غربی کشور منطبق بر بزرگراه های آسیایی
انرژی	تولید انرژی خورشیدی

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان خوسف

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته بندی عناب و محصولات جانبی	۲۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی خوسف - خوسف	۱	۷۲۰۰۰۰	۰	۵	۱۰۰	۷
۲	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس سنگین - ۱۰۰۰ راس سبک	خوسف	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۳	پرورش شتر داشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	خوسف	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۴	احداث مجتمع گلخانه ای		خوسف	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۵	مجتمع های پرواربندی بره در سطح استان	۱۰۰۰ راس	خوسف		۳۵۰۰۰	۰	۰/۸۵ در شبانه روز	۱۰۰ کیلووات هر مجتمع	
۶	کشت و پرورش گل ها و گیاهان دارویی و صنعتی در مزرعه		خوسف	۶۰	۶۴,۰۰۰	۰			
۷	پرورش شتر داشتی ۳۰۰ نفری	۱۵ تن گوشت قرمز و ۱۰۰ بچه شتر	خوسف - سهامی زراعی سرچاه عماري	-	۱۰۷۹۰۰	۰			
۸	تولید اسانس گیاهان دارویی	۳۰۰ تن	خوسف	-	۸۸۰۰۰	۰			

شهرستان درمیان

شهرستان درمیان با وسعت حدود ۵۷۹۷ کیلومتر مربع معادل ۳/۹ درصد استان را به خود اختصاص داده است. جمعیت این شهرستان طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ معادل ۵۳۷۱۴ نفر بوده است جمعیت شهری ۱۴۶۳۹ نفر، جمعیت روستایی ۳۹۰۴۲ نفر می باشد. شهرستان درمیان دارای ۵۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان و بازارچه مرزی میل ۷۳ در این منطقه قرار گرفته است. طول جاده مرزی ۶۸ کیلومتر و فاقد کیفیت مناسب می باشد.

معرفی پتانسیل ها و مزیت های شهرستان:

بازارچه مرزی میل ۷۳ همجوار با شهرهای شیندند (۱۲۰ کیلومتر) - اناردره و فراه کشور افغانستان و در فاصله ۸۰ کیلومتری از مرکز شهرستان قرار دارد. گمرک میل ۷۳ در سالهای ۷۲ تا ۸۵ شمسی فعالیت چشمگیری داشته و در سه سال متوالی بالاترین میزان داد و ستد را رقم زده است. همچنین میزان صادرات بازارچه افزایش بیش از ۶۰ درصدی را در سال ۹۲ و ۹۳ تجربه کرده است. به طوری که این بازارچه رتبه دوم استانی را داشته است. از جهت مسافت نزدیکترین معبر داد و ستد با کشور افغانستان در قیاس با سایر معابر مفتوح به شمار می آید. به طوریکه زمینه حمل ارزان کالا را بهبود خواهد بخشید. این بازارچه در بهمن ماه ۱۳۹۳ به صورت یکطرفه از سوی دولت افغانستان غیر فعال شده است. هیأت دولت طی مصوبه شماره ۴۶۸۶۱/ت/۵۲۴۳۸ مورخ ۹۶/۴/۲۴ دستور به ابقاء بازارچه های استان داده است.

مساحت بازارچه ۶ هکتار و دارای زیرساخت های ساختمان اداری - ۴۰ غرفه - ۹ سوله (۵۰۰ تنی) - جایگاه سوخت با ظرفیت ۱۸۰۰۰۰ لیتر - باسکول ۶۰ تنی - سالن ملاقات تجار - مهمانسرا - مسجد - سردخانه - مخزن ۱۳ تنی ذخیره گاز مایع، سامانه جامع امور گمرکی، ارتباط اینترنت و همچنین ارتباطات شبکه و دیتای گمرک می باشد.

- دومین واحد تولید سیمان و با کیفیت برتر در استان با تولید روزانه ۲۵۰۰ تن که سهم قابل توجهی در ایجاد اشتغال و صادرات سیمان داشته است.

- رتبه دوم تولید زرشک استان با سطح زیرکشت ۲۷۰۰ هکتار و تولید ۳۲۰۰ تن در سال می باشد.

- رتبه دوم تولید گوشت سفید (۱۵۰۰۰ تن) در استان می باشد. ۱۹۹ واحد مرغداری ۷ میلیون قطعه در سال

- وجود منطقه حفاظت شده محیط زیست درمیان و وجود گونه های منحصر بفرد قوچ و میش اورپال

- ناحیه صنعتی درمیان به وسعت ۳۰ هکتار که با تکمیل زیرساخت برق و تخصیص آب فرصت سرمایه گذاری در صنایع غذایی وجود دارد.

- قدمت و شهرت فرش قهستان (منطقه آسیابان - درخش) و ثبت جهانی منطقه جغرافیایی فرش دستباف قهستان در سازمان جهانی مالکیت فکری (wipo)

وضعیت صنایع شهرستان درمیان تا مهرماه ۱۴۰۳

ردیف	زمینه فعالیت واحد ها	تعداد واحد	ظرفیت اسمی (تن)	میزان سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال موجود
۱	تولید سیمان خاکستری	۱	۱۰۰۰۰۰	۸۲۰۰۰۰۰	۳۵۰
۲	فرآوری شکر خام و شکر تولیدی از چغندر	۱	۳۵۰۰۰	۱۰۵۹۴۹	۱۸۰
۳	دانه بندی شن و ماسه _ آسفالت گرم	۴	۴۵۶۰۰۰+۷۵۰۰۰	۱۷۴۵۴	۲۷
۴	بتن آماده	۱	۲۵۰۰۰	۴۳۰۰	۷
۵	تیرچه و بلوک	۱	۵۰۰	۲۸۷۰	۵
۶	آجر فشاری	۱	۲۵۰۰۰	۸۶۰۰	۲۵

وضعیت معادن شهرستان تا مهرماه ۱۴۰۳

ماده معدنی	تعداد معادن	فعال	غیر فعال	ذخیره قطعی (تن)	مساحت km^2	اشتغال (نفر)	استخراج سالیانه (تن)	سرمایه گذاری اولیه (میلیون ریال)
آهک	۴	۱	۳	۱۵۸.۹۵۰.۰۰۰	۱۶.۳۴	۵۴	۴۲۲.۰۰۰	۵۲۵۳۳.۰۸
بنتونیت	۱	۱	۰	۱۰۰.۰۰۰	۲۱.۲۱	۳	۲.۵۰۰	۲۱۴۵
تراورتن	۲	۲	۰	۷۶۲.۰۰۰	۱.۸۰۷	۱۳	۱۷.۰۰۰	۶۸۰۶۵
خاک صنعتی	۱	۱	۰	۱۲.۰۰۰.۰۰۰	۳.۴۹	۴	۸۰.۰۰۰	۱۷۴۱
سنگ لاشه و مالون	۹	۵	۴	۴.۲۸۴.۰۰۰	۶.۵۸۲	۴۸	۶۸.۵۰۰	۲۱۷۹۹.۰۵
کرومیت	۲	۱	۱	۲۲.۷۵۰	۱۴.۷۳	۱۳	۳.۹۰۰	۹۴۷۴.۵
گچ	۱	۱	۰	۳۶۰۰.۰۰۰	۲.۷۶۴	۷	۱۰.۰۰۰	۸۳۲.۵
گرانیت	۱۲	۴	۸	۲.۹۳۳.۱۶۲	۲۵.۹۵	۱۱۸	۷۱.۲۴۷	۱۴۱۹۶۵.۶
مارن	۲	۲	۰	۲۴۴.۸۸۰.۰۰۰	۹.۳۶۵	۵۹	۱.۳۵۰.۰۰۰	۸۴۶۴۲.۲۳

ماده معدنی	تعداد معادن	فعال	غیر فعال	ذخیره قطعی (تن)	مساحت km^2	اشتغال (نفر)	استخراج سالیانه (تن)	سرمایه گذاری اولیه (میلیون ریال)
مرمر	۱	۰	۱	۴۷.۰۰۰	۱.۱۷۴	۹	۱.۳۰۰	۲۸۷۴۵
مرمریت	۵	۳	۲	۵.۸۴۸.۶۱۷	۷.۳	۶۰	۴۴.۵۰۰	۱۵۹۹۵۳.۷
مس	۱	۱	۰	۱۱۰.۰۰۰	۲.۹	۷	۲۲.۰۰۰	۱۴۵۸۱
منیزیت	۱	۰	۱	۲۸۱.۰۰۰	۱.۹۵	۱۵	۱۴.۰۰۰	۵۲۱۷۰
هیدرومنیزیت	۲	۱	۱	۶۷۹.۰۰۰	۳۰.۰۷۱	۳۰	۳۳.۵۰۰	۷۸۷۵۱
هماتیت	۱	۰	۱	۱.۲۸۹.۳۲۵	۷.۳۱	۳۶	۱۰۰.۰۰۰	۸۴۰۴۵۱
مجموع	۴۵	۲۳	۲۲	۴۳۵.۷۸۶.۸۵۴	۱۵۲.۹۴۳	۴۷۶	۲.۲۴۰.۴۴۷	۱۵۵۷۸۴۹.۶۶

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

وجود ۳۰۰ اثر تاریخی و ثبت ملی ۱۰۱ اثر تاریخی و طبیعی، وجود روستای هدف گردشگری فورگ بافی روستای هدف گردشگری فورگ، مساجد تاریخی درخش، هندوالان و گسک؛ قلعه فورگ، درخش و مسک، بقعه سلطان ابراهیم رضا(ع)، آسادهای طبس مسینا و مناطق گردشگری فورگ و قهستان و امامزاده سید مرتضی روستای سیدان و مزار بی بی صائبه روستای نوزاد، خانه های تاریخی در روستاهای درمیان، مسک و نوزاد

صنایع دستی شهرستان: شهرستان درمیان به لحاظ قالی بافی از اعتبار و اهمیت شایانی برخوردار است بطوریکه قالی های نقش ریز ماهی آن شهرت جهانی دارند. از صنایع دستی بومی و اصیل شهرستان درمیان می توان به قالی و قالیچه بافی - رنگرزی سنتی - خورجین بافی - رودوزی های سنتی - پارچه بافی سنتی - پلاس بافی و آهنگری سنتی، سوزن دوزی، چرم دوزی سنتی اشاره نمود. از مهمترین مناطق تولید صنایع دستی این شهرستان می توان به قهستان، بورنگ، نوغاب، مسک، طبس مسینا، فورگ، نوزاد، آسفیج، سیدان، ماه بانو، خیرآباد، فورگ و گسک اشاره نمود.

صنایع دستی سوزن دوزی و حوله بافی. شرکت تعاونی نگار افشان ماه بانو موفق در هنر سوزن دوزی، شرکت تعاونی روناک (صنایع چرم) طبس مسینا، شرکت تعاونی دست آفرینان قهستان در زمینه صنایع دستی سکه دوزی و حوله بافی، حوله بافی در روستای بورنگ، جاجیم بافی روستای گیت، مرکز آموزش صنایع دستی نمایندگی میراث فرهنگی، و...

توانمندی ها ، پتانسیل ها و فرصت های سرمایه گذاری شهرستان:

صنعت و معدن :

وجود منابع غنی کانی های غیر فلزی به خصوص معادن سنگهای ساختمانی و تزئینی با کیفیتی ممتاز- استقرار در نوار مرزی و وجود ظرفیت استقرار صنایع تولیدی با هدف صادرات به کشور همسایه افغانستان- وجود بازار پر رونق ساخت و ساز و وجود زمینه تولید مصالح نوین صنعت ساختمان - وجود صنایع مادر تولید مواد غذایی و ساختمانی و برخورداری از زمینه استقرار صنایع پائین دستی و بالا دستی آنها - وجود زمینه استقرار صنایع غیر فلزی نظیر صنایع تولید مواد پلاستیک- قابلیت استقرار نیروگاه های تولید برق از انرژی های پاک نظیر باد و خورشید با توجه به وزش بادهای مداوم در دشت های شرقی و نیز برخورداری از روزهای آفتابی زیاد در طول سال.

کشاورزی:

- وجود ۸۴۶۲ هکتار زمین زراعی و باغی در سطح شهرستان و قابلیت توسعه کمی و کیفی آن با توجه به وجود منابع آب مازاد و نیز بهره برداری از سد مخزنی رزه،
- وجود زمینه گسترده توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و پرورش دام به روش صنعتی،
- قابلیت سرمایه گذاری در بخش فراوری مواد لبنی با توجه به وجود ۱۲ هزار واحد دامی در شهرستان،
- وجود زمینه سرمایه گذاری در بخش تولید صنایع بالا دستی پرورش طیور به منظور تامین مایحتاج ۲۱۰ واحد مرغداری مستقر در شهرستان و نیز صنعت تولید گوشت سفید کشور همسایه،
- وجود زمینه سرمایه گذاری در بخش فراوری گوشت سفید با توجه به امکانات تولید ۱۵ هزار تن گوشت سفید در شهرستان،
- وجود زمینه سرمایه گذار در بخش فراوری محصولات کشاورزی و به خصوص زرشک با توجه به وجود ۲۷۰۰ هکتار باغ زرشک در شهرستان.

میراث فرهنگی و گردشگری:

- وجود مناطق بیلاقی برخوردار از چشم اندازهای زیبای طبیعی و اقلیم مناسب در ارتفاعات شمالی و جنوبی شهرستان نظیر منطقه بیلاقی قهستان، خان، فورگ، درمیان و نوزاد،
- وجود بیش از ۱۰۰ اثر تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی به عنوان جاذبه تاریخی نظیر مسجد جامع هندوالان مسجد جامع درخش، قلعه فورگ، قلعه درخش، آسباد های طبس مسینا، بقعه سلطان ابراهیم رضا آبگرم، وجود چشمه آبگرم معدنی در روستای آبگرم بخش گزیک،
- وجود اماکن برخوردار از جاذبه های گردشگری مذهبی نظیر مزار مقدر، مزار بی بی صاحبه نوزاد و آرامگاه سلطان ابراهیم رضا،
- مزار امامزاده سید مرتضی سیدان انطباق جاذبه های تاریخی و طبیعی و مذهبی در مناطقی نظیر قهستان، فورگ، نوزاد، آبگرم و سیدان می باشد،
- تعریف روستای فورگ به عنوان روستای هدف گردشگری و ایجاد زیر ساختهای مناسب جهت سرمایه گذاری،
- تصویب منطقه نمونه گردشگری قهستان و ایجاد زیر ساخت های لازم در این منطقه و وجود زمینه سرمایه گذاری توسط بخش خصوصی در زمینه ارائه خدمات به گردشگران،
- استقرار حدود ۳۷ درصد از عشایر استان در این شهرستان با برخوردار ی از تنوع قومی و مذهبی به عنوان یک قابلیت منحصر به فرد در عرصه گردشگری - فرهنگی و نیز امکان توسعه تولیدات صنایع دستی عشایر،
- وجود پیشینه تاریخی و برخورداری از فرهنگ غنی تولید فرش های دستباف نفیس و امکان رونق این صنعت با توجه به حضور اساتید مجرب این رشته و امکان توسعه این صنعت با استفاده از دانش نوین به منظور ارائه تولیدات نوین و مورد اقبال بازارهای جهانی.

بازرگانی و خدمات:

- وجود زمینه توسعه بخش حمل و نقل با توجه به استقرار صنعت قند و سیمان و نیاز روز افزون این صنایع به استفاده از خدمات بخش حمل و نقل به منظور جابجایی دومیلیون و پانصد هزار تن مواد خام و فراورده های تولیدی در سال،
- وجود زمینه سرمایه گذاری در توسعه تجارت و بازاریابی تولیدات کشاورزی و باغی شهرستان و همچنین زمینه سرمایه گذاری در انبارداری و ذخیره این اقلام،
- وجود زمینه سرمایه گذاری در زمینه انبار داری کالاهای مصرفی و ارائه خدمات عمده فروشی با توجه به کمبود های موجود،

- وجود زمینه سرمایه گذاری در زمینه انبار غله و علوفه با توجه به تولید سالیانه بیش از ۵ هزار تن گندم و نیز نیاز روز افزون صنعت دام شهرستان به دان و علوفه در فصول مختلف.
- وجود بازارچه مرزی گلورده به عنوان یکی از بازارچه های برتر در سطح کشور با برخورداری از امکانات و ظرفیت های منحصر به فرد در سطح استان وامکان استفاده از این ظرفیت برای توسعه تجارت خارجی.

امور زیر بنائی:

- امکان توسعه سرمایه گذاری در زمینه ارائه خدمات فنی و اجرایی راه و ساختمان با توجه به برنامه های عمرانی پیش رو برای توسعه و ارتقاء محورهای مواصلاتی و نیز روند رو به رشد احداث، نوسازی و بازسازی مسکن،
- وجود زمینه سرمایه گذاری در بخش ارائه خدمات بهداشتی و درمانی توسط بخش خصوصی با توجه به احداث بیمارستان در مرکز شهرستان که به دلیل کمبود این خدمات و نیاز جامعه در حال حاضر سرمایه گذاری در این زمینه امری اقتصادی خواهد بود،
- ایجاد یک بیمارستان تخصصی با توجه به قرار گرفتن در جوار کشور افغانستان و ارائه خدمات تخصصی و بهره برداری اقتصادی از آن،
- سرمایه گذاری در زمینه تامین نیاز مندی های شهروندان در بخش های خدمات و تولید در صنوف مختلف با توجه به وجود ۴ نقطه شهری .
- مهمترین چالش شهرستان کم آبی و نبود منابع آبی جهت سرمایه گذاری می باشد که قطعا در توسعه شهرستان و ایجاد اشتغال برای جوانان با مشکل مواجه و با توجه به بالا بودن نرخ زاد و ولد مهاجرت به کلان شهرها را افزایش کما اینکه در حال حاضر نیز وجود دارد. بازگشایی بازارچه راهکار توسعه اقتصادی و ایجاد فرصت های شغلی می باشد.

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان درمیان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور (زعفران، زرشک و عناب) و بازار عمده مصرف هم به خاطر میان راهی بودن و قابلیت صادرات بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزیمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) فروآوری زرشک توسعه و فروآوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع فراآوری معدنی	فراآوری خاکهای صنعتی
کشاورزی (زراعت)	- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی - اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان
کشاورزی (محصولات باغی)	-برندسازی محصولات استراتژیک استان (زعفران، عناب و زرشک) -ایجاد بانک زعفران در استان - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته بندی و فراآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فراآوری و بسته بندی زرشک، زعفران، عناب - ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جاتی نظیر آلو، انجیر، بادام، کشمش، عناب دلایل: رتبه اول تولید زرشک و عناب و دوم زعفران
کشاورزی (محصولات جالیزی و	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
گلخانه‌ای)	-تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
خدمات برتر(بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	-توسعه تجارت الکترونیک -توسعه خدمات بازاریابی -توسعه خدمات مالی و بانکی
گردشگری روستایی و عشایری	- پراکنش عشایر، ایل های عشایری با سابقه طولانی - برندسازی آواهای محلی استان
خدمات بازرگانی	-واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان - ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ... - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان - تجارت آب مجازی در قالب واردات محصول چغندر قند و سایر محصولات آب بر در جهت رفع نیازهای کارخانه قند اسدیپه و ایجاد کارخانه های مشابه - توسعه بنک داری و شرکت های بازرگانی به منظور فعالیت های تجاری مرزی با تاکید بر تعاونی های مرزنشین - توسعه بازاریابی گردشگری به ویژه در حوزه کویرنوردی در مقیاس های ملی و بین المللی به ویژه در شهرستان های طبس، فردوس و بشرویه. - صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد استان (نظیر زرشک) - توسعه و راه اندازی بازارچه مرزی شهرستان
توسعه انرژی های تجدید پذیر(مقیاس نیروگاهی)	با استفاده از سامانه GIS و تلفیق لایه های توپوگرافی، شیب، گسل و ... مناطق مورد نظر انتخاب شده اند.
توسعه انرژی های تجدید	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
پذیر (مقیاس کوچک)	
ICT	- فارغ التحصیلان دانشگاهی - وجود جمعیت در پنجره جمعیتی - دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان درمیان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
				ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	احداث و بهره برداری از واحد سردخانه دو مداره	سردخانه بالای صفر ۷۰۰ تن و سردخانه زیر صفر ۳۰۰ تن	۵	۶۵۱۴۳	۰
۲	احداث و بهره برداری واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۲۰۰۰ تن	۸۵	۱۶۷۵۰۰	۰
۳	فرآوری سنگهای تزئینی	۳۰۰۰ تن	۳۵	۶۸۰۰۰	۰
۴	احداث گلخانه کشت و کار گلخانه ای	۱۰۰ تن	۲	۲۲۰۰۰	۰

مزیت منطقه ای شهرستان در میان

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید گل محمدی
	پرورش زنبور عسل
	پرورش طیور
صنعت و معدن	صنایع تولید، عمل آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری کشاورزی
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهبندی)

مزیت های ملی شهرستان در میان

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
	پرورش شتر
صنعت و معدن	صنایع غذایی و آشامیدنی (فراورده های لبنی، تولید فراآورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
خدمات برتر	خدمات بیمه با عملکرد فراملی و مشاوره حقوقی
حمل و نقل	خدمات تخصصی حمل و نقل و تقویت نهادهای حرفهای فعال در زمینه ترانزیت کالا
انرژی	- تولید انرژی خورشیدی در همه شهرستان‌های استان، ایجاد زیرساخت و توسعه صادرات گاز

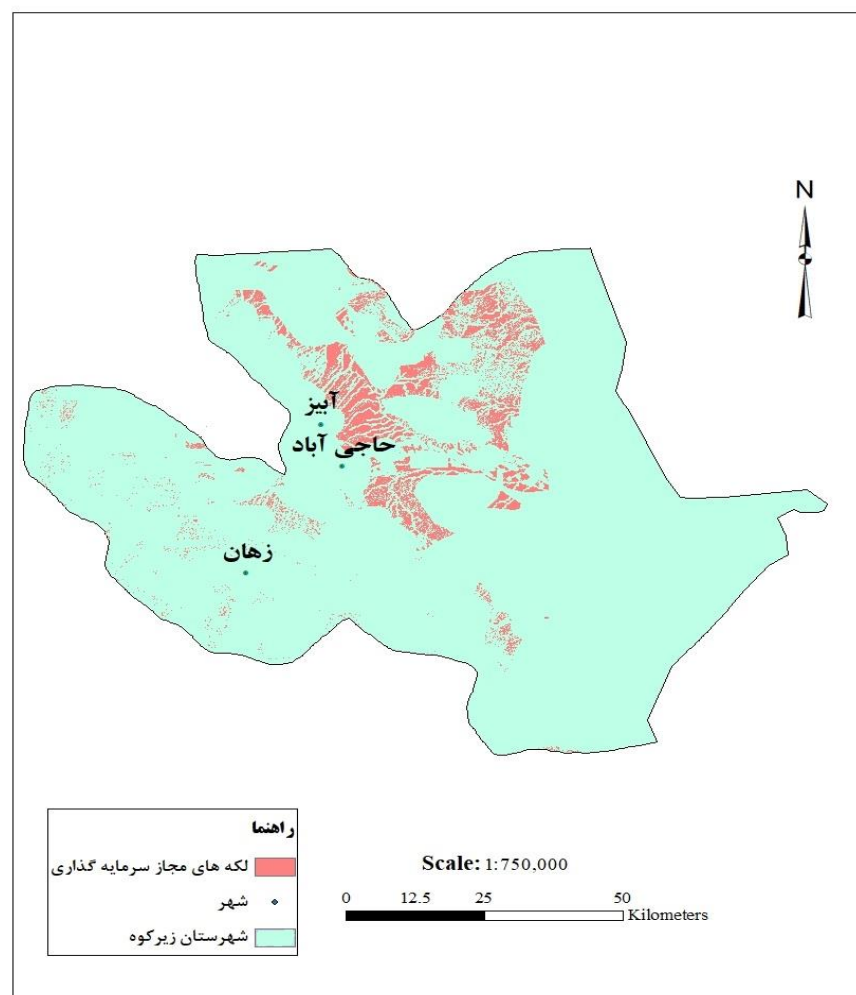
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان درمیان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث و بهره برداری واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۸۸۰۰ تن	شهرک صنعتی درمیان	۴	۱۱۶۳۲۸۰	۱۰۸۲۱	۳۰	۸۰۰	۳۰۰
۲	سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی	۲۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی درمیان	۵	۷۵۰۰۰۰	۰	۲۰	۱۲۰۰	۱۰
۳	احداث مجتمع بلدرچین	۴۰۰۰ مولد- ۶۰۰۰ گوشتی	درمیان	-	۱۵۰۰۰۰	۰			
۴	احداث مجتمع گلخانه ای		درمیان	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۵	مجتمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	درمیان		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبانه روز	۳۰ کیلووات هر واحد	۵
۶	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس سنگین ۱۰۰۰ راس سبک	درمیان	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۷	مجتمع های پرواربندی بره در سطح استان	۱۰۰۰ راس	درمیان		۳۵۰۰۰	۰	۰/۸۵ در شبانه روز	۱۰۰ کیلووات هر مجتمع	
۸	پرورش شتر مرغ مولد	۴۰۰۰۰ قطعه جوجه	درمیان	-	۹۲۰۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان درمیان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید آهک صنعتی	۱۵۰۰۰۰ تن	درمیان	۴	۵۰۰۰۰۰	۰	۲۰	۵۰۰	-

شهرستان زیرکوه

شهرستان زیرکوه با وسعت ۸۲۲۵/۶۳۵ کیلومتر مربع در شمال شرقی استان واقع شده و مرکزیت آن شهر حاجی آباد است؛ از شمال به شهرستان خواف، از جنوب به شهرستان درمیان، از شرق به کشور افغانستان و از غرب به شهرستان قاین محدود شده است. متوسط بارندگی سالانه ۱۵۰ میلی متر است و با توجه به سرشماری سال ۱۳۹۰ جمعیت شهرستان ۴۱۰۵۹ نفر بوده است.

طول مرز مشترک شهرستان زیرکوه با کشور افغانستان ۱۴۷ کیلومتر و از طریق دهستان پترگان بوده و بازارچه مرزی یزدان در این منطقه واقع است. همچنین فاصله مرکز شهرستان از مرز مشترک ۸۵ کیلومتر می باشد. طول جاده های مرزی ۱۵۱ کیلومتر آسفالت می باشد. تمامی طول مرز مشترک را دشت تشکیل می دهد.

بازارچه یزدان

بازارچه مرزی یزدان در فاصله ۸۰ کیلومتری بخش مرکزی زیرکوه و در ۲۷۰ کیلومتری مرکز استان قرار دارد و فعالیت خود را از سال ۷۲ شروع نموده است. این بازارچه تا سال ۸۴ زیرمجموعه گمرک دوغارون بود، اما با توجه به تقسیم استان خراسان، این بازارچه از آن گمرک منفک و زیر نظر گمرکات خراسان جنوبی قرار گرفت. این بازارچه در سال های اخیر جزو بازارچه های فعال کشور بوده است و از امکانات بسیار خوبی از قبیل ۴ باب انبار، سوله ۵۰۰ تنی، ۴۰ باب غرفه تجاری، ۶۶۰ متر مربع ساختمان اداری، باسکول ۶۰ تنی، جایگاه عرضه مواد سوختی، سردخانه مواد غذایی، سکوی تخلیه بار، امکانات مخابراتی، رفاهی و ... برخوردار می باشد. ارزش کالاهای صادر شده از بازارچه یزدان در سال ۹۲ نزدیک به ۱۷۰۸۲ هزار دلار با وزن بیش از ۶۷۴۱۰ تن بوده که نسبت به سال قبل از آن کاهشی معادل ۷٪ از حیث ارزش و ۳۳٪ از لحاظ وزنی می باشد.

همچنین ارزش واردات از این بازارچه معادل ۷۲۸ هزار دلار با وزن ۱۵۹۶ تن می باشد که به ترتیب رشدی معادل ۴۱۱ درصدی و ۲۹۵ درصدی نسبت به سال گذشته نشان میدهد.

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

در شهرستان زیرکوه بیش از یکصد اثر با ارزش تاریخی و فرهنگی وجود دارد تا کنون ۲۰ اثر ثبت ملی شده است. مشهورترین این اماکن عبارتند از: مسجد جامع افین مربوط به دوره تیموری، رباط و کاروانسرای شاه عباسی زردان مربوط به دوره صفویه، آسیاب های آبی روستای افین و باغستان زهان مربوط به دوره صفویه، بند تاریخی تجنود مربوط به دوره قاجار، غار پهلوان و بند سنگی دربند استند مربوط به دوره اسلامی قرن ۵ هجری، قلعه حسن بای خان شاهرخت مربوط به دوره سلجوقی، قلعه کوه آبیز مربوط به دوره سلجوقی همچنین قلاع متعدد دیگر که بر بلندای ارتفاعات شهرستان ساخته شده اند از جمله قلعه دختر در دره زیبای آهنگران، قلعه کوه افین، قلعه کوه زردان و آثار متعدد دیگر.

جاذبه های طبیعی : شهرستان زیرکوه به لحاظ برخورداری از شرایط خاص طبیعی ازجمله وجود رشته کوههای عظیم و مرتفع و دشت های پهناور و وسیع از طبیعتی جذاب و متنوع برخوردار است. وجود دره های زیبا، غارهای قدیمی و باستانی، دشت های سرسبز و رنگارنگ و کویر بکر و دیدنی باعث گردیده تا این شهرستان به عنوان یکی از مراکز گردشگری در استان خراسان جنوبی شناخته شود.

کویر زیبای همت اباد، دره و آبشار زیبای تجنود، دره و آبشار سی‌آب گزخت، سد حاجی اباد (خبر آبگیری سد)، دق پترگان، تپه های شقایق مشهور به کافرگ، قله و زیارتگاه شاسکوه، دشت لاله آهنگران، لاله های منحصر به فرد اردکول، بیشه محمد اباد، پیکستان استند، طبیعت زیبای خوش آبه در دل کویر (توضیح) و ... از جمله مکانهای طبیعی و دیدنی شهرستان زیرکوه است.

صنایع دستی شهرستان :

احیاء و راه‌اندازی کارگاههای صنایع دستی هم از لحاظ اشتغال و هم از بعد گردشگری برای مردم شهرستان بسیار مفید هست . این کارگاهها در رشته های سرمه دوزی، حوله و پارچه بافی، گلیم بافی، جاجیم بافی و قالی و قالیچه در سطح شهرستان و در روستاهای مختلف از جمله : پیشبر، شیرخند، دزگ و سورند فعال هست.

ظرفیت ها و توانمندی های شهرستان :

محصولات کشاورزی:

با توجه به اینکه اکثر مردم شهرستان زیرکوه در روستاها سکونت دارند شغل اکثر مردم شهرستان کشاورزی است. محصولات مهم کشاورزی شهرستان شامل: **زرشک** (شهرستان زیرکوه به عنوان بزرگترین تولید کننده زرشک در دنیا شناخته می شود که بیشترین زرشک تولیدی این شهرستان نیز در بخش زهان و در روستاهای افین، کبودان و روستاهای دیگر این بخش تولید می شود) از دیگر محصولات مهم تولید شده زعفران، آلو، عناب، پسته، انگور و محصولات جالیزی از قبیل هندوانه و... می باشد.

یکی از پتانسیل‌های شهرستان زیرکوه: محصولات یا گیاهان دارویی است. وجود رشته کوه های وسیع باعث شده تا این شهرستان به عنوان مجموعه ای از گیاهان دارویی شناخته بشود . گیاهان دارویی زیادی از جمله : زیره کوهی، آویشن، مستار، کلپوره، کاکوتی، بومادران، بنه و کسورگو در این شهرستان بسیار یافت می شود.

تولیدات کشاورزی و دامی شهرستان زیرکوه:

کشاورزی:

۱. گندم آبی ۲۸۶۵ هکتار زیر کشت و تولید سالیانه ۹۱۶۸ تن
۲. جو آبی ۶۰۰ هکتار و تولید سالیانه ۱۷۴۰ تن
۳. پنبه ۵۸۵ هکتار و تولید سالیانه ۸۷۷ تن
۴. زعفران ۱۳۵۰ هکتار و تولید سالیانه ۶/۵ تن
۵. زرشک ۳۱۱۵ هکتار و تولید سالیانه ۳۹۳۸ تن
۶. پسته ۲۱۰ هکتار
۷. خربزه و هندوانه ۵۰۰ هکتار و تولید سالیانه ۱۱۰۰۰ تن
۸. چغندر قند ۱۵۰ هکتار و تولید سالیانه ۳۳۰۰ تن
۹. نباتات علوفه ای ۳۵۰ هکتار و تولید سالیانه ۱۷۵۰۰ تن
۱۰. آلو ۳۰ هکتار و تولید سالیانه ۱۴۱ تن
۱۱. عناب ۶۰ هکتار و تولید سالیانه ۶۸ تن
۱۲. انگور ۲۸۰ هکتار و تولید سالانه ۱۹۶۰ تن

دامی :

۱. دام سبک ۲۱۰۰۰۰ رأس و تولید سالیانه ۳۲۰۰ تن
۲. دام سنگین ۲۸۰۰ رأس و تولید سالیانه ۲۸۰ تن
۳. شتر ۱۱۵۲ نفر و تولید سالیانه ۱۳۹ تن
۴. مرغداری گوشتی ۱۰ هزاری ۴ واحد و تولید سالیانه ۸۷۷ تن

۵. زنبور عسل ۱۰۰ کلنی و تولید سالیانه ۱/۵ تن

۶. استخر پرورش ماهی ۶ عدد و تولید سالیانه ۳۶ تن

صنعت و معدن:

وجود معادن غنی از جمله معدن طلای علی آباد سורند، معدن منیزیت گمنج، سنگ لاشه زردان، گچ پره هندوستان، معدن فلدسپات بمرود، معدن سنگ‌های قیمتی و شجر و معادن دیگر یکی از ظرفیت‌های دیگر این شهرستان برای سرمایه‌گذاری و اشتغال‌جویان است. در حال حاضر شهرستان زیرکوه دارای ۳ معدن فعال به شرح ذیل می‌باشد:

۱. فلدسپات بمرود: با استخراج سالیانه ۱۴۰۰۰ تن و اشتغال ۷ نفر و سرمایه اولیه ۵۶۷ میلیون ریال با مساحت ۲۲ کیلومتر مربع و ذخیره معدن به مقدار ۷۰۰ هزار تن

۲. سنگ لاشه زردان: با استخراج سالیانه ۶۰۰۰ تن و اشتغال ۴ نفر و سرمایه اولیه ۵۰۵ میلیون ریال با مساحت ۵ کیلومتر مربع و ذخیره ۳۸۰ هزار تن

۳. گچ پره هندوستان: با استخراج سالیانه ۱۰۰۰۰ تن و اشتغال ۴ نفر و سرمایه اولیه ۳۷۸ میلیون ریال و ذخیره ۶۰۰ هزار تن و مساحت ۲۵ کیلومتر مربع

معادن دارای پروانه اکتشاف:

تعداد ۱۰ فقره معدن شمال سنگ تزئینی ۱ فقره، معدن آهن ۳ فقره، معدن سنگ لاشه ۱ فقره، معدن عناصر فلزی ۱ فقره، معدن مس ۱ فقره، معدن فلدسپات ۲ فقره، معدن خاک سرخ ۱ فقره.

معادن دارای گواهی کشف:

معدن مرمریت شاه‌رخت و معدن خاک صنعتی شاسکوه

راههای ارتباطی :

- طول راههای آسفalte روستایی : ۴۸۷ کیلومتر
- طول راههای شنی : ۱۵۳ کیلومتر
- راه مرزی : ۱۵۱ کیلومتر
- طول راه های ۴ خطه شهرستان : ۳۰ کیلومتر

آب :

- چاه عمیق : ۱۱۱ حلقه با دبی ۲۵۵۴ لیتر در ثانیه
- قنات : ۳۸۰ رشته با دبی ۱۳۸۷ لیتر در ثانیه
- چشمه : ۲۷۵ رشته با دبی ۴۴۶ لیتر بر ثانیه
- رودخانه : ۲۴ رشته با دبی ۳۴۲ لیتر بر ثانیه

مراکز دانشگاهی:

- ۲ واحد دانشگاه پیام نور بخش حاجی آباد و زهان.

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان زیرکوه

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور نظیر زعفران و امکان صادرات بدلیل هم مرزی با کشور افغانستان بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) فروآوری زرشک توسعه کشت و بازارهای صادراتی گل نرگس در خوسف به علت پنجمین تولید کننده کشور توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع نساجی و پوشاک	وجود بز کرکی به عنوان یکی از پتانسیل های دامی منحصر به فرد استان وجود صنایع نساجی فعال در استان توسعه صنایع نساجی و پوشاک سنتی
کشاورزی (محصولات باغی)	-برندسازی محصولات استراتژیک استان (زعفران، عناب و زرشک) - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته بندی و فرآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی زرشک - ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جاتی نظیر آلو، انجیر، بادام، کشمش، عناب
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای -تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	- توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی
گردشگری طبیعی	- وجود اقامت های بوم گردی مناسب در استان - توسعه ژئوپارک ها
گردشگری روستایی و عشایری	- پراکنش عشایر، ایل های عشایری با سابقه طولانی - برندسازی آواهای محلی استان
خدمات بازرگانی	- واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان - ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ... - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان - تجارت آب مجازی در قالب واردات محصول چغندر قند و سایر محصولات آب بر در جهت رفع نیازهای کارخانه قند اسدیه و ایجاد کارخانه های مشابه. - توسعه بنک داری و شرکت های بازرگانی به منظور فعالیت های تجاری مرزی با تاکید بر تعاونی های مرزنشین. - صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد - توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه. - توسعه منطقه ویژه اقتصادی بیرجند به عنوان بزرگترین مرکز در حال توسعه شرق ایران و قرار گرفتن در حلقه طلایی کریدور بین المللی ترانزیت شمال شرق - جنوب شرق. - توسعه و راه اندازی بازارچه های مرزی استان - توسعه صادرات سنگ و گشایش بازارهای جدید به ویژه در کشورهای آسیای میانه.

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	- تبدیل استان به بندر خشک (dry port) بدلیل وجود ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان، وجود ۲ گمرک رسمی و ۴ بازارچه مرزی و دارا بودن منطقه ویژه اقتصادی
توسعه انرژی‌های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	فارغ التحصیلان دانشگاهی وجود جمعیت در پنجره جمعیتی دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان زیرکوه

ردیف	عنوان طرح	محل پیشنهادی اجرای پروژه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
				ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	احداث و بهره بردای واحد شتر مرغ توام	روستای بمرود	۶	۱۷۰۰	۰
۲	اقامتگاه بوم گردی (تالار)	شهر حاجی آباد	۲۰	۳۰۰۰۰	۰
۳	بسته بندی خشکبار و میوه جات	شهر حاجی آباد	۱۰	۸۸۰۰	۰
۴	بسته بندی زعفران و زرشک	روستای بمرود	۱۰	۲۵۰۰	۰
۵	چاپ خانه افست	شهر حاجی آباد- شهرک صنعتی	۶	۳۵۰۰	۰
۶	سرد خانه محصولات کشاورزی	روستای بمرود	۳	۳۷۰۰۰	۰
۷	کار خانه آرد	روستای بمرود	۲۰	۷۰۰۰۰	۰
۸	کارخانه تولید آب معدنی	روستای بمرود	۱۵	۶۷۰۰۰	۰
۹	کارخانه تولید عرقیات	روستای میر آباد	۵	۴۵۰۰۰	۰
۱۰	کارخانه تولید کلوچه و بیسکویت	روستای شاهرخت	۵	۲۹۰۰۰	۰
۱۱	کارخانه خوراک دام و طیور	شهر حاجی آباد- شهرک صنعتی	۲۰	۴۵۰۰۰	۰
۱۲	کارگاه بوجاری زرشک افین	روستای افین	۵	۱۵۰۰۰	۰
۱۳	مرغ گوشتی	روستای شاهرخت	۴	۲۱۰۰۰	۰

مزیت‌های منطقه‌ای شهرستان زیرکوه

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	پرورش دام سبک و سنگین
صنعت و معدن	صنایع نساجی و پوشاک
	صنایع تولید، عمل‌آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری روستایی و عشایری
	گردشگری طبیعی

مزیت‌های ملی شهرستان زیرکوه

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
	پرورش شتر
صنعت و معدن	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ‌های ساختمانی و قیمتی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)
انرژی	- تولید انرژی خورشیدی در همه شهرستان‌های استان
	- ایجاد زیرساخت و توسعه صادرات گاز در شهرستان‌های درمیان، سربیشه، زیرکوه و نهبندان.

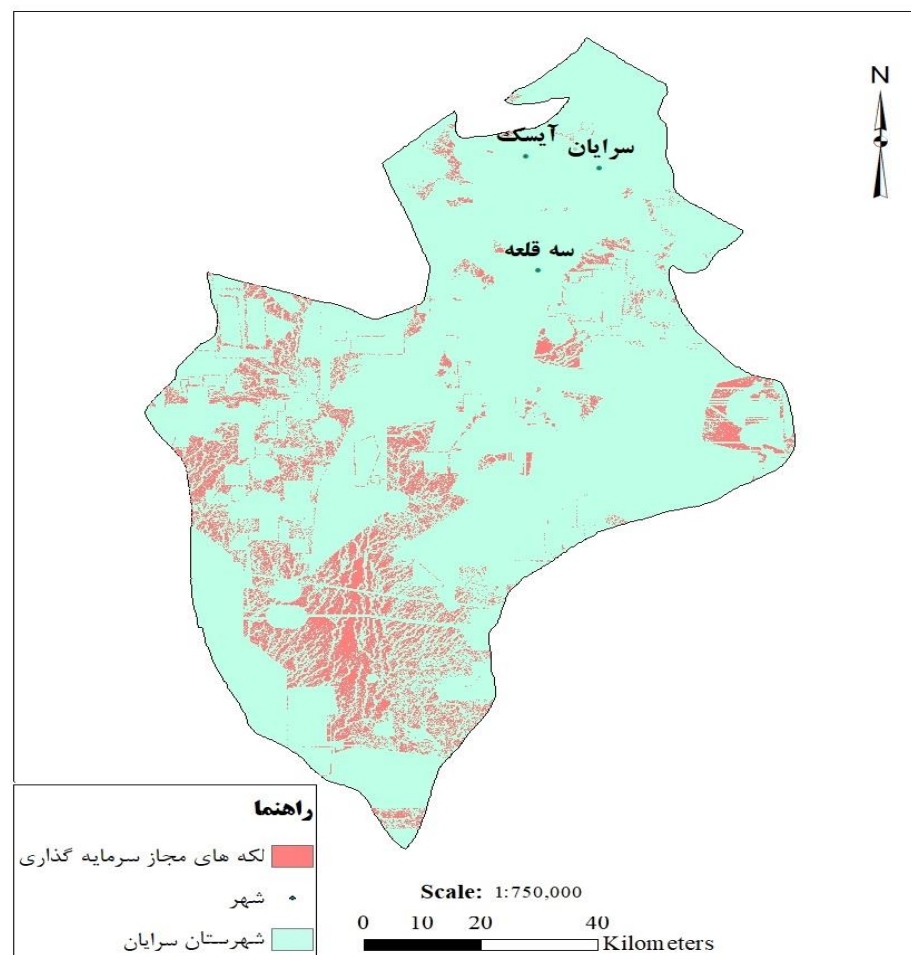
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان زیرکوه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث و بهره برداری واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۸۸۰۰ تن	زیرکوه	۴	۱۱۶۳۲۸۰	۱۰۸۲۱	۳۰	۸۰۰	۳۰۰
۲	سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی	۲۰۰۰۰ تن	زیرکوه	۵	۷۵۰۰۰۰	۰	۲۰	۱۲۰۰	۱۰
۳	کارخانه تولید عرقیات	۵۰۰ تن	زیرکوه	-	۹۸۴۸۰	۰			
۴	کارخانه تولید فرآورده های لبنی	۵۰۰۰ تن	زیرکوه	-	۱۵۲۰۰۰	۰			
۵	کارخانه خوراک دام و طیور	۲۵۰۰۰ تن	زیرکوه		۶۵۰۰۰	۰			
۶	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس دام سنگین ۱۰۰۰ راس دام سبک	زیرکوه	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۷	واحد فرآوری زعفران و محصولات جانبی	۱۰ تن	زیرکوه	۲	۵۷۵۰۰۰	۰	۱۰	۱۰۰	۶
۸	پرورش شتر مرغ مولد	۴۰۰۰۰ قطعه جوجه	زیرکوه	-	۹۲۰۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان زیرکوه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید آب معدنی	۲ میلیون بطری	زیرکوه- روستای بمرود	۲	۳۷۶۰۰۰	۰			
۲	واحد ریسندگی کرک	۱۳۰ تن	زیرکوه	۱	۷۵۰۰۰۰	۰			

شهرستان سرایان

شهرستان سرایان با وسعت حدود ۹۳۴۲ کیلومتر مربع معادل ۶/۲۵ درصد استان را به خود اختصاص داده است. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰، جمعیت آن ۳۲۴۳۵ نفر بوده است. جمعیت شهری این شهرستان ۲۲۲۴۵ نفر، جمعیت روستایی ۱۰۱۹۰ نفر بوده است. در سال ۱۳۹۲ شهرستان سرایان ۳۳ کیلومتر راه اصلی و ۲۷۴ کیلومتر راه فرعی و ۳۰۸ کیلومتر راه روستایی برخوردار می باشد. در سال ۱۳۸۷ تعداد ۹ کارگاه فعال مسئولیت استخراج معادن را به عهده داشته و عمده ترین معادن موجود در سطح این شهرستان عبارتند از: بنتونیت، کائولن و خاک صنعتی.

وضعیت معادن شهرستان

ماده معدنی	تعداد معادن	تعداد معادن		میزان ذخیره (هزار تن)	استخراج سالیانه (هزار تن)	سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)
		غیرفعال	فعال				
بنتونیت	۷	۶	۱	۱۹۲۸	۳۵	۴۲۸۵/۹	۴۴
خاک صنعتی	۱	۰	۱	۶۰۰	۵	۷۵۲	۶
کائولن	۲	۲	۰	۵۴۹	۱۲	۸۸۲/۶	۱۸
گچ خاکی	۱	۱	۰	۳۰۰	۱۵	۵۴۴	۴
جمع	۱۱	۹	۲	۳۳۷۷	۶۶	۶۴۶۴/۵	۷۲

ویژگی های جغرافیایی و آب و هوایی شهرستان سرایان

شهرستان سرایان، با وسعتی بیش از ۹۳۳۴ کیلومتر مربع، در شمال غربی استان خراسان جنوبی واقع شده است. این شهر تا مرکز استان خراسان جنوبی یعنی بیرجند، ۱۶۰ کیلومتر فاصله دارد و ارتفاع آن از سطح دریا، ۱۴۴۰ متر تخمین زده می شود. از لحاظ موقعیت جغرافیایی، سرایان از غرب به شهرستان فردوس، از شمال به بخش کاخک شهرستان گناباد، از شرق به بخش سده شهرستان قائنات، از جنوب و جنوب شرق به بخش خوسف شهرستان بیرجند و از جنوب غربی به بخش دیهوک شهرستان طبس محدود می شود.

شهرستان کوچک اما کهن سرایان، در اردیبهشت ماه ۱۳۸۳ شمسی، به عنوان یک شهرستان مستقل معرفی شد. تا پیش از آن این شهر که در ۴۰ کیلومتری شرق فردوس واقع شده، از بخش های سه گانه این شهرستان به شمار می رفت.

شهرستان سرایان، شامل دو بخش آیسک و سه قلعه، سه شهر سرایان، آیسک و سه قلعه و چهار دهستان آیسک، مصعبی، دو کوهه و سه قلعه می‌شود و جمعیتی بالغ بر ۳۵ هزار نفر دارد. از لحاظ آب و هوایی نیز شهرستان سرایان، آب و هوایی نسبتاً معتدل داشته و تابستان‌های خشک و زمستان‌های سرد است.

جاذبه ها و مکان‌های تاریخی سرایان

جاذبه های تاریخی شهرستان شامل: کاروانسرای سرایان، آب انبار کاروانسرا (فاضل خانی)، بازار میثم، حمام کاروانسرا، آرامگاه تورانشاه، مزار میرزاها، مسجد جامع سرایان، آب انبارهای شهر سرایان، خانه یزدانی، مسجد آهنگران، موزه مردم شناسی و صنایع دستی شهرستان، سد تاریخی زو، آسیاب آبی کاه کوه، آسیاب آبی چرمه، آب انبار کمال آیسک، آب انبار محمدباقران، محوطه تاریخی کله کوب، مسجد جامع دوحصاران، آب انبار احمد آقا سه قلعه، مسجد جامع سه قلعه، مسجد ارگ قلعه، مسجد خواجه مینا، خانه حسام الدیوان، بادگیر میر علی آقا و خسروی سه قلعه، آب انبار بی بی حسین خان بسطاق، خانه عباس رضانی و خانه هروی سه قلعه، قلعه قلاع سرایان از جمله جاذبه‌های تاریخی سرایان است.

کاروانسرای سرایان (رباط شاه عباسی)

کاروانسرای سرایان، یکی از مهم‌ترین و کهن‌ترین جاذبه‌های دیدنی سرایان، یادگار دوران حکومت صفویه در این شهر است. این کاروانسرا در داخل شهر سرایان و در محدوده بافت تاریخی آن واقع شده و به رباط شاه عباسی هم شهرت دارد. بنای این کاروانسرا به صورت دو ایوانی و عمدتاً با آجر، طراحی شده و امروزه کاربری موزه دارد و اشیای قدیمی را در آن به نمایش می‌گذارند.

آب انبار فاضل خوانی (آب انبار سفلی - کاروانسرا) سرایان

به همراه کاروانسرا، حمام و بازار، یک مجموعه فرهنگی را تشکیل می‌دهند. که ویژگی بارز شهرستان سرایان داشتن آب انبارهای زیاد و فعال است. عناصر معماری بنا شامل سر در ورودی، پلکان، پاشیر و مخزن است. سر در ورودی دارای طاق جناغی و تزئینات رسمی بندی است.

بازارچه دائمی صنایع دستی

مجموعه بازار شامل هجده دربند مغازه یا گارگاه است که تاریخی از دوره صفوی، قاجار تا پهلوی را در بر دارد.

مسجد جامع سرایان

مسجد جامع سرایان بر اساس پژوهش‌های انجام شده مربوط به دوره صفویه می‌باشد که دارای یک ایوان به ارتفاع ۱۳ متر و دو شبستان در مجاورت ایوان است. حیاط مسجد توسط جداره ای با طاق نماهای با عمق کم محصور شده که این جداره را مربوط به دوره قاجاریه می‌دانند.

مسجد جامع سه قلعه

شاخص‌ترین و فاخرترین جاذبه تاریخی سرایان را مسجد جامع قدیمی سه قلعه می‌دانند که در سال ۸۵ در فهرست آثار ملی کشور نیز قرار گرفت. با وجودی که سند یا لوحی مبنی بر تاریخ ساخت این بنا وجود ندارد، بر اساس شواهد موجود، ساخت آن را به دوران صفوی نسبت می‌دهند. بنای این مسجد تک ایوانی، شامل دو شبستان تابستانی و زمستانی است. بخش تابستانی، ایوانی بلند مزین به گچبری‌های زیبا و محراب گچبری شده می‌باشد. شبستان زمستانی به صورت سر پوشیده طراحی شده و رواق‌هایی دارد که با ۳۰ ستون محکم استوار شده‌اند. آجر، خشت، گل و گچ، مصالح به کار رفته در این بنا را تشکیل می‌دهند.

آرامگاه توران شاه

آرامگاه توران شاه، یکی دیگر از دیدنی‌های تاریخی سرایان محسوب می‌شود که در فهرست آثار ملی ایران نیز، به ثبت رسیده است.

کویر سه قلعه (پنجمین آسمان تاریک جهان)

سه قلعه یکی از بخش‌های شهرستان سرایان در استان خراسان جنوبی است که منطقه‌ی کویری گسترده‌ای پیرامون آن را فراگرفته است. فاصله‌ی نسبتاً زیاد این منطقه از شهرهای بزرگ باعث شده که کویر سه قلعه از آسمان تاریکی برخوردار باشد. شهر کهن سه قلعه را بهشت منجمان و کویرنوردان ایران معرفی می‌کنند. کویر سه قلعه حدود ۵۵ کیلومتر دورتر از شهرستان سرایان و در فاصله تقریبی ۳۰ کیلومتری از جنوب سه قلعه، یکی از منحصر به فردترین بیابان‌های شرق کشور را مشاهده خواهید کرد.

منطقه‌ی گردشگری نجومی سه قلعه

یکی از اولین سایت‌های رصدی بود که به منظور استفاده‌ی علاقه‌مندان به رصد آسمان شب احداث شد. کلیات طرح انتخاب کویر سه قلعه به عنوان منطقه گردشگری نجومی در سال ۱۳۸۸ تصویب شد. سکوی بتنی سایت رصدگاه سه قلعه در ابتدا به منظور برگزاری رقابت رصدی منجمان آماتور ایران ساخته شد. تا کنون دو رقابت رصدی کشوری و چند رقابت رصدی منطقه‌ای در این سایت برگزار شده است. نهمین و دهمین دوره‌ی ماراتن مسیه (رقابت منجمان آماتور برای رصد فهرست اجرام مسیه) در سایت رصدگاه سه قلعه برگزار شده است.

تپه‌های ماسه روان (تپه ماهور)، دریاچه نمک، دق (زمینی کاملاً صاف و سفت که دارای هیچ گونه پوشش گیاهی نیست) از دیگر جاذبه‌های این کویر استثنایی و دیدنی سرایان به شمار می‌آیند. علاوه بر گردشگری نجومی، شتر سواری، کویرنوردی و تور آفرود و ... از دیگر جاذبه‌هایی است که سالیانه گردشگران بسیاری را راهی این منطقه می‌کند.

گردشگری نجومی یا Astrotourism در سال‌های اخیر با رشد قابل توجهی رو به رو شده است و بسیاری از شرکت‌هایی که در زمینه‌ی گردشگری فعالیت می‌کنند وارد این عرصه شده‌اند. گردشگری نجومی در ایران اما هنوز آن طور که باید گسترش پیدا نکرده است، هر چند که با توجه به وضعیت مناسب کشورمان در زمینه‌ی آسمان تاریک، پتانسیل‌های فراوانی برای گسترش این شاخه از گردشگری در ایران وجود دارد.

آبشارهای دره سبز رود

آبشارهای دره سبز رود از جمله جاذبه‌های طبیعی سرایان است که در ۳۵ کیلومتری این شهر و در روستای زیبا و هدف گردشگری کریمو قرار دارد. این آبشارهای زیبا و روح نواز، در مکان ییلاقی جذاب و دیدنی به نام «دره سبز رود» واقع شده‌اند.

منطقه شکار ممنوع کمر سرخ

این منطقه که در شمال سرایان و استان خراسان جنوبی قرار دارد، منطقه‌ی زیبای کمر سرخ با حدود ۱۱۴۸۵ هکتار مساحت و با استناد به قانون حفاظت از محیط زیست، از سال ۱۳۸۹ به عنوان منطقه شکار ممنوع اعلام گردید. این منطقه در مجاورت شهرستان گناباد قرار گرفته و حدود آن، از ارتفاعات مشرف به روستای نوده آغاز می‌شود و به ارتفاعات مشرف به روستای دره‌باز در شهرستان قائن، ختم می‌گردد. این منطقه حاصل خیز و پر آب، با طبیعتی زیبا و آب و هوایی مطلوب، در مجاورت دو رشته کوه قهستان و آهنگران، گردشگران بسیاری را به خود جلب می‌کند.

حیات وحش متنوع و پوشش گیاهی مختلف که شامل گیاهان دارویی بسیاری هم می‌شود، از ویژگی‌های این ناحیه به شمار می‌آید. در منطقه شکار ممنوع کمر سرخ سرایان، بیش از ۵۹ گونه پرنده، ۲۵ نوع پستاندار و ۱۷ گونه از خزندگان و دوزیستان منحصر به فرد، وجود دارند. شاخص‌ترین گونه جانوری در این منطقه قوچ و میش اورپال (ناخالص) است که به شکل پراکنده در سرتاسر این ناحیه دیده می‌شوند.

جاذبه‌های گردشگری

در سفر به این دیار خطه خراسان، بازدید از دو روستای نمونه گردشگری مصعبی و کریمو، روستای ییلاقی خاور، باغستان چرمه، سد شهید پارسا و کال و سدزو، دشت لاله‌های بسطاق، آسیاب آبی کاه کوه، دره آمین و بوسی را هم از یاد نبرید. روستای هدف گردشگری کریمو، منطقه نمونه گردشگری مصعبی و کریمو، دشت لاله‌های بسطاق، غار بتون، کویر سه قلعه، باغستان چرمه، سد زو و کال زو و پادگانه‌های آبرفتی، جنگل سه قلعه، آسیاب آبی کاه کوه و ارتفاعات شمال سرایان در مسیر آب قنات زابر، روستای ییلاقی خاور، دره آمین و بوسی، دره و آبشارهای سبز رود، درختان کهنسال چرمه و مصعبی از جمله جاذبه‌های گردشگری سرایان می‌باشد.

صنایع دستی شهرستان:

شهرستان سرایان با موقعیت مناسب به لحاظ جغرافیایی از مهمترین شهرستانهای استان در تولید محصولات صنایع دستی می باشد. تنوع محصولات صنایع دستی از جمله قالی و قالپچه - گلیم بافی - گبه بافی - کفش محلی - گچبری سنتی - آهنگری سنتی - نمدمالی و کلاه نمدی - گیوه بافی و گیوه دوزی - پخل بافی - انواع رودوزیهای سنتی و سنگتراشی از ویژگیهای بارز این شهرستان می باشد. از مناطق مهم تولیدات دستی و سنتی در این شهرستان می توان به: سرایان، آیسک، بغداده، دوحصاران، مصعبی، سه قلعه، چرمه، کریمو، چاه غیاث، سراب، دوحصاران، زنگو، دره پر، نوبهار، بنی خانیک و حجت آباد اشاره نمود.

توانمندی ها، پتانسیل ها و فرصت های سرمایه گذاری :

صنعت و معدن:

- وجود ۴ ناحیه صنعتی که دو ناحیه آن شامل زیرساخت آب و برق می باشد.
- ناحیه صنعتی سرایان با ۲۳ طرح در حال بهره برداری و ۷۰ درصد صنایع تبدیلی کشاورزی با سرمایه گذاری ۲۰ میلیارد و ۳۵۰ نفر اشتغال موجود.
- معادن بنتونیت، معادن گچ خاکی، معادن خاک رس، مس و قلع و نقره.

کشاورزی:

وجود ۶۵۰۰ هکتار باغات انار، پسته، بادام و میوه، وجود اقلیم متفاوت و مناسب جهت رشد گیاهان دارویی، وجود آب و خاک مناسب جهت گیاهان گلخانه ای، وجود ۳۵۰۰ هکتار گندم (۱۰۰۰۰ تن در سال)، وجود ۳۲۰۰۰ واحد دامی، وجود ۳۰۰۰ هکتار جو، وجود ۱۵ واحد مرغداری و ۱۰ واحد پرورش شترمرغ، وجود ۳۰۰۰ هکتار زعفران، وجود ۶ مجتمع و محله دامداری، وجود ۲۰۰۰ هکتار زیره، تولید ۸۰۰۰ تن و ش در سال، وجود یک مرکز تحقیقی ترویجی گیاهان دارویی

امور زیربنایی (حمل و نقل، برق، آب، گاز، بهداشت، آموزش و ..):

- برق: خط انتقال برق ۴۰۰ کیلو وات و پست ۱۲۲ کیلووات با ۳۰ مگاوات ظرفیت
- گاز: برخورداری از گاز طبیعی در جوار نواحی صنعتی
- بهداشت: برخورداری از بیمارستان ۳۲ تختخوابی، ۳ مرکز بهداشتی و مراکز درمانی تخصصی
- حمل و نقل: وجود راه های مواصلاتی با شهرستانهای مجاور (گناباد، قائن، فردوس، بشرویه، طبس، بیرجند)
- وجود دانشگاه پیام نور و دانشکده کشاورزی در شهرستان و دانشگاه علمی و کاربردی و دانشگاه آزاد و دانشکده بهداشت محیط

اولویت ها و فرصت های سرمایه گذاری :

- کارخانه آرد، کشتارگاه طیور، کود شیمیایی NPR، آجر، سیمان، سیم جوش، فرآوری بنتونیت، بسته بندی، ایزوگام
- ایجاد مجتمع فرهنگی و هنری شامل سالن سینما، نگارخانه، غرفه آموزش هنر و ساخت پلاتو
- گسترش صنایع تبدیلی کشاورزی (پسته، زعفران، زیره)
- سردخانه صنعتی چند منظوره
- آزمایشگاه تخصصی کشاورزی
- ایجاد مزرعه پنل خورشیدی
- امکان صادرات محصولات کشاورزی و صنایع دستی
- سایت مکانیزه بازیافت زباله
- تولید زغال صنعتی
- تولید ماشین آلات کشاورزی
- تولید زیورآلات نقره، طلا با سنگ های نیمه قیمتی موجود

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان سرایان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور (زعفران، زرشک و عناب) و بازار عمده مصرف هم به خاطر میان راهی بودن و قابلیت صادرات بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) فراوری زعفران، فراوری زرشک، توسعه و فراوری گیاهان دارویی، صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع الکترونیک و برقی	تولید قطعات و تجهیزات الکترونیکی، تولید خودرو برقی وجود نیروی کار و فارغ التحصیل فراوان
کشاورزی (زراعت)	- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی - اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای - تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	- توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی - تبدیل بیرجند به هاب منطقه ای بورس و مالی دلایل: وجود سرمایه های سرگردان فراوان در شرق کشور - توسعه کارکردهای آزمایشگاهی و تحقیقاتی در بحث پزشکی و پیراپزشکی در شهر بیرجند با عملکرد ملی و بین المللی.

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<p>- توسعه خدمات آزمایشگاهی آب و خاک در مقیاس ملی و بین المللی با توجه به نیاز روز افزون کشور افغانستان</p> <p>- دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاد می کند</p> <p>- وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان</p>
گردشگری طبیعی	<p>- آسمان صاف و تاریک سه قلعه به عنوان یکی از ۱۵ آسمان تاریک دنیا و مناسب برای نجوم گردی ایران و بهترین نقطه رصد ستارگان در ایران</p> <p>- وجود اقامت های بوم گردی مناسب در استان</p> <p>- توسعه ژئوپارک ها</p>
گردشگری روستایی و عشایری	<p>- پراکنش عشایر، ایل های عشایری با سابقه طولانی</p> <p>- برندسازی آواهای محلی استان</p>
خدمات بازرگانی	<p>- واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان</p> <p>- ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ...</p> <p>- بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان،</p> <p>- توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان</p> <p>- تقویت مرکز هم پیوند چند استانی در فردوس و طبس و توسعه تجارت محصولات بومی از جمله زعفران، انار، محصولات لبنی، گیاهان دارویی.</p> <p>- صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد استان (نظیر زعفران)</p> <p>- توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه.</p>
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	<p>کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز</p>
ICT	<p>- فارغ التحصیلان دانشگاهی</p> <p>- وجود جمعیت در پنجره جمعیتی</p> <p>- دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل</p>

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان سرایان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	اقامتگاه بومگردی سنتی	۳۰۰۰ نفر	سرایان- منطقه زاہر	۱۰	۳۵۰۰۰	۰
۲	ایجاد پیست آفریود خودروهای دو دیفرانسیل و موتور	۵۰۰۰ نفر	سرایان- کویر سه قلعه	۲۰	۶۵۰۰۰	۰
۳	کمپ گردشگری نجومی- کویری	۱۰۰۰ نفر	سرایان- کویر سه قلعه	۷	۵۵۰۰۰	۰
۴	احداث نیروگاه خورشیدی	۷ مگاوات	سرایان	۱۰	۸۳۳۰۰۰	۰
۵	تولید پودر های میکرونیزه	۱۳۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی	۵۱	۱۷۶۴۳۱	۰
۶	طرح تولید آهک صنعتی	۵۷۶۰۰ تن	شهرک صنعتی	۴۰	۸۱۶۳۱	۰
۷	طرح تولید مواد اولیه دارویی	۲۰۰ تن	شهرک صنعتی	۳۲	۶۷۳۰۴	۰
۸	واحد فرآوری پسته و محصولات جانبی	۸۰۰ تن	شهرک صنعتی	۱۵۰	۵۰۰۰۰۰	۰
۹	سردخانه مرکزی	۲۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی	۲۰	۷۵۰۰۰۰	۰
۱۰	واحد فرآوری و بسته بندی انار	۶۰۰۰ تن	شهرک صنعتی	۷۰	۵۶۰۰۰۰	۰

مزیت منطقه ای شهرستان سرایان

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی انار
	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	تولید محصولات زراعی کنجد
	تولید محصولات زراعی خاکشیر
	پرورش دام سبک و سنگین
صنعت و معدن	صنایع الکترونیکی و برقی
گردشگری	گردشگری کشاورزی
	گردشگری طبیعی

مزیت های ملی شهرستان سرایان

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
صنعت و معدن	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فرآورده های لبنی، تولید فرآورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
	گردشگری کویری (کویرنوردی)، گردشگری نجوم
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)، گردشگری نجوم
انرژی	تولید انرژی خورشیدی در همه شهرستان های استان

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان سرایان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی و محصولات جانبی	۱۵۰۰ تن	سرایان	۱	۶۴۰۰۰۰	۰	۸	۱۰۰	۱۲۰
۲	واحد فرآوری و بسته بندی انار	۶۰۰۰ تن	شهرک صنعتی سرایان	۲	۵۶۰۰۰۰	۰	۲۵	۶۰۰	۱۵۰
۳	واحد فرآوری پسته و محصولات جانبی	۸۰۰ تن	ناحیه صنعتی سرایان	۲	۲۶۰۰۰۰	۰	۲	۱۰۰	۴۰
۴	احداث مجتمع گلخانه ای		سرایان	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۵	مجتمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	سرایان		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبهانه روز	۳۰ کیلووات هر واحد	۵
۶	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس سنگین ۱۰۰۰ راس سبک	سرایان	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز با لحاظ طرح توسعه (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۷	کشت و پرورش گل ها و گیاهان دارویی و صنعتی در مزرعه	۱۲ تن	شرکت سهامی زراعی آیسک دوحصاران	۶۰	۶۴,۰۰۰	۰			

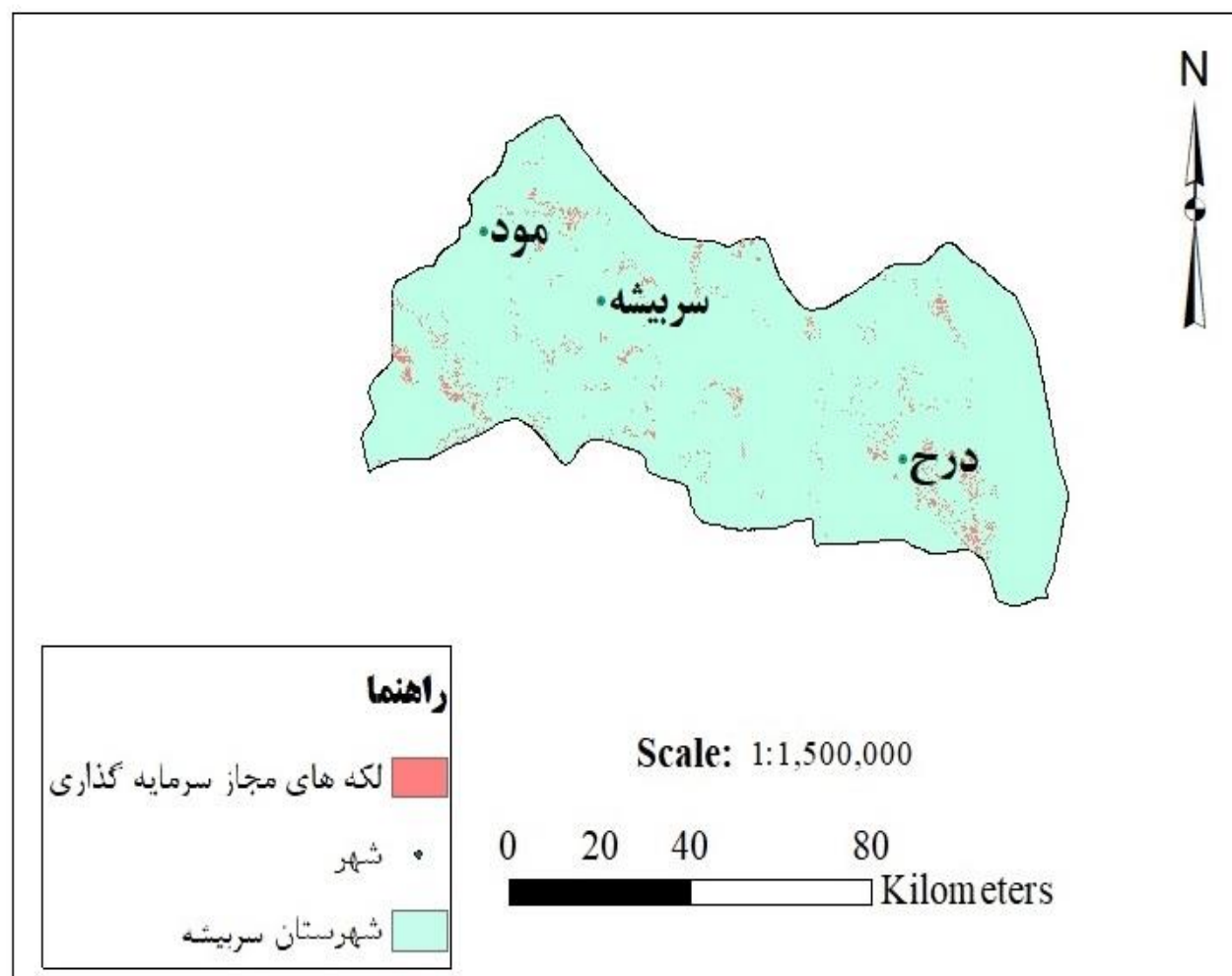
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان سرایان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	فرآوری مواد معدنی رسوبی- تبخیری	۲۵۰۰۰ تن	ناحیه صنعتی سرایان	۴	۱۸۵۷۲۶	۰	۱۰.۲	۵۰۰	۱۵۰۰

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری و صنایع دستی شهرستان سرایان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	کمپ نجوم سه قلعه سرایان	۵۰۰۰۰ نفر	سرایان	-	۱۵۵۰۰	۰	۴.۵	۴۰۰	-

شهرستان سریشه

سربیشه یکی از شهرستانهای مرزی استان خراسان جنوبی می باشد که از سمت شرق به طول ۹۲ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان می باشد، وجود بازارچه مرزی ماهیروود بعنوان گلوگاه رسمی کشور در صادرات واردات کالا یکی از شاخصهای برجسته شهرستان می باشد که در سطح ملی از این مرز بعنوان دروازه ای بسوی شرق یاد می شود. عبور محور مواصلاتی شمال جنوب از شهرستان از دیگر ویژگیهای مهم می باشد. از نظر توپوگرافی و جغرافیایی، تحت تاثیر گسل های بزرگ ناحیه ای مانند گسل دشت بیاض، گسل چاهک، گسل خواف، گسل نه خاوری، گسل نه باختری، گسل اردکول، و کریزان می باشد. در شرق شهرستان نیز گسل طبس مسینا به طول ۱۱۰ کیلومتر و گسل اردکول - کریزان و چندین گسل دیگر از جمله گسل رورونده ده رضا - نرگس به طول بیش از ۲۰ کیلومتر و چندین گسل اصلی و فرعی دیگر که همگی کم و بیش در راستای شمالی - جنوبی تا شمال غربی - جنوب شرقی کشیده در چندین نقطه توسط گسل های عرضی کوچک و بزرگ قطع شده اند. کوههای پرا ارتفاع شامل شاه کوه با ارتفاع ۲۶۳۳ متر از سطح دریا در محور کوهستانی جنوب دشت مختاران و کوه گاهی با ارتفاع ۲۶۱۷ متر از سطح دریا می باشند و همچنین رشته کوههای موسوم به مومن آباد در شمال شهرستان و بیشه و هنگر در شرق شهرستان به دلیل آب و هوا و وضعیت جغرافیایی دارای منطقه حفاظت شده حیات وحش بی نظیر با ثبت ملی می باشد. دشتهای مهم شهرستان شامل دشت لرد مود، خوشاب، درح، حسین آباد، نازدشت، گلندر، مختاران و دشت سربیشه و تنها رودخانه دائمی شهرستان رود سیاهو که سدی با همین نام بر روی آن احداث گردیده است. به لحاظ آب و هوایی این شهرستان به دلیل وضعیت نزولات جوی، تبخیر زیاد و وزش بادهای ۱۲۰ روزه سیستان دارای آب و هوای بری از نوع گرم و خشک می باشد.

مساحت شهرستان	جمعیت شهرستان	جمعیت شهری	جمعیت روستایی
۸۱۹۹ کیلومتر مربع	۴۰۹۵۹	۱۲۱۹۲	۲۸۷۶۷

تقسیمات کشوری: مرکز شهرستان در فاصله ۷۰ کیلومتری از مرکز استان و همجوار با شهرستان های بیرجند، نهبندان، درمیان، خوسف و از سمت شرق به طول ۹۲ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان می باشد. تا قبل از تصویب اولین تقسیمات کشوری در مجلس شورای ملی، سربیشه قسمتی از بلوک مومن آباد بوده است. در سال ۱۳۴۴ با تشکیل بخش درمیان، شهر سربیشه و دهستانهای مومن آباد در تابعیت بخش درمیان شهرستان بیرجند قرار می گیرد و در تاریخ ۱۳۶۹/۴/۲۱ بخش سربیشه شامل دهستانهای درح، مومن آباد و نهارجان تاسیس می شود. سپس با توجه به وسعت، جمعیت و موقعیت جغرافیایی با تصویب هیات دولت در سال ۱۳۸۱ به شهرستان ارتقا یافته است. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری این شهرستان دارای ۳ بخش مرکزی، مود و درح و ۶ دهستان می باشد.

وضعیت و ترکیب اقوام و مذاهب: ترکیب قومیتی شهرستان از چهار قوم فارس، سیستانی، بلوچ و عرب تشکیل شده که اکثریت آن در حدود ۹۴ درصد را اقوام فارس تشکیل داده اند.

جمعیت و نیروی انسانی شهرستان سریشه

۴۰۹۵۹	جمعیت (نفر)	جمعیت
۶۴	درصد جمعیت روستایی	
۵۰/۲	درصد جمعیت زنان	
۴/۹	تراکم جمعیت (نفر در هر کیلومتر مربع)	
۱۲۰۱۱	تعداد خانوار	
۷۱	درصد خانوار روستایی	
۳/۴	بعد خانوار (نفر در هر خانوار)	
۴	نسبت ولادت به فوت	

۳۹/۱	نرخ مشارکت اقتصادی	نیروی انسانی
۶/۴	نرخ بیکاری	
۱۲	نرخ اشتغال روستائیان	
۱۴	نرخ اشتغال زنان	

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان سریشه

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع شیمیایی و پتروشیمی	صنایع بازیافت لاستیک و ایجاد کمپوست صنایع فراوری زئولیت (زئولیت یکی از فیلترهای بسیار مناسب تصفیه آب و آب شیرین کن های خانگی و صنعتی است که تأثیر بسیار مناسبی بر کاهش سختی آب دارد. ماده معدنی زئولیت در معادن گستره استان به وفور یافت می شود)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و دارای رتبه نخست تولید در کشور از جمله زرشک و قابلیت صادرات با توجه به وجود گمرک و بازارچه مرزی ماهیرود بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) فروآوری زرشک توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع الکترونیک و برقی	تولید قطعات و تجهیزات الکترونیکی، تولید خودرو برقی وجود نیروی کار و فارغ التحصیل فراوان
صنایع نساجی و پوشاک	وجود بز کرکی به عنوان یکی از پتانسیل های دامی منحصر به فرد استان وجود صنایع نساجی فعال در استان توسعه صنایع نساجی و پوشاک سنتی
صنایع چرم	پتانسیل بالا در پرورش دام و امکان واردات از افغانستان پتانسیل مناسب دانش بومی و سنتی پرورش دام

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	وجود بازار در ایران و کشورهای هم جوار استقرار صنایع تبدیلی چرم در منطقه ویژه اقتصادی
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	فراآوری خاکهای صنعتی، ایجاد واحد فروکروم
کشاورزی (زراعت)	- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی - اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای - تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
دامداری و طیور	- ایجاد صنایع تبدیلی محصولات دامی نظیر پوست و گوشت - تقویت، اصلاح و گسترش ذخایر ژنتیکی بومی نظیر بز کرکی - امکان استفاده از دشت ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر دلایل: -رتبه دوم پرورش شتر و دارا بودن تعداد ۳۷۵۹۸۶۴ واحد دامی - وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ در منطقه شرق کشور - ذخایر ژنتیکی بومی دام نظیر گوسفند بلوچی و بز کرکی با قابلیت تولید کرک با ارزش اقتصادی بالا
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	- توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی - دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاب می کند

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
گردشگری روستایی و عشایری	<ul style="list-style-type: none"> - پراکنش عشایر، ایل های عشایری با سابقه طولانی - برندسازی آواهای محلی استان
خدمات بازرگانی	<ul style="list-style-type: none"> - واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان - ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ... - توسعه خدمات حمل و نقل و بین راهی - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان - توسعه بنک داری و شرکت های بازرگانی به منظور فعالیت های تجاری مرزی با تاکید بر تعاونی های مرزنشین. - توسعه منطقه ویژه اقتصادی بیرجند به عنوان بزرگترین مرکز در حال توسعه شرق ایران و قرار گرفتن در حلقه طلایی کریدور بین المللی ترانزیت شمال شرق - جنوب شرق. - توسعه و راه اندازی بازارچه های مرزی استان - تبدیل استان به بندر خشک (dry port) بدلیل وجود ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان، وجود ۲ گمرک رسمی و ۴ بازارچه مرزی و دارا بودن منطقه ویژه اقتصادی
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس نیروگاهی)	با استفاده از سامانه GIS و تلفیق لایه های توپوگرافی، شیب، گسل و ... مناطق مورد نظر انتخاب شده اند.
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	<ul style="list-style-type: none"> - فارغ التحصیلان دانشگاهی - وجود جمعیت در پنجره جمعیتی - دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان سریشه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	احداث سردخانه شرکت تعاونی مرزنشینان درج - بیرجند	۵۰۰ تن گوشت	سریشه	۵۰	۷۰۰۰۰	۰
۲	احداث مجتمع بین راهی (تیر پارک)		سریشه	۱۵	۲۰۵۶۴۴	۰
۳	احداث واحد سنگ شکن و شن شویی	۳۶۰,۰۰۰ تن	سریشه	۵	۳۰۰۰۰	۰
۴	زنجیره کشتارگاه و پرورش شتر مرغ	۳۰ تن شتر مرغ زنده	سریشه	۲۰	۱۵۰۰۰۰	۰
۵	شرکت تعاونی پرورش شتر مرغ افق	۵۰۰ تن گوشت	سریشه	۵۰	۷۵۰۰۰	۰
۶	کارخانه تولید شیر خشک	۳۲۸۰ تن	مختاران-مجتمع کشت و صنعت پیدمشک	۳۵	۱۲۰۰۰۰۰	۰
۷	کشتارگاه طیور صنعتی	۱۱۵۰۰ تن کشتار مرغ	شهرستان سریشه - دشت طاقسکی	۳۵	۲۵۰۰۰۰	۰
۸	مجتمع آبدرمانی آبترش سریشه		سریشه	۵	۳۵۰۰	۰

مزیت منطقه ای شهرستان سریشه

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید گل محمدی
	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	تولید محصولات زراعی ارزن و گاوس
	پرورش زنبور عسل
	پرورش طیور
صنعت و معدن	صنایع الکترونیکی و برقی
	صنایع نساجی و پوشاک
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری روستایی و عشایری
	گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی- آبدرمانی)
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	نقش لجستیکی و بازرگانی
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهبندی)

مزیت های ملی شهرستان سریشه

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه های و گیاهان دارویی
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیر آهنی)
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فراورده های لبنی، تولید فراورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
بازرگانی	ارائه خدمات خصوصی مالی - تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین المللی و خدمات بازرگانی تخصصی
خدمات برتر	خدمات بیمه با عملکرد فراملی و مشاوره حقوقی
	مرکز خدمات حرفه های مالی و بازار سرمایه با کشورهای اوراسیا و آسیای میانه
حمل و نقل	خدمات تخصصی حمل و نقل و تقویت نهادهای حرفه های فعال در زمینه ترانزیت کالا
	حلقه میانی کریدور محور شرق از طریق تجهیز و توسعه کریدور بین المللی محور شرق منطبق بر بزرگراه آسیایی
انرژی	تولید انرژی خورشیدی
	انرژی های بادی - خورشیدی، با امکان صادرات در شهرستان های نهبندان و سریشه.
	ایجاد زیرساخت و توسعه صادرات گاز در شهرستان های درمیان، سریشه، زیرکوه و نهبندان.

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان سریشه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی و محصولات جانبی	۱۵۰۰ تن	سریشه	۱	۶۴۰۰۰۰	۰	۸	۱۰۰	۱۲۰
۲	احداث و بهره برداری واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۸۸۰۰ تن	سریشه	۴	۱۱۶۳۲۸۰	۱۰۸۲۱	۳۰	۸۰۰	۳۰۰
۳	واحد تولید شیرخشک	۴۰۰۰ تن	شهرک صنعتی سریشه - سریشه	۲	۹۵۰۰۰۰	۰	۴	۷۰۰	۲۰
۳	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ دام سنگین ۱۰۰۰ دام سبک	سریشه	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۴	احداث مجتمع گلخانه ای		سریشه	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۵	کشت و پرورش گل ها و گیاهان دارویی و صنعتی در مزرعه		سریشه	۶۰	۶۴,۰۰۰	۰			
۶	واحد فرآوری زعفران و محصولات جانبی	۱۰ تن	سریشه	۲	۵۷۵۰۰۰	۰	۱۰	۱۰۰	۶
۷	تولید داروهای دامی	۶۰۰۰ تن	سریشه	-	۱۲۰۷۵۰	۰			

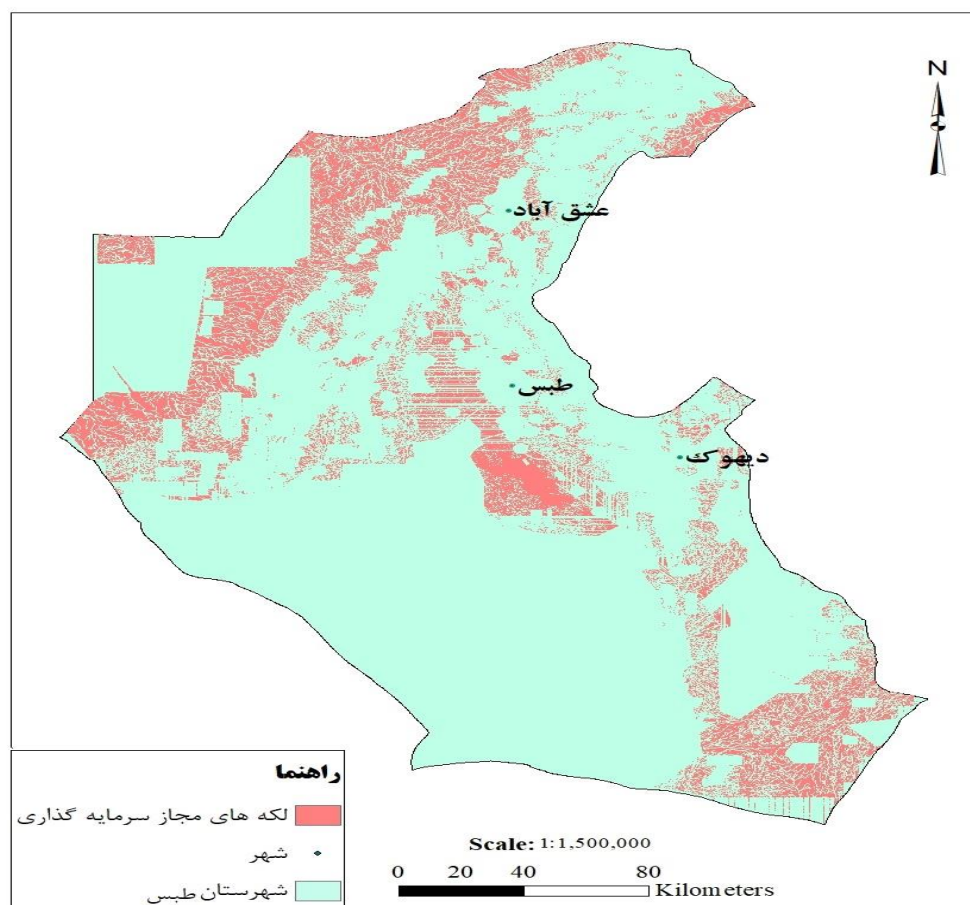
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان سریشه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید فروآلیاژ	۵۰۰۰ تن	سریشه	۱	۵۴۰۰۰	۰	۱۰	۴۰۰۰	-
۲	تولید بتن سبز با استفاده از ضایعات گرانیت	۶۰۰۰ مترمکعب	سریشه	۲.۵	۲۶۵۰۲	۰	۱۵	۴۵۰	۱۲۰
۳	تولید فرو منگنز	۹۰۰۰ تن	سریشه	۳	۸۸۶۰۰۷	۰	۱۰۰	۴۰۰۰	۸۰۰
۴	تولید الیاف بازالت	۲۹۰۰ تن	سریشه	۳	۱۶۴۹۴۷	۵۴۰۷	۱۰۵	۴۰۰۰	۴۰۰۰
۵	بازیافت سنگ	۳۰۰۰ تن	شهرک صنعتی سریشه	۱	۳۶۳۰۸	۰	۳	۸۶	-
۶	تولید ویفرسیلیکون برای ماژول خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	سریشه	۱۰	۱۲۰۹۴۵۰	۰	۸۴	۱۱۵۲	۸۲۰۰
۷	احداث واحد سنگ بری مدرن	۱۱۵۰۰۰ تن	سریشه	۱.۵	۱۰۰۷۰۰۰	۰	۴.۵	۲۴۰	-
۸	واحد ریسندگی کرک	۱۳۰ تن	سریشه	۱	۷۵۰۰۰۰	۰			
۹	تولید انواع آجرهای نسوز	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی سریشه	۲	۱۴۹۸۰	۲۴۷۰	۳۰	۹۶	-

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان سربیشه

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث نیروگاه بادی ۵۰ مگاواتی	۵۰ مگاوات	شرکت سهامی زراعی ایشاگران دشت خوشاب سربیشه	-	۱۸۰۰۰۰۰	۰	-	-	-

شهرستان طبس

شهرستان طبس در غرب استان خراسان جنوبی و در حد فاصل ۵۵ درجه و ۲۵ دقیقه تا ۵۸ درجه و ۱۶ دقیقه طول شرقی و ۳۱ درجه و ۴۱ دقیقه تا ۳۵ درجه و ۷ دقیقه عرض شمالی قرار داشته و متوسط ارتفاع آن از سطح دریا ۶۹۰ متر می باشد. شهرستان طبس با حدود ۵۴۹۹۶ کیلومتر مربع وسعت، بزرگترین شهرستان کشور ۳۶/۴ درصد مساحت استان را به خود اختصاص داده است و به تنهایی از چند کشور جهان بزرگتر است. بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰ جمعیت شهرستان طبس ۶۹۶۵۸ نفر بوده است. بزرگی شهرستان باعث تنوع آب و هوایی و تنوع گیاهان و رختان و محصولات گوناگون شده است.

از نظر موقعیت در دامنه غربی ارتفاعات کوه شتری در حاشیه کویر نمک قرار گرفته و از شمال به کویر نمک، شهرستان کاشمر و بردسکن از توابع استان خراسان رضوی و شهرستانهای شاهرود و سمنان از توابع استان سمنان، از جنوب به کویر لوت و استان کرمان، از شرق به شهرستان های بشرویه، سرایان و خوسف از توابع استان خراسان جنوبی و از شمال شرق به شهرستان بجستان از توابع خراسان رضوی و از غرب و جنوب غربی به شهرستان های بافق و اردکان در استان یزد و نایین در استان اصفهان محدود می گردد. شهرستان طبس بر روی نوار بیابانی جهان قرار گرفته است که از صحرای نوادا در آمریکا شروع شده و تا صحرای گبی در آسیا امتداد دارد و این خود یکی از علل گرمای طاقت فرسای این شهرستان است.

توانمندی های شهرستان طبس :

- دسترسی به راه آهن شرق کشور
- به دلیل وسعت قابل توجه زیستگاه های دشتی و تپه ماهوری، اندک بودن دخالت های انسانی و فراوانی نسبی طعمه، پناهگاه حیات وحش نایبندان یکی از بهترین زیستگاه های گونه ارزشمند یوزپلنگ در کشور محسوب می شود.
- در زمینه قابلیت های گردشگری پناهگاه حیات وحش نایبندان می توان به کاروانسرای قدیمی در مسیر راه ابریشم اشاره کرد که به نحو موثری زمینه فعالیت علمی گردشگری در این پناهگاه را فراهم کرده است.
- سرزمین سیاه و چشمه های آب سرد و گرم و دیگ رستم، قلعه ملک شور، کاروانسرای حوض قربان و رباط چهل پایه تنها چند نمونه از ده ها مکان ها و ابنیه تاریخی واقع در پناهگاه نایبندان طبس است که می توانند در گردشگری این منطقه نقشی به سزایی ایفا کنند.
- وجود دق های وسیع و اراضی تپه ماهوری، ماسه بادی و شوره زارهای گسترده از جلوه های موجود در پناهگاه است.

- وجود رویشگاه های جنگلی طبیعی و نسبتاً گسترده تاغ در پیرامون این بیابانها و تپه ماهورهای ماسه ای در بخشهای شرقی و مرکزی منطقه از عمده ترین چشم اندازهای زیبای منطقه محسوب می شود.

- فعالیت سایت احیاء جبیر آبنار به وسعت ۳۸/۵ هکتار.

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

امامزاده: امامزاده حسین بن موسی الکاظم (ع) برادر تنی امام رضا (ع) در طبس

باغ گلشن: باغ گلشن با معماری تاریخی در شهر طبس دارای دو نهر زیبای آب در آن که تامین کننده آب مورد نیاز کشاورزی در طبس می باشد.

روستای خرو: روستای ییلاقی خرو در ۲۴ کیلومتری طبس بسیار زیبا با آب و هوایی متفاوت در شهر کویری طبس دارای چشمه های آب گرم و سرد که معروفترین آنها مشهور به آب گرم مرتضی علی می باشد.

روستای ازمیغان: روستای ازمیغان در ۴۰ کیلومتری طبس در مسیر جاده مشهد واقع شده که در این روستا ما شاهد کشت شالی در سایه سار نخلستان می باشیم.

روستای نای بند: این روستای تاریخی معروف به ماسوله کویر می باشد که از معماری باستانی سود می برد و در ۲۲۵ کیلومتری جنوب شهرستان طبس در کنار جاده طبس کرمان واقع شده است.

طاق شاه عباسی: این طاق در روستای خرو می باشد که بیش از ۷۰۰ سال قدمت دارد و یکی از نمونه های عالی خلاقیت و دوراندیشی ایرانیان می باشد که در فاصله حدود ۵۰۰ متر بعد از آب گرم مرتضی علی، با ۲۵ متر ارتفاع قرار دارد.

سد کریت: بنا به نظر برخی کارشناسان، قدمت این سد بیش از ۷۰۰ سال بوده و از ویژگیهای منحصر به فرد این بنا قوسی بودن آن می باشد. این سد در مسیر طبس به دیهوک و از طریق راه روستای چیروک قابل دسترس بوده و فاصله آن از مرکز شهر ۶۰ کیلومتر می باشد.

منطقه ییلاقی و تخت عروس روستای ازمیغان: روستای ازمیغان یکی از زیباترین مناطق دیدنی و توریستی طبس می باشد که در درون یک دره کم عمق بنا نهاده شده است که یکی از معروفترین جاذبه های دیدنی این روستا سنگی معروف به تخت عروس می باشد (کیلومتر ۳۰ جاده طبس - بشرویه)

باتلاق کویری: کیلومتر ۱۰ الی ۱۵ جاده جدید طبس - یزد

چشمه آب معدنی دیگ رستم: کیلومتر ۲۲۵ جاده طبس - کرمان

قلعه روستای خرو : مربوط به دوره صفوی می باشد و در فاصله ۲۴ کیلومتری طبس قرار دارد.

قلعه خراوان (فدائیان حسن صباح) : در فاصله ۳۸ کیلومتری از مرکز شهرستان قرار دارد و قلعه ملوند (فدائیان حسن صباح) که در فاصله ۷۰ کیلومتری از مرکز شهرستان قرار دارد.

قلعه دلاکوک- عشق آباد (مسیر طبس- عشق آباد)

روستای ییلاقی سُرند و ماوَدَر.

صنایع دستی شهرستان:

از جمله صنایع دستی شهرستان می توان به مواردی همچون: گلیم بافی، سبد بافی، قالی بافی، مسگری و قلم زنی روی مس و سفالگری اشاره کرد.

سیمای منابع طبیعی و محیط زیست

حدود ۶۰ درصد از مساحت شهرستان معادل ۳۳۰۷۵۸۵ هکتار را پدیده های بیابانی و حدود ۱ درصد از مساحت شهرستان معادل ۵۱۸۳۲ هکتار را عرصه های جنگلی (تنک - بیشه زار- درختچه زار و جنگل دست کاشت) تشکیل داده است.

شهرستان طبس دارای ۴ پارک جنگلی به نام های حسین آباد با وسعت ۲۷ هکتار، شهید فهمیده با وسعت ۵ هکتار در بخش مرکزی، دیهوک با وسعت ۸ هکتار در بخش دیهوک و هودر با وسعت ۱۶ هکتار در بخش دستگردان می باشد.

جنگل منحصر به فرد در فلات مرکزی ایران با نام محلی سنو (زبان گنجشک) با هسته مرکزی به وسعت ۲۰۰ هکتار و پراکنش حدود ۲۰۰۰ هکتار در ارتفاعات شتری شهرستان واقع گردیده و در سراسر رشته کوه شتری گونه های درخت بادام کوهی، بنه، انجیر و نسترن کوهی موجود می باشد.

از محصولات فرعی مرتعی شهرستان می توان به آنگوزه اشاره نمود که هم اکنون در قالب ۱۱ طرح به مساحت ۲۵۰۰۰۰ هکتار با میزان تولید سالیانه بالغ بر ۵۰ تن توسط روستائیان بومی در حال بهره برداری و اجرا می باشد.

بخش معدن:

شهرستان طبس از قطب های معدنی کشور و استان خراسان جنوبی است که با ۱.۱ میلیارد تن ذخیره زغال سنگ، بزرگ ترین منطقه زغال دار کشور است. این شهرستان با بیش از ۱۰۰ تا ۱۲۰ ماده معدنی شناخته شده دارای ۱۲۰ معدن در حال اکتشاف بوده که ۸۱ معدن آن به بهره برداری رسیده است. مهمترین معادن شهرستان طبس زغال سنگ (زغال سنگ پروده، زغال سنگ تخت زیتون نای بند، زغال سنگ مهرآذین نای بند)، نفت، اورانیوم، سنگ آهن، مس (گزو) ماسه ریخته گری (چپروک)، بنتونیت (سنگ عاجی)، خاک نسوز، سنگ نسوز، فلورین، باریت، گرانیت، سنگ ساختمانی تراورین، سنگ ساختمانی (امام زاده علی، قلقو، حسین نژاد)، سنگ بتونی، کائولن (رضویه، اشلائی)، سولفات سدیم و سولفات کلیسم و ... می باشد اگر از تمام ظرفیت هایی که در حوزه زغال سنگ طبس وجود دارد، استفاده شود براساس برنامه تدوین شده برای افق نهایی ۲/۵ میلیون تن کنسانتره و ۴۵۰ هزار تن کک تولیدی به حدود ۴۷۲ میلیون یورو سرمایه گذاری ارزی و ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه گذاری داخلی نیاز دارد و در مجموع ۳ هزار و ۲۰۰ نفر اشتغالزایی مستقیم و ۶ هزار و ۴۰۰ نفر نیز اشتغالزایی غیرمستقیم ایجاد خواهد کرد.

فرصت های سرمایه گذاری بخش معدن شهرستان:

۱. اجرای مرحله دوم پروده ۴ معدن زغال سنگ (با اجرای طرح بستر لازم برای اشتغال حدود ۶۰۰ نیرو در این معادن ایجاد می شود)
۲. تاسیس و راه اندازی زون شرقی معدن زغال سنگ شماره یک (این معدن ۵۰۰ هزار تن ذخیره مکانیزه و ۷۵۰ هزار تن ذخیره نیمه مکانیزه دارد که با راه اندازی آن حداقل برای ۱۰۰ نفر به صورت مستقیم شغل ایجاد می شود)
۳. تاسیس و راه اندازی طرح نفت گاز.
۴. تاسیس و راه اندازی واحد فرآوری زغال سنگ.
۵. تاسیس و راه اندازی نیروگاه زغالی (یک پروژه ملی با ۱۵۰۰ مگاوات قدرت نهایی تولید برق است که با راه اندازی آن ۳ تا ۴ هزار نفر به طور مستقیم و حدود ۱۵ هزار نفر به طور غیر مستقیم اشتغال ایجاد می کند)
۶. تاسیس و راه اندازی کارخانه قطران و کک
۷. تولید انواع آجر نسوز، استخراج انواع سنگ و...
۸. ساخت ماشین آلات و تجهیزات مربوط به استخراج و فرآوری مواد معدنی.

وضعیت معادن شهرستان طبس

نام معدن	زغال سنگ کک شو	زغال سنگ حرارتی	خاک نسوز	سنگ نسوز	سنگ فلورین	سنگ باریت	سنگ بتونی	سنگ گرانیت
تعداد	۸	۳	۲۱	۷	۲	۵	۳	۱
نام معدن	سنگ ساختمانی تراورین	سنگ کائولن	سنگ آهن	مس	سولفات سدیم	سولفات کلسیم	ماسه ریخته گری	
تعداد	۳	۳	۱	۱	۱	۱	۱	

اولویت های سرمایه گذاری در حوزه صنعت و معدن:

۱. تولید انواع محصولات قابل تولید از تولوئن مشتق شده از ذغال سنگ (رنگ، حلال رنگ، درزگیر سیلیکونی، رزین، حلال شیمیایی، واکنش گر شیمیایی، بنزوئیک اسید، تینر رنگ، پلاستیک، جوهر چاپ، ضد عفونی کننده و گند زدا، انواع دارو، چسب، فوم، شامپو، لاک، تی ان تی، صابون)
۲. تولید انواع محصولات قابل تولید از نفتالین مشتق شده از ذغال سنگ (پلاستیک، رنگ، حلال)
۳. تولید انواع محصولات قابل تولید از فنول مشتق شده از ذغال سنگ (نایلون، پلی اورتال، ضد اکسندها، شوینده ها، رنگ، روغن های روان کننده، افزودنی های بنزین، علف کش، قارچ کش، آسپرین، نرم کننده)
۴. تولید انواع محصولات قابل تولید از بنزین مشتق شده از ذغال سنگ (پلی استرین، شوینده ها، رزین، لاستیک مصنوعی، رنگ، روغن های روانساز، نایلون، مواد پلاستیک، سموم کشاورزی)
۵. تولید انواع محصولات قابل تولید از اسید استیک مشتق شده از ذغال سنگ (پلی اتیلن ترفتالات و تولید بطری های نوشابه، سلولز استات و تولید فیلم عکاسی، پلی ونیل استات، چسب، فایبرها و فابریک های مصنوعی، افزودنی های صنایع غذایی، استات وینیل تکپاره، استر، انیدریداستیک، نمک آلی و غیر آلی)

سایر اولویت‌های سرمایه‌گذاری :

۱. تولید کامیون قطار
۲. نیروگاه بادی، حرارتی خورشیدی و ذغال سوز
۳. خدمات فنی و مهندسی صنعتی
۴. دفاتر خدمات باربری
۵. صنایع وابسته به پسته (پاک کردن، خلال، کلوچه، درجه‌بندی، بسته‌بندی، برشته کردن، شکلات، پاستوریزه کردن، پودر پوست سخت، خندان کردن، انواع ماشین آلات فراآوری پسته، پوست‌گیری، خشک کردن، روغن، پودر، کره)
۶. صنایع وابسته به خرما (شیره خرما، قند و شکر خرما، آرد از خرما، درجه‌بندی و بسته‌بندی خرما، نوشیدنی گیاهی بر پایه شیره خرما، شکلات خرما، هسته‌گیری و بسته‌بندی، شیره با شهد عسلی خرما، پودر خرما، تولید انواع خرما و رطب، شهد عسلی خرما، شیرخرما، سرکه خرما، خرما، غنی شده، پاستوریزه کردن، الکل خرما)
۷. صنایع وابسته به کنجد (حلوا ارده و حلوا شکری، حلوا کنجی، فرآورده‌های کنجی، ارده، انواع حلوا با مغز خشکبار)
۸. ماشین‌آلات خشک کن میوه و سبزیجات
۹. صنایع تبدیلی و تکمیلی آنگوزه
۱۰. تولید بیوپلیمرها
۱۱. تولید سرامیک شیشه‌ای
۱۲. تولید بیوسرامیک‌ها
۱۳. تولید انواع داروهای نو ترکیب و...

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان طبس

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع غذایی	بازار مصرف عمده محلی و ملی و قابلیت صادرات به کشورهای همسایه
صنایع شیمیایی و پتروشیمی	صنایع بازیافت لاستیک و ایجاد کمپوست صنایع فراوری زئولیت (زئولیت یکی از فیلترهای بسیار مناسب تصفیه آب و آب شیرین کن های خانگی و صنعتی است که تأثیر بسیار مناسبی بر کاهش سختی آب دارد. ماده معدنی زئولیت در معادن گستره استان به وفور یافت می شود)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) توسعه صنایع فراوری روغن زیتون فراوری خرما در طبس توسعه کشت و صنعت و فراوری سبزیجات در طبس و صادرات به کشورهای خلیج فارس و بازار داخلی توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	کک و زغال سنگ طبس، ایجاد واحد فراوری و دانه بندی سیلیس، فراوری سولفات و فراوری خاکهای صنعتی دلایل: وجود ۳۸۲۸۲۹۵ تن منیزیت، ۴۴۶۸۶۳۷ تن خاک نسوز، ۳۹۶۷۰۰۰ تن خاک صنعتی، میزان ۳۵۲۱۰۹۷۴۹ تن ذخیره زغال سنگ طبس (۷۵ درصد منابع کشف شده کشور).
اکتشاف ذخائر معدنی	-رتبه پنجم ذخایر معدنی کشور -شرایط مناسب زمین شناختی استان در تشکیل کانسارهای فلزی و غیر فلزی مطالعات سازمان زمین شناسی در خصوص وجود منابع جدید ذخیره روی، سرب و مس
صنایع مس و طلا	بیش از ۵۰۰۰۰۰۰ (پنج میلیون) تن کانسنگ طلا

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	۵۰۰ هزار تن ذخیره مس
کشاورزی (محصولات باغی)	<ul style="list-style-type: none"> - پرندسازی محصولات استراتژیک - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته‌بندی و فرآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی زرشک، زعفران، عناب - ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جات
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه‌ای)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
دامداری و طیور	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد صنایع تبدیلی محصولات دامی نظیر پوست و گوشت - تقویت، اصلاح و گسترش ذخایر ژنتیکی بومی - امکان استفاده از دشت ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر - وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ در منطقه شرق کشور - ذخایر ژنتیکی بومی دام نظیر گوسفند بلوچی و بز کرکی با قابلیت تولید کرک با ارزش اقتصادی بالا
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی - دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاد می کند - وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان
گردشگری تاریخی و مذهبی	بارگاه مطهر حسین بن موسی الکاظم، وجود جاذبه های تاریخی همانند روستاهای تاریخی طبس
خدمات بازرگانی	- واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان

توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)	بخش اولویت دار
<ul style="list-style-type: none"> - ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ... - توسعه خدمات حمل و نقل و بین راهی - توسعه رشته های مرتبط با تجارت و بازرگانی در دانشگاه های استان، - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان - توسعه بازاریابی گردشگری به ویژه در حوزه کویرنوردی در مقیاس های ملی و بین المللی - تقویت مرکز هم پیوند چند استانی در طبس و توسعه تجارت محصولات بومی - صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد استان (نظیر سبزیجات در طبس) - بازاریابی و صادرات (زغال سنگ طبس) به افغانستان - توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه. - توسعه صادرات سنگ و گشایش بازارهای جدید به ویژه در کشورهای آسیای میانه. 	
کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز	توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)
<ul style="list-style-type: none"> - فارغ التحصیلان دانشگاهی - وجود جمعیت در پنجره جمعیتی - دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل 	ICT

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان طبس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	احداث واحد گلخانه هیدروپونیک تمام اتومات صیفی جات	۴۵۰۰ تن	طبس- روستای کریت	۴۰	۲۳۶۰۰۰	۰
۲	پرورش شتر داشتی	۲۰۰ نفر	طبس	۶۵	۲۵۰۰۰	۰
۳	پرورش گوسفند داشتی	۱۰۰ رأس	طبس	۴	۶۳۱۳	۰
۴	احداث واحد صنعتی بسته بندی خرما و تولید سرکه و شیر	۲۰۰۰ تن	طبس	۱۵	۱۰۰۰۰۰	۰
۵	احداث واحد صنعتی فرآوری آنغوزه		طبس- بخش مرکزی	۵	۹۵۰۰۰	۰
۶	پودر نانوسیلیس	۵۰۰۰ تن	طبس- بخش مرکزی	۴۵	۱۷۹۲۰۰	۰
۷	فروسیلیس	۵۰۰۰ تن فروسیلیس- ۲۵۰ تن پودر میکرو سیلیکا	طبس- بخش مرکزی	۴۵	۱۸۵۰۰۰	۰
۸	تولید انواع آجرهای نسوز	۱۰ میلیون قالب	طبس- بخش مرکزی	۳۴	۱۱۵۰۰۰	۰
۹	سیلیکون متال	۱۰۰۰۰ تن	طبس- بخش مرکزی	۶۸	۲۶۶۳۵۰۰	۰
۱۰	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	۲۸۸۰۰	طبس- بخش مرکزی	۳۲	۳۲۹۴۰۰	۰
۱۱	تولید پی وی سی از کک	۳۰۰۰۰ تن گرانول - ۱۹۰۰۰ تن سود سوزآور	طبس- بخش مرکزی	۶۶۶	۱۵۸۲۰۰۰	۰
۱۲	بازیافت سنگ	۳۰۰۰ تن	طبس- بخش مرکزی	۱۳	۳۶۳۰۰	۰
۱۳	الیاف شیشه	۷۰۰۰ تن	طبس- بخش مرکزی	۸۸	۳۴۱۹۰۰	۰
۱۴	احداث مجتمع خدماتی رفاهی در محور طبس	-	کیلومتر ۹۰ محور طبس -	۱۰	۸۸۰۰۰	۰

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
	- اصفهان		اصفهان			
۱۵	احداث مجتمع خدماتی رفاهی در محور طبس - یزد	-	کیلومتر ۱۲۰ محور طبس - یزد (مسجد شکر)	۱۰	۸۸۰۰۰	۰
۱۶	احداث مجتمع خدماتی رفاهی در محور طبس - بشرویه	-	کیلومتر ۲۰ محور طبس - بشرویه	۱۰	۸۸۰۰۰	۰
۱۷	احداث مجتمع خدماتی رفاهی در محور طبس - بردسکن	-	کیلومتر ۱۳۰ محور طبس - بردسکن			۰
۱۸	احداث هتل آپارتمان	-	شهر طبس	۵	۹۵۰۰۰	۰
۱۹	احداث و راه اندازی مجتمع گردشگری منطقه نمونه گردشگری سلامت و آبگرم معدنی مرتضی علی	-	طبس - روستای خرو	۳۵	۲۳۳۰۰۰	۰
۲۰	احداث و راه اندازی مجتمع گردشگری منطقه نمونه گردشگری ازمیغان	-	طبس - روستای ازمیغان	۳۵	۱۴۸۰۰	۰
۲۱	احداث کمپینگ کویرنوردی	-	طبس - روستای حلوان	۵	۶۴۰۰۰	۰
۲۲	احداث و راه اندازی مجتمع آب درمانی دیگ رستم	-	طبس - بخش دیهوک	۱۵	۱۳۶۰۰۰	۰

مزیت منطقه ای شهرستان طبس

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی خرما و زیتون
	تولید گل نرگس
	تولید محصولات زراعی ارزن و گاوس
	تولید محصولات زراعی کنجد
	تولید محصولات زراعی تولید سبزیجات
	پرورش دام سبک و سنگین
	پرورش زنبور عسل
صنعت و معدن	صنایع High-tech
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری طبیعی
	گردشگری طبیعی (ژئوتوریسم)
	گردشگری فرهنگی و مذهبی
خدمات	مرکز خدمات حرفه ای مالی و بازار سرمایه در میانه شرقی کشور و خدمات پشتیبان تولید نظیر بیمه، حسابرسی، حسابداری، حقوقی
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	نقش لجستیکی و بازرگانی
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهبندی)
انرژی	تولید انرژی زمین گرمایی

مزیت های ملی شهرستان طبس

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید گل نرگس
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
	پرورش شتر
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیرآهنی)
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فراورده های لبنی، تولید فراورده های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
بازرگانی	پایگاه صادرات مجدد و مشوق صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا در مرکز ثقل - در شهرستانهای بیرجند، فردوس، طبس، قائن، نهبندان و سربیشه
	ارائه خدمات خصوصی مالی - تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین المللی و خدمات بازرگانی تخصصی
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)
خدمات برتر	خدمات بیمه با عملکرد فراملی و مشاوره حقوقی
	خدمات حسابرسی و بازاریابی
حمل و نقل	خدمات تخصصی حمل و نقل و تقویت نهادهای حرفهای فعال در زمینه ترانزیت کالا
	حلقه اتصالی میانه شرقی کشور با استان های مرکزی از طریق تجهیز و توسعه کریدورهای شرقی - غربی کشور منطبق بر بزرگراه های آسیایی
انرژی	تولید انرژی خورشیدی

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان طبس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته بندی گیاهان دارویی و محصولات جانبی	۱۵۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس	۱	۶۴۰۰۰۰	۰	۸	۱۰۰	۱۲۰
۲	واحد تولید شیرخشک	۴۰۰۰ تن	طبس	۲	۹۵۰۰۰۰	۰	۴	۷۰۰	۲۰
۳	تولید پالم پیت از ضایعات درخت خرما	۲۱۰۰ تن	طبس	۱	۶۷۰۰۰	۰			
۴	واحد فرآوری و بسته بندی خرما و محصولات جانبی	۱۰۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس- طبس	۱.۵	۳۹۰۰۰۰	۰	۴	۱۰۰	۱۵
۵	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس سنگین ۱۰۰۰ راس دام سبک	طبس	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۶	پرورش شتر داشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	طبس	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۷	مجمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	طبس		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبانه روز	۳۰ کیلووات هر واحد	۵
۸	مجمع های پرواربندی بره در سطح استان	۱۰۰۰ راس	طبس		۳۵۰۰۰	۰	۰/۸۵ در شبانه روز	۱۰۰ کیلووات هر مجمع	
۹	کشت و پرورش گل ها و گیاهان دارویی و صنعتی در مزرعه		طبس	۶۰	۶۴,۰۰۰	۰			
۱۰	تولید اسانس گیاهان دارویی	۳۰۰ تن	طبس	-	۸۸۰۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان طبس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید شیشه به روش فلوٹ	۳۶۵۰۰۰۰ متر مربع	شهرک صنعتی طبس - طبس	۲	۵۵۷۴۷۳	۲۵۱۲۵	۲۵	۱۵۰۰	۳۳۵
۲	فرآوری فلورین	۹۰۰۰ تن	طبس	۱	۱۱۵۲۰۵	۰	۵.۱	۵۶۰	۱۰۰۰
۳	تولید پودر های میکرونیزه	۱۳۰۰۰۰ تن	طبس	۳	۱۷۶۴۳۱	۰	۵.۱	۵۶۰	۱۰۰۰
۴	تولید فرو منگنز	۹۰۰۰ تن	طبس	۳	۸۸۶۰۰۷	۰	۱۰۰	۴۰۰۰	۸۰۰
۵	تولید چینی بهداشتی	۱۵۰۰ تن	شهرک صنعتی طبس	۵	۱۷۶۱۱۴	۰	۹	۴۰۰	-
۶	تولید فرآوری مواد معدنی رسوبی - تبخیری	۲۵۰۰۰ تن	طبس	۴	۱۸۵۷۲۶	۰	۱۰.۲	۵۰۰	۱۵۰۰
۷	تولید پنل خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	شهرک صنعتی طبس	۱	۵۰۲۷۲۰	۱۰۳۴۰	۸۴	۱۰۰۰	-
۸	تولید پی وی سی از کک	۳۰۰۰۰ تن	طبس	۱۵	۹۸۶۳۹۸	۲۱۰۴۲	۴۶.۵	۱۵۳۶	۳۸۹۶
۹	تولید نانو سیلیس	۵۰۰۰ تن	طبس	۴	۲۳۹۱۱۰	۱۰۳۴۰	۲.۷	۷۶۸	۸۰۰
۱۰	کک متالوژی	۲۵۰ تن	طبس	۲	۷۵۰۰۰۰	۰			
۱۱	تولید بلوک های سیلیکون کاربید	۲۰۰۰۰ تن	طبس	۱.۵	۶۰۰۰۰۰	۰	۱۵	۳۰۰	-
۱۲	تولید کنسانتره سرب و روی	۲۰۰۰۰ تن	طبس	۱	۹۵۰۰۰۰	۰			

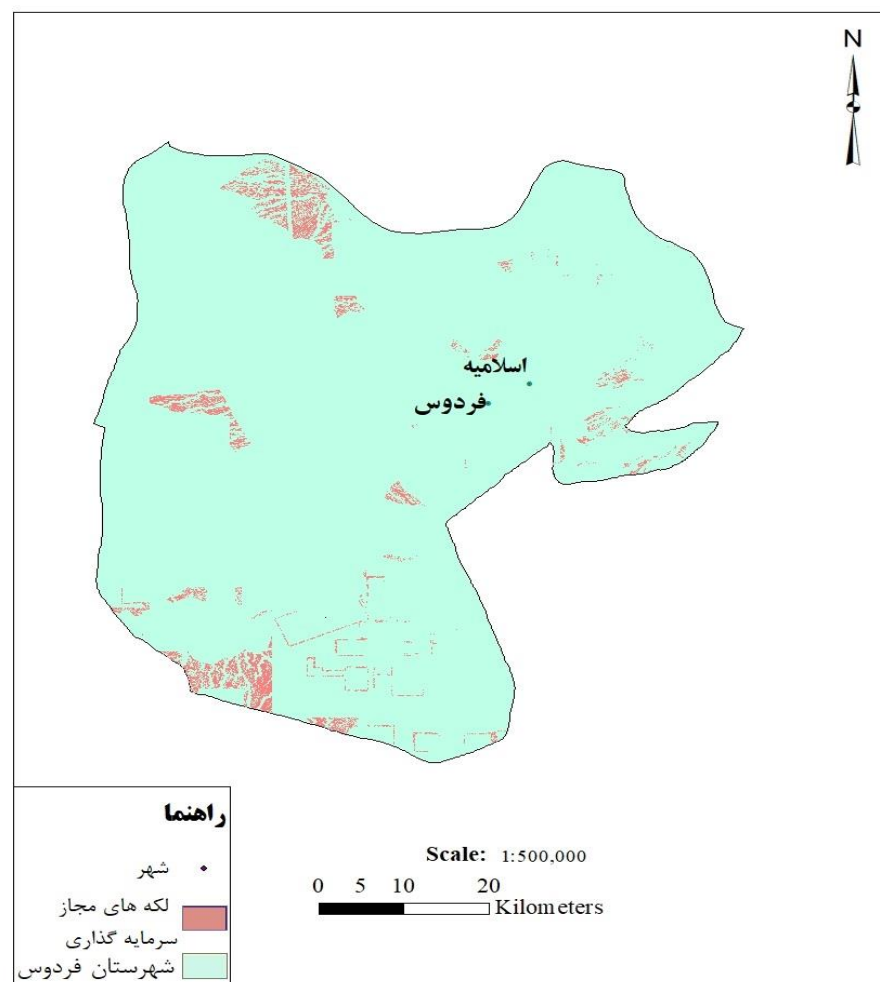
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری شهرستان طبس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	مجموعه آبدرمانی دیگ رستم	۲۰۰۰۰ نفر	بخش دیهوک جاده راور- دیگ رستم	-	۴۱۰۰۰	۰	۴۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰	-

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان طبس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	نیروگاه خورشیدی فتوولتائیک ده مگاواتی	۱۰ مگاوات	طبس	-	۷۱۱۶۰۰	۲۳۳۰	-	-	-

شهرستان فردوس

شهرستان فردوس با وسعت حدود ۴۱۰۳ متر مربع معادل ۲/۷۲ درصد استان را به خود اختصاص داده است. جمعیت شهرستان بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰، ۴۱۶۲۶ نفر بوده است. که جمعیت شهری این شهرستان ۳۲۰۵۲ نفر و جمعیت روستایی ۹۵۷۴ نفر بوده است.

این شهرستان دارای ۴۰ واحد صنعتی فعال از جمله کارخانه های شمش فلز رویال (با تولید سالانه ۶۰۰۰ تن شمش منیزیم و اولین در خاورمیانه)، فراز پلیمر (با تولید سالانه ۱۵۰۰ تن انواع لوله های پلی اتیلنی آب و گاز)، پارمیکو (تولید سالانه ۵۰۰۰۰ تن پودر بنتونیت) و کارخانه نساجی فردوس (با تولید سالانه ۳۰۰۰ تن انواع نخ پلی لستر و ویسکوز) و طرح های بزرگ در حال ساخت از قبیل سامان جشن یار (تولید اقلام نورافشانی)، گسترش آترین (تولید توربین های بادی) و کارخانه های فولاد و سیمان فردوس می باشد. از جمله مزایای این شهرستان قرارگیری در مسیر کریدور ترانزیتی شمال - جنوب کشور بوده به گونه ای که مسیر اتصال ۷ استان جنوبی و مرکزی به استانهای شمالی می باشد و محورهای مواصلاتی شهرستان سالانه شاهد تردد نزدیک به ۹ میلیون نفر مسافر عبوری است. (بالاترین نرخ تردد مسافر در استان).

در سال ۱۳۹۱ تعداد ۲۹ کارگاه فعال مسئولیت استخراج معادن شهرستان را به عهده داشته که عمده ترین معادن موجود در سطح این شهرستان عبارتند از: کائولن، بنتونیت و گچ خاکی.

وضعیت معادن شهرستان فردوس

ماده معدنی	تعداد معادن	میزان ذخیره (تن)	سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)
بنتونیت	۱۵	۷۷۹۶۰۰۰	۱۷۶۱۲	۷۵
کائولن	۷	۲۳۱۲۰۰۰	۹۶۲۵	۳۹
گچ خاکی	۲	۱۳۴۰۰۰۰	۲۵۶	۶
سیلیس	۱	۸۰۶۰۰	۲۳۷	۵
پرلیت	۱	۵۰۰۰۰۰	۱۶۷۹	۷
فلدسپات	۱	۲۷۷۴۰۰	۴۶۶	۶
سنگ لاشه	۲	۲۶۰۰۰۰۰	۵۳۴۵	۱۳
جمع	۲۹	۱۴۹۰۶۰۰۰	۳۵۲۲۰	۱۵۱

پتانسیل های بخش کشاورزی:

شهرستان فردوس با تولید سالانه بیش از ۴۵۰۰۰ تن محصولات باغی رتبه اول را در استان دارا می باشد. عمده محصول تولید باغی این شهرستان انار (۳۰۰۰۰ تن در سال) بوده که نوع "شیشه کپ" آن برترین رقم انار صادراتی کشور محسوب می شود.

در سایر تولیدات کشاورزی وضعیت شهرستان در استان (طبق آمار سال ۹۲) به شرح زیر است:

۱. رتبه اول در تولید انار: سطح زیر کشت ۲۳۰۰۰ هکتار و تولید سالانه ۳۰۰۰۰ تن
۲. رتبه اول در سطح زیر کشت گلخانه ای: سطح زیر کشت ۱۴ هکتار با ۴۵ واحد گلخانه ای
۳. رتبه اول در صنایع تبدیلی بخش کشاورزی: ۱۱ واحد فعال و ۲۵٪ تولید استان
۴. رتبه دوم در تولید پسته: سطح زیر کشت ۲۵۰۰ هکتار و تولید سالانه ۳۵۰۰ تن پسته خشک
۵. رتبه دوم تولید زیره: تولید سالانه ۳۵۰ تن
۶. رتبه سوم تولید زعفران: سطح زیر کشت ۲۷۰۰ هکتار و تولید سالانه ۱۴ تن زعفران خشک
۷. رتبه سوم تولید شیر: تولید روزانه ۳۰ تن

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

آبگرم معدنی فردوس: در فاصله حدود ۲۰ کیلومتری شمال شرقی فردوس آبگرم طبیعی با خواص طبی- درمانی پذیرای خیل عظیمی از گردشگران داخلی و خارجی می باشد .
روستای بیلاقی باغستان: این روستا در فاصله ۱۵ کیلومتری شرق فردوس و در محل تقاطع دو محور فردوس- بجستان و فردوس- گناباد قرار دارد. باغستان به دلیل برخورداری از قنات بلده ، مناظر زیبا و باغات متعدد میوه از جاذبه های گردشگری ویژه ای برخوردار است.

قلعه کوه فردوس: این قلعه از سه جهت به پرتگاه منتهی می گردد. تنها راه دسترسی به قلعه تنگه ای است که در جنوب غربی کوه قرار دارد. ارتفاع برج ها تقریباً ۵ متر است که به کمک سنگهای لاشه و ملات گچ ساخته شده اند.

مدرسه علمیه علیا: این بنا در اواخر دوره صفویه ساخته شده و تا پیش از زلزله ۱۳۴۷ ه.ش مورد استفاده بوده است. معماری این مدرسه در نوع خود کم نظیر و دارای چهار ایوان، رواقهای متعدد، صحن ،هشتی و سردر ورودی است.

صنایع دستی شهرستان:

شهر فردوس در کنار قاین یکی از دو شهر مهم ولایت قهستان محسوب می‌شده و صنایع دستی آن نیز از قدمت و سابقه تاریخی و تنوع تولید برخوردار است از مهمترین صنایع دستی آن می‌توان به قالی و قالیچه بافی، سبدهافی، سفالگری، زیلو بافی، خراطی سنتی، آهنگری سنتی، مسگری، اهرام بافی، نمدمالی و کلاه نمدی، برک بافی، گلیم بافی و انواع رودوزی‌های سنتی اشاره نمود.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان فردوس

ردیف	عنوان پروژه	تعداد واحد مورد نیاز	سرمایه گذاری مورد نیاز برای هر واحد (میلیون ریال)
۱	ایجاد واحدهای اقامتی پذیرایی در سطح شهرستان	۵	۵۰۰۰
۲	ایجاد مجتمع‌های خدماتی- رفاهی- بین راهی	۴	۲۰۰۰۰
۳	ایجاد کمپ گردشگری در منطقه نمونه گردشگری باغستان - آبگرم	۱	۱۰۰۰۰
۴	ایجاد شهرک سینمایی و یا مجموعه اقامتی سنتی در محله سردشت شهرتون	۱	۴۵۰۰۰
۵	ایجاد موزه پرندگان در محل پارک گردشگری تون	۱	۲۰۰۰
۶	ایجاد موزه نسخ خطی	۱	۵۰۰۰
۷	ایجاد کمپ‌ها و مجتمع‌های رفاهی- درمانی در مجموعه آبدرمانی آبگرم	۱	۲۰۰۰۰
۸	مرمت و احیا بناهای تاریخی با کاربری‌های فرهنگی متناسب در محدوده شهر تون	۲۰	۳۰۰۰
۹	احداث پایگاه کویر نوردی و نجوم در محل رباط تاریخی شور	۱	۱۰۰۰۰

فرصت های سرمایه گذاری صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی شهرستان فردوس

ردیف	عنوان پروژه	ظرفیت اسمی (تن)	امکان سنجی اولیه (دارد/ندارد)	سرمایه گذاری مورد نیاز (میلیون ریال)
۱	سیلوی گندم	۲۰۰۰	ندارد	۴۰۹۷۴
۲	فرآورده های لبنی	۶۰۰۰	ندارد	۲۰۶۷۴

فرصت های سرمایه گذاری در بخش صنعت و معدن شهرستان فردوس

ردیف	نام طرح	ظرفیت	
		مقدار	واحد
۱	الیاف PP	۱۰	هزار تن
۲	فیلم های چند لایه بسته بندی	۸۰	هزار تن
۳	انواع تایرهای سواری رادیال بت سینی	۵۰	هزار تن
۴	انواع تایرهای سینی سنگین باری و اتوبوس	۵۰	هزار تن
۵	انواع تایرهای بت سینی سواری و تمام سینی سنگین	۱۰۰	هزار تن
۶	کربن کک	۷۰۰	هزار تن
۷	اسید استیک	۵	هزار تن
۸	الیاف کرین	۱	هزار تن
۹	پرفیل UPVC	۵۵۰۰	تن
۱۰	پلی استال	۱۰	هزار تن
۱۱	دوده صنعتی	۳۰	هزار تن
۱۲	سپر خودرو به روش THIN WALL	۵۴۰	تن
۱۳	کاتالیزورهای زئولیتی	۱۰۰	هزار تن

ردیف	نام طرح	ظرفیت	
		مقدار	واحد
۱۴	کود سوپرفسفات تریپل TSP	۸۰	هزار تن
۱۵	جوانه های فریتی (انواع فریت های سلیسی، منگیزی سلیسی)	۲۰۰	هزار دست
۱۶	سنگ های تزئینی مصنوعی و طبیعی	۱۰	میلیون مترمربع
۱۷	چینی بهداشتی	۱۲	هزار تن
۱۸	فرآوری یولیت	۱۰	هزار تن

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان فردوس

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع غذایی	بازار مصرف عمده محلی و ملی و قابلیت صادرات به کشورهای همسایه
صنایع آلومینیوم	وجود معادن بالقوه و بالفعل
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور از جمله انار فراوری زعفران توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع نساجی و پوشاک	وجود صنایع نساجی فعال در استان توسعه صنایع نساجی و پوشاک سنتی
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	فراوری خاکهای صنعتی در شهرستان فردوس
کشاورزی (محصولات باغی)	-برندسازی محصولات استراتژیک استان -ایجاد بانک زعفران در استان - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته بندی و فرآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی - ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جات
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای -تعمیم الگوی شرکتهای سهامی زراعی در شهرستان دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی - بازار صادرات محصولات عمده تولیدی کشور افغانستان به سایر نقاط دنیا در مرکز ثقل فردوس. - دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاب می‌کند - وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان
آموزش عالی	<ul style="list-style-type: none"> - نقش افرینی به عنوان مرکز آرایه خدمات فنی و مهندسی به شرق کشور و کشور افغانستان - ایجاد رویکرد بین المللی در دانشگاه‌های استان برای پذیرش دانشجویان خارجی دلایل: - وجود زیرساختها اولیه شامل امکانات سخت افزاری و نرم افزاری - وجود شرکتهای دانش بنیان دانشگاهی
گردشگری طبیعی	<ul style="list-style-type: none"> - وجود آبگرم های معدنی در فردوس - وجود اقامت های بوم گردی مناسب - توسعه ژئوپارک ها
گردشگری تاریخی و مذهبی	وجود جاذبه های تاریخی شهر تون فردوس
خدمات بازرگانی	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه خدمات حمل و نقل و بین راهی در شهرستان فردوس - توسعه رشته های مرتبط با تجارت و بازرگانی در دانشگاه های شهرستان - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در شهرستان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری شهرستان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<p>- توسعه بازاریابی گردشگری به ویژه در حوزه کویرنوردی در مقیاس های ملی و بین المللی</p> <p>- تقویت مرکز هم پیوند چند استانی در فردوس و توسعه تجارت محصولات بومی از جمله زعفران، انار، محصولات لبنی، گیاهان دارویی.</p> <p>- صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد استان</p> <p>- توسعه بازار های مصرف کاشی و سرامیک استان در راستای بازارهای هدف افغانستان و آسیای میانه.</p>
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	<p>فارغ التحصیلان دانشگاهی</p> <p>وجود جمعیت در پنجره جمعیتی</p> <p>دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل</p>

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان فردوس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	تولید الکتروموتور تک فاز	۱۲۰۰۰۰ عدد	فردوس	۲۰	۶۱۰۰	۰
۲	تولید آهک صنعتی	آهک هیدراته ۱۷۲۸۰ تن-آهک زنده ۴۰۳۲۰ تن	فردوس	۴۰	۳۵۲۸۶۲	۰
۳	بازیابی ضایعات پلاستیک	۶۳۰۰ تن	فردوس	۹	۶۱۷۱	۰
۴	بازیافت لاستیک	۱۰۰۰۰	فردوس	۱۷	۶۴۲۴۷	۰
۵	پودر ماهی	۵۰۰ تن	فردوس	۲۳	۱۵۸۷	۰
۶	تولید چینی بهداشتی	۱۵۰۰ تن	فردوس	۷۱	۱۷۶۱۱۴	۰

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۷	تولید شیشه و مصنوعات کریستالی	۷۰۰۰ تن	فردوس	۴۲	۲۶۷۸۸۱	۰
۸	تولید مواد اولیه دارویی	۲۰۰ تن	فردوس	۳۲	۶۷۳۰۴	۰
۹	روغن کشی دانه های روغنی	۳۳۷۵ تن روغن خام و ۵۶۲۵ تن کنجاله	فردوس	۳۳	۵۱۶۴	۰
۱۰	تولید سولفات آمونیوم	۱۰۰۰۰ تن	فردوس	۱۰۳	۱۳۷۷۸۲	۰
۱۱	تولید سولفات سدیم، نمک طعام و پتاس	۲۵۰۰۰	فردوس	۷۴	۱۸۵۷۲۶	۰

مزیت منطقه ای شهرستان فردوس

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی انار
	تولید محصولات زراعی خاکشیر
	پرورش دام سبک و سنگین
صنعت و معدن	صنایع نساجی و پوشاک
	صنایع High-tech
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری ورزش های بومی و محلی
	گردشگری کشاورزی
	گردشگری طبیعی
	گردشگری سلامت (گردشگری پزشکی- آبدرمانی)
	گردشگری فرهنگی و مذهبی
خدمات	مرکز خدمات حرفه ای مالی و بازار سرمایه در میانه شرقی کشور و خدمات پشتیبان تولید نظیر بیمه، حسابرسی، حسابداری، حقوقی
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	نقش لجستیکی و بازرگانی
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهبندی)
انرژی	تولید انرژی زمین گرمایی

مزیت‌های ملی شهرستان فردوس

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیرآهنی)
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ‌های ساختمانی و قیمتی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
بازرگانی	پایگاه صادرات مجدد و مشوق صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا در مرکز ثقل؛ در شهرستان‌های بیرجند، فردوس، طبس، قائن، نهبندان و سربیشه
	ارائه خدمات خصوصی مالی - تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین‌المللی و خدمات بازرگانی تخصصی
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)
	گردشگری نجوم
	خدمات حسابرسی و بازاریابی
حمل و نقل	خدمات تخصصی حمل و نقل و تقویت نهادهای حرفه‌ای فعال در زمینه ترانزیت کالا
	حلقه اتصالی میانه شرقی کشور با استان‌های مرکزی از طریق تجهیز و توسعه کریدورهای شرقی - غربی کشور منطبق بر بزرگراه‌های آسیایی
انرژی	تولید انرژی خورشیدی

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان فردوس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	واحد فرآوری و بسته بندی انار	۶۰۰۰ تن	شهرک صنعتی فردوس	۲	۵۶۰۰۰۰	۰	۲۵	۶۰۰	۱۵۰
۲	کشتارگاه تخصصی شتر مرغ	۱۵۰۰۰ قطعه	فردوس	۲	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۵	۳۰۰	۴۰
۳	پرورش شتر داشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	فردوس	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۴	احداث مجتمع گلخانه ای		فردوس	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۵	مجتمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	فردوس		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبانہ روز	۳۰ کیلووات به ازای هر واحد	۵
۶	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ دام سنگین ۱۰۰۰ دام سبک	فردوس	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان فردوس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید سولفات آمونیوم	۱۰۰۰۰ تن	شهرک صنعتی فردوس	۱	۱۳۷۷۸۵	۰	۱۰.۲	۵۶۰	۱۰۰۰
۲	تولید چینی بهداشتی	۱۵۰۰ تن	فردوس	۵	۱۷۶۱۱۴	۰	۹	۴۰۰	-
۳	تولید مواد اولیه دارویی	۲۰۰ تن	فردوس	۱	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰	۲۰۰	۱۳۵
۴	تولید اسید سولفوریک	۶۰۰۰۰ تن	فردوس	۱	۲۹۰۰۰۰	۰			
۵	تولید اکریلونیتریل	۵۰۰۰۰ تن	فردوس	۱	۵۴۰۰۰۰	۰			
۶	تولید الکترو موتور تک فاز	۱۳۰۰۰۰ عدد	فردوس	۱	۶۷۶۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان فردوس

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	نیروگاه خورشیدی ۱۰ مگاواتی	۱۰ مگاوات	فردوس	-	۷۱۱۶۰۰	۲۳۳۰	-	-	-

شهرستان عشق آباد

شهرستان جدید التاسیس عشق آباد به مرکزیت شهر عشق آباد استان خراسان جنوبی از نظر موقعیت جغرافیائی در شمال غرب استان خراسان جنوبی قرار گرفته و دروازه ورودی آن از خراسان رضوی به شمار می‌رود. فاصله شهر عشق آباد تا تهران از نزدیکترین مسیر (جاده بیارجمند در شهرستان شاهرود) ۸۰۰ کیلومتر و تا بیرجند (مرکز استان خراسان جنوبی) ۳۸۰ کیلومتر و تا مشهد الرضا «ع» ۴۲۰ کیلومتر و تا شهر طبس ۱۱۰ کیلومتر است. این شهرستان در تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۵ با اعلام رسمی هیئت محترم وزیران در دولت سیزدهم از بخش دستگردان به شهرستان عشق آباد ارتقاء یافت.

این شهرستان بر سر راه استان‌های شیراز، اصفهان، یزد و بندر عباس از خراسان رضوی قرار دارد و برای وسایل نقلیه‌ای که به شهر طبس وارد و قصد عزیمت به مشهدالرضا «ع» و بویژه شهرهای کاشمر، بردسکن، سبزوار، نیشابور در خراسان رضوی و شاهرود در استان سمنان و نیز استان خراسان شمالی را دارند مناسب‌ترین و نزدیکترین مسیر مواصلاتی است.

شهرستان عشق آباد با وسعت تقریبی ۱۲۰۰۰ کیلومتر مربع با دو بخش (مرکزی و بخش کوه یخاب) و دهستان (هودر، چاه مسافر و تپه طاق) دارای ۳۲۵ آبادی مسکونی و غیرمسکونی اقماری است که از این تعداد ۲۳۳ آبادی آن دارای سکونت فصلی و ۹۳ روستا و محله آن دارای سکونت دائمی می‌باشد. این شهرستان از شمال به شهرستان بردسکن در خراسان رضوی و شهرستان شاهرود در استان سمنان و از جنوب به بخش مرکزی شهرستان طبس و از غرب به کویر خور در استان اصفهان و از شرق به شهرستان فردوس در خراسان جنوبی محدود می‌شود.

ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های شهرستان عشق آباد:

- یکی از کشت‌های اصلی مردم این منطقه گندم و جو می‌باشد که در همین زمینه می‌توان با ایجاد کارگاه‌های تولید ماکارونی، کیک و کلوچه، رشته‌های مختلف و زمینه ایجاد اشتغال را فراهم کرد.
- کشت کنجد، سیر و زعفران در شهرستان عشق آباد می‌تواند عاملی بسیار مهم در ایجاد کارخانه‌های حلوا سازی، روغن گیری، بسته بندی و باشد.
- معادن بکر و خدادادی شهرستان عشق آباد بدلیل‌های مختلف و علی‌رغم وجود پتانسیل‌های متعدد نیروی کار ارزان، جاده آسفالت و راه آهن وجود کانسارهای شناخته شده که تولید برخی از آنها فعال و برخی نیز به عللی غیر فعال شده است از قبیل: مگنیز، سرب و روی، آهن، بوکسیت، آهک، لاتریت، دولومیت، مارن، باریت، سولفات سدیم، بنتونیت، کائولن و انواع سنگهای ساختمان، گچ، سیلیس، خاک نسوز، لیمونیت، کلسیت و ... بعضاً با درصد خلوص بالا زمینه بسیار مناسبی را برای سرمایه گذاری در بخش صنعت و معدن و ایجاد اشتغال و در نتیجه ایجاد بستر عدالت اجتماعی را فراهم آورده. بعلاوه وجود راه شوسه ملی و راه آهن که دو شاه‌رگ حیاتی و یکی از ابزارهای لازم توسعه هستند، ذخایر غنی آب و نیز فراهم بودن برق ۱۳۲ کیلو ولت سرمایه گذاری را کاملاً توجیه پذیر می‌نماید.

کانیهای فوق اشاره عمدتاً در صنایع ذیل مورد استفاده قرار می گیرد: فولادهای ضد زنگ، ساختن بدنه کشتی، رنگ سازی، شیشه سازی، دارو سازی، گچ کاری، قالب سازی، مجسمه سازی، انواع سیمان، آجر معمولی و نسوز، کاغذ سازی، پزشکی، صنعت نفت، جداکننده مشتقات نفت از یکدیگر، گل حفاری های عمیق نفت و گاز، صنایع شیمیایی، انواع شوینده ها، تهیه حشره کش، قارچ کش، کوره های الکتریکی متالوژی، گلوله های منور، چاشنی، لامپ های مختلف، چرمسازی، پارچه بافی، درزگیری سدها و کانال های آبیاری، آلومینیوم سازی، کاشی سرامیک و سفال سازی و

فرصت های سرمایه گذاری در شهرستان عشق آباد

- ✓ فرآوری سنگ های تزئینی با توجه به وجود ذخایر غنی از سنگ های تزئینی با کیفیت ممتاز.
- ✓ مجتمع تولید و صادرات فرش دستبافت (با توجه به مهارت مردم این منطقه در بافت فرش).
- ✓ بهره برداری و ساماندهی ذخایر عظیم سرب و روی منطقه.
- ✓ کارخانه ی ساخت تجهیزات مربوط به حفاری، استخراج و فرآوری مواد معدنی با توجه به توسعه ی روزافزون فعالیت های معدنی در شهرستان عشق آباد و مناطق اطراف.
- ✓ فرآوری گیاهان دارویی سیر، زعفران و آویشن با توجه به کمیت و کیفیت منحصر به فرد محصولات مذکور در منطقه.
- ✓ صنایع وابسته به کنجد (با توجه به برند شدن فرآورده های کنجدی به ویژه روغن کنجد عشق آباد در سطح کشور).
- ✓ صنایع تبدیلی و تکمیلی آغوزه (با توجه به وجود بزرگترین رویشگاه های آغوزه استان در این منطقه).
- ✓ راه اندازی کمپ گردشگری در محل تپه های ماسه ای منصوریه (با در نظر گرفتن موقعیت میان راهی ویژه).
- ✓ ایجاد نیروگاه های تجدید پذیر خورشیدی و بادی.
- ✓ کارخانه تولید و فرآوری گچ (با توجه به وجود ماده ی معدنی بسیار مرغوب در منطقه).
- ✓ جایگاه CNG- (با توجه به نبودن جایگاه فعال در شهرستان عشق آباد و موقعیت میان راهی ویژه)
- ✓ مجتمع کشاورزی شورزیست (با عنایت به وجود حجم قابل توجهی از آب های شور و لب شور در حاشیه ی کویر و سهولت استحصال آن).
- ✓ پرورش شتر (با توجه به مستعد بودن منطقه و مهارت اهالی در این زمینه).
- ✓ اجرای طرح قرق اختصاصی حیات وحش در منطقه کلشانه.
- ✓ توسعه کارگاه های پخل بافی (هنرمندان شهرستان عشق آباد در این رشته موفق به اخذ نشان ملی مهارت گردیده اند).

معادن شهرستان:

مواد معدنی در شهرستان عشق آباد

ردیف	ماده معدنی	حوزه کانی
۱	مس	عبید، چشمه سفید
۲	سرب و روی	کرکس آب، آژیکوه، معدن قلعه، چاه سرب، گردو، گوشه کمر، کلاته رضاقلی، ماری مبشرآباد
۳	منگنز	قرچه، کوه سفید تپه طاق، نودرختی
۴	گچ سفید	معدن قلعه، آژیکوه جدید
۵	گچ خاکی	نصرآباد و کلشانه
۶	باریت	آبخورگ، ملوند، زیرکوه، ده محمد
۷	بنتونیت	رباط، چاه کم، تنگل حیدر، زیرکوه، ده محمد
۸	گرانیت	گزو
۹	سیلیس	چاه کم
۱۰	آهن	هوک، زیرکوه، سربالا، نرم، کلشانه
۱۱	سنگ ساختمانی	چاه بلو
۱۲	لیمونیت	کریم آباد چاه پالیز
۱۳	بوکسیت، انواع آهک	گوشه کمر، ششتوک، ده محمد، یوسف آباد، ملوند، امیر آباد
۱۴	کلسیت	امیرآباد
۱۵	خاک نسوز	قلندرکوه، چشمه حیدر، شارم
۱۶	کائولن	دره بید، چاه کم
۱۷	آهک و دولومیت	ده محمد، ملوند، معدن قلعه

لیست معادن شهرستان عشق آباد

نام معدن	نام ماده معدنی	نوع ماده معدنی	فعال/غیرفعال	آدرس معدن
کوه سفید	بنتونیت		غیر فعال	در ۶۸ کیلومتری شمال طبس-شهرستان عشق آباد روستای ده محمد
درود گر	بنتونیت		غیر فعال	در ۷۲ کیلومتری جنوب غرب بردسکن
سیاه کوه	سنگ لاشه	آهکی	غیر فعال	۸۰ کیلومتری شمال غرب طبس
چشمه شیر	بنتونیت		غیر فعال	شهرستان عشق آباد-روستای چشمه شیر
شیرگشت	مرمر	پرتقالی-نارنجی	فعال	۵۵ کیلومتری شمال شرق طبس
کوه مسافر	کلسیت		فعال	۱۶۰ کیلومتری شمال شرق طبس
رضویه	باریت		غیر فعال	شهرستان عشق آباد ۱۲۵ کیلومتری شمال شرق طبس
رضویه	کلسیت		فعال	شهرستان عشق آباد ۱۲۵ کیلومتری شمال شرق طبس
طبس	فلدسپات		غیر فعال	۲۱۵ کیلومتری شمال شرق طبس
قلعه	باریت		غیر فعال	۱۸۵ کیلومتری شمال شرق طبس
درنجال	سیلیس		غیر فعال	۹۰ کیلومتری شمال طبس
نیزار کانسار	باریت		فعال	۱۰۲ کیلومتری شمال شرق طبس
نیزار کانسار	مرمر		فعال	۱۰۲ کیلومتری شمال شرق طبس
آبخورک	باریت		فعال	در ۲۳ کیلومتری جنوب شرق عشق آباد
یعقوبیه	سولفات سدیم		فعال	در ۱۲ کیلومتری شمال عشق آباد
عبید	خاک صنعتی		فعال	در ۲۰ کیلومتری طبس-شهرستان عشق آباد
کلشانه ۲	زغالسنگ	حرارتی	فعال	حدوداً در ۱۱۰ کیلومتری شمال طبس
زلودو گوش کمرزیک کوه	بوکسیت		فعال	۱۷۰ کیلومتری شمال شرق طبس
کلشانه	آهن		فعال	۸۰ کیلومتری شمال طبس
قلندرکوه	خاک صنعتی		فعال	۴۵ کیلومتری جنوب غرب عشق آباد طبس
چاه ریسمان	سیلیس		فعال	۱۴۲ کیلومتری شمال طبس
چاه ریسمان	فلدسپات		فعال	۱۴۲ کیلومتری شمال طبس

نام معدن	نام ماده معدنی	نوع ماده معدنی	فعال/غیرفعال	آدرس معدن
نرم	آهن	غیرپلاسری	فعال	۲۲۵ کیلومتری شمال شرق طبس
کمریزی	خاک صنعتی		فعال	۱۶۵ کیلومتری شمال شرق طبس
چاه بلو	هماتیت		فعال	۲۲۰ کیلومتری شمال شهر طبس
وکیل آباد	سیلیس		فعال	۵۷ کیلومتری طبس
گزو	مگنتیت	غیرپلاسری	فعال	کیلومتر ۷۰ جاده طبس عشق آباد روستای هوک و گزو
قره سرخ	بوکسیت		غیر فعال	۱۵۰ کیلومتری شمال طبس
کال لادر	سیلیس		غیر فعال	۶۰ کیلومتری شمال عشق آباد
نام معدن	نام ماده معدنی	نوع ماده معدنی	غیر فعال	آدرس معدن
کال لادر	فلدسپات		فعال	۶۰ کیلومتری شمال عشق آباد
مهرگان	بنتونیت		غیر فعال	۷۵ کیلومتری شرق طبس
شارم	مگنتیت	غیرپلاسری	فعال	۸۰ کیلومتری شمال طبس
شارم	هماتیت		فعال	۸۰ کیلومتری شمال طبس
عبید	سیلیس		فعال	۱۶۵ کیلومتری شمال شرق
چشمه سفید	مرمر		غیر فعال	۱۵۵ کیلومتری شمال شرق طبس
چشمه سفید	کلسیت		فعال	۱۵۵ کیلومتری شمال شرق طبس
نودرختی	منگنز		فعال	۱۰۰ کیلومتری شمال طبس
ملوند	خاک صنعتی		فعال	۸۰ کیلومتری طبس
زبرکوه	آهن		فعال	۱۶۵ کیلومتری شمال طبس
کوه اسبی	باریت		فعال	۱۸۵ کیلومتری شمال شرق طبس
کوه اسبی	مگنتیت	غیرپلاسری	فعال	۱۸۵ کیلومتری شمال شرق طبس
آفتاب	سیلیس	درجه ۲	فعال	طبس جاده اصفهان ۸۵ کیلومتری جاده خور بیابانک
نارکوه	باریت		فعال	طبس - ۷۳ کیلومتری شمال شرق طبس
چاه سرب	سرب و روی	سولفیدی	فعال	جاده طبس کلشانه ۷۰ کیلومتری شمال طبس

نام معدن	نام ماده معدنی	نوع ماده معدنی	فعال/غیرفعال	آدرس معدن
چاه سرب	مرمریت	طوسی	فعال	جاده طبس کلشانه ۷۰ کیلومتری شمال طبس
کوه قلا	کلسیت		فعال	در ۱۴۵ کیلومتری شمال شرق طبس
ذوالفقار	مگنتیت	غیرپلاسری	غیر فعال	در ۲۰۰ کیلومتری شمال طبس
ذوالفقار	هماتیت		فعال	در ۲۰۰ کیلومتری شمال طبس
ذوالفقار	منگنز		فعال	در ۲۰۰ کیلومتری شمال طبس
بهمن	باریت		غیر فعال	شهرستان عشق آباد- آبادی گل شانه ۱۱۰ کیلومتری شمال طبس
اکسیر	هماتیت		فعال	عشق آباد-جاده اصلی طبس-برداسکن-۱۰۰ کیلومتری شمال عشق آباد
اکسیر	مس	سولفیدی	فعال	عشق آباد-جاده اصلی طبس-برداسکن-۱۰۰ کیلومتری شمال عشق آباد
چشمه شیر ۲	بنتونیت		فعال	عشق آباد-چشمه شیر-۱۷۰ کیلومتری شمال شرق طبس
چاه کم	بنتونیت	درجه ۲	فعال	شهرستان عشق آباد-۱۲۵ کیلومتری طبس
سربالا	هماتیت		فعال	جاده طبس-برداسکن-۲۳۰ کیلومتری شمال طبس
روناک	مگنتیت	غیرپلاسری	فعال	شمال طبس کیلومتر ۷۰ به سمت عشق آباد جنب روستای کلشانه
شیرگشت	بنتونیت	درجه ۲	فعال	جاده اصلی طبس برداسکن ۵۰ کیلومتری شمال غرب طبس
هودر	خاک صنعتی		فعال	جاده بیرجند-طبس-۴۰ کیلومتری غرب عشق آباد
خرمایو	بنتونیت		فعال	چشمه شیر-جاده اصلی بیرجند-طبس
لادرب	مرمر	سفید	فعال	در ۱۵۶ کیلومتری شمال طبس
قلعه معدن عشق آباد	روی	سولفیدی	فعال	۱۶۵ کیلومتری شمال شرق طبس

صنایع دستی شهرستان عشق آباد:

از دیرباز مردم منطقه با هنر بافندگی اعم از پارچه بافی جاجیم، گلیم و قالی آشنا بوده‌اند و بخش قابل توجهی از درآمدشان را از این راه بدست می‌آوردند، تهیه کلیه مواد اولیه مانند پشم، مو و نیز ریسندگی، رنگ آمیزی و بافندگی همه در محل انجام می‌گرفت. از طرف دیگر این فعالیتها باعث رونق دامپروری و بنوعی کشاورزی نیز می‌گردید. از سال ۵۳-۵۴ توسط افراد غیر بومی طرح، نقشه، مواد اولیه و نیز بافت قالی نائینی وارد منطقه شد و تحول روبه پیشرفت و مثبتی را باعث شد بطوریکه بسیاری از خانواده‌ها صرفاً با قالی بافی یک زندگی نسبتاً مرفهی را داشتند و کوچکترین اقبالی به مهاجرت در آنها دیده نمی‌شد.

اما متأسفانه سیاستگذارهای غلط در توجه و رسیدگی به مشکلات فرا راه فرش، روستائیان که بافنده عمده قالی بودند را مستأصل و درمانده نمود بطوریکه برخی ناخواسته جلای وطن کردند و راه مهاجرت اجباری درپیش گرفتند و درحاشیه شهرها ساکن و با مشکلات و مصائب بغرنجی دست بگریبان شدند.

آنچه که اکنون می‌تواند مردم را در این زمینه امیدوار کند فراهم آوردن زمینه مناسب صادرات قالی، انتقال فن آوری روز صنعت فرش و سوق دادن بافندگان بسوی کیفی نمودن فرش دست باف و حذف واسطه‌ها و فراهم کردن مواد اولیه مرغوب آن و نیز احداث کارگاههای قالی بافی است.

درکنار دیگر صنایع دستی، سفال‌گری نیز زمینه دیگری است که مسئولین می‌توانند بدینوسیله فرصت خوبی برای ایجاد اشتغال درصدی از مردم را فراهم آورند.

صنعت گردشگری شهرستان عشق آباد:

امروزه در برخی از کشورهای جهان بالاترین درآمد ملی به صنعت گردشگری و توریست تعلق دارد و در کشورما نیز حداقل یکی از ادعاهای مسئولین پرداختن به این مقوله بوده است.

در شهرستان عشق آباد با وجود قلعه‌های متعدد و کاروانسراها، زمینه‌های بسیار خوبی برای ایجاد و توسعه صنعت گردشگری وجود دارد. پیشینه تاریخی برخی از این اماکن (همانند قلاع اسماعیله) به دوران هخامنشیان برمی‌گردد و نیز قدمت برخی پدیده‌های طبیعی مانند (غار کوه سفید معروف به غار جهنم) را به میلیون‌ها سال پیش مرتبط می‌دانند.

وضعیت کشاورزی شهرستان عشق آباد:

این بخش در گذشته نه چندان دور انبار غله طبس و کاشمر محسوب می‌گردیده است، اما امروزه به لحاظ تغییرات شدید آب و هوایی و خشکسالی‌های ۹ سال متوالی کیفیت آب و خاک منطقه را دگرگون نموده و در این راستا کشاورزان منطقه متحمل هزینه‌ها و محرومیت‌های بی‌حد و حصر گشته‌اند. افت شدید سطح آبهای زیرزمینی کاهش زیاد آب قنات

و چاه و چشمه ها باعث گردیده تا سطح زیرکشت منطقه کاهش یابد. همجواری با کویر و رشد جمعیت و تغییر شدید درجه حرارت از دیگر عوامل محدود کننده می باشد، درعین حال مردم سخت کوش منطقه با داشتن حدود ۱۹۱ مورد چاه و چشمه و قنات ۱۲۰۰۰ هکتار زمین زراعی، آیش و باغی یک سوم تولید شهرستان را به عهده دارند، ۲۸۰۰ تن گندم و جو، ۱۳۰۰ تن سیر و یک تن زعفران خشک از عمده تولیدات بخش کشاورزی می باشد.

همچنین دربخش پرورش دام قطب اصلی پرورش دام سبک شهرستان، بخش کوه یخاب و بلاخص دهستان یخاب محسوب می شود. دراین بخش دو طایفه عشایری به نام های عرب طاهری و ایلخانی وجود دارند که بصورت قشلاق و ییلاق زندگی می کنند.

وجود ۱۲۰۰۰۰ راس دام سبک و ۵۴۰۰ راس و نفر دام سنگین، یک واحد مرغداری صنعتی پرورش طیور بومی و بوقلمون و پرورش ماهی از فعالیت های بخش دامی منطقه می باشد. در مجموع بیش از ۹۰٪ مردم منطقه به شغل دامداری و کشاورزی مشغول می باشند.

تخریب مراتع و خشک شدن چاهها، چشمه های دامداری، کمبود علوفه دامی از مشکلات عمده بخش دامپروری می باشد.

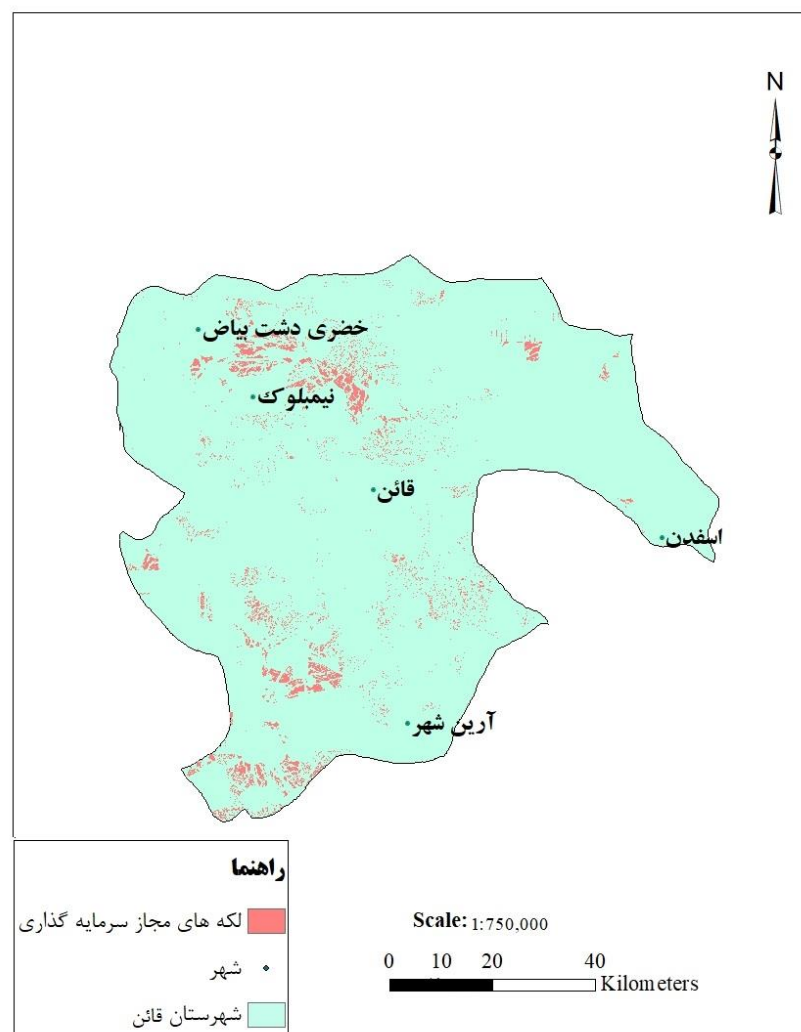
وضعیت اشتغال شهرستان عشق آباد:

شهرستان عشق آباد علی رغم وجود پتانسیلهای بالقوه فراوان در زمینه معادن، کشاورزی، خدمات و غیره عملاً بدلیل عدم برنامه ریزی صحیح و نبود حمایت از سرمایه داران و تشویق آنان به سرمایه گذاری در زمینه فراهم نمودن اشتغال برای جوانان با مشکل جدی روبروست و برای همین است که بیش از ۵ برابر جمعیت جوان این شهر و شهرستان در شهرهای بزرگ همچون سمنان، تهران، مشهد، طبس و جای جای ایران اسلامی به منظور امرار معاش سکونت دارند، ممنوع کردن حفر چاه در دشتهای مستعد مناطق مختلف شهرستان باعث شده که روزنه ایجاد اشتغال بسته شود و عملاً نیروهای مشتاق کشاورزی در بلاتکلیفی بسر ببرند.

پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری در شهرستان عشق‌آباد

ردیف	دستگاه اجرایی	پتانسیل موجود در شهرستان برای جذب سرمایه‌گذار	ظرفیت موجود شهرستان
۱	جهاد کشاورزی	صنایع وابسته به کنجد	برند شدن فرآورده‌های کنج‌دی به ویژه روغن کنجد عشق‌آباد در سطح کشور
۲	صنعت، معدن و تجارت	ذخایر عظیم سرب و روی (قابلیت تبدیل شدن شهرستان عشق‌آباد به قطب سرب و روی کشور)	شروع به کار چند واحد استخراج روی در سطح بخش
۳	منابع طبیعی و آب‌خیزداری/ جهاد کشاورزی	صنایع تبدیلی و تکمیلی آنگوزه	وجود بزرگترین رویشگاه‌های آنگوزه استان در این منطقه
۴	میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	توسعه کارگاه‌های صنایع دستی پخل بافی	هنرمندان شهرستان عشق‌آباد در این رشته موفق به اخذ نشان ملی مهارت گردیده‌اند
۵	جهاد کشاورزی	پرورش شتر	مستعد بودن منطقه و مهارت دیرینه اهالی در این زمینه
۶	جهاد کشاورزی	کشاورزی شور زیست	وجود حجم قابل توجهی از آب‌های شور و لب‌شور در حاشیه‌ی کویر و سهولت استحصال آن
۷	میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	احداث کمپ گردشگری در محل تپه‌های ماسه‌ای منصوریه	موقعیت میان‌راهی و سهولت دسترسی به محل
۸	حفاظت از محیط زیست	اجرای طرح قرق اختصاصی در منطقه کلشانه	تنوع منحصر به فرد حیات وحش در این منطقه
۹	مدیریت توزیع برق	ایجاد نیروگاه‌های تجدید پذیر خورشیدی و بادی	پتانسیل تابشی و بادی بالا
۱۰	جهاد کشاورزی	فرآوری گیاهان دارویی سیر، زعفران و آویشن	کمیت و کیفیت منحصر به فرد محصولات مذکور در منطقه

شهرستان قاین

شهرستان قاینات با وسعت حدود ۷۶۰۰ کیلومتر مربع معادل ۷/۸ درصد استان را به خود اختصاص داده است. این شهرستان دارای اقلیم خشک می باشد. میانگین بارش سالانه در این شهرستان ۱۸۰ میلی متر و متوسط دمای آن ۱۵ تا ۲۲ درجه سانتی گراد است. با توجه به سرشماری سال ۱۳۹۰، جمعیت شهرستان ۱۱۱۳۴۲ نفر بوده است. که جمعیت شهری این شهرستان ۵۷۴۹۵ نفر و جمعیت روستایی ۵۳۸۴۷ نفر بوده است. شهرستان قاینات در سال ۱۳۹۲، سرجمع ۱۵۹۰ کیلومتر راه آسفالتی اصلی، فرعی و روستایی دارد در سال ۱۳۹۲ تعداد ۱۷ کارگاه فعال در زمینه استخراج معادن شهرستان وجود داشته و عمده ترین معادن موجود در سطح این شهرستان عبارتند از: آهک، مارن، بنتونیت، تراورتن و....

وضعیت معادن شهرستان قاین

ماده معدنی	تعداد معادن	وضعیت		میزان ذخیره (هزارتن)	استخراج سالیانه (هزارتن)	سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)
		فعال	غیرفعال				
آهک	۱	۱	۰	۲۸۶۰۰	۲۰۰	۲۵۴۵	۱۷
مارن	۱	۱	۰	۵۴۰۰۰	۱۰۰۰	۴۹۶۲	۶
بنتونیت	۱۳	۷	۶	۵۷۳۹/۶۵	۹۱	۱۱۴۲۴/۹۷	۶۲
تراورتن	۶	۵	۱	۸۱۵/۶۷	۴۹.۳۳۴	۲۶۰۰۷	۷۴
سنگ لاشه	۱	۱	۰	۲۳۴۰	۱۵	۱۲۷۹	۴
بوکسیت	۱	۱	۰	۳۴	۶۸	۳۸۶	۷
گچ	۱	۱	۰	۴۰۰	۳۰	۲۶۳۶/۵	۴
جمع	۲۴	۱۷	۷	۹۱۹۲۹/۳۲	۱۳۹۲/۱۳۴	۴۹۲۴۰/۴۷	۱۷۴

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان

مسجد جامع قاین: از شاهکارهای معماری این مسجد جامع، ایوان اصلی آن است که با ۱۸ متر ارتفاع و ۱۱ متر عرض و ۲۳ متر عمق با پوشش ۴ طاق و سه فضای گنبدی ایجاد شده و گنبد میانی با جذابیت خاص مزین به مقرنس کاری های بسیار ظریف و زیبا به رنگ های متفاوت است.

آرامگاه بوذرجمهر قاینی: در ۵ کیلومتری جنوب قاین بر دامنه کوه مقبره ای وجود دارد که مربوط به یکی از عرفای نامی قرن ۴ و ۵ ه. ق است. این بنا در قرن ۶ و ۷ هجری قمری ساخته شده است. تزیینات گچبری زیر گنبد از زیباترین بخش های این بنا محسوب می شود. در کنار مقبره درخت کهنسال بنه ای با عمر حدود ۷۰۰ سال وجود دارد. از دیگر نقاط گردشگری شهرستان می توان به موارد ذیل اشاره کرد: آب انبار قدیمی بازار (موزه آب)، آرامگاه ابوالمفاخر، خانه سلطانی (موزه های مردم شناسی و مشاهیر)، منازل تاریخی قارنی، صمدی (موزه عکس)، موسوی و حقیقی (میر)، قلعه حسین قاینی (قلعه کوه)، مساجد جامع خضری، سده، خشک، گریمنج، قلاع هاجرآباد، چهل دختر، جزنان، سراب، علی زنگی، دره پیرمردان شاه. آداب و رسوم معنوی ثبت ملی شده مانند کوزه شکنی و بی بی گردی، ثبت بیش از ۲۰ درخت کهنسال در فهرست آثار طبیعی ملی کشور و....

صنایع دستی شهرستان:

صنایع دستی شهرستان قاینات همانند پیشینه تاریخی این منطقه دارای قدمت و اصالت بوده و از تنوع و ویژگی های ممتازی برخوردار است. از صنایع دستی فعال در شهرستان قاینات می توان به قالی و قالیچه، جاجیم، بخارادوزی، قارت، پلاس، سفره آردی، گلیم، ریسندگی، سفال و سرامیک، پارچه بافی سنتی (توبافی)، رودوزی های سنتی، سبذبافی (پخل بافی) و چلنگری (آهنگری سنتی) اشاره نمود.

پتانسیل ها و توانمندی های سرمایه گذاری شهرستان:

- وجود صنایع بزرگ موجود و در دست احداث سیمان، فولاد، نیروگاه و فرآوری زرشک و زعفران، وجود ذخایر معدنی فلزی و غیرفلزی با ارزش صادراتی، برخورداری از منابع کانی غنی بنتونیت، کائولن، سیلیس، سنگ های ساختمانی، فسفات، معادن، سنگ آهن، سرب، روی، مرمیت، مس و وجود شهرک ها و نواحی صنعتی.
- وجود ۳ شرکت سهامی زراعی بزرگ با زمین های مستعد کشاورزی.
- مجتمع گلخانه ای خضری و مجتمع دامداری قاین با کلیه زیرساخت های لازم.
- قابلیت شهرستان به عنوان مهم ترین تولید کننده محصولات استراتژیک زرشک و زعفران در کشور با قابلیت صادرات.

- وجود واحدهای صنفی و جوانان تحصیل کرده جویای کار و پتانسیل تولید فرش صادراتی. وجود مراتع، ویژگی های اقلیمی خاص، منابع آبی، وجود سدهای ذخیره ای با دشت های مستعد کشاورزی، شرکت های سهامی زراعی، مرکز آموزش کشاورزی، پوشش گیاهی، عرصه های منابع طبیعی و طرح های آبخیزداری و آبخوان داری.

اولویت ها و فرصت های سرمایه گذاری شهرستان:

۱- صنایع غذایی: تولید نان صنعتی حجیم و نیمه حجیم، تولید پودر تخم مرغ، تولید اسانس و عصاره ها با توجه به تنوع گونه های گیاهی دارویی در منطقه، تولید نوشابه های غیر الکلی.

۲- صنایع فلزی: تولید تیغه و ناخن های بولدوزر و ماشین آلات کشاورزی، تولید بلبرینگ و رولورینگ، تولید صندلی و تکنولوژی روز، تولید میلگردهای کیفی جهت مقابله با زلزله، تولید انواع تیر آهن، نبشی و پروفیل.

تولید خطوط راه آهن (ریل)، تولید فولادهای ضدزنگ، تولید ماشین آلات تصفیه آب (خانگی و صنعتی).

۳- بخش معدن: فرآوری انواع خاک های صنعتی و تولید محصولات وابسته (انواع سفال، کاشی و سرامیک)، تولید آهک هیدراته جهت مصرف در کارخانه فولاد.

۴- صنایع پزشکی: تولید سرسوزن سرنگ و سرسوزن های پزشکی، تولید دستگاه های بسته بندی استریل، تولید فیلترهای پزشکی و کیسه خون.

۵- بخش کشاورزی و دامی: راه اندازی شرکت کشت و صنعت (پرورش شترمرغ...)، فرآوری کرک، پرورش ماهی و همچنین محصولات گلخانه ای در مجاورت طرح تولید برق پراکنده.

۶- حوزه گردشگری: سرمایه گذاری برای احداث اماکن اقامتی و تفریحی.

۷- سایر: تولید آجرسفال سبک، احداث خوابگاه دانشجویی، راه اندازی مجتمع تجاری، راه اندازی کارخانه ریسندگی در شهرستان، تولید لامپ های LED.

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان قاین

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع غذایی	بازار مصرف عمده محلی و ملی و قابلیت صادرات به کشورهای همسایه
صنایع فولاد	صنایع جانبی فولاد موجود
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	تولید محصولات منحصر به فرد در کشور و رتبه نخست تولید در کشور (زعفران، زرشک و عناب) و بازار عمده مصرف هم به خاطر میان راهی بودن و قابلیت صادرات بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) فراوری زعفران، فراوری زرشک توسعه و فراوری گیاهان دارویی صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع الکترونیک و برقی	تولید قطعات و تجهیزات الکترونیکی، تولید خودرو برقی وجود نیروی کار و فارغ التحصیل فراوان
صنایع چرم	پتانسیل بالا در پرورش دام و امکان واردات از افغانستان پتانسیل مناسب دانش بومی و سنتی پرورش دام وجود بازار در ایران و کشورهای هم جوار استقرار صنایع تبدیلی چرم در منطقه ویژه اقتصادی
صنایع فراوری معدنی	فراوری خاک های صنعتی
کشاورزی (زراعت)	- احداث واحدهای تولید و بسته بندی عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	- اجرای تجربه موفق ترسیب کربن در سایر مناطق استان
کشاورزی (محصولات باغی)	- پرنده سازی محصولات استراتژیک استان (زعفران، عناب و زرشک) - ایجاد بانک زعفران در استان - ایجاد و گسترش واحدهای درجه بندی، بسته بندی و فرآوری انواع میوه جات - ایجاد و گسترش واحدهای فرآوری و بسته بندی زرشک، زعفران، - ایجاد کارخانجات تولید کنسانتره و خشکبار میوه جات
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه‌ای)	- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و حسابرسی)	- توسعه تجارت الکترونیک - توسعه خدمات بازاریابی - توسعه خدمات مالی و بانکی دلایل: وجود سرمایه‌های سرگردان فراوان در شرق کشور - باز صادرات محصولات عمده تولیدی کشور افغانستان به سایر نقاط دنیا در مرکز ثقل قائن. - دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاد می کند - وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان
آموزش عالی	- نقش آفرینی به عنوان مرکز ارائه خدمات فنی و مهندسی به شرق کشور و کشور افغانستان دلایل: جود زیرساختها اولیه شامل امکانات سخت افزاری و نرم افزاری و وجود شرکتهای دانش بنیان دانشگاهی
گردشگری تاریخی و مذهبی	وجود جاذبه های تاریخی از جمله مسجد جامع قاین، مقبره بوذرجمهر قایینی
خدمات بازرگانی	- واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه رشته های مرتبط با تجارت و بازرگانی در دانشگاه های استان، - بالابردن فرهنگ توسعه و سرمایه گذاری در استان به ویژه در نسل جوان، - توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان - صادرات و بازاریابی برای محصولات منحصر به فرد نظیر زعفران در قائن - بازاریابی و صادرات برق (تولیدی برق قائن و انرژی های تجدید پذیر)
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	<p>فارغ التحصیلان دانشگاهی</p> <p>وجود جمعیت در پنجره جمعیتی</p> <p>دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل</p>

فرصت های سرمایه گذاری اولویت دار شهرستان قائن

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	اشتغال پیش بینی شده	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز	
				ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)
۱	احداث سردخانه زرشک و مواد غذایی	۱۰۰۰ تن در فاز اول	۵	۳۷۱۳۷	۰
۲	پرورش بز سانن و آلباین	۲۵۰۰ راس	۳۰	۱۲۹۵۹۲	۰
۳	پرورش شتر	۲۰۰ نفر	۷	۴۵۰۴۹	۰
۴	پرورش مرغ مادر گوشتی	۹۰۰۰۰ قطعه	۱۰	۵۷۸۰۰۰	۰
۵	ترمینال ضبط پسته	۳۰۰ تن پسته خشک	۱۰	۵۰۰۰۰	۰
۶	تولید الیاف بازالت	۲۹۰۰	۶۸	۵۸۹۴۰۱	۰
۷	تولید آهک هیدراته	۶۰۰۰۰ تن	۵۰	۷۰۰۰۰۰	۰
۸	طرح تولید فروسیلیس	۵۲۵۰	۴۵	۱۸۵۴۴۳	۰
۹	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	۴۱۱۵ تن	۳۲	۳۲۹۳۹۹	۰
۱۰	تولید کود مایکوریزا	۱۰۰ تن	۵	۱۵۰۰۰	۰
۱۱	فرآوری بنتونیت	۳۰۰۰۰ تن	۱۲	۳۰۰۰۰	۰
۱۲	کارخانه تولید فرآورده های لبنی	۳۶۰۰ تن	۲۲	۳۲۵۷۴	۰
۱۳	کارخانه فرآوری و بسته بندی زرشک و زعفران	۶۶۱ تن	۲۲	۵۳۲۵۹	۰
۱۴	کارگاه قالی بافی	۵۰ تخته فرش	۲۰	۷۰۰۰	۰
۱۵	کشتارگاه دام سبک و سنگین	۱۰۰۰۰۰ راس دام سبک و ۱۰۰۰۰ راس دام سنگین	۲۰	۲۲۳۶۴۹	۰
۱۶	مجتمع آبدرمانی - گردشگری - اقامتی آبترش (چاه کندر)	۲۰۰۰ نفر	۱۵	۱۳۰۰۰۰	۰
۱۷	هتل سه ستاره قاین	۱۰۰۰۰ نفر	۲۰	۲۵۰۰۰۰	۰

مزیت منطقه ای شهرستان قائنات

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید گل محمدی
	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	تولید محصولات زراعی ارزن و گاوس
	تولید محصولات زراعی کنجد
	پرورش زنبور عسل
صنعت و معدن	صنایع الکترونیکی و برقی
	صنایع High-tech
	صنایع تولید، عمل آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری کشاورزی
	گردشگری طبیعی
خدمات	مرکز خدمات حرفه ای مالی و بازار سرمایه در میانه شرقی کشور و خدمات پشتیبان تولید نظیر بیمه، حسابرسی، حسابداری، حقوقی
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	نقش لجستیکی و بازرگانی
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهوندی)

مزیت‌های ملی شهرستان قائنات

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی زرشک، عناب، زعفران
	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیرآهنی)
	صنایع غذایی و آشامیدنی (فراورده‌های لبنی، تولید فراورده‌های دامی، محصولات خبازی، فراوری و بسته‌بندی زرشک، عناب و زعفران، عرقیات، اسانس و عصاره گیاهی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
بازرگانی	پایگاه صادرات مجدد و مشوق صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا در مرکز ثقل، در شهرستانهای بیرجند، فردوس، طبس، قائن، نهبندان و سربیشه
	ارائه خدمات خصوصی مالی- تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین‌المللی و خدمات بازرگانی تخصصی
	خدمات حسابرسی و بازاریابی
	حلقه میانی کریدور محور شرق از طریق تجهیز و توسعه کریدور بین‌المللی محور شرق منطبق بر بزرگراه آسیایی
	حلقه اتصالی میانه شرقی کشور با استان‌های مرکزی از طریق تجهیز و توسعه کریدورهای شرقی- غربی کشور منطبق بر بزرگراه‌های آسیایی
انرژی	تولید انرژی خورشیدی

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان قائنات

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری موردنیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث و بهره برداری واحد تولید و فرآوری زرشک و محصولات جانبی	۸۸۰۰ تن	قاین	۴	۱۱۶۳۲۸۰	۱۰۸۲۱	۳۰	۸۰۰	۳۰۰
۲	واحد فرآوری زعفران و محصولات جانبی	۱۰ تن	قاینات- شرکت سهامی زراعی اسلام آباد	۲	۵۷۵۰۰۰	۰	۱۰	۱۰۰	۶
۳	احداث گلخانه ۱۰ هکتاری	۳۰۰۰ تن	شرکت سهامی زراعی خضری	۱۰	۲۴۲۹۷۲	۰			
۴	سردخانه نگهداری محصولات کشاورزی	۲۰۰۰۰ تن	قاین	۵	۷۵۰۰۰۰	۰	۲۰	۱۲۰۰	۱۰
۵	پرورش شتر دشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	قاینات	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۶	احداث مجتمع گلخانه ای		قاینات	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۷	مجتمع های گاو شیری در سطح استان	۱۲۰ راس	قاینات		۴۸۰۰۰	۰	۲/۲ در شبانه روز	۳۰ کیلووات هر واحد	۵
۸	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ راس دام سنگین ۱۰۰۰ راس دام سبک	قاینات	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۹	تولید اسانس گیاهان دارویی	۳۰۰ تن	قاینات	-	۸۸۰۰۰	۰			

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان قائنات

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید کاغذ از کربنات کلسیم	۴۱۱۵ تن	قاینات	۴	۱۵۲۳۸۸	۳۱۲۰	۳۰	۵۰۴	۵۳۵
۲	تولید آهک صنعتی	۱۵۰۰۰۰ تن	قاینات	۴	۵۰۰۰۰۰	۰	۲۰	۵۰۰	
۳	احداث واحد گندله سازی	۱۲۰۰۰۰۰ تن	قائنات	۴	۴۳۰۰۰۰۰	۰			
۴	تولید آهک هیدراته	۶۰۰۰۰ تن	قائنات	۲	۷۰۰۰۰۰	۰			

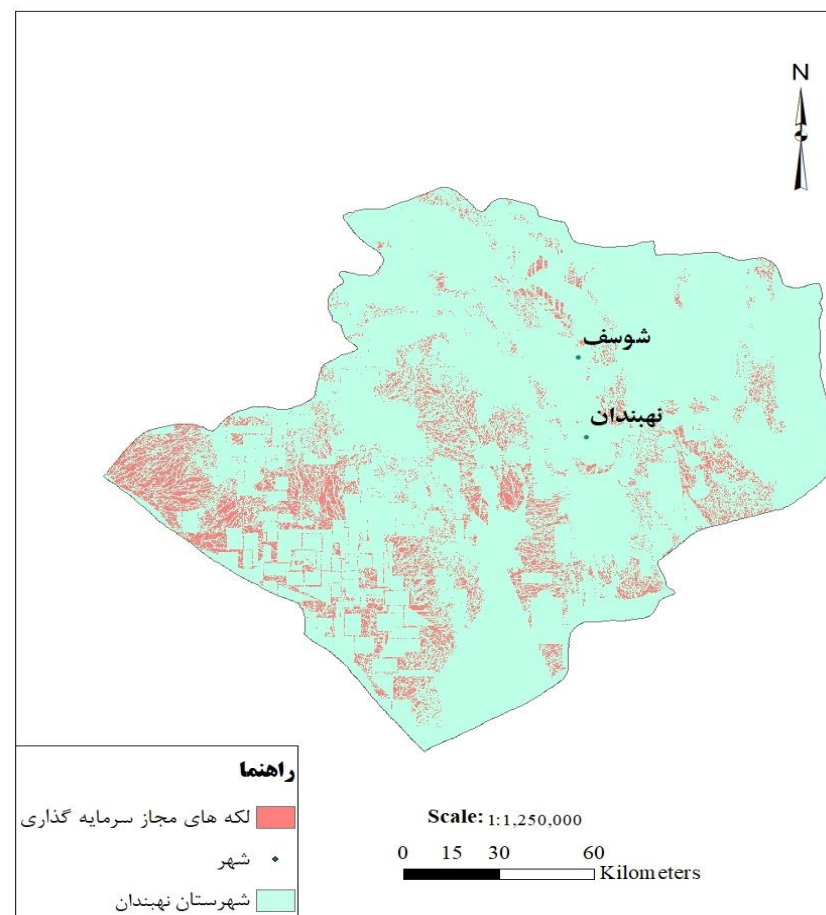
لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش گردشگری شهرستان قائنات

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	احداث هتل ۳ ستاره قاین	۲۵۰۰۰۰ نفر	قائنات	-	۲۵۰۰۰۰	۰	خرید انشعاب	خرید انشعاب	خرید انشعاب

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش نیرو شهرستان قائنات

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	نیروگاه خورشیدی ۱۰ مگاواتی	۱۰ مگاوات	قاین	-	۷۱۱۶۰۰	۲۳۳۰	-	-	-

شهرستان نهبندان

شهرستان نهبندان به اقتضای موقعیت طبیعی آن و مجاورت با کویر، در دشتی نسبتاً وسیع واقع شده است. از نظر ناهمواری این شهرستان در شمال مشتمل بر ارتفاعاتی است که قله آن به ۲۵۰۰ متر می رسد. کوه سرخ - کوه بیدمشک - کوه بوبک از جمله این ارتفاعات است. در بخش غربی شهرستان نیز شاهکوه که بلندترین نقطه آن ۳۷۳۲ متر ارتفاع دارد واقع گردیده است. بقیه سطح شهرستان مشتمل بر دشت های هموار نظیر سرچاه شور، سهل آباد، چاهداشی، دهسلم و نهبندان می باشد، که ارتفاع این دشت ها حدود ۱۰۰۰ متر از سطح دریاست.

تعداد و انواع معادن فعال شهرستان:

شرایط خاص زمین شناسی منطقه و وجود ذخایر متنوع از مواد معدنی، زمینه مناسبی را به منظور توسعه صنایع تبدیلی بر پایه مواد معدنی موجود را فراهم آورده است. استان خراسان جنوبی دارای ۲۰۱ معدن دارای پروانه بهره برداری می باشد که از این تعداد ۶۳ واحد معدنی فعال از جمله گرانیت، منیزیت، کرومیت، گل سفید، گچ، ولاستونیت، سیلیس، سنگ چینی، سرب، مرمیت و ... با اشتغال ۸۰۳ نفر به صورت مستقیم را در شهرستان نهبندان به خود اختصاص داده است.

صنایع و واحدهای تولیدی فعال بزرگ شهرستان نهبندان

ردیف	نام واحد / صنعت	زمینه فعالیت / نوع محصول	مالکیت	
			خصوصی	دولتی
۱	کارخانه سنگبری یاقوت سبز	برش سنگ گرانیت	*	
۲	کارخانه سنگبری عبدالناصر جمالزایی	برش سنگ گرانیت	*	
۳	کارخانه سنگبری آستان قدس	برش سنگ گرانیت	*	
۴	کارخانه کیک و کلوچه پویای شوسف	تولید کلوچه	*	
۵	کارخانه تولید پلاستیک	تولید پلاستیک	*	
۶	کارخانه تولید آجر سفال	تولید آجر سفال	*	
۷	کارخانه تولید نخ ابریشم	تولید نخ ابریشم	*	
۸	طلای آباد راهان پارس	شمش طلا	*	
۹	کنسانتره آهن نیک امیدواران	کنسانتره آهن	*	

ردیف	نام واحد / صنعت	زمینه فعالیت / نوع محصول	مالکیت	
			خصوصی	دولتی
۱۰	فرآوری منیزیت سدید سرام	اکسید منیزیم	*	
۱۱	سنگبری گرانیته آدرین سنگ مدرن	فرآوری گرانیته	*	
۱۲	آندالوزیت آرشیا اورنگ	پودر آندالوزیت	*	
۱۳	خانه بتن نهبدان	بتن آماده	*	
۱۴	سنگبری قدس	فرآوری گرانیته	*	

وضعیت معادن شهرستان نهبدان

ماده معدنی	تعداد معادن	میزان ذخیره (تن)	استخراج سالیانه (تن)	اشتغال (نفر)
گرانیته	۶۶	۶۰,۹۶۹,۴۹۶	۵۷۷,۶۰۰	۷۰۰
مس	۹	۱۷,۶۱۹,۰۶۷	۶۶۶,۹۸۰	۹۳
سنگ چینی	۶	۱۵,۳۴۳,۵۰۰	۵۷,۰۰۰	۶۷
مرمریت	۹	۱۱۸,۴۷۱,۳۰۰	۸۰,۰۰۰	۸۶
طلا	۲	۸,۰۷۷,۰۰۰	۲۱۰,۰۰۰	۱۰۶
سنگ لاشه	۳	۶,۴۲۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱۲
گچ	۴	۴,۲۰۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۲۹
آهن مگنتیت	۳	۳,۴۱۱,۴۴۱	۳۱۵,۰۰۰	۸۷
آهن مگنتیت پلاسری	۴	۲۷۷,۰۰۰	۳۵,۶۰۰	۴۶
آهن هماتیت	۱	۸۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۷
منیزیت	۲۸	۳,۷۴۲,۳۶۰	۱۸۶,۴۷۸	۲۵۳

ماده معدنی	تعداد معادن	میزان ذخیره (تن)	استخراج سالیانه (تن)	اشتغال (نفر)
ولاستونیت	۱	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰	۶
گارنت	۱	۱,۵۰۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۱۰
آندالوزیت	۱	۱۳,۶۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۵
دونیت	۱	۶۳۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۵
سنگ آهک	۱	۶۰۷,۵۰۰	۲۰,۰۰۰	۶
سیلیس	۹	۵۳۳,۰۰۰	۴۶,۵۳۳	۴۵
کرومیت	۵	۲۳۱,۵۵۰	۱۲,۸۰۰	۴۸
تنگستن	۱	۱۶۷,۰۰۰	۱۶۷۰۰	۲۵
منگنز	۳	۱۴۷,۲۰۰	۱۴,۲۰۰	۱۶
خاک صنعتی	۱	۱۰۴,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۳
مرمر	۱	۱۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰	۹
فلورین	۱	۴۹,۰۰۰	۴,۰۰۰	۱۱
باریت	۱	۷,۰۰۰	۱,۴۰۰	۵
گل سفید	۱	۳۵۰	۷۰	۳
ترائونیکس	۱	۳۰,۰۰۰	۴,۰۰۰	۶
دولومیت	۳	۵۸۵,۳۴۰	۱۲,۷۵۰	۹
سرب و روی	۱	۲۱۷,۱۶۳	۳۱,۰۰۰	۳۲
جمع	۱۶۵	۲۷۵,۸۰۶,۴۶۷	۲,۷۲۵,۲۳۰	۱۷۲۷

کشاورزی شهرستان:

در شهرستان نهبندان بدلیل وجود اقلیم خشک و نیمه خشک و تنوع آب، هوا و خاک، بیشتر ساکنان آن به کشاورزی و دامداری اشتغال دارند. محصولات عمده زراعی و باغی آن شامل: گندم، جو، پنبه، انار، عناب، پسته، خرما، زیتون و ... می باشد.

سطح زیر کشت محصولات زراعی شهرستان معادل ۹۴۸۰ هکتار با میزان تولید ۹۱۴۷۶ تن میباشد که حدود ۱۱/۵ درصد از سهم تولیدات محصولات زراعی استان را به خود اختصاص داده است. همچنین سطح زیر کشت محصولات باغی شهرستان نیز حدود ۴۷۰۰ هکتار با میزان تولید ۱۰۲۱۷ تن میباشد که حدود ۴/۸ درصد از سهم تولیدات محصولات باغی استان را شامل میشود. نهبندان قطب پرورش و تولید زیتون استان و از مهمترین تولید کنندگان نباتات علوفه ای استان میباشد.

۳۸۲۰ هکتار از اراضی کشاورزی شهرستان به سیستم های آبیاری تحت فشار و کم فشار مجهز میباشد. وجود ۸۴۶ رشته قنات، ۹۰ چشمه، ۳۱۲ حلقه چاه کشاورزی، ۴ مجتمع دامپروری سبک و سنگین، یک مجتمع گلخانه ای و دهها تشکل تولیدی و خدماتی از مهمترین پتانسیلها و قابلیت های بخش کشاورزی این شهرستان میباشد.

از جمله صنایع بخش کشاورزی شهرستان که در حال حاضر فعال می باشد می توان به یک واحد کشتارگاه دام (سبک و سنگین، شرکت توسعه گری پردیس)، پنج واحد ترمینال ضبط پسته که یک واحد در شهرستان نهبندان، دو واحد در منطقه سهل آباد و دو واحد در روستای چاهداشی فعال می باشند، سه واحد کارگاه روغن کشی، دو واحد مربوط به روغن کشی زیتون و یک واحد جهت انواع دانه های روغنی و یک واحد سردخانه ۶۰ تنی می باشد اشاره نمود. همچنین از طرح های در دست اقدام چهار واحد سردخانه به ظرفیت ۴۶۵۰ تن می باشد. یک واحد کارگاه زیتون شور، یک واحد کارگاه عرق گیری گیاهی، کارخانه شیر، یک واحد کشتارگاه طیور، یک واحد ترمینال ضبط پسته و یک واحد بسته بندی خرما، یک واحد سردخانه و بسته بندی مواد پروتئینی می باشد.

دامداری نیز در نهبندان رواج داشته و در آمار جمعیتی دارای بیش از ۱۱۷ هزار راس گوسفند و بره، ۱۹۳ هزار راس بز و بزغاله، بیش از ۱۳ هزار نفر شتر و ۱۸۰۰ راس گاو است. دارای ۵۷۱ کلنی زنبور عسل با ظرفیت تولید ۴۵۲۵ کیلوگرم عسل در سال می باشد. وجود بالغ بر ۴۵۰ هزار واحد دامی و ۳۹ واحد مرغداری گوشتی و ۴ واحد مرغداری تخمگذار از دیگر پتانسیل های شهرستان در حوزه تولیدات دامی میباشد. این شهرستان از مهمترین تولید کنندگان گوشت قرمز و قطب پرورش شتر در استان است. در این شهرستان در حال حاضر تعداد ۶۶ باب استخر پرورش ماهی گرمابی و سردآبی فعال میباشد که میزان تولید آبزیان گرمابی حدود ۱۹۴ تن در سال میباشد.

در سال های اخیر پرورش ماهی و شترمرغ در شهرستان رونق یافته است. به سبب وجود کوهستان ها، دشت ها و مراتع وسیع که زمینه ییلاق و قشلاق عشایر را فراهم می کند، زندگی عشایری نیز در سطح شهرستان نهبندان رواج دارد.

همچنین شهرستان نهبندان با توجه به شرایط اقلیمی و ظرفیت‌های موجود در شهرستان به ویژه تعداد روزهای آفتابی، دارای ظرفیت احداث نیروگاه‌های خورشیدی و بیشترین میزان تولید علوفه مورد نیاز دام‌های کشاورزان و دامداران را داراست.

عمده‌ترین محصولات زراعی شهرستان گندم آبی، جو آبی، کلزا، پنبه، محصولات جالیزی و نباتات علوفه‌ای و عمده‌ترین تولیدات باغی شهرستان پسته، انار، زیتون، خرما، عنب، انگور و محصولات گلخانه‌ای است. سطح زیر کشت گیاهان دارویی در شهرستان با احتساب زعفران به ۳۱۰ هکتار می‌رسد. مهمترین گیاهان دارویی شهرستان شامل زیره سبز آبی با ۳۵ هکتار و زعفران با سطح زیر کشت ۸۵ هکتار می‌باشد. شهرستان نهبندان با دارا بودن مقام اول استان دارای سطحی معادل ۲۰۰۰۰۰ هکتار جنگلهای طبیعی بنه و میزان ۱۵۰۰ تن محصول در سال، ۲۰۰۰۰ هکتار درختچه بادامشک با ۲۵۰ تن محصول در سال، ۳۶۰۰ هکتار منطقه برداشت آنگوزه با ۲۵ تن محصول در سال و پراکنش قابل توجه سایر گیاهان دارویی من جمله (و شاء، ریواس، زیره سیاه، هندوانه ابوجهل، خارشتر، مخلصه و ...) است.

استان خراسان جنوبی دارای ۱/۲ میلیون واحد دامی با تولید سالیانه ۱۸۳۰۹۱ تن انواع محصولات دامی از قبیل شیر، گوشت سفید و گوشت قرمز، تخم مرغ و عسل که علاوه بر تامین پروتئین استان میزان قابل توجهی از این تولیدات بویژه گوشت سفید به استانهای همجوار و کشور افغانستان صادر می‌گردد. شهرستان نهبندان با ۴۵۰ هزار واحد دامی و ۳۹ واحد مرغداری (گوشتی) از مهمترین تولیدگان گوشت قرمز و قطب پرورش شتر استان می‌باشد.

وجود دانش بومی، فرهنگ غنی دامداری و عشایری و دشتهای وسیع باعث شده فرهنگ شترداری و دامداری از رونق مناسبی در استان برخوردار گردد. همچنین بیش از ۹۳ درصد مساحت کل شهرستان را عرصه‌های منابع طبیعی دربر می‌گیرد. ۲/۲۹ درصد تولید ناخالص داخلی استان به بخش کشاورزی اختصاص یافته است.

آثار تاریخی و گردشگری شهرستان:

از نظر قومیت مردم این منطقه از تیره پارت ها و اقوام آریایی هستند که از زمان های قبل از اسلام در این منطقه زندگی می کرده اند. علاوه بر قوم پارس، از دیگر اقوام ساکن در منطقه بلوچ و عرب می باشند.

یکی از شاخص های مهم شهرستان نهبندان کهن بودن، تاریخی بودن و با قدمت بودن آن است و این شهرستان دارای ظرفیت های بسیار خوب گردشگری می باشد، که می توان به عنوان نمونه از ۳۲۹ اثر شناسایی و ثبت شده که از این تعداد ۶۴ اثر ثبت آثار ملی شده است نام برد. لذا ذیلاً چند مورد از آثار تاریخی و ملی حوزه های مختلف میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان نهبندان اشاره شده است:

آسباده‌ها: با توجه به اینکه ۲۱ درصد آسبادهای ایران در نهبندان قرار دارد و **خاستگاه اصلی آسباده‌ها در جهان** نهبندان می باشد به اعتقاد اکثر مورخین و سیاحان خارجی از نهبندان می توان به عنوان **پایتخت آسبادهای جهان** نیز یاد کرد و این اثر نماد خلاقیت، ابتکار، نوع آوری و دانش بومی ما ایرانیان می باشد. و مهمترین پرونده خراسان جنوبی جهت ثبت در فهرست آثار یونسکو می باشد.

قلعه شاهدژ: که بزرگترین شهر سنگی مخروبه ایران می باشد. با وسعت بیش از ۷ هکتار با قدمتی از دوره ساسانی- اسلامی
مجموعه سنگ نگاره کال حسینا: قدمت آن به قبل از اسلام می رسد و طول آن بیش ۷۰۰ متر می باشد.

شهر چقات: شهری است دارای وسعت ۱۰۰ هکتار با قدمت مربوط به دوره اشکانیان می باشد.

قلعه نهبندان: قلعه بزرگ نهبندان از آثار دوره تاریخی قبل از اسلام و دوره اسلامی است، که با خشت و چینه بنا شده است. این قلعه داخل شهر نهبندان قرار دارد و بر اساس اشیای سفالی پیدا شده در آن، سابقه تاریخی قلعه به دوران قبل از اسلام می رسد. و مهمترین شهر سالم دوره اشکانی است که هنوز پلان شهرسازی دوره اشکانیان را حفظ نموده است.

کوه های مینیاتوری: مهمترین رخ نمود طبیعت در شرق ایران

پناهگاه حیات وحش کجی نمکزار: این تالاب همانند سایر تالاب‌های کشور پرندگان متنوعی را در خود جای داده است و هر ساله خصوصاً در فصل مهاجرت پرندگان آبی و کنار آبی، گونه‌های مختلفی از قبیل آبچلیک پاسبز، آبچلیک پاسرخ، حواصیل خاکستری، حواصیل سفید، خوتکا و اردک سرسبز در آن به چشم می‌خورند.
دلیل نامگذاری آن وجود روستای کجی در حاشیه تالاب و همچنین خود تالاب که از دور به صورت یک نمکزار دیده می شود. معمولاً برداشت نمک توسط اهالی منطقه از حاشیه تالاب صورت می گیرد.

از حیات وحش موجود در منطقه به موارد زیر می توان اشاره کرد:

پرندگان: عقاب طلایی، دال، پیغوی کوچک، جغد کوچک، بلدرچین معمولی، کبوتر، زاغ بور، زاغ نوک قرمز، زاغی، گنجشک درختی، دم جنبانک ابلق، چکاوک کاکلی، چکاوک پنجه کوتاه، پرستو، هدهد، سبزه قبا، کفتار، هوبره، کوکر شکم سیاه، دودک، سلیم طوقی و خزندگان: مار پلنگی، مار جعفری، لاک پشت مهمیزدار بالغ، بزچه بیابانی خاکستری و....
پستانداران: گرگ، روباه، تشی، خرگوش، خارپشت و

بیابان لوت میراث جهانی: بیابان لوت نهبندان اولین اثر طبیعی کشور ثبت در فهرست آثار یونسکو دارای مهمترین، بلندترین، زیباترین و وسیعترین (۱۶۲ کیلومتر طول، ۵۲ کیلومتر عرض و مساحت بیش از ۸۰۰۰ هکتار) تپه های ماسه ای ایران و جهان می باشد، با ارتفاع ۴۲۰ متر از زمین های اطراف، علاوه بر آن مکان مناسبی جهت برگزاری تورهای کویرنوردی، مسابقات شتر دوانی، مسابقه اسکی روی شن، مسابقات سافاری و اتومبیل رانی می باشد.

انواع گونه های گردشگری قابل پیشرفت، توسعه و حمایت در شهرستان نهبندان

عنوان	توصیف وضعیت
گردشگری فرهنگی	تعداد ۳۲۹ اثر تاریخی و طبیعی وجود ۱۲ محوطه تاریخی دوره اشکانی با وسعت بیش از ۳۰۰ هکتار بزرگترین شهر سنگی شهرق کشور قلعه شاهدژ با وسعت ۷ هکتار بزرگترین شهر خشتی استان با وسعت ۳ هکتار و شهر سالم دوره اشکانی خاستگاه آسپادهای ایران و بیشترین درصد آسپادهای ایران در نهبندان
طبیعت گردی	۱۸ محوطه طبیعی و بیشترین جنگلهای بنه شرق کشور با وسعت ۴۸۵ هزار هکتار تنها تالاب شرق کشور تالاب کجی ریگ یلان و میراث جهانی ۴ کویر مهم استان (حیدرآباد-قله ریگ چاهداشی-ملک چاهرودی-دهسلم) رودخانه دایمی کال شور نهبندان و روستای بندان گردشگری غنی در زمین شناسی دره ها و آبشار هنگره، سنبله، ادینه و ... رشته کوه هوری
گردشگری روستایی	روستای سنگی استند روستای عشایری و سنتی حسین آباد چاهداشی روستای سنگی و تاریخی الوند روستای سنگی و تاریخی قدمگاه

عنوان	توصیف وضعیت
	روستای دهسلم روستای گوند
گردشگری ماجراجویانه	ریگ یلان دره های طبیعی کوههای مریخی گردشگری عشایری و شبی با چوپان
گردشگری کوهستان	طبیعت گردی در رشته کوه هوری، باران و شاه کوه در صخره نوردی و پرواز پالاگرایدر
گردشگری ورزشی	سafari در بیابان و گویرچاهدashi و ملک چاهرویی در حاشیه بیابان لوت و دق سیاه بال چاهدashi
گردشگری خوراک	خوراک مرتبط با محصولات عشایری و محصولات بنه
گردشگری کشاورزی	باغات زیتون و باغات خرما
گردشگری مذهبی	وجود امامزادگان سیدعلی، سیدالحسین، ملک چاهرویی، مسجد ابوالفضل ع

پتانسیل ها و توانمندی های شهرستان:

- ۱- وجود ذخایر غنی معدنی فلزی و غیرفلزی متنوع
- ۲- استعداد کشت انواع محصولات کشاورزی منحصر به فرد نظیر خرما، زیتون، پسته، زعفران و ... و امکان تولید محصولات ارگانیک و استراتژیک، گیاهان دارویی و جالیزی
- ۳- جوان بودن جمعیت و وجود نیروی کار فراوان و بومی با تجربه در شهرستان در امر کشاورزی و دامپروری
- ۴- امکان استفاده و بهره برداری از انرژی های پاک و ارزان نظیر باد و آفتاب در احداث نیروگاه های بادی و خورشیدی
- ۵- وجود دشت های حاصل خیز و مستعد کشاورزی در نقاط مختلف شهرستان
- ۶- وجود جاذبه ها و زمینه های گردشگری تاریخی و طبیعی مستعد و جاذبه های اکوتوریسم
- ۷- وجود ۱۳۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان و بازارچه مرزی.

بخش های اقتصادی اولویت دار شهرستان نهبندان

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع ذوب و ریخته گری	پتانسیل های زیاد در بخش معادن
صنایع متالورژی	پتانسیل های زیاد در بخش معادن
صنایع شیمیایی و پتروشیمی	صنایع بازیافت لاستیک و ایجاد کمپوست صنایع فراوری زئولیت (زئولیت یکی از فیلترهای بسیار مناسب تصفیه آب و آب شیرین کن های خانگی و صنعتی است که تأثیر بسیار مناسبی بر کاهش سختی آب دارد. ماده معدنی زئولیت در معادن گستره استان به وفور یافت می شود)
صنایع تبدیلی و تبدیلی کشاورزی	بوجاری بذور وارد شده از افغانستان نظیر اسپند و زیره تولید روغن کنجد با استفاده از دانه های کنجد تولید استان و وارد شده از افغانستان کشت فراسرزمینی محصولات آب بر استراتژیک (با استفاده از مزیت همجواری با کشور افغانستان) توسعه و فراوری گیاهان دارویی، صنایع تولید خوراک دام و طیور صنایع تبدیل محصولات دامی نظیر گوشت و پوست
صنایع نساجی و پوشاک	وجود بز کرکی به عنوان یکی از پتانسیل های دامی منحصر به فرد استان وجود صنایع نساجی فعال در استان؛ توسعه صنایع نساجی و پوشاک سنتی
صنایع چرم	پتانسیل بالا در پرورش دام و امکان واردات از افغانستان پتانسیل مناسب دانش بومی و سنتی پرورش دام وجود بازار در ایران و کشورهای هم جوار استقرار صنایع تبدیلی چرم در منطقه ویژه اقتصادی
صنایع فراوری معدنی (کانی فلزی یا غیرفلزی)	ایجاد واحد فروکروم، ایجاد واحد فراوری و دانه بندی سیلیس
اکتشاف ذخائر معدنی	-رتبه پنجم ذخایر معدنی کشور

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
صنایع مس و طلا	<p>- شرایط مناسب زمین شناختی استان در تشکیل کانسارهای فلزی و غیر فلزی</p> <p>مطالعات سازمان زمین شناسی در خصوص وجود منابع جدید ذخیره روی، سرب و مس</p> <p>بیش از ۵۰۰۰۰۰۰ (پنج میلیون) تن کانسنگ طلا</p> <p>۵۰۰ هزار تن ذخیره مس</p>
صنایع High Tec	<p>کلیه صنایع مرتبط با تبدیل و استفاده از انرژی های خورشیدی، بادی و زمین گرمایی نظیر تولید سلول های خورشیدی با توجه به معادن مرتبط، ساخت قطعات الکترونیکی پایه و تجهیزات مورد نیاز صنایع الکترونیک، اینورتر های خورشیدی، صنایع مرتبط با فراوری کانی های پرتو زا</p> <p>دلایل: وجود مراکز دانشگاهی و آزمایشگاهی فعال در زمینه صنعت و معدن</p> <p>وجود ذخایر سیلیس (بیش از هفت و نیم میلیون تن)، وجود ذخایر زغال سنگ، وجود ذخایر کانی های پرتو زا</p> <p>وجود شرایط امنیتی و انتظامی خاص استان که کاملاً توسعه صنایع پشتیبان نظامی را توجیه پذیر نموده است.</p>
کشاورزی (محصولات جالیزی و گلخانه ای)	<p>- توسعه مجتمع های کشت گلخانه ای</p> <p>- تعمیم الگوی شرکتهای کشت صنعت نظیر خضری و اسلام آباد در تمام نقاط استان</p> <p>دلایل: فارغ التحصیلان کشاورزی</p> <p>خشکسالی در اثر تغییر اقلیم و کاهش منابع آبی</p>
دامداری و طیور	<p>- ایجاد صنایع تبدیلی محصولات دامی نظیر پوست و گوشت</p> <p>- تقویت، اصلاح و گسترش ذخایر ژنتیکی بومی</p> <p>- امکان استفاده از دشت ها و حاشیه کویر در پرورش دام نظیر شتر</p> <p>دلایل: -رتبه دوم پرورش شتر و دارا بودن تعداد ۳۷۵۹۸۶۴ واحد دامی</p> <p>- وجود چرخه کامل تولید گوشت مرغ در منطقه شرق کشور</p> <p>- ذخایر ژنتیکی بومی دام نظیر گوسفند بلوچی و بز کرکی با قابلیت تولید کرک با ارزش اقتصادی بالا</p>
خدمات برتر (بورس، بیمه، مشاوره و	- توسعه تجارت الکترونیک

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
حسابرسی)	<p>- توسعه خدمات بازاریابی، توسعه خدمات مالی و بانکی</p> <p>- دوری از مرکز و انزوای جغرافیایی که ضرورت توسعه مبتنی بر وب را ایجاد می کند</p> <p>- وجود دانشگاه و فارغ التحصیلان</p>
گردشگری طبیعی	<p>- وجود کوههای مریخی رنگی در نهبندان</p> <p>- وجود کلات ها و ماسه های روان در نهبندان</p> <p>- پتانسیل برگزاری مسابقات رالی اتومبیل رانی، موتور سواری و شترسواری در مسیر کویر لوت در سطح جهان</p> <p>- وجود اقامت های بوم گردی مناسب در استان</p> <p>- توسعه ژئوپارک ها</p>
گردشگری روستایی و عشایری	<p>- پراکنش عشایر، ایل های عشایری با سابقه طولانی</p> <p>- برندسازی آواهای محلی استان</p>
خدمات بازرگانی	<p>- واردات مواد اولیه و خام کشاورزی و صنعتی و فراوری و صادرات مواد معدنی و تولیدات استان و کشور به افغانستان</p> <p>- ارائه خدمات پشتیبان بازرگانی نظیر خدمات گمرکی، ترخیص کالا، ثبت سفارش آنلاین، انبارداری و ...)</p> <p>- توسعه خدمات حمل و نقل و بین راهی</p> <p>- توسعه نهادهای خصوصی بازاریابی در سطح ملی و بین المللی در راستای ساماندهی و راهبری فعالیت های اقتصادی و تجاری استان</p> <p>- توسعه بنک داری و شرکت های بازرگانی به منظور فعالیت های تجاری مرزی با تاکید بر تعاونی های مرزنشین</p> <p>- توسعه و راه اندازی بازارچه های مرزی استان</p> <p>- توسعه صادرات سنگ و گشایش بازارهای جدید به ویژه در کشورهای آسیای میانه.</p> <p>- مزیت شهرستان به بندر خشک (dry port) بدلیل وجود مرز مشترک با افغانستان و بازارچه مرزی دوکوهانه</p>
توسعه انرژی های تجدید پذیر(مقیاس نیروگاهی)	<p>با استفاده از سامانه GIS و تلفیق لایه های توپوگرافی، شیب، گسل و ... مناطق مورد نظر انتخاب شده اند.</p>

بخش اولویت دار	توضیحات (شرح دلایل اعم از مقیاس عملکردی، الزامات ایفای نقش به عنوان محرک رشد اقتصادی)
توسعه انرژی های تجدید پذیر (مقیاس کوچک)	کل پهنه استان بر اساس تعداد روزهای آفتابی حدود ۳۰۰ روز
ICT	<ul style="list-style-type: none"> - فارغ التحصیلان دانشگاهی - وجود جمعیت در پنجره جمعیتی - دوری از مرکز و ضرورت استفاده از IT در رفع این مشکل

مزیت های منطقه ای شهرستان نهبندان

بخش	محصول/ خدمت
کشاورزی	تولید محصولات باغی خرما و زیتون
	تولید محصولات زراعی پنبه رقم خرداد و تولید بذر پنبه
	صنایع نساجی و پوشاک
	صنایع High-tech
	صنایع تولید، عمل آوری محصولات گوشت، حفاظت از گوشت و کشتارگاه انواع دام
بازرگانی	خدمات لجستیک و انبارداری
گردشگری	گردشگری ورزشی با تأکید بر مسابقات رالی
	گردشگری طبیعی
	گردشگری طبیعی (ژئوتوریسم)
حمل و نقل	ارائه خدمات تخصصی حمل و نقل و انبارداری
	نقش لجستیکی و بازرگانی
	تامین خدمات پشتیبان حمل و نقل (راهبندی)

مزیت های ملی شهرستان نهبندان

بخش	محصول / خدمت
کشاورزی	تولید محصولات گلخانه‌ای و گیاهان دارویی
	پرورش شتر
صنعت و معدن	صنایع فلزات اساسی (ساخت آهن و فولاد اساسی، ساخت فلزات اساسی قیمتی و فلزات غیر آهنی)
	صنایع فرآوری معدنی (کائولن، خاک صنعتی، بنتونیت، گرانیت، خاک نسوز، زغال سنگ، مس، کرومیت، فلورین، آهن، بوکسیت، گوهر سنگ، سنگ های ساختمانی و قیمتی)
	توسعه فرش و صنایع دستی
بازرگانی	پایگاه صادرات مجدد و مشوق صادراتی به کشورهای حوزه اوراسیا در مرکز ثقل - در شهرستانهای بیرجند، فردوس، طبس، قائن، نهبندان و سربیشه
	ارائه خدمات خصوصی مالی - تجاری و بازاریابی با مقیاس ملی و بین المللی و خدمات بازرگانی تخصصی
گردشگری	گردشگری کویری (کویرنوردی)
خدمات	خدمات فنی و مهندسی در حوزه معدن، عمران، کشاورزی، دامپروری، صنایع غذایی
حمل و نقل	خدمات تخصصی حمل و نقل و تقویت نهادهای حرفهای فعال در زمینه ترانزیت کالا
	حلقه میانی کریدور محور شرق از طریق تجهیز و توسعه کریدور بین المللی محور شرق منطبق بر بزرگراه آسیایی
انرژی	- تولید انرژی خورشیدی در همه شهرستانهای استان
	انرژی های بادی - خورشیدی، با امکان صادرات در شهرستان های نهبندان و سربیشه.
	- ایجاد زیرساخت و توسعه صادرات گاز در شهرستان های درمیان، سربیشه، زیرکوه و نهبندان.

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش کشاورزی شهرستان نهندان

ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	پرورش گوسفند داشتی ۲۵۰۰ رأسی	۱۰۰۰۰ رأس بره	نهندان-سهامی زراعی ایثارگران سهل آباد		۲۸۰۰۰۰	۰			
۲	تولید پالم پیت از ضایعات درخت خرما	۲۱۰۰ تن	نهندان	۱	۶۷۰۰۰	۰			
۳	واحد فرآوری و بسته بندی خرما و محصولات جانبی	۱۰۰۰ تن	شهرک صنعتی نهندان	۱.۵	۳۹۰۰۰۰	۰	۴	۱۰۰	۱۵
۴	میدان عرضه دام سبک و سنگین	۲۰۰ رأس سنگین ۱۰۰۰ رأس سبک	نهندان	۲	۱۱۰۰۰۰	۰			
۵	پرورش شتر داشتی اصلاح نژاد	۱۰۰۰ نفر	نهندان	۷ هکتار	۲۷۰۰۰۰	۰	۱۸/۵	۵۰	۵
۶	احداث مجتمع گلخانه ای		نهندان	۱ هکتار	۷۳۵۰۰	۰	۶	۳۰ کیلووات هر واحد	۶۰
۷	مجتمع های پرواربندی بره در سطح استان	۱۰۰۰ رأس	نهندان		۳۵۰۰۰	۰	۰/۸۵ در شبانہ روز	۱۰۰ کیلووات هر مجتمع	
۸	واحد تولید کنسرو زیتون	۱۰۰ تن	نهندان	۲۰۰۰ متر مربع	۵۵۰۰۰	۰	۵	۱۰۰	۴

لیست طرح های اولویت دار دارای پیش مطالعات امکان سنجی (PFS) در بخش صنعت و معدن شهرستان نهبندان

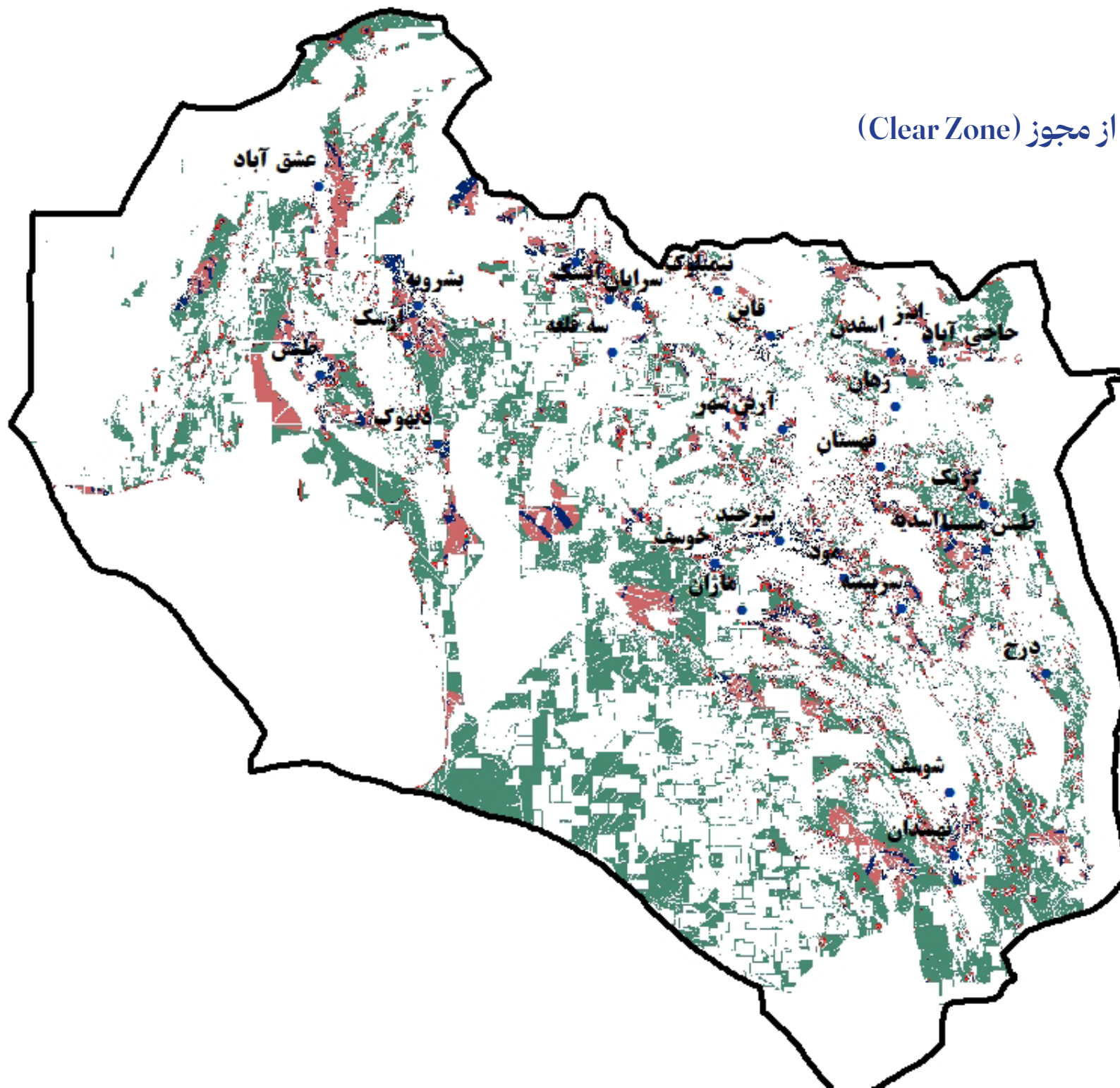
ردیف	عنوان طرح	ظرفیت سالیانه	محل پیشنهادی اجرای پروژه	مساحت مورد نیاز (هکتار)	میزان سرمایه گذاری مورد نیاز		زیر ساخت های مورد نیاز		
					ریالی (میلیون ریال)	ارزی (هزار یورو)	آب (هزار متر مکعب)	برق (کیلو وات)	گاز (هزار متر مکعب)
۱	تولید بتن سبز با استفاده از ضایعات گرانیت	۶۰۰۰ مترمکعب	نهبندان	۲.۵	۲۶۵۰۲	۰	۱۵	۴۵۰	۱۲۰
۲	تولید پودر های میکرونیزه	۱۳۰۰۰۰ تن	نهبندان	۳	۱۷۶۴۳۱	۰	۵.۱	۵۶۰	۱۰۰۰
۳	تولید الیاف شیشه	۷۰۰۰ تن	شهرک صنعتی نهبندان	۲	۱۶۸۳۹۸	۵۸۱۵	۱۵۰۰	۲۰۰۰	۳۳۵
۴	تولید ویفرسیلیکون برای ماژول خورشیدی	۱۰ میلیون عدد	نهبندان	۱۰	۱۲۰۹۴۵۰	۰	۸۴	۱۱۵۲	۸۲۰۰
۵	طرح تولید سیلیکون متال	۱۰ هزار تن	نهبندان	۱۰	۶۴۸۲۲۰	۴۹۱۹۲	۸۴	۱۱۵۲	-
۶	تولید پودر سوپر جاذب	۱۰ هزار تن	نهبندان		۲۸۲۰۰۰	۰			
۷	تولید نانو سیلیس	۵۰۰۰ تن	نهبندان	۴	۲۳۹۱۱۰	۱۰۳۴۰	۲.۷	۷۶۸	۸۰۰
۸	طرح تولید فروسیلیس	۵۲۵۰ تن	نهبندان	۴	۱۳۱۲۰۰۰	۰	۳۰	۵۰۰۰	۸۰۰
۹	احداث واحد سنگ بری مدرن	۱۱۵۰۰۰ تن	شهرک صنعتی نهبندان	۱.۵	۱۰۰۷۰۰۰	۰	۴.۵	۲۴۰	-
۱۰	فراوری کانسنگ مس	۸۲۸ تن	نهبندان	۱	۱۱۸۴۷۵۰	۰			

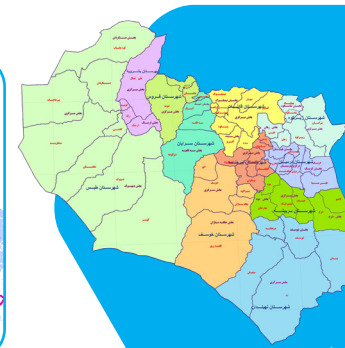
سوستا

نقشه مناطق عاری از مجوز (Clear Zone)

پروژه اطلس سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی

مقدمه:

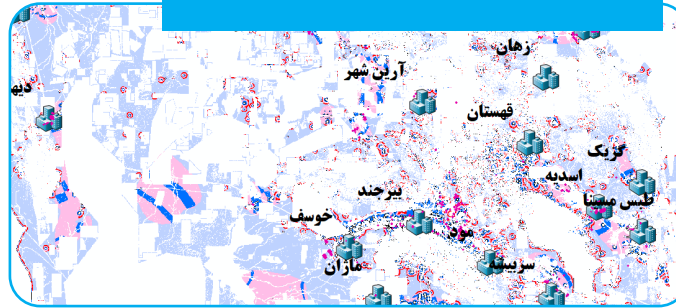
در اجرای پروژه اطلس سرمایه گذاری استان بررسی تخصصی و پردازش لایه های اطلاعاتی GIS و همچنین محدودیت ها و منوعیت های حوزه تخصصی دستگاه های اجرایی استان جهت واگذاری اراضی و پاسخگویی به استعلامات پروژه های سرمایه گذاری صورت پذیرفته و ضمن هماهنگی با دستگاه های ذیصلاح جهت اخذ و اعمال نظرات کارشناسان، قریب به بیش از ۳۰۰ ساعت جلسات متعدد رسمی و غیررسمی با کارشناسان و نمایندگان دستگاه های اجرایی برگزار گردیده است.

تاکنون ۱۳۵ لایه اطلاعاتی اصلی و فرعی بر روی نقشه استان پیاده سازی شده و ضمن اعمال قوانین و دستورالعمل های مرتبط با محدودیت ها و ممنوعیت های دستگاه های اجرایی در راستای واگذاری اراضی و پاسخگویی به استعلامات پروژه های سرمایه گذاری، از لایه های اطلاعاتی سند آمایش استان نیز بهره برداری شده است.

مهم ترین ویژگی اطلس تهیه شده، قابلیت تحلیلی آن است و در مدل طراحی شده بر مبنای رده های استقرار زیست محیطی، و نظرات کارشناسی دستگاه ها، حرایم و محدودیت ها تعریف شده و پس از انجام محاسبات تلفیقی، به شکل لکه مجاز در خروجی نشان داده می شود.

مدل بومی پویا با قابلیت تولید لکه های مجاز سرمایه گذاری، به منظور بروز رسانی و تغییر لایه های اطلاعاتی، طراحی و پیش بینی شده و امکان انتخاب اراضی مطلوب توسط سرمایه گذار با شرایط و مولفه های مدنظر پروژه سرمایه گذاری وجود دارد.

خروجی اراضی مستعد سرمایه گذاری در بخش های مختلف اقتصادی به منظور راه اندازی سامانه تحت وب اطلس سرمایه گذاری استان آماده سازی شده است و امکان انتخاب

اراضی مطلوب توسط سرمایه گذار با شرایط و مولفه های مدنظر پروژه سرمایه گذاری وجود دارد که پس از اخذ مجوز افتا، بصورت برخط به کلیه سرمایه گذاران داخلی و خارجی، ارائه خدمت خواهد نمود.

یکی از مزیت های اصلی این سامانه، حذف حداکثری استعلامات و مجوزهای لازم در فرایند استقرار طرح سرمایه گذاری می باشد که با بهره مندی از آن، سرمایه گذار می تواند فرآیند سرمایه گذاری خود را بر اساس نیازهای طرح مورد نظر و با جمع بندی اطلاعات دریافتی و توجه به ظرفیت ها و زیرساخت های موجود در استان ترسیم و برنامه ریزی نماید و نهایتاً مناسب ترین محل را برای استقرار طرح خود انتخاب کند.

جلب اعتماد و تحقق امنیت سرمایه گذاری با استفاده از تصمیم سازی صحیح برای سرمایه گذار، ارتقاء سهولت دسترسی به اطلاعات به روز شده و شفاف برای سرمایه گذاران و کمک به مکان یابی اجرای طرح متناسب با تقاضای سرمایه گذار و اقتضای پروژه از دیگر مزایای این سامانه می باشد.

تعریف اطلس سرمایه گذاری

● اطلس مجموعه ای از نقشه های هدفمند است که بطور منظم و براساس اطلاعات مکانی، داده های موضوعی و مقیاس زمانی تدوین و تحلیل شده و به صورت یکپارچه در قالب نقشه تهیه می گردند.

● اطلس ها در گذشته بیشتر در قالب کتاب تهیه می شدند اما امروزه، وجود ابزارهای الکترونیکی نظیر استفاده از سیستم مختصات جغرافیایی GIS، امکان گردآوری و تکمیل مستمر اطلاعات اطلس ها و اخذ خروجی های موضوعی موردنیاز از آنها را فراهم می نماید.

هدف از انجام طرح اطلس سرمایه گذاری استان

هدف از انجام طرح اصلاح نظام مجوزدهی استان مبتنی بر مدیریت دانش و فناوری اطلاعات و تدوین نقشه جامع سرمایه گذاری استان به کارگیری دانش فناوری اطلاعات و داده های مکانی در قالب یک سامانه متشکل از مجموعه ای از عناصر و یا الگوریتم های مکانی است که با تجزیه و تحلیل این داده ها به سرمایه گذار، جهت انتخاب منطقی و کارشناسانه زمین کمک نماید تا در فرآیند اخذ استعلامات با دستگاه های اجرایی مربوطه ارائه دهنده مجوز، حتی الامکان به مشکل برخورد ننماید.

ضرورت های انجام طرح اطلس سرمایه گذاری استان

- شناسایی فرآیندها و امکان آسیب شناسی و برطرف نمودن نقاط موزای کاری و به تبع آن کاهش و تسهیل فرآیندها و کمک به بهبود فضای کسب و کار
- امکان راهبری واحد و اصولی کلیه دستگاه های مرتبط با سرمایه گذاری
- امکان مدیریت صحیح منابع و صرف منابع محدود برای بهترین استفاده
- معرفی بهترین نقاط مناسب برای اجرای پروژه براساس تحلیل داده های کارشناسی و به تبع آن افزایش بهره وری و کاهش هزینه های سرمایه گذاری و تولید
- کاهش هزینه های دستگاه های اجرایی برای رفع مشکلات بعدی سرمایه گذاران

سرمایه گذاری

پروژه اطلس سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی

مرکز خدمات سرمایه گذاری
استان خراسان جنوبی

تلفن: ۰۵۶ - ۳۲۴۰۰۱۴۸
وب سایت: www.investin-sk.ir
ایمیل: investin.sk@gmail.com

محدودیت ها و ممنوعیت های حوزه تخصصی ۲۸ دستگاه های اجرایی استان طی جلسات کارشناسی جهت واگذاری اراضی و پاسخگویی به استعلامات پروژه های سرمایه گذاری

- برگزاری بیش از ۳۰ جلسه کارشناسی کمیته اطلس سرمایه گذاری طی سال ۱۴۰۲ با نمایندگان دستگاه های اجرایی به منظور بروز رسانی و تکمیل بانک لایه های اطلاعاتی
- استاندارد سازی و رفع خطاهای لایه های اطلاعاتی دستگاه های اجرایی
- تلفیق لایه های اطلاعاتی دستگاه های اجرایی و طراحی مدل تعیین اراضی مجاز بر مبنای رده های استقرار زیست محیطی
- تعیین اراضی مجاز سرمایه گذاری سطح استان با قابلیت تعیین اراضی مدنظر سرمایه گذار در اراضی شناسایی شده مجاز سرمایه گذاری
- تهیه مدل بومی پویا و قابلیت باز طراحی و تولید لکه جدید در صورت بروز رسانی و تغییر لایه های اطلاعاتی و امکان انتخاب اراضی مطلوب توسط سرمایه گذار با شرایط و مولفه های مدنظر پروژه سرمایه گذاری
- لحاظ نمودن ممنوعیت ها و محدودیت ها و مطلوبیت های مدنظر دستگاه های اجرایی استان
- قابلیت تحلیلی و تغییر و بروز رسانی در صورت تغییر ضوابط دستگاه های اجرایی

۱ راه اندازی سامانه تحت وب اطلس سرمایه گذاری:

- طراحی و پیاده سازی سامانه تحت وب اطلس سرمایه گذاری استان به منظور ارائه خدمات برخط به سرمایه گذاران داخلی و خارجی با قابلیت اتصال ژئوپورتال اطلس سرمایه گذاری استان به سایر سامانه ها
- تلفیق لایه های اطلاعاتی دستگاه های اجرایی و طراحی مدل تعیین اراضی مجاز بر مبنای رده های استقرار زیست محیطی با قابلیت تعیین اراضی مدنظر سرمایه گذار در اراضی شناسایی شده مجاز سرمایه گذاری
- رعایت مسائل محرمانه بودن اطلاعات و عدم افشای آن در اطلس مد نظر در بستر وب
- پیگیری اخذ تاییدیه انطباق ویژگی های امنیتی ژئوپورتال اطلس سرمایه گذاری استان با الزامات سطح یک نظام ارزیابی و اعتبار بخشی امنیتی محصولات از مرکز مدیریت راهبردی امنیت فضای تبادل اطلاعات (افتا) در راستای صدور تاییدیه ارزیابی امنیتی سامانه ژئوپورتال ملی داده های مکانی SDI توسط افتا

۱ روش ها و گام های عملیاتی طرح

به طور کلی این طرح در دو بخش مجزا مورد بررسی و تحلیل قرار می گیرد: در بخش اول با توجه به مدل مفهومی عملیات پیش پردازشی بر روی داده ها صورت پذیرفته تا آماده ورود به مدل مفهومی گردد و سپس در مدل طراحی شده عملیات تلفیق صورت پذیرد. در بخش دوم فرآیند ایجاد ژئوپورتال سرمایه گذاری و سامانه برخط داده های مکانی مورد بررسی و واکاوی قرار گرفته و نهایتاً لکه تولید شده (لکه مجاز سرمایه گذاری) به عنوان نقشه راه در اختیار سرمایه گذاران در یک سامانه برخط قرار می گیرد. ضمناً به منظور تصویر بهتر از مطلوبیت های موجود در هر منطقه، برخی اطلاعات توصیفی سرزمینی و ابزارهای آماری و مقایسه ای نیز به سامانه برخط افزوده شده تا به انتخاب زمین مطلوب سرمایه گذار کمک بیشتری نماید.

۱ مدل بومی و ویژگی های منحصر بفرد اطلس سرمایه گذاری استان خراسان جنوبی

الف) قابلیت تحلیلی: اولین و مهم ترین ویژگی اطلس تهیه شده قابلیت تحلیلی آن است که در هیچ یک از اطلس های تهیه شده در سایر استان ها به چشم نخورده است. این مهم بدین شکل صورت پذیرفته است که مدل طراحی شده بر مبنای رده های زیست محیطی مصادیق سرمایه گذاری (عمدتاً ۲ تا ۶) و نظرات کارشناسی دستگاه ها و حرائم و محدودیت ها ابتدا تعریف و پس از انجام محاسبات، تلفیق و اعمال می گردد و سپس به شکل لکه مجاز در خروجی خود را نشان می دهد.

ب) امکان تعدیل و تغییر فاصله ها حسب نیاز (برای کاربران دستگاه های اجرایی): در طراحی اطلس ذکر شده امکاناتی برای کاربران غیر حرفه ای نیز منظور گردیده است. بدین شکل که کلیه حرائم و فواصل تعریف شده برای مدل پویا بوده و امکان تغییر و تعدیل آن به راحتی و حتی به زبان فارسی برای کاربران غیر حرفه ای فراهم گردیده است. لذا کارشناسان مستقر در دستگاه متبوع به راحتی و با آموزش مختصر قادر به تولید لکه حوزه مربوطه حسب نیاز خودشان در مدت زمان کوتاهی خواهند بود.

۱ اقدامات انجام شده در راستای اجرای طرح اطلس سرمایه گذاری

- پیاده سازی ۱۳۵ لایه اطلاعاتی بر روی نقشه استان و اعمال قوانین و دستورالعمل های مرتبط با محدودیت ها، ممنوعیت ها و پاسخگویی به استعلامات واگذاری زمین
- بررسی تخصصی و پردازش لایه های اطلاعاتی GIS و همچنین شناسایی

چرا در خراسان جنوبی سرمایه گذاری کنیم؟

خراسان جنوبی دروازه اقتصادی شرق ایران، سومین استان پهناور با فرهنگ غنی ایرانی و اسلامی، سرزمین مفاخر بزرگ و آوردگاه خورشید، دروازه های اقتصادی کشور افغانستان با ۳۳۱ کیلومتر مرز مشترک - دارای موقعیت جغرافیای اقتصادی: قرار گرفتن استان در مسیر بزرگراه های آسیایی و مرکز ثقل محور ترانزیتی شرق ایران و مسیر ترابری هوایی، قرارگیری در مسیر شاه راه ارتباطی شمال- جنوب و کریدور شرق به غرب، واقع شدن در مسیر خط راه آهن سراسری جنوب به شمال و امکان استفاده از سرمایه گذاری بین المللی در توسعه شبکه حمل و نقل منطقه - دارای ۲ فرودگاه بین المللی در مرکز استان و شهرستان طبس

تجارت:

- نزدیکی به بازارهای بین المللی: فرصت طلایی دسترسی سریع استان به بازار کشور همسایه افغانستان
- دارا بودن ۲ گمرک رسمی و ۴ بازارچه مرزی در مرز افغانستان به نام های گمرک بیرجند و گمرک ماهیرود و بازارچه های «گلورده»، «ماهیرود»، «یزدان» و «دو کوهانه»
- وجود منطقه ویژه اقتصادی بیرجند با دارا بودن قطعه منفصله در مرز ماهیرود؛ با امکان ورود کالا به منطقه با کمترین تشریفات گمرکی و ترانزیت کالاهای وارده شده در این مناطق به خارج از کشور.

معادن:

- خراسان جنوبی سرزمین معادن استراتژیک با ساختار زمین شناسی منحصر به فرد دارای ذخایر قطعی مواد معدنی با بیش از ۷ میلیارد تن.
- وجود ۵۸ نوع ماده معدنی فلزی و غیر فلزی در استان از ۵۳ ماده معدنی شناخته شده کشور از جمله کانی های با ارزش نظیر بنتونیت، گرانیت، کرومیت، آندالوزیت، آهن، مرمریت، بازالت منشوری، مس، سرب، روی، زغال سنگ، طلا، منیزیت، کائولن، کروم، انواع خاک های صنعتی، فلورین، سیلیس، پتاس، دولومیت، پرلیت و...
- دارای رتبه اول در ذخایر زغال سنگ، منیزیت، خاک های صنعتی نسوز ایران با فرصتی طلایی برای ایجاد واحدهای فرآوری مواد معدنی در خراسان جنوبی برای سرمایه گذاران خارجی
- صادرات محصولات ارزشمند معدنی استان به کشورهای چین، عراق، ترکیه، ارمنستان، اروپا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس
- وجود ذخایر طلا بالغ بر ۶۲ میلیون تن کانسنگ طلا در قالب ۷ معدن و ۳ واحد فرآوری طلا با سرمایه گذاری ۲۰۰۰ میلیارد تومان که واحد فرآوری طلا شادان به عنوان بزرگترین واحد شرق کشور شناخته می شود.
- دارا بودن ۸۵ درصد ذخایر بنتونیت کشور و استخراج سالیانه یک میلیون و ۸۵۰ هزار تن این استان را در رتبه نخست بنتونیت کشور قرار داده است.
- ثبت نشان جغرافیایی ملی ۱۳ ماده معدنی شاخص استان

صنعت:

- وجود ۲۳ شهرک و ناحیه صنعتی آماده واگذاری به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در استان با پایین‌ترین قیمت نسبت به سایر نقاط کشور
- تولیدات مهم واحدهای صنعتی، معدنی استان: شامل تولید انواع تایلر، لوله و اتصالات پلی اتیلن و پی وی سی، سیمان خاکستری، کاشی و سرامیک، اکسید منیزیم، کنسانتره زغال سنگ و تولید کک از زغال سنگ، کنسانتره آهن و مس، پودرهای میکرونیزه معدنی، نساجی، ماسه سیلیسی، چینی بهداشتی، سنگ های تزئینی، کنسانتره میوه، خدمات چاپ و بسته بندی، صنایع شوینده، صنایع سنگ، عایق های رطوبتی، خوراک دام و طیور؛ فرصتی آماده برای مشارکت با سرمایه‌گذاران خارجی در فازهای توسعه این واحدها.
- رتبه دوم کشور با تولید سالانه ۲۶ میلیون مترمربع کاشی و سرامیک
- رتبه چهارم با تولید بالغ بر ۴۰ هزار تن انواع لاستیک خودرو

کشاورزی:

- رتبه اول جهان در تولید زرشک با بیش از ۹۹٪ تولید کشور
- رتبه اول ایران در تولید عناب دارای بیش از ۹۸٪ تولید کشور
- رتبه دوم کشوری در تولید زعفران و رتبه اول در کیفیت
- رتبه دوم کشوری در تولید خاکشیر
- رتبه سوم کشوری با تنوع ۸۰۰ گونه گیاهان دارویی در کشور
- رتبه پنجم کشوری در تولید پسته و گل نرگس
- رتبه ششم کشوری در تولید پنبه
- رتبه نهم کشوری در تولید انار
- رتبه اول کشوری در تعداد قنات با تعداد ۶۹۸۳ رشته قنات

- رتبه دوم جمعیت شتر کشور با سهم ۱۶ درصدی
- رتبه پنجم کشور در پرورش شتر مرغ
- فعالیت ۷ شرکت سهامی زراعی و کسب مقام اول از لحاظ کمی و کیفی در کشور.
- وجود زنجیره کامل تولید مرغ در استان

میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

- استان خراسان جنوبی مهد تمدن و فرهنگ و یکی از قطب های مردم شناسی ایران برخوردار از ظرفیت های تاریخی، مذهبی، فرهنگی و طبیعی در توسعه صنعت گردشگری نظیر:
- بیش از ۲۲۰۰ اثر تاریخی شناسایی شده در سطح استان و ثبت بیش از ۱۰۵۴ اثر تاریخی در فهرست آثار ملی کشور.
- ثبت ۱۰ اثر تاریخی و طبیعی باغ و عمارت اکبریه بیرجند، بیابان لوت، قنات بلده فردوس، ژئوپارک طبس، ثبت صنایع دستی روستای خراشاد (توبافی) و ۴ کاروان سرا سرایان، ده محمد، خان و چهل پایه در فهرست میراث جهانی یونسکو.
- وجود بیش از ۱۹ باغ تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی کشور

مرکز خدمات سرمایه گذاری خراسان جنوبی

این مرکز کانون واحدی برای مراجعه متقاضیان سرمایه گذاری خارجی در استان با حضور دائمی و تمام وقت نمایندگان تام الاختیار دستگاه های اجرایی به عنوان مرجع هماهنگی استان با سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران و سایر دستگاه های اجرایی سطح استان جهت ارائه خدمات به سرمایه گذاران خارجی در مراحل قبل و بعد از مجوز و همچنین انجام امور اجرایی و محتوایی بوده و عمده اقدامات و فعالیت های این مرکز رسیدگی، پیگیری و تمرکز بر مسائل و مشکلات متقاضیان سرمایه گذاری خارجی در استان و اطلاع رسانی و ارائه مشورت های لازم به سرمایه گذاران و معرفی توانمند های اقتصادی استان می باشد.

مرکز خدمات سرمایه گذاری
استان خراسان جنوبی

۰۵۶ - ۳۲۴۰۰۱۴۸ ☎

www.investin-sk.ir 🌐

investin.sk@gmail.com ✉

- وجود ۱۰ منطقه نمونه گردشگری و تعداد ۱۴ روستای هدف به همراه ۵ مجتمع های آب درمانی آماده برای سرمایه گذاری و جذب سرمایه گذاران
- وجود تعداد ۱۴ موزه در سطح استان.
- وجود ۴۰ رشته فعالیت صنایع دستی در استان و داشتن برند جهانی در عرضه فرش دستباف ایران و مزیت نسبی در تولید و صادرات آن.
- ثبت دو نشان جغرافیایی فرش دستباف مود و قهستان
- وجود بلندترین تپه های ماسه ای جهان در استان به ارتفاع ۵۰۰ متر
- وجود زیباترین سازه های طبیعی (توسط جریان باد) در استان مناسب برای ورزش اسکی روی شن (مستعد برای رالی و سافاری)
- وجود تاریک ترین نقطه زمین در شب مستعد برای نجوم آماتوری
- وجود گرمترین نقطه کره زمین

انرژی:

سرزمین خورشید و باد؛ منطقه ای بکر برای امکان بهره گیری غنی از انرژی های تجدید شونده خورشیدی و بادی با بیشترین بازدهی و با امتیاز خرید تضمینی از سوی دولت ایران.

محیط زیست

- استان خراسان جنوبی دارای ۶ منطقه حفاظت شده و ۳ پناهگاه حیات وحش
- دارای گونه های گیاهی و جانوری خاص و طبیعت منحصر به فرد با گونه های پلنگ، عقاب طلایی، زاغ بور و هوبره قوچ و میش کل و بز، گرگ و آهو.

سند راهبردی توسعه سرمایه‌گذاری استان خراسان جنوبی

- سند راهبردی می‌تواند گام مهمی در جهت تحقق اهداف توسعه پایدار استان باشد و با ارائه چارچوبی شفاف و عملیاتی، می‌توان انتظار داشت که استان خراسان جنوبی در افق میان‌مدت به یکی از کانون‌های اصلی جذب سرمایه‌گذاری در کشور تبدیل شود. این امر نه تنها به توسعه اقتصادی استان کمک می‌کند، بلکه نقشی کلیدی در ارتقای جایگاه آن در سطح ملی ایفا خواهد کرد. امید است که این سند، به عنوان ابزاری کارآمد، بتواند راهگشای توسعه‌ای پایدار و متوازن برای استان باشد و زمینه‌ساز تحقق چشم‌اندازهای اقتصادی و اجتماعی آن شود.

